

Bruxelles, 20 iulie 2015
(OR. ro)

11083/15

CFSP/PESC 435
COPS 245
FIN 527
PE 128

REZULTATUL LUCRĂRIILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	10549/15
Subiect:	Aspectele principale și opțiunile de bază ale PESC (partea a II-a litera E punctul 25 din Acordul Interinstituțional din 2 decembrie 2013) - 2014 - Proiect de raport anual al Înaltului Reprezentant al Uniunii Europene pentru afaceri externe și politica de securitate către Parlamentul European

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul „Aspectele principale și opțiunile de bază ale PESC (partea a II-a litera E punctul 25 din Acordul interinstituțional din 2 decembrie 2013) - 2014 – Proiect de raport anual al Înaltului Reprezentant al Uniunii Europene pentru afaceri externe și politica de securitate către Parlamentul European”, astfel cum a fost aprobat de Consiliu la 20 iulie 2015.

**Proiect de raport anual al Înaltului Reprezentant al Uniunii Europene pentru afaceri externe
și politica de securitate către Parlamentul European**

Aspectele principale și opțiunile de bază ale PESC

– 2014 –

INTRODUCERE	15
1. Exemple de implicare a UE la nivel mondial	16
2. Provocări viitoare	20
A. Prezentare generală a activităților pe regiuni	21
1. Vecinătatea sudică, procesul de pace din Orientul Mijlociu și Peninsula Arabică.....	21
1.1. Africa de Nord.....	21
1.1.1. Algeria	21
1.1.2. Maroc	22
1.1.3. Tunisia	23
1.1.4. Libia.....	24
1.2. Orientul Mijlociu.....	25
1.2.1. Egipt.....	25
1.2.2. Iordania	26
1.2.3. Liban.....	27
1.2.4. Siria.....	28
1.2.5. Procesul de pace din Orientul Mijlociu	30

1.3.	Peninsula Arabică, Iran și Irak	35
1.3.1.	Consiliul de Cooperare al Golfului și statele sale membre.....	35
1.3.2.	Iran.....	36
1.3.3.	Irak.....	38
1.3.4.	Yemen.....	41
1.4.	Cooperarea regională.....	42
1.4.1.	Liga Statelor Arabe.....	42
1.4.2.	Organizația de Cooperare Islamică (OIC)	43
1.4.3.	Uniunea pentru Mediterana (UpM)	44
2.	Rusia, vecinătatea estică și Asia Centrală.....	44
2.1.	Federația Rusă	44
2.2.	Parteneriatul estic: relațiile multilaterale.....	48
2.3.	Sinergia Mării Negre	51
2.4.	Parteneriatul estic: relațiile bilaterale	52
2.4.1.	Ucraina.....	52
2.4.2.	Belarus	58
2.4.3.	Republica Moldova.....	60
2.4.4.	Georgia	63

2.4.5.	Azerbaidjan.....	66
2.4.6.	Armenia	66
2.4.7.	Conflictul privind Nagorno Karabah.....	67
2.5.	Asia Centrală	68
2.5.1.	Relații regionale.....	68
2.5.2.	Relațiile bilaterale.....	69
3.	Balkanii de Vest.....	71
4.	Turcia și Europa de Vest.....	79
4.1.	Turcia.....	79
4.2.	Europa de Vest	83
5.	Asia și regiunea Pacificului.....	86
5.1.	Reuniunea Asia-Europa (ASEM).....	86
5.2.	Asia de Est.....	87
5.2.1.	China.....	87
5.2.2.	Regiunea Administrativă Specială Hong Kong.....	88
5.2.3.	Taiwan	89
5.2.4.	Japonia	89

5.2.5.	Republica Coreea.....	90
5.2.6.	Republica Populară Democrată Coreeană	91
5.2.7.	Mongolia.....	92
5.3.	Asia de Sud-Est	93
5.3.1.	Asociația Națiunilor din Asia de Sud-Est (ASEAN).....	93
5.3.2.	Myanmar/Birmania.....	93
5.3.3.	Thailanda	94
5.3.4.	Cambodgia.....	94
5.3.5.	Indonezia	95
5.3.6.	Filipine.....	95
5.3.7.	Vietnam	96
5.3.8.	Singapore	96
5.3.9.	Malaysia.....	97
5.3.10.	Brunei	97

5.4.	Asia de Sud.....	98
5.4.1.	Asociația Asia de Sud pentru Cooperare Regională (SAARC).....	98
5.4.2.	India	98
5.4.3.	Nepal.....	99
5.4.4.	Bhutan.....	99
5.4.5.	Afganistan.....	99
5.4.6.	Pakistan.....	101
5.4.7.	Bangladesh.....	102
5.4.8.	Sri Lanka.....	103
5.4.9.	Maldives	104
5.5.	Regiunea Pacificului.....	104
5.5.1.	Australia.....	104
5.5.2.	Noua Zeelandă	105
5.5.3.	Fiji.....	107
5.5.4.	Insulele Solomon	107
5.5.5.	Chestiuni regionale	108

6.	Africa	108
6.1.	Uniunea Africană	108
6.2.	Africa de Vest.....	111
6.2.1.	Securitate și dezvoltare în Sahel.....	112
6.2.2.	Mauritania.....	113
6.2.3.	Mali.....	114
6.2.4.	Niger	115
6.2.5.	Burkina Faso.....	116
6.2.6.	Senegal.....	117
6.2.7.	Gambia.....	119
6.2.8.	Guineea Bissau	120
6.2.9.	Guineea.....	121
6.2.10.	Sierra Leone	122
6.2.11.	Liberia	122
6.2.12.	Côte d'Ivoire	123
6.2.13.	Togo.....	124
6.2.14.	Nigeria.....	125
6.3.	Africa de Est.....	126
6.3.1.	Djibouti.....	127

6.3.2.	Eritreea.....	128
6.3.3.	Etiopia.....	129
6.3.4.	Somalia	129
6.3.5.	Sudanul de Sud	131
6.3.6.	Kenya.....	132
6.3.7.	Madagascar	133
6.3.8.	Mauritius.....	134
6.3.9.	Seychelles	134
6.3.10.	Tanzania	135
6.3.11.	Uganda.....	136
6.4.	Africa Centrală	138
6.4.1.	Regiunea Marilor Lacuri și Republica Democratică Congo (R.D. Congo).....	138
6.4.2.	Republica Centrafricană (RCA)	143
6.5.	Africa de Sud.....	144
6.5.1.	Angola	145
6.5.2.	Namibia	146
6.5.3.	Botswana.....	146
6.5.4.	Zambia	146
6.5.5.	Zimbabwe	147

6.5.6.	Africa de Sud	147
6.5.7.	Swaziland.....	148
6.5.8.	Lesotho	149
6.5.9.	Mozambic	149
6.5.10.	Malawi.....	150
7.	America de Nord și America de Sud	151
7.1.	Statele Unite și Canada.....	151
7.1.1.	Statele Unite	151
7.1.2.	Canada	153
7.2.	America Latină și zona Caraibilor.....	154
7.2.1.	Relațiile biregionale.....	154
7.2.2.	Relațiile subregionale	155
7.2.3.	Relațiile bilaterale.....	157
B.	Abordarea amenințărilor și a dificultăților mondiale	164
1.	Neproliferarea și dezarmarea	164
1.1.	Neproliferarea armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora	165
1.1.1.	Tratatul de neproliferare	165
1.1.2.	Tratatul de interzicere totală a experiențelor nucleare.....	166

1.1.3.	Agencia Internațională a Energiei Atomice (AIEA)	167
1.1.4.	Convenția privind armele chimice.....	167
1.1.5.	Convenția privind armele biologice și toxice	168
1.1.6.	Controlul exporturilor.....	169
1.1.7.	Codul de conduită de la Haga împotriva proliferării rachetelor balistice.....	170
1.1.8.	Activitățile din spațiul cosmic	170
1.2.	Arme convenționale	171
1.2.1.	Tratatul privind comerțul cu arme	171
1.2.2.	Arme de calibru mic și armament ușor.....	172
1.2.3.	Mine antipersonal și muniții cu dispersie	173
1.2.4.	Controlul exporturilor.....	174
1.2.5.	Aranjamentul de la Wassenaar	174
2.	Abordarea amenințărilor și a dificultăților mondiale.....	174
2.1.	Criminalitatea organizată	174
2.2.	Securitatea maritimă.....	175
2.3.	Politica cibernetică și securitatea cibernetică.....	177
2.4.	Diminuarea riscurilor chimice, biologice, radiologice și nucleare.....	178
2.5.	Energia.....	178

2.6.	Schimbările climatice	180
2.7.	Migrație	181
2.8.	Droguri	183
2.9.	Aprovizionarea responsabilă cu minerale	184
2.10.	Combaterea terorismului	185
C. Contribuția la o ordine multilaterală mai eficientă (ONU, Consiliul Europei, OSCE, G7/G8/G20)		
		187
1.	ONU	187
2.	Pacea și securitatea.....	188
3.	Dezvoltarea umană, economică și socială și agenda de dezvoltare pentru perioada de după 2015	189
4.	Cooperarea cu țările din Africa, zona Caraibilor și Pacific (ACP).....	191
5.	G7/G20.....	192
6.	Consiliul Europei	193
7.	Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa.....	193
D. Sprijinul pentru democrație, drepturile omului, dreptul internațional umanitar și statul de drept.....		
		197
1.	Promovarea drepturilor omului, a dreptului internațional umanitar, a democrației și a statului de drept	197
2.	Drepturile omului în ansamblul politicii UE.....	198
3.	Punerea în aplicare a priorităților UE în domeniul drepturilor omului.....	200

4.	Drepturile omului în toate politicile externe	206
5.	Democrația și statul de drept.....	209
6.	Promovarea universalității, activitățile la nivel multilateral și regional	210
E.	Abordarea cuprinzătoare, prevenirea și medierea conflictelor și răspunsul în caz de criză.	211
1.	Abordarea cuprinzătoare	211
2.	Prevenirea și medierea conflictelor	212
3.	Răspunsul în caz de criză și coordonarea operațională.....	214
F.	Politica de securitate și apărare comună	215
1.	Sporirea capabilităților	215
1.1.	Capabilități	217
1.1.1.	Capabilitățile civile.....	218
1.1.2.	Capabilitățile militare	219
1.1.3.	Centrul Satelitar al UE.....	221
1.2.	Lecții învățate și formare.....	222
1.2.1.	Lecții învățate	222
1.2.2.	Formare și exerciții	223
1.3.	Concepte pentru activitățile PSAC.....	226

2.	Sporirea eficacității	228
2.1.	Parteneriate	228
2.2.	Grupurile tactice de luptă și răspunsul rapid	232
3.	Sporirea coerenței	232
3.1.	Legătura dintre securitatea internă și cea externă	232
3.2.	Sinergii civilo-militare	234
1.	Vecinătatea.....	235
2.	Europa și Asia Centrală.....	242
3.	Africa	245
4.	America de Nord și America de Sud	247
5.	Regiunea Asia-Pacific.....	250
6.	Securitatea internațională.....	255
7.	Drepturile omului și democrația	260
8.	Aspecte globale.....	261
	Anexa I: Rezumatul actelor juridice în domeniul PESC (măsuri restrictive) 2014	264
	Annex II: Appearances before the European Parliament in 2014.....	275
1.	Appearances of the High Representative/Vice-President before the European Parliament in 2014	275

2.	Appearances on behalf of the High Representative/Vice-President before the European Parliament in 2014.....	276
3.	Appearances of Senior EEAS Representatives before the European Parliament in 2014 and Exchanges of views with newly appointed Heads of Delegation.....	281
	Anexa III: Declarații	288
	Anexa IV: Bugetul PESC 2014.....	291
	Anexa V: Evaluarea coordonării și a complementarității PESC cu celelalte instrumente financiare externe ale UE.....	295

PARTEA I: RETROSPECTIVA ANULUI 2014

INTRODUCERE

2014 a fost un an decisiv pentru politica externă și de securitate comună (PESC) a Uniunii Europene. Conflictele armate, distrugerile și pierderile de vieți omenești din vecinătatea Uniunii Europene au impus o acțiune rapidă și hotărâtă și au demonstrat necesitatea unei politici europene externe și de securitate comune cu adevărat unite.

În cursul anului trecut, UE a utilizat întreaga sa gamă de instrumente, din cadrul și din afara PESC, cu scopul de a răspunde acestor provocări, de a le aborda într-un mod integrat și de a atenua impactul lor asupra țărilor vizate și asupra Europei. Schimbările globale mai ample, aflate la baza multiplelor crize simultane cu care ne-am confruntat, evidențiază, de asemenea, necesitatea stabilirii unei strategii pe termen lung pentru acțiunea externă a UE.

Pentru a reflecta această abordare cuprinzătoare, prezentul raport include, după caz, trimiteri la politici și instrumente din afara PESC, cum ar fi cooperarea pentru dezvoltare, comerțul și ajutorul umanitar.

În anul 2014 și-a preluat mandatul o nouă conducere, care s-a dedicat unei coordonări sporite între Serviciul European de Acțiune Externă, serviciile Comisiei Europene și statele membre, pentru a menține un impact global al UE în sprijinirea păcii, a democrației, a statului de drept și a drepturilor omului.

În cursul anului, UE și-a corelat diplomația cu misiuni pe teren, noi și aflate deja în derulare, din domeniul politicii de securitate și apărare comună (PSAC), cu intervenții umanitare în zonele lovite de criză și cu ajutorul pentru dezvoltare destinat celor defavorizați. De asemenea, UE a colaborat strâns cu parteneri internaționali, regionali și locali.

Politica externă și de securitate comună a UE contribuie la pacea și securitatea globală în diverse moduri. În primul rând, UE este implicată direct în negocieri internaționale de pace în numele comunității internaționale, iar în unele cazuri le conduce, cum este cazul negocierilor dintre Belgrad și Priștina și al convorbirilor nucleare cu Iranul.

În al doilea rând, UE poate reuni o gamă largă de instrumente – politice și economice – pentru a aborda provocările majore din domeniul politicii externe. Într-o lume în care provocările în materie de securitate devin tot mai complexe, abordarea UE privind acțiunea externă adaugă o valoare deosebită prin abordarea tuturor dimensiunilor unei crize, de la originile crizei până la manifestarea sa imediată. Constatăm beneficiile acestei abordări în situații diverse, de la acțiunea UE care vizează abordarea crizei din Ucraina, până la modul de abordare a combaterii pirateriei în Cornul Africii.

În al treilea rând, UE colaborează îndeaproape cu partenerii internaționali și regionali, oferindu-le totodată sprijin material, în scopul abordării provocărilor regionale în situațiile în care rezultatele sunt posibile doar prin eforturi colective, precum în cazul schimbărilor climatice, al dezvoltării durabile, al gestionării riscului de dezastre și al ajutorului în caz de dezastre. 2014 a fost un an crucial în pregătirea terenului pentru negocieri în contextul mai multor instrumente: cadrul ONU în direcția obiectivelor de dezvoltare pentru perioada de după 2015, cadrul de la Sendai pentru reducerea riscului de dezastre pentru perioada 2015-2030 și Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice. În vederea promovării democrației, Uniunea Europeană a trimis echipe de observare a alegerilor în Maldive, Guineea-Bissau, Malawi, Egipt, Kosovo ¹, Mozambic și Tunisia. De asemenea, UE și-a intensificat cooperarea cu partenerii săi regionali și strategici, pentru a face față amenințărilor și provocărilor globale.

1. Exemple de implicare a UE la nivel mondial

Prezentul raport demonstrează profunzimea și amploarea implicării UE la nivel mondial.

Următoarele exemple oferă o imagine a diferitelor domenii de acțiune externă a Uniunii în care UE a avut un impact semnificativ.

¹ Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCSONU 1244/99, precum și cu Avizul CIJ privind declarația de independență a Kosovo.

În cursul anului 2014, Uniunea Europeană și-a concentrat eforturile asupra detensionării crizei din Ucraina și a acționat în vederea unei soluții durabile, sprijinind numeroase inițiative în acest scop. Inițiativele politice s-au derulat în paralel cu punerea la dispoziție a unui pachet de sprijin important în valoare de 11,1 miliarde EUR pentru următorii șapte ani, pentru a contribui la stabilizarea situației economice și financiare a Ucrainei, a sprijini o tranziție pașnică, a încuraja reformele politice și economice și a susține o dezvoltare favorabilă incluziunii. Pentru a ajuta Ucraina să își asigure securitatea energetică, UE a mediat un acord care să permită continuarea aprovizionării cu gaze până la sfârșitul lunii martie 2015. De asemenea, în decembrie 2014 a fost lansată oficial o misiune a UE de consiliere pentru reforma sectorului securității civile în Ucraina (misiune PSAC).

În același timp, UE a adoptat măsuri restrictive în ceea ce privește anexarea ilegală a Crimeei la Rusia și destabilizarea unor zone din estul Ucrainei.

Negocierile privind un nou acord între UE și Rusia, discuțiile privind vizele precum și mai multe programe de cooperare UE-Rusia au fost suspendate.

Deși ușa dialogului cu Rusia a rămas deschisă, Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate a afirmat clar faptul că angajamentul UE față de dreptul internațional și de valorile universale nu este negociabil.

Vecinătatea sudică – Siria și Irak

UE condamnă atrocitățile și încălcările drepturilor omului, precum și abuzurile comise în Siria, în special de regimul Assad, precum și de ISIL/Daesh, Jabhat al-Nusra și alte grupări teroriste. Pentru a răspunde nevoilor urgente ale populației siriene, UE s-a aflat în fruntea reacției internaționale, punând la dispoziție peste 3 miliarde EUR de la începutul conflictului, iar crearea unui fond fiduciar regional al UE („Madad”) ca răspuns la criză a fost aprobată de statele membre. Astfel, UE devine principalul donator mondial în abordarea consecințelor acestei crize.

UE a sprijinit pe deplin eforturile depuse de Reprezentantul Comun al Organizației Națiunilor Unite și al Ligii Statelor Arabe, Lakhdar Brahimi, și de succesorul său, trimisul special al Organizației Națiunilor Unite, Staffan de Mistura, în vederea realizării unei detensionări strategice a violenței, ca bază pentru un proces politic mai larg.

În cursul anului 2014, UE și-a continuat politica de promovare a unei soluții politice la conflict, asigurând totodată impunerea și executarea unor măsuri restrictive care vizează regimul Assad și susținătorii acestuia, atât timp cât represiunea continuă. De asemenea, UE a fost în fruntea acțiunilor de sprijinire a propunerilor de a plasa armele chimice declarate ale Siriei sub control internațional, în perspectiva distrugerii acestora într-un final.

În Irak, UE și-a menținut angajamentul de a sprijini țara. Mai presus de toate, UE a îndemnat guvernul irakian să dialogheze cu toate comunitățile irakiene și să promoveze reconcilierea și reformele. Confruntată cu un mediu dificil în materie de securitate, UE a cooperat îndeaproape cu ONU și cu alți actori internaționali de pe teren.

Înaltul Reprezentant, împreună cu Comisia Europeană și cu statele membre, au pregătit prima strategie cuprinzătoare a UE privind combaterea crizelor din Siria și Irak și a amenințării reprezentate de ISIL/Daesh.

Strategia reunește inițiative ale UE și ale statelor membre și le potențează eficiența printr-un pachet substanțial de finanțare, pentru a aborda următoarele priorități: ajutorul, stabilizarea și dezvoltarea regiunii, precum și combaterea amenințării reprezentate de grupările teroriste. Aceste măsuri vizează Siria și Irakul, dar și Libanul, Iordania și Turcia.

Republica Centrafricană

În cursul anului 2014, UE a jucat un rol activ alături de partenerii internaționali în stabilizarea Republicii Centrafricane (RCA) și repunerea acesteia pe calea redresării durabile.

Ca parte a reacției cuprinzătoare la criza din RCA, UE a mobilizat toate instrumentele de care dispune, inclusiv o operație militară PSAC. La 1 aprilie 2014, Consiliul a lansat operația EUFOR RCA, pentru a sprijini eforturile internaționale în sensul creării unui mediu sigur în capitala Bangui și al protejării populațiilor celor mai expuse la risc. UE a organizat o minireuniune la nivel înalt referitoare la RCA în marja reuniunii la nivel înalt UE-Africa care a avut loc la 2 aprilie și care a întrunit participanți de prim rang, inclusiv Secretarul General al ONU, Ban Ki-moon.

În 2014, UE și statele sale membre și-au sporit substanțial asistența umanitară destinată Republicii Centrafricane și au conlucrat îndeaproape cu ONU și cu alte agenții pentru a valorifica la maximum asistența pe teren. Având în vedere persistența tensiunilor comunitare și distrugerea completă a structurii sociale a țării, UE a acordat o atenție specială combaterii impunității și reînstituirii statului de drept. UE s-a concentrat, de asemenea, asupra promovării dialogului, detensionării situației și a creării încrederii între comunități. Acest lucru a avut loc în paralel cu lansarea unui fond fiduciar pentru dezvoltare cu donatori multipli, în sprijinul țării.

Multilateralismul eficient și parteneriatele eficiente

Într-o lume tot mai complexă și mai conectată, eficiența UE în abordarea provocărilor globale depinde de parteneriate puternice. În cursul anului 2014, Uniunea Europeană a desfășurat eforturi de aprofundare a relațiilor cu partenerii din întreaga lume care îi împărtășesc viziunea, prin legături bilaterale, regionale sau multilaterale mai puternice.

UE și ONU sunt parteneri-cheie în materie de pace și securitate. UE a continuat să fie un partener fiabil și angajat al Organizației Națiunilor Unite, atât în materie de prevenire și abordare a crizelor, cât și în materie de apărare a drepturilor omului, justiție, egalitate și echitate, bună guvernare, democrație și stat de drept.

UE are, de asemenea, o viziune clară și o voce influentă în dezbaterile privind agenda pentru perioada de după 2015 și în negocierile internaționale în vederea unui nou acord global privind schimbările climatice în 2015.

2. Provocări viitoare

Politica externă și de securitate comună a UE este stabilită în contextul unui mediu global fragmentat dar interdependent, din ce în ce mai complex, mai ambiguu și mai imprevizibil. Aceste schimbări globale vor necesita o acțiune decisivă în numele UE, bazată pe unitate și pe capacitatea de a identifica provocările într-o fază incipientă și de a planifica în avans, dar și de a reacționa rapid la un context în schimbare.

În 2015, UE va continua să se concentreze asupra stabilizării situației din vecinătatea sa, promovând totodată pacea și securitatea în întreaga lume. UE va continua să se implice activ în găsirea unei soluții pașnice și durabile la conflictul din Ucraina. În vecinătatea sudică, pe lângă faptul că își va dedica întreaga atenție stopării suferințelor a milioane de persoane afectate de conflictul din Siria și Irak, precum și de teama sau violența răspândite de ISIL/Daesh, UE își va intensifica eforturile de abordare a crizei actuale din Libia și a presiunii exercitate de migrație.

La peste un deceniu de la adoptarea pentru prima dată a politicii europene de vecinătate, situația de la frontierele UE s-a modificat considerabil. De aceea în anul 2015 va avea loc o revizuire a politicii europene de vecinătate, pentru a garanta faptul că politicile UE în vecinătatea sa sunt adaptate la situația actuală de pe teren, la interesele UE și la obiectivele și nevoile diferențiate ale țărilor vizate.

Acest an este, de asemenea, esențial pentru mai multe negocieri internaționale. Perspectiva unui acord nuclear cu Iranul oferă o oportunitate istorică de a aborda preocupările legate de caracterul pașnic al îmbogățirii nucleare a Iranului și ar putea pune bazele unei viitoare cooperări cu Iranul în domenii de politică importante. Negocierile referitoare la un nou acord global privind schimbările climatice, precum și la cadrul de dezvoltare globală pentru perioada de după 2015, inclusiv obiectivele de dezvoltare durabilă, vor fi pași esențiali în direcția unui viitor mai durabil. UE se află într-o etapă crucială a negocierilor privind un parteneriat transatlantic pentru comerț și investiții (TTIP) cu Statele Unite, care are potențialul de a stimula crearea de locuri de muncă și creșterea economică pe ambele țărmuri ale Atlanticului. TTIP are, de asemenea, o importantă dimensiune geopolitică și geoeconomică, întărind legătura transatlantică într-un context de incertitudine globală și protejând standardele comune. Acest an va fi, de asemenea, decisiv în stabilirea căii de urmat în acțiunea externă a Uniunii, întrucât aceasta examinează modul de aliniere a tuturor instrumentelor și politicilor externe de care dispune pentru a reacționa adecvat la amenințări, provocări și oportunități într-un context global în schimbare. O nouă strategie europeană privind politica externă și de securitate, ambițioasă și funcțională, va fi esențială în acest sens.

A. Prezentare generală a activităților pe regiuni

1. Vecinătatea sudică, procesul de pace din Orientul Mijlociu și Peninsula Arabică

1.1. Africa de Nord

1.1.1. Algeria

UE a trimis o misiune de experți electorali (MEE) la alegerile prezidențiale din aprilie, aceasta având rolul de a efectua o evaluare tehnică, mai puțin publică a procesului; aceasta din urmă ar fi avut loc în cazul unei misiuni complete de observare a alegerilor. Misiunea a prezentat o serie de recomandări, concentrându-se în principal asupra transparenței și trasabilității procesului.

În cursul anului 2014, dinamica dialogurilor politice și a reuniunilor în cadrul Acordului de asociere a continuat cu succes. În aprilie 2014, ministrul Ramtane Lamamra a avut o întâlnire la Bruxelles cu comisarul european Stefan Füle. Sub auspiciile Acordului de asociere UE-Algeria, în luna martie a avut loc reuniunea Comitetului de asociere, iar în luna mai cea a Consiliului de asociere. În marja Consiliului de asociere a fost parafat un protocol care permite participarea Algeriei la programele și agențiile UE. De asemenea, în cursul anului 2014 au avut loc mai multe reuniuni tematice ale subcomitetelor, precum și dialoguri informale. În plus, negocierile privind un plan de acțiune în cadrul politicii europene de vecinătate, care au început în a doua jumătate a anului 2013, au continuat cu alte trei sesiuni în 2014. Algeria va beneficia de o alocare de până la 148 de milioane EUR pentru perioada 2014-2017.

Algeria a jucat un rol proeminent ca mediator în criza din Mali. UE a fost asociată la acest efort, iar RSUE pentru Sahel, Reveyrand de Menthon, a participat la discuțiile dintre autoritățile din Mali și grupurile rebele, găzduite de guvernul algerian.

1.1.2. Maroc

În cursul anului 2014, relația deja strânsă dintre Maroc și UE s-a dezvoltat în continuare, cuprinzând o serie completă de aspecte. UE a menținut un dialog politic la nivel înalt cu Marocul și a continuat să sprijine punerea în aplicare progresivă a reformelor întreprinse de Maroc după adoptarea noii Constituții în 2012.

În cursul anului 2014, UE și Maroc au rezolvat dificultățile legate de modificarea mecanismului prețurilor de intrare pentru fructe și legume, care afectează în principal exporturile de roșii marocane în UE. Primele permise de pescuit pentru navele din UE au fost emise în septembrie. Negocierile privind DCFTA (acordul de liber schimb aprofundat și cuprinzător) sunt în așteptare, până la aflarea rezultatelor unor studii însoțitoare pentru anumite sectoare efectuate de autoritățile marocane. Negocierile privind parteneriatul pentru mobilitate (acordurile paralele privind facilitarea eliberării vizelor și readmisia) au început în ianuarie 2015.

Atât comisarul Ștefan Füle, cât și comisarul Johannes Hahn au vizitat Rabatul, în mai, respectiv în decembrie. Consiliul de asociere a avut loc la 16 decembrie 2014. În anii următori, parteneriatul UE cu Maroc va beneficia în continuare de o alocare de fonduri semnificativă (o medie de 809 milioane EUR pentru perioada 2014-2017), ceea ce menține Marocul în rândul celor mai mari beneficiari de asistență financiară și tehnică din partea UE, din vecinătate.

În legătură cu Sahara Occidentală, la fel ca în anii trecuți, UE și-a exprimat sprijinul pentru eforturile Secretarului General al ONU și ale emisarului său personal, ambasadorul Christopher Ross, vizând obținerea unei soluții politice echitabile, de durată și reciproc acceptabile. În perioada 2014-2016, Marocul face parte din Consiliul pentru Drepturile Omului al ONU.

1.1.3. Tunisia

În anul 2014 s-au desfășurat cu succes alegeri parlamentare și prezidențiale transparente, deschise tuturor și credibile, recunoscute ca atare de misiunea UE de observare a alegerilor, desfășurată în perioada septembrie 2014-ianuarie 2015. Aceste realizări s-au bucurat de un sprijin larg și de laude din partea UE și a comunității internaționale.

Relațiile bilaterale dintre UE și Tunisia au înregistrat progrese marcante în 2014. Cu ocazia Consiliului de asociere din 14 aprilie, a fost convenit un plan de acțiune privind un parteneriat privilegiat; în martie, a fost semnată declarația politică comună referitoare la un parteneriat pentru mobilitate privind aspecte legate de migrație. Odată cu instalarea după alegeri a noilor autorități, se preconizează că agenda relațiilor bilaterale va redobândi mai multă regularitate și că se vor înregistra progrese privind principalele dosare (DCFTA, parteneriatul pentru mobilitate). Dialogul privind reforma sectorului de securitate s-a intensificat în 2014, în perspectiva unui sprijin viitor sporit din partea UE. Vizitele efectuate de președintele Consiliului European, Herman Van Rompuy, în februarie, de comisarul Ștefan Füle în martie și de vicepreședintele Comisiei Michel Barnier în septembrie, precum și vizita ambasadorilor Comitetului politic și de securitate în iunie au demonstrat implicarea generală a UE față de tranziția Tunisiei.

1.1.4. Libia

Situația politică și de securitate din Libia s-a deteriorat semnificativ în 2014. În mai 2014, UE l-a numit pe Bernardino León, până atunci Reprezentant Special al UE pentru regiunea sud-mediteraneeană, în funcția de trimis special pentru Libia, pentru a consolida sprijinul din partea UE. Bernardino León a fost numit Reprezentant Special al Secretarului General al ONU în septembrie 2014.

Eforturile de cooperare ale UE, vizând sprijinirea tranziției politice, au fost afectate ca urmare a conflictului în derulare. Escaladarea violențelor a forțat UE și majoritatea celorlalți parteneri internaționali să decidă să mute temporar personalul delegației și personalul EUBAM (o misiune civilă PSAC care furnizează asistență tehnică și formare în domeniul gestionării frontierelor). În ciuda dificultăților, UE a oferit asistență tehnică în 2014, în special în domeniul administrației publice, al sprijinirii migranților și persoanelor strămutate în interiorul țării, al securității, educației, mass-mediei, societății civile și reconcilierii. UE sprijină activ eforturile de mediere ale misiunii ONU în Libia în vederea găsirii unei soluții pașnice și continuării neîngrădite a procesului de tranziție politică a Libiei. UE a desfășurat o misiune de experți electorali în vederea alegerilor pentru Adunarea de Elaborare a Constituției din februarie 2014.

Declinul continuu și pronunțat al situației politice și de securitate rămâne una din principalele provocări pentru UE. În concordanță cu eforturile internaționale, activitatea UE va trebui să fie în continuare coordonată și axată pe sprijinul acordat unui acord politic/de tranziție, să ducă la îmbunătățirea situației de securitate și la dezvoltarea capacității instituționale. Viitoarea direcție a activității PSAC, asumată de EUBAM Libya, face obiectul unei revizuirii strategice din partea statelor membre în instanțele relevante ale Consiliului.

1.2. Orientul Mijlociu

1.2.1. Egipt

UE se angajează să conlucreze cu Egiptul, considerându-l un partener-cheie în regiune. UE apreciază eforturile depuse de guvernul egiptean în cursul anului 2014 pentru a ajunge la un acord de încetare a focului în Fâșia Gaza și pentru a găzdui următoarea conferință a donatorilor. În cursul anului 2014, UE și-a menținut angajamentul în sprijinul procesului de tranziție în curs din Egipt. Au avut loc vizite la nivel înalt și contacte periodice pentru a sublinia importanța unui proces incluziv, sprijinul economic și preocuparea față de restricțiile privind drepturile omului și libertățile fundamentale pentru o tranziție politică reușită și durabilă către un sistem democratic solid.

În ianuarie 2014, UE a trimis o misiune de experți a UE pentru a observa referendumul privind noua Constituție, constatând că procesul constituțional nu era deschis tuturor și ca lipsea spațiul pentru exprimarea opiniilor divergente, atât în timpul conceperii, cât și în timpul campaniei. În luna mai, UE a desfășurat o misiune de observare a alegerilor (MOA) cu ocazia alegerilor prezidențiale, afirmând că acestea au avut loc într-un context politic dificil și formulând critici privind acoperirea mediatică parțială și spațiul foarte limitat pentru opinii divergente. Alegerile parlamentare nu au avut încă loc.

Dialogul oficial UE-Egipt din cadrul politicii europene de vecinătate a rămas în continuare suspendat *de facto*. Planul de acțiune a fost prelungit până în martie 2015, în așteptarea negocierilor privind un nou plan de acțiune. În februarie și în decembrie 2014 au avut loc consultări vizând revigorarea dialogului oficial dintre UE și Egipt, cu scopul de a relua treptat reuniunile subcomitetelor și de a începe negocierile privind un nou plan de acțiune la începutul anului 2015.

În cadrul reuniunii Consiliului din data de 10 februarie au fost adoptate concluzii care deplâng deteriorarea situației drepturilor omului și reamintesc concluziile din august 2013, care menționează axarea cooperării asupra sectorului socioeconomic și societății civile și suspendarea licențelor de export pentru echipamentele care ar putea fi utilizate în scopul represiunii interne ².

Pentru 2014, totalul fondurilor disponibile pentru Egipt a fost de aproximativ 185 de milioane EUR, constând în alocarea națională (115 milioane EUR) și fondurile din Facilitatea de investiții pentru vecinătate (aproximativ 70 de milioane EUR).

Decizia inițială a UE din martie 2011 de a impune măsuri restrictive împotriva a 19 persoane asociate îndeaproape regimului fostului președinte Hosni Mubarak a fost prelungită cu încă un an în martie 2014.

1.2.2. Iordania

Evenimentele la nivel înalt și schimbul de vizite dintre UE și Iordania au continuat în cursul anului [Consiliul de asociere UE-Iordania, vizitele comisarului Ștefan Füle și ale Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate/Vicepreședinte al Comisiei (ÎR) în Iordania și ale regelui Abdullah la Bruxelles]. Acestea au confirmat un nivel deosebit de ridicat al relațiilor politice și economice dintre cele două părți, aprecierea UE față de sprijinul și ospitalitatea oferite refugiaților sirieni de către Iordania și angajamentul UE privind sprijinirea în continuare a Iordaniei. Iordania este considerată un partener-cheie în promovarea păcii, stabilității și prosperității în Orientul Mijlociu și dincolo de acesta.

Iordania a continuat să fie puternic afectată de criza în derulare din Siria și Irak. Pe lângă aflulul de refugiați, totalizând peste 619 000 de refugiați sirieni înregistrați până la sfârșitul anului 2014, conflictele implică pierderea de rute comerciale, piețe și aprovizionare cu energie.

² La 6 februarie, Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind situația din Egipt [2014/2532(RSP)].

UE a continuat să își intensifice sprijinul acordat Iordaniei, prin intermediul măsurilor umanitare și pe termen mai lung, pentru a asigura că afluxul de refugiați nu pune în pericol progresele în materie de dezvoltare realizate în ultimii ani. De la începutul crizei siriene, UE a alocat peste 300 de milioane EUR pentru a sprijini Iordania, cu un ajutor în valoare de 66 milioane EUR numai pentru sprijinirea dezvoltării în 2014.

Cele mai importante realizări în ceea ce privește punerea în aplicare a planului de acțiune UE-Iordania sunt în domeniile migrației, mobilității și al comerțului, prin semnarea unui parteneriat pentru mobilitate și încheierea dezbaterii de orientare privind o zonă de liber schimb aprofundată și cuprinzătoare (DCFTA).

1.2.3. Liban

UE sprijină Guvernul Libanului și își exprimă angajamentul ferm față de securitatea și stabilitatea țării. Pe tot parcursul anului, UE și Liban au menținut un nivel ridicat de angajare, evidențiat prin vizitele efectuate de ÎR, comisarul pentru PEV și extindere Ștefan Füle, Reprezentantul Special al UE pentru drepturile omului, Stavros Lambrinidis, și coordonatorul UE pentru lupta împotriva terorismului, Gilles de Kerchove, la Beirut, precum și prin vizita prim-ministrului Libanului, Tammam Salam, la Bruxelles. Dialogul din cadrul politicii europene de vecinătate a continuat cu nouă reuniuni la nivel de subcomitet și cu organizarea unui Comitet de asociere.

UE a subliniat în mod repetat necesitatea ca Libanul să își respecte termenele constituționale pentru organizarea alegerilor prezidențiale și parlamentare. Anul a fost marcat de paralizia instituțiilor naționale libaneze; UE a emis declarații locale prin care și-a exprimat regretul față de aceste evoluții, îndemnând guvernul să organizeze rapid alegeri parlamentare și parlamentul să se reunească pentru a alege un președinte.

La sfârșitul anului, Libanul găzduia aproximativ 1,15 milioane de refugiați din Siria înregistrați, devenind astfel țara cu numărul cel mai mare de refugiați pe cap de locuitor din lume. UE este pe deplin conștientă de provocările reprezentate de impactul fluxului continuu de refugiați asupra economiei țării și a structurii sociale, prin urmare a continuat să își manifeste aprecierea deosebită pentru sprijinul și generozitatea demonstrate de autorități și populație față de toate persoanele refugiate din țările vecine.

În concluziile Consiliului din 14 aprilie, Libanul a fost felicitat pentru că își menține în continuare frontierele deschise și oferă un adăpost sigur refugiaților din Siria. Concluziile Consiliului din 20 octombrie și 15 decembrie au recunoscut provocările imense în materie de securitate cu care se confruntă Libanul și Iordania ca urmare a crizei din Siria și au confirmat că UE este hotărâtă să identifice modalități de a-și consolida în continuare sprijinul în acest sens acordat ambelor țări. De asemenea, concluziile au salutat eforturile depuse de aceste țări și de Turcia pentru adăpostirea refugiaților din Siria.

UE a alocat peste 182 de milioane EUR pentru Liban în 2014, depășind triplul valorii asistenței bilaterale dinainte de izbucnirea crizei. UE a luat parte la reuniunile Grupului internațional de sprijin pentru Liban, condus de ONU, pentru a mobiliza sprijinul care să permită Libanului să facă față consecințelor crizei siriene.

Ca reacție la situația de securitate critică a Libanului, inclusiv atacurile asupra forțelor de securitate libaneze, UE a avansat în elaborarea unor programe UE de sprijinire a sectorului de securitate și a forțelor armate libaneze.

1.2.4. Siria

Aflată în cel de al patrulea an în 2014, criza din Siria a continuat să aibă un impact devastator și de durată asupra Siriei și asupra întregii regiuni. Consiliul European din 20 august a fost „consternat de deteriorarea situației umanitare și de securitate din Irak și din Siria ca urmare a ocupării unor părți din teritoriul acestora” de către „Statul Islamic în Irak și Levant” (ISIL/Daesh).

UE și-a exprimat hotărârea de a contribui la combaterea amenințării reprezentate de ISIL/Daesh și de alte grupări teroriste din Irak și Siria (în conformitate cu RCSONU 2170, august), precum și a amenințării reprezentate de luptătorii străini (în conformitate cu RCSONU 2178, septembrie). La 20 octombrie, Consiliul a aprobat o strategie privind combaterea terorismului/luptătorii străini pentru Siria-Irak și a însărcinat ÎR să elaboreze o strategie regională cuprinzătoare pentru Siria și Irak, incluzând amenințarea ISIL/Daesh.

În ceea ce privește Forța Organizației Națiunilor Unite pentru supravegherea demilitarizării (UNDOF), Consiliul European a făcut apel la toate părțile implicate în conflictul din Siria să respecte mandatul misiunii și să asigure siguranța și libertatea de mișcare ale trupelor ONU, inclusiv ale celor din statele membre ale UE, și a condamnat atacurile împotriva UNDOF și detenția unora dintre membrii săi.

UE a condamnat fără rezerve atrocitățile și încălcările drepturilor omului și abuzurile înfăptuite în Siria, în special de către regimul Assad, precum și cele comise de către ISIL/Daesh, Jabhat al-Nusra și alte grupuri teroriste, astfel cum au fost raportate de către Comisia internațională independentă de anchetă instituită de Consiliul pentru Drepturile Omului al ONU, solicitând în continuare tragerea la răspundere pentru aceste acțiuni.

UE promovează o soluție politică la conflictul din Siria bazată pe principiile comunicatului de la Geneva din 2012. În această privință, UE a sprijinit eforturile depuse de Reprezentantul Comun al Organizației Națiunilor Unite și al Ligii Statelor Arabe, Lakhdar Brahimi, până la demisia acestuia din luna mai; la 15 decembrie, Consiliul și-a exprimat angajamentul de a sprijini pe deplin eforturile succesorului său, emisarul special al ONU, Staffan de Mistura, în vederea realizării unei detensionări strategice a violenței, ca bază pentru un proces politic mai larg.

Ca răspuns la nevoile în creștere ale populației siriene afectate, UE a condus răspunsul internațional, oferind peste 3 miliarde EUR de la începutul conflictului (aproximativ 1,6 miliarde din bugetul UE și aproape 1,5 miliarde din partea statelor membre ale UE), devenind astfel principalul donator mondial în abordarea consecințelor acestei crize.

UE a continuat să pledeze pentru respectarea dreptului internațional umanitar și a dreptului internațional al drepturilor omului și protecția civililor și siguranța personalului umanitar. UE a salutat RCSONU 2139 (februarie), 2165 (iulie) și 2191 (decembrie) privind consolidarea asistenței care implică traversarea frontierelor și a liniilor de conflict.

În paralel cu promovarea unei soluții politice la conflict, UE și-a continuat politica de impunere și aplicare a unor măsuri restrictive ³ care vizează regimul Assad și susținătorii acestuia, atât timp cât represiunea va continua.

UE a sprijinit din punct de vedere politic, financiar și logistic misiunea de distrugere a armelor chimice desfășurată de ONU și de Organizația pentru Interzicerea Armelor Chimice. Misiunea comună s-a încheiat la 30 septembrie, iar UE menține presiunea asupra Siriei pentru a se asigura că programul privind armele chimice a fost eliminat complet și definitiv.

1.2.5. Procesul de pace din Orientul Mijlociu

În 2014, UE a contribuit la negocierile israeliano-palestiniene mediate de SUA, inclusiv printr-o ofertă europeană fără precedent de sprijin politic, economic și de securitate pentru ambele părți, în contextul unui acord privind statutul final și al unui parteneriat privilegiat special. Cu toate acestea, suspendarea în aprilie a negocierilor mediate de SUA a creat incertitudine cu privire la progresele realizate în procesul de pace, aceasta fiind agravată de escaladarea violențelor în Cisiordania, inclusiv în Ierusalimul de Est și în Fâșia Gaza.

Operația militară israeliană „*Protective Edge*” a marcat al treilea conflict din Gaza din ultimii 6 ani. Aceasta a implicat o operație terestră de amploare vizând distrugerea tunelurilor dintre Gaza și Israel și a arsenalului de rachete al militanților; în cursul operației și-au pierdut viața 2 300 de persoane, majoritatea civili palestinieni. UE a subliniat necesitatea protecției civililor în orice moment.

³ http://www.eeas.europa.eu/statements-eeas/2014/141215_01_en.htm

În cadrul eforturilor internaționale care au urmat, vizând o încetare durabilă a focului și o schimbare fundamentală a situației umanitare, politice și de securitate din Fâșia Gaza, UE a subliniat nesustenabilitatea statu-quo-ului ante, a condamnat atacurile nediferențiate cu rachete asupra civililor israelieni de către Hamas și alte grupări militante, a condamnat pierderea vieților a sute de civili în Gaza, a evidențiat necesitatea protecției civililor în conformitate cu dreptul internațional umanitar și a încurajat ferm Autoritatea Palestiniană să își asume în mod treptat toate funcțiile guvernamentale în Gaza. De asemenea, UE a solicitat desființarea grupărilor militare din Gaza. UE a discutat cu părțile posibile la contribuție la asigurarea unei încetări durabile a focului și crearea condițiilor pentru ridicarea regimului de încercuire, atât prin intermediul instrumentelor PESC, precum reactivarea și prelungirea misiunilor EUBAM Rafah și EUPOL COPPS, cât și prin intermediul asistenței umanitare și al asistenței pentru reconstrucție, inclusiv cu ocazia reuniunii Comitetului ad-hoc de legătură din luna septembrie și a „Conferinței privind Palestina: reconstrucția Fâșiei Gaza”, din luna octombrie.

UE și-a exprimat pozițiile convenite în concluziile Consiliului din noiembrie 2014 și a solicitat o schimbare fundamentală a situației politice, economice și de securitate din Fâșia Gaza, inclusiv încetarea regimului de încercuire.

În timpul vizitei sale în regiune în luna noiembrie, ÎR a subliniat faptul că este nevoie de o perspectivă politică credibilă pentru procesul de pace din Orientul Mijlociu bazată pe soluția coexistenței a două state, precum și aspectele regionale ale acestuia și importanța deosebită a Inițiativei arabe pentru pace.

UE este pregătită să colaboreze cu partenerii internaționali cu privire la o inițiativă de relansare a procesului de pace în conformitate cu parametrii de pace exprimați în concluziile Consiliului din iulie 2014 și în conformitate cu poziția sa de lungă durată în favoarea statului Israel și a unui stat palestinian independent, democratic, unit, suveran și viabil, care să coexiste în pace, securitate și recunoaștere reciprocă.

Mai mulți factori au sporit tensiunile de pe teren înainte de sfârșitul anului 2014: continuarea expansiunii coloniilor israeliene, a demolărilor și evacuărilor din locuințe; ciocnirile repetate de la Haram Al-Sharif/Muntele Templului din Ierusalimul de Est; o serie de atacuri teroriste asupra israelienilor din Ierusalim și din Cisiordania; situația umanitară dezastruoasă din Gaza; lipsa progreselor în cadrul reconcilierii palestinienilor și al negocierilor de la Cairo în impas privind o încetare a focului durabilă în Gaza.

Președintele Abbas și-a reînnoit activitatea în cadrul ONU, care viza o rezoluție a CSONU solicitând sfârșitul ocupației israeliene, cu precizarea unui termen-limită. În concluziile sale din noiembrie, Consiliul și-a reafirmat dorința de a juca un rol major și de a contribui în mod activ la o soluție negociată privind toate aspectele legate de statutul final. Acesta a solicitat părților și tuturor factorilor interesați majori, inclusiv Cvartetul, Liga Arabă și CSONU, să ia măsurile necesare în vederea atingerii acestui obiectiv.

Dialogul dintre Autoritatea Palestiniană (AP) și UE a continuat în cadrul politicii europene de vecinătate și pe baza priorităților convenite de comun acord în cadrul planului de acțiune din 2013. După conflictul din Gaza din timpul verii, UE a subliniat în repetate rânduri necesitatea unei soluții durabile și cuprinzătoare, inclusiv ridicarea regimului de încercuire, revenirea AP la responsabilitățile sale guvernamentale în Fâșia Gaza și reluarea urgentă a unor negocieri de pace credibile.

Acest mesaj, precum și angajamentul susținut al UE privind edificarea statului palestinian, în vederea unei soluții bazate pe coexistența a două state, au fost reiterate de ÎR în cadrul reuniunilor Comitetului de legătură ad-hoc din septembrie și în cadrul Conferinței internaționale a donatorilor de la Cairo din octombrie.

A fost acordată în continuare atenție actelor care amenință viabilitatea unei soluții bazate pe coexistența a două state, în special continuarea expansiunii coloniilor israeliene, a violenței coloniștilor, a demolărilor – inclusiv în cazul proiectelor finanțate de UE – a evacuărilor din locuințe și a transferurilor forțate.

UE a reafirmat aplicabilitatea dreptului internațional umanitar și a drepturilor omului pe teritoriile palestinienilor ocupați și a solicitat Israelului să își îndeplinească pe deplin obligațiile în temeiul dreptului internațional.

UE a participat în calitate de observator la reuniunea înaltelor părți contractante la cea de a IV-a Convenție de la Geneva desfășurată la Geneva în decembrie 2014.

Deși o îmbunătățire a relațiilor bilaterale cu Israelul depinde de progresele efective din cadrul PPOM, precum și de angajamentul consolidat față de valori împărtășite, cooperarea bilaterală a continuat să se dezvolte pe baza planului de acțiune UE-Israel din 2005. În 2014 nu au avut loc reuniuni ale Comitetului sau Consiliului de asociere, dar a existat un dialog bilateral productiv.

În anul 2014 s-au înregistrat progrese în mai multe domenii ale planului de acțiune, cum ar fi intrarea în vigoare a acordului aerian cuprinzător, lansarea participării Israelului la programul Orizont 2020 și semnarea unui acord între Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie și autoritatea antidrog din Israel.

La nivel politic, relațiile cu ambii parteneri au fost puse în valoare prin vizitele efectuate de președintele Parlamentului European, Martin Schulz, președintele Comisiei Europene, Jose Manuel Barroso și de prima vizită efectuată în noul său mandat de către Înaltul Reprezentant pentru afaceri externe și politica de securitate/Vicepreședintele Comisiei, Federica Mogherini.

Misiunea de poliție a UE pentru teritoriile palestiniene (EUPOL COPPS) și-a continuat implicarea strategică în sectorul de securitate și în sectorul justiției ale Autorității Palestiniene. Misiunea a continuat consolidarea capacităților împreună cu poliția la nivel operațional, pentru a-și consolida performanțele (de exemplu, poliția de proximitate, forțele speciale de intervenție), organizarea (de exemplu, gestionarea resurselor umane, formarea capacităților) și responsabilitatea. Misiunea a continuat să faciliteze coordonarea dintre poliția israeliană și cea palestiniană prin intermediul unor evenimente dedicate. În sectorul justiției, misiunea s-a angajat să contribuie la clarificarea rolurilor și mandatelor instituțiilor din sectorul justiției, prin promovarea unei înțelegeri interinstituționale comune și a unor inițiative legislative majore în acest sens.

Misiunea a facilitat, de asemenea, adoptarea noii strategii a sectorului justiției pentru perioada 2014-2016. Eforturile de construcție instituțională și asistența pentru consolidarea capacităților au continuat în cazul autorităților judiciare principale ale AP, inclusiv Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției și Parchetul General, precum și baroul palestinian.

Activitățile misiunii UE de asistență la frontieră (EUBAM) de la Rafah s-au axat pe proiectul de pregătire a Autorității Palestiniene. Proiectul are scopul de a ajuta agenția pentru frontiere a AP să își formeze o viziune, un program concret și să dezvolte capacitățile operaționale pentru gestionarea punctului de trecere a frontierei Rafah la nivelul standardelor internaționale (de exemplu, standardele Schengen). Nivelul de pregătire al AP pentru gestionarea punctului de trecere a frontierei Rafah este de interes direct pentru EUBAM Rafah, întrucât misiunea și autoritățile de frontieră ale AP ar trebui să colaboreze îndeaproape la punctul de trecere al frontierei. Ca răspuns la cea mai recentă criză din Gaza, atât misiunea EU BAM, cât și misiunea EUPOL COPPS și-au reevaluat, în domeniul și în limitele mandatului fiecăreia, planificarea în sensul unei posibile reactivări și prelungiri a activităților lor din Fâșia Gaza în contextul eforturilor UE de a sprijini negocierile israeliano-palestiniene mediate de Egipt privind o încetare durabilă a focului.

1.3. Peninsula Arabică, Iran și Irak

1.3.1. Consiliul de Cooperare al Golfului și statele sale membre

Dialogul cu cele șase state membre ale Consiliului de Cooperare al Golfului (Bahrain, Kuwait, Oman, Qatar, Arabia Saudită și Emiratele Arabe Unite) și cu secretariatul CCG a fost realizat în contextul Comitetului mixt de cooperare UE-CCG și al dialogului politic la nivel de înalți funcționari, desfășurate în aprilie 2014. În ianuarie 2014, ÎR a efectuat o vizită în Qatar, Arabia Saudită, Oman, Emiratele Arabe Unite și Kuwait. Consiliul mixt UE-CCG și reuniunea ministerială de la Luxemburg, planificate pentru 23 iunie, au fost amânate la cererea CCG, și vor fi reprogramate în prima jumătate a anului 2015. Înainte de preluarea funcției de ÎR, Federica Mogherini, în calitate sa de ministru al afacerilor externe din Italia, care deținea Președinția prin rotație a Consiliului UE, a organizat o reuniune cu troica CCG la New York, în marja Adunării Generale a ONU din luna septembrie, axată pe relațiile UE-CCG, chestiunile regionale și cele globale esențiale. Au fost derulate mai multe inițiative de cooperare la nivel regional și bilateral, inclusiv dialoguri politice cu Arabia Saudită și cu Emiratele Arabe Unite privind combaterea terorismului.

ÎR și serviciile din subordinea sa au continuat să monitorizeze îndeaproape situația din Bahrain și au salutat organizarea cu succes a alegerilor municipale și parlamentare din 22 și 29 noiembrie 2014, exprimându-și speranța că noua legislatură va deschide un nou capitol în dezvoltarea politică a Bahrainului prin stabilirea priorității reformelor, ceea ce reprezintă singura modalitate de a asigura dezvoltarea durabilă și stabilitatea în regat. UE a continuat să condamne cu fermitate recurgerea la violență și să îndemne la o reconciliere națională autentică printr-un dialog deschis tuturor, precum și la punerea în aplicare a recomandărilor Comisiei independente de anchetă din Bahrain și ale evaluării periodice universale a Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU.⁴

⁴ Parlamentul European a adoptat o rezoluție referitoare la Bahrain, în special la cazurile care îi implică pe Nabeel Rajab, Abdulhadi al-Khawaja și Ibrahim Sharif, la 6 februarie 2014 [P7 TA (2014) 0109], care se axează pe situația drepturilor omului din Bahrain.

În decembrie 2014, un nou șef de delegație a fost acreditat pe lângă Emiratele Arabe Unite la Abu Dhabi. Delegația a fost instituită în a doua jumătate a anului 2013. UE și Emiratele Arabe Unite și-au continuat cooperarea privind drepturile omului printr-o a doua și o a treia reuniune a Grupului de lucru informal pentru drepturile omului UE-UAE, care a avut loc la 28-29 aprilie la Abu Dhabi și la 20 noiembrie la Bruxelles.

Într-un sens mai larg, UE a monitorizat îndeaproape situația drepturilor omului din țările Golfului, urmărind un angajament constructiv alături de autoritățile locale și utilizând în paralel întreaga gamă de instrumente diplomatice cu privire la o serie de cazuri individuale și chestiuni orizontale, în special referitoare la utilizarea pedepsei cu moartea.

Pe parcursul anului 2014 s-au înregistrat progrese în negocierile privind un acord de exonerare de obligația de a deține viză între UE și Emiratele Arabe Unite.

1.3.2. Iran

Preocupările internaționale privind programul nuclear al Iranului au rămas în centrul relațiilor UE-Iran pe parcursul anului 2014. Fostul ÎR, Catherine Ashton, în calitate sa de negociator în numele E3+3 (Franța, Germania și Regatul Unit, precum și China, Rusia și Statele Unite), pe baza unui mandat din partea Consiliului de Securitate al ONU, a fost angajată activ în eforturile diplomatice de găsire a unei soluții de durată și cuprinzătoare la chestiunea nucleară iraniană. Negocierile au continuat pe parcursul anului. Pentru a asigura continuitatea acestora, la 5 decembrie 2014, Catherine Ashton a fost numită de către noul ÎR Federica Mogherini în funcția de consilier special pentru facilitarea convorbirilor nucleare cu Iranul.

În urma adoptării la 24 noiembrie 2013 a unui acord intermediar pe șase luni, cunoscut drept „planul de acțiune comun”, discuțiile au continuat în vederea găsirii unei soluții cuprinzătoare pe termen lung la chestiunea nucleară iraniană. Obiectivul negocierilor rămâne să se ajungă la un acord cu Iranul privind garanții care pot fi verificate referitoare la natura exclusiv pașnică a programului nuclear iranian. În februarie 2014, a avut loc la Viena o primă reuniune la nivel de directori politici, la scurt timp după inițierea punerii în aplicare a planului de acțiune comun, negocierile continuând apoi într-un ritm constant. În timpul dezbaterilor la nivelul negociatorilor principali de la Viena din perioada 2-19 iulie 2014, planul comun de acțiune a fost prelungit până la 24 noiembrie 2014. Au urmat mai multe runde de discuții la nivel politic și de experți, însă nu s-a putut încă ajunge la un acord cuprinzător în cadrul reuniunii ministeriale de la Viena din perioada 18-24 noiembrie 2014, fiind convenită o prelungire a planului de acțiune comun de la Geneva până la sfârșitul lunii iunie 2015.

O decizie a Consiliului UE a prelungit, de asemenea, măsurile de reducere a sancțiunilor, astfel cum s-a convenit în planul de acțiune comun, până la 30 iunie 2015. Aceasta a inclus suspendarea anumitor sancțiuni ale UE, pentru a permite furnizarea de servicii de asigurare și de transport în ceea ce privește vânzările de țiței iranian către clienții săi actuali, importul de produse petrochimice iraniene, precum și comerțul cu aur și metale prețioase cu guvernul iranian. A fost menținută și creșterea pragurilor de autorizare a transferurilor financiare către și din Iran. Arhitectura de bază a sancțiunilor a rămas intactă.

UE a fost încurajată de unele măsuri adoptate de Iran pentru a își îmbunătăți relațiile cu vecinii din regiune și cu comunitatea internațională. Iranul a jucat un rol constructiv în tranziția pașnică a guvernului din statul vecin Irak. Cu toate acestea, implicarea în continuare a Iranului în conflictul sirian, precum și sprijinul acordat organizațiilor precum Hezbollah, Hamas și Houthi din Yemen reprezintă o sursă de îngrijorare pentru UE și partenerii regionali și internaționali.

În ciuda semnalelor pozitive din 2013, survenite după alegerea președintelui Rouhani, de exemplu prin eliberarea unui număr de deținuți de conștiință, nu s-a constatat niciun progres cu privire la drepturile omului în 2014. În timpul vizitei sale la Teheran din martie 2014, ÎR a abordat chestiunea drepturilor omului în discuțiile cu guvernul și s-a întâlnit cu mai mulți activiști pentru drepturile femeilor. De asemenea, UE a continuat să abordeze situația drepturilor omului în Iran la nivel bilateral și multilateral și în declarații publice, ca principiu general sau în privința unor cazuri individuale. La fel ca în anii anteriori, în 2014 UE a sprijinit o rezoluție a Adunării Generale a ONU, propusă de Canada.⁵

1.3.3. Irak

În iunie, situația de securitate din Irak s-a deteriorat rapid ca urmare a unui atac pe scară largă și a preluării ulterioare a unor porțiuni mari din teritoriul irakian de către ISIL/Daesh. Din momentul constituirii sale în luna august, Coaliția globală împotriva ISIL/Daesh, condusă de SUA, care include state membre ale UE și țări din regiune, are ca obiectiv contracararea amenințării ISIL/Daesh și sprijinirea guvernului irakian în vederea recâștigării terenului și asigurării securității populației. În contextul coaliției, ISIL/Daesh face obiectul embargoului asupra armelor și înghețării activelor impuse prin rezoluțiile 1267 (1999), 1989 (2011), 2170 (2014) și 2178 (2014) ale Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite.

UE și-a exprimat sprijinul față de coaliție cu mai multe ocazii. Mai mult, la 20 octombrie, Consiliul a aprobat Strategia UE privind combaterea terorismului/luptătorii străini și a însărcinat ÎR să elaboreze o strategie regională cuprinzătoare a UE pentru Siria și Irak, precum și pentru amenințarea ISIL/Daesh.⁶ ÎR a participat la reuniunea coaliției globale împotriva ISIL/Daesh, desfășurată la 3 decembrie la sediul NATO. UE a subliniat în repetate rânduri necesitatea de a promova o bună coordonare între strategia și acțiunile UE și eforturile întreprinse de către coaliția globală.

⁵ În plus, Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind strategia UE față de Iran, care conține trimiteri importante la drepturile omului în Iran [2014/2625 (RSP)].

⁶ Strategia a fost adoptată la 6 februarie 2015.

Numirea lui Haidar al-Abadi ca nou prim-ministru a creat speranțe pentru un proces politic mai larg decât cel desfășurat în timpul guvernelor precedente. ÎR a avut o întâlnire bilaterală cu prim-ministrul al-Abadi la Bruxelles, la data de 3 decembrie și a efectuat vizite la Bagdad și Erbil la sfârșitul lunii decembrie.

Înainte de escaladarea situației de pe teren, a avut loc la Bruxelles, în ianuarie 2014, prima reuniune a Consiliului de cooperare UE-Irak la nivel ministerial. Această reuniune a urmat primei runde de reuniuni de cooperare și la nivel de subcomitete din cadrul Acordului de parteneriat și cooperare UE-Irak (APC) de la sfârșitul anului 2013. În așteptarea ratificării APC (15 state membre trebuiau încă să ratifice la începutul lunii decembrie 2014), anumite capitole ale acordului, în special cele referitoare la comerț și la unele sectoare de cooperare, sunt aplicate cu titlu provizoriu. Criza din Irak a încetinit punerea în aplicare a APC, dar UE și guvernul irakian au convenit să reia activitățile din cadrul APC în prima jumătate a anului 2015.

În pofida mediului de securitate dificil, UE și-a menținut angajamentele față de Irak și cooperează îndeaproape cu ONU (în termeni generali, cu UNAMI pentru chestiuni politice și cu ICNUR, OCHA, UNOPS pentru chestiuni umanitare), precum și cu alți actori internaționali de pe teren. UE a insistat pe lângă guvernul irakian asupra urgenței accesibilității la toate comunitățile irakiene, a reconcilierii și a reformelor. În acest context, UE a salutat acordul dintre guvernul federal și guvernul regional kurd privind partajarea veniturilor provenite din exploatarea petrolului, ca o măsură de consolidare a încrederii. Cooperarea bilaterală a UE se va axa pe educație, guvernanță și accesul la energie pentru toți.^{7 8}

⁷ Un program de cooperare pentru Irak pe o perioadă de patru ani (2014-2017) în valoare de 78 de milioane EUR a fost convenit între autoritățile irakiene și CE în 2014. Acesta va sprijini procesele politice actuale și va consolida pacea și stabilitatea. Proiectele UE se vor concentra asupra guvernanței și statului de drept, accesului la educație publică națională și la energie pentru persoanele sărace și cele din zone îndepărtate.

⁸ Parlamentul European a exprimat în repetate rânduri condamnarea fermă a acțiunilor ISIL/Daesh:

- Rezoluția Parlamentului European din 12 februarie 2014 privind criza umanitară din Irak și Siria, în special în contextul grupării Statul Islamic [2015/2559(RSP)]
- Rezoluția Parlamentului European din 17 iulie 2014 privind situația din Irak [2014/2716(RSP)]
- Rezoluția Parlamentului European din 18 septembrie 2014 privind situația din Irak și Siria și ofensiva grupării Statul Islamic, inclusiv persecutarea minorităților [2014/2843(RSP)]
- Rezoluția Parlamentului European din 27 noiembrie 2014 privind Irakul: răpirea și maltratarea femeilor [2014/2971(RSP)]

1.3.4. Yemen

Membrii comunității internaționale, în special UE, sunt actori importanți în susținerea procesului de tranziție din Yemen, atât la nivel politic, cât și financiar, în special prin intermediul Prietenilor Yemenului și al formatului său local de la Sana'a, care au însoțit și au monitorizat procesul de tranziție, în strânsă colaborare cu consilierul special al ONU, Jamal Benomar și vor continua să acționeze în acest sens.

În conformitate cu acordul de tranziție din 2012 mediat de ONU pe baza unei inițiative a Consiliului de Cooperare al Golfului, Conferința Dialogului Național (CDN), care a început în luna martie 2013 în ideea de a se încheia în septembrie, s-a încheiat în cele din urmă în ianuarie 2014. Din momentul respectiv, UE a sprijinit continuu punerea în aplicare a recomandărilor CDN, în conformitate cu concluziile Consiliului din 10 februarie 2014, pe baza inițiativei Consiliului de Cooperare al Golfului, iar introducerea acestora într-o nouă constituție care urmează să fie aprobată prin referendum înainte de alegerile parlamentare poate completa actuala tranziție. Din nefericire, progresele în acest sens au rămas foarte lente, iar ofensivele militare desfășurate de forțele Houthi pe timpul verii, pornind de la nemulțumirea populației legată de reforma subvențiilor pentru combustibilii fosili, deosebit de necesară, au ilustrat fragilitatea tranziției.

UE, ca parte a Grupului celor 10, care reunește ambasadori din țările care acționează în calitate de garanți ai tranziției, a salutat încheierea Acordului de pace și de parteneriat național la 21 septembrie, și de atunci a încurajat în mod repetat toți actorii să depună eforturi pentru punerea rapidă în aplicare a acestuia, inclusiv a anexei privind securitatea, în special prin concluziile Consiliului din 20 octombrie 2014.

De asemenea, UE a transpus în legislația UE sancțiunile adoptate de Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite în temeiul Rezoluției 2140 împotriva factorilor considerați a fi la baza deturnării procesului de reformă prin crearea de instabilitate și insecuritate în țară.

UE și-a exprimat în repetate rânduri profunda îngrijorare cu privire la deteriorarea situației de securitate din țară, exprimându-și sprijinul ferm pentru lupta autorităților din Yemen împotriva terorismului.

De asemenea, UE a monitorizat îndeaproape situația drepturilor omului din Yemen, în special chestiunea pedepsei cu moartea aplicate minorilor și a drepturilor copiilor. De asemenea, UE a contribuit în mod substanțial, prin asistența pentru dezvoltare și cea umanitară, la îmbunătățirea sistemelor de sănătate, a protecției sociale, a securității alimentare și a nutriției, precum și la acoperirea altor necesități urgente ale persoanelor celor mai vulnerabile din Yemen.

1.4. Cooperarea regională

1.4.1. Liga Statelor Arabe

În 2014, UE și Liga Statelor Arabe (LSA) și-au continuat cooperarea strânsă.

Cea de a treia reuniune a miniștrilor afacerilor externe ai celor două organizații a avut loc la Atena la 11 iunie 2014. Declarația ministerială adoptată a abordat atât teme orizontale (drepturile omului, toleranță, terorism), cât și politice (procesul de pace din Orientul Mijlociu, Siria, Libia). Ambele organizații și-au dezvoltat relațiile prin intermediul instituirii dialogului strategic, care vizează introducerea unor schimburi periodice și instituționalizate cu privire la chestiuni de politică și securitate, inclusiv gestionarea crizelor, asistența umanitară, combaterea terorismului, criminalitatea transnațională organizată și armele de distrugere în masă. A fost inițiat, de asemenea, dialogul de afaceri, împreună cu o serie de alte domenii de cooperare, legate de punerea în aplicare a programului de lucru comun.

Contactele între înalți funcționari ai ambelor organizații s-au intensificat. Între alte contacte, au avut loc patru întâlniri la nivel de înalți funcționari: în Cairo (februarie), Malta (mai), Atena (iunie), Cairo (noiembrie), precum și o vizită a ambasadorilor COPS la Cairo, pe lângă CCT al UE în decembrie.

Punerea în aplicare a programului de lucru de cooperare comun dintre UE și LSA a continuat cu activități desfășurate în domeniile drepturilor omului, observării alegerilor, emancipării femeilor, energiei, precum și cu seminare pentru diplomații de rang inferior și de rang mediu din Secretariatul General al LSA.

1.4.2. Organizația de Cooperare Islamică (OIC)

Noul secretar general al Organizației de Cooperare Islamică, Iyad Madani din Arabia Saudită, și-a preluat funcția în ianuarie 2014. Reuniunea de consultare la nivel înalt OIC-UE a avut loc la Bruxelles în luna septembrie, ambele organizații convenind să stabilească un teren comun pentru parteneriatele din diverse domenii de cooperare, inclusiv: un dialog între lumea musulmană și UE, protecția minorităților musulmane în UE, combaterea terorismului, securitatea, radicalizarea, islamofobia și alte provocări cu care se pot confrunta în viitor ambele organizații. În noiembrie, delegația Comisiei independente pentru drepturile omului a OIC (IPHRC) a efectuat prima sa vizită la instituțiile UE, pentru a discuta subiecte legate de drepturile omului.

Parteneriatul OIC-UE vizează o cooperare extinsă, de la dialogul interreligios la teme economice și politice. Până în prezent, implicarea s-a dovedit o cale potrivită către o mai bună înțelegere reciprocă.

1.4.3. Uniunea pentru Mediterana (UpM)

În timpul copreședințiilor deținute de UE și Iordania, funcționarea și instituționalizarea UpM au fost consolidate. UpM continuă să fie un forum unic reunind 43 de parteneri ¹, care oferă o platformă comună pentru coordonarea inițiativelor și cooperării în activități sectoriale, organizarea de dialoguri ministeriale și promovarea proiectelor care vizează consolidarea integrării economice din zona euro-mediteraneeană.

În 2014 au avut loc trei reuniuni ministeriale ale UpM pe tema cooperării industriale (februarie), a mediului și schimbărilor climatice (mai), și a economiei digitale (septembrie). De asemenea, UpM a organizat șase reuniuni la nivel de înalți funcționari: trei în Bruxelles (februarie, iunie și septembrie), două în Barcelona (aprilie și decembrie) și una la Napoli (octombrie).

2. Rusia, vecinătatea estică și Asia Centrală

2.1. Federația Rusă

În 2014, relațiile Uniunii Europene cu Rusia au fost dominate de problema anexării ilegale a Crimeei de către Rusia și a destabilizării continue a Ucrainei, inclusiv prin agresiunea forțelor rusești pe teritoriul ucrainean și sprijinul acordat în continuare de Rusia separatiștilor.

Cea de a 32-a reuniune la nivel înalt UE-Rusia a avut loc în format restrâns la data de 28 ianuarie, la Bruxelles, punând accentul pe Ucraina și Parteneriatul estic. Cu această ocazie, președintele Putin, precizând în același timp că Rusia nu a avut probleme de principiu cu Parteneriatul estic, și-a exprimat preocupările legate de efectele zonei de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare UE-Ucraina asupra economiei Rusiei. S-a convenit organizarea unor consultări de natură tehnică pentru a explica modul în care acordurile de asociere ale UE cu mai multe țări partenere din cadrul Parteneriatului estic vor aduce beneficii tuturor partenerilor, inclusiv Rusiei. În cadrul reuniunii la nivel înalt s-a discutat, de asemenea, viziunea comună privind un spațiu economic comun de la Lisabona la Vladivostok, care ar putea contribui la depășirea diferențelor actuale, cu condiția ca părțile să convină mai întâi asupra unui nou acord UE-Rusia, a unei mai bune conformități cu normele OMC și cu alte angajamente, precum asupra unei cooperări mai constructive în vecinătatea noastră comună. La 28 ianuarie 2014 a fost adoptată o declarație comună privind combaterea terorismului ⁹.

Ca urmare a anexării ilegale a Crimeei și a Sevastopolului de către Federația Rusă în urma operației militare a forțelor ruse din Crimeea, Consiliul European a decis în luna martie cu privire la o abordare graduală formată din măsuri restrictive (inclusiv interdicții de acordare a vizelor și înghețarea activelor) privind anumite persoane ruse și ucrainene răspunzătoare de încălcarea suveranității și integrității teritoriale a Ucrainei.

Negocierile cu privire la un nou acord și dialogul privind vizele, precum și pregătirile pentru reuniunea la nivel înalt prevăzută pentru luna iunie au fost suspendate. ¹⁰

Din păcate, Rusia nu a răspuns la solicitările repetate ale UE de a opri escaladarea și destabilizarea estului Ucrainei prin intermediul fluxului de arme, echipamente și „voluntari”, care au alimentat conflictul, au creat contextul în care s-a produs tragedia în care a fost implicat zborul MH 17 în luna iulie și au culminat în luna august, cu implicarea directă a resurselor și forțelor militare ruse în conflict.

⁹ http://eu-un.europa.eu/articles/en/article_14531_en.htm

¹⁰ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/141372.pdf
http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/141707.pdf

Ca urmare a concluziilor Consiliului European din 16 iulie și 30 august și a unei declarații din 11 septembrie ¹¹, au fost luate măsuri restrictive sectoriale împotriva Rusiei în domenii care includ accesul la piețele de capital, apărarea, produsele cu dublă utilizare și tehnologiile sensibile, inclusiv cele din sectorul energetic.

În plus, mai multe programe de cooperare UE-Rusia au fost suspendate. Banca Europeană de Investiții și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare au suspendat, de asemenea, semnarea de noi operațiuni de finanțare în Federația Rusă. La sfârșitul anului, lista persoanelor și a entităților din Rusia și din Ucraina supuse unei interdicții de călătorie și înghețării activelor număra 132 de persoane, inclusiv persoane care acordă sprijin sau care obțin beneficii de pe urma decidenților ruși, și 28 de entități.

Rusia a luat măsuri de retorsiune, inclusiv o interdicție privind importul anumitor produse alimentare din UE și din câteva țări din afara UE, precum și o interdicție de călătorie, printre altele pentru reprezentanți ai mai multor state membre, precum și pentru membri ai Parlamentului European fără a dezvălui cine a fost afectat.

¹¹ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/143990.pdf
http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/144868.pdf

Au fost inițiate convorbiri trilaterale între UE, Rusia și Ucraina cu privire la livrările de gaze pentru a evita întreruperea aprovizionării cu gaze a Ucrainei și a tranzitului de gaze prin această țară. În urma unei serii de discuții cu privire la aceste chestiuni, la 30 octombrie, UE a negociat un acord între Rusia și Ucraina care să permită ca aprovizionarea cu gaze să continue până la sfârșitul lunii martie 2015. Printre principalele sale puncte au fost achitarea datoriei la gaze a Ucrainei pe baza unui preț preliminar, prețul final/datoria finală urmând să fie determinate în urma arbitrajului în derulare, precum și acordul privind modalitățile pentru noi livrări de gaze. În plus, Comisia Europeană a colaborat cu instituțiile financiare internaționale pentru a se asigura că Ucraina dispune de mijloacele financiare necesare pentru a onora partea sa din acord. Părțile au convenit, de asemenea, să asigure tranzitul în condiții de siguranță al gazului prin Ucraina către Uniunea Europeană. Invocând presupusa opoziție din partea UE, în luna decembrie, Rusia a declarat că pune capăt proiectului „South Stream”, care ar fi direcționat livrările de gaze către UE prin Bulgaria și Serbia, ocolind Ucraina ca țară de tranzit. Ca alternativă, a fost sugerată o conductă prin Turcia în timpul vizitei președintelui Putin la Ankara, cu scopul de a transporta gazul rusesc către UE cu Grecia ca punct de intrare.

Începând din noiembrie 2013, Comisia s-a angajat într-un proces de consultări bilaterale cu Rusia – extinse în iunie 2014 pentru a include Ucraina – cu privire la acordul de liber schimb aprofundat și cuprinzător UE-Ucraina; au avut loc aproximativ 10 reuniuni la nivel tehnic și politic pentru a aborda preocupările exprimate de Rusia (tarife, BTC, SPS, energie, vamă) în ceea ce privește impactul asupra economiei Rusiei al acordului de liber schimb aprofundat și cuprinzător.

În cadrul unei reuniuni ministeriale desfășurate la 12 septembrie 2014, s-a ajuns la un acord de a amâna aplicarea cu titlu provizoriu a acordului de liber schimb aprofundat și cuprinzător și de a prelungi măsurile comerciale autonome ale UE în favoarea Ucrainei până la sfârșitul anului 2015; în ceea ce o privește, Rusia își menține preferințele comerciale acordate Ucrainei în contextul acordului de liber schimb al CSI.

UE a salutat memorandumul și protocolul de la Minsk din luna septembrie, convenite în cadrul Grupului trilateral de contact, ca un pas către identificarea unei soluții politice durabile în ceea ce privește criza, care trebuie să se bazeze pe respectarea independenței, a suveranității și a integrității teritoriale a Ucrainei.

În ciuda circumstanțelor adverse, canalele de comunicare UE-Rusia au rămas deschise și dialogul politic a continuat în 2014 cu privire la chestiuni importante de pe agenda politicii externe a UE, precum Siria, Iranul, Orientul Mijlociu extins și Afganistanul. De asemenea, UE și-a continuat cooperarea cu Rusia cu privire la chestiuni globale, cum ar fi combaterea terorismului, neproliferarea armelor de distrugere în masă, criminalitatea organizată, traficul ilegal și securitatea energetică.

Situația drepturilor omului în Rusia a rămas o sursă de profundă îngrijorare în 2014, caracterizată de noi măsuri vizând restricționarea libertății presei și a activităților societății civile, în special online, și imobilizarea opoziției, inclusiv prin încercarea de închidere a ONG-urilor pe baza unor cauze aflate pe rolul instanțelor administrative sau judiciare.¹² Preocupările UE în această privință au fost abordate atât în mod public, cât și în cadrul dialogului politic.¹³ Consultările bianuale privind drepturile omului dintre UE și Rusia nu au avut loc în 2014.

2.2. Parteneriatul estic: relațiile multilaterale

Un nou context geopolitic apărut din februarie 2014 a pus sub semnul întrebării principiile elaborate după Războiul rece și reflectate în Carta de la Paris din 1990. Agresiunea forțelor armate rusești pe teritoriul ucrainean, precum și alte măsuri adoptate de către Rusia împotriva țărilor partenere și chiar a statelor membre ale UE au testat forța și rezistența Parteneriatului estic și hotărârea noastră de a merge înainte împreună.

¹² Declarația UE din 22 octombrie privind libertatea de asociere și libertatea de exprimare în Federația Rusă:
http://eeas.europa.eu/delegations/council_europe/press_corner/all_news/news/2014/20141022_en.htm;

Rezoluția Parlamentului European din 23 octombrie privind închiderea ONG-ului „Memorial” din Rusia, 2014/2903(RSP):

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EN&reference=P8-TA-2014-0039>

¹³ La 2 aprilie, Parlamentul European a adoptat o recomandare adresată Consiliului privind instituirea unor restricții comune de acordare a vizelor pentru funcționarii ruși implicați în cazul Serghei Magnitsky, [2014/2016(INI)] P7_TA(2014)0258.

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2014-0258+0+DOC+XML+V0//EN&language=EN>

Au continuat progresele din cadrul Parteneriatului estic după reuniunea la nivel înalt de la Vilnius din noiembrie 2013. Anul 2014 a fost marcat de semnarea relațiilor contractuale mai ambițioase cu țările terțe (AA/DCFTA) dintre UE și Georgia, Republica Moldova și Ucraina. Toate cele trei acorduri au început să fie aplicate cu titlu provizoriu în acest an. În cazul Ucrainei, aplicarea provizorie a titlului din acord privind schimburile comerciale și chestiunile conexe, inclusiv instituirea unei zone de liber schimb a fost amânată până în ianuarie 2016.

În domeniul PSAC, acordul-cadru cu Georgia privind participarea la operațiunile UE de gestionare a crizelor a intrat în vigoare în luna martie.

S-au realizat progrese majore în domeniul liberalizării vizelor cu Republica Moldova odată cu intrarea în vigoare, în luna aprilie, a regimului fără vize. Acordul de facilitare a eliberării vizelor și acordul de readmisie dintre UE și Armenia au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2014, iar cele dintre UE și Azerbaidjan la 1 septembrie 2014. Ambele țări au început să beneficieze de avantajele acordurilor. UE a început negocierile cu Belarus privind acordul de facilitare a eliberării vizelor.

În același timp, activitatea de sprijin a platformelor multilaterale a continuat, oferind asistență țărilor partenere în ceea ce privește realizarea de progrese privind reformele acestora. Țări partenere, state membre ale UE, instituții ale UE și organizații internaționale au oferit contribuții active, sprijin și expertiză pentru seminarii și programe de formare. Instituții financiare internaționale au oferit de asemenea asistență prin intermediul unor canale diverse.

În 2014, activitățile din cadrul Platformei privind democrația, buna guvernare și stabilitatea s-au axat cu precădere asupra cooperării în domeniul PSAC, al reformei administrației publice, al combaterii corupției, al azilului și migrației, al îmbunătățirii funcționării sectorului judiciar și al gestionării în condiții de siguranță a frontierelor de stat (gestionarea integrată a frontierelor). Punerea în aplicare a activităților platformei a fost susținută de Consiliul Europei în temeiul unei facilități destinate să includă activități din domeniul reformei judiciare, combaterii corupției și cooperării împotriva criminalității informatice.

Grupul privind cooperarea în domeniul PSAC a continuat să beneficieze de un grad ridicat de vizibilitate în rândul țărilor europene partenere. În 2014, reuniunile grupului privind PSAC s-au axat pe chestiuni legate de securitate și apărare, acesta fiind implicat în activități și proiecte în cooperare cu Colegiul European de Securitate și Apărare, SEAE, serviciile Comisiei Europene și unele state membre ale UE. Peste douăsprezece proiecte au inclus cursuri și programe de formare comune în domeniul PSAC pentru funcționari din țările partenere și statele membre referitoare la dezvoltarea capacității de gestionare a crizelor, diverse ateliere, inclusiv cu privire la grupurile tactice de luptă ale UE, o vizită comună, la fața locului, a misiunii EUMM Georgia, cursuri de orientare în domeniul PSAC organizate în țări partenere, informări vizând integrarea drepturilor omului și a aspectelor legate de gen în misiunile PSAC, precum și o conferință de informare cu societatea civilă.

În domeniul gestionării integrate a frontierelor, punerea în aplicare a proiectelor din cadrul inițiativei emblematice a continuat să contribuie la realizarea obiectivelor Parteneriatului estic, respectiv sporirea securității și a eficacității controalelor la punctele de trecere a frontierei și îmbunătățirea eficacității globale a agențiilor de frontieră și a funcționarilor vamali din țările partenere. A fost lansat noul program de consolidare a capacităților condus de Frontex, având drept scop să își asiste partenerii în aceste eforturi.

Inițiativa emblematică privind prevenirea, pregătirea și răspunsul în caz de dezastre naturale și provocate de om (PPRD) a continuat să sprijine consolidarea capacității țărilor participante în materie de prevenire, pregătire și răspuns în caz de dezastre la nivel local, național și regional. Implementarea Atlasului electronic al riscurilor în fiecare țară este în derulare. O a doua fază a proiectului PPRD a început în noiembrie 2014, cu obiectivul de a consolida în continuare capacitățile țărilor partenere în materie de protecție civilă în ceea ce privește prevenirea, pregătirea și răspunsul în caz de dezastre și de a apropia treptat țările partenere de Mecanismul de protecție civilă al UE.

Cel de al patrulea dialog informal al Parteneriatului estic, care a avut loc la Baku la 11-12 septembrie și în cadrul căruia energia a reprezentat o componentă sectorială, a permis miniștrilor afacerilor externe să discute chestiuni de politică externă de interes comun: impactul vecinătății extinse asupra regiunii Parteneriatului estic, Iranul, procesul de pace din Orientul Mijlociu și prioritățile Adunării Generale a ONU, cu un accent special pe așa-numitul Stat Islamic.

2.3. Sinergia Mării Negre

Pe parcursul lui 2014, cooperarea regională în zona Mării Negre a continuat să înregistreze progrese în domeniul cooperării sectoriale al acesteia, de exemplu în ceea ce privește mediul, afacerile maritime și pescuitul, cercetarea și inovarea, cooperarea transfrontalieră și societatea civilă.

În 2014, SEAE și serviciile Comisiei au efectuat o analiză a Sinergiei Mării Negre menită să evidențieze progresele realizate în cooperarea din cadrul regiunii Mării Negre în ultimii cinci ani și să prezinte în linii mari factorii care vor influența dezvoltarea viitoare a sinergiei. Analiza a indicat utilitatea practică prin proiecte concrete, potențialul și valoarea adăugată a acestei abordări de politică regională a UE.

2.4. Parteneriatul estic: relațiile bilaterale

2.4.1. Ucraina

UE a urmărit îndeaproape situația politică din Ucraina și a fost profund implicată în identificarea unei soluții la criza care s-a amplificat după luni de proteste civice în urma deciziei din 2013 a guvernului Ucrainei de a suspenda pregătirile pentru semnarea acordului de asociere în cadrul reuniunii la nivel înalt a Parteneriatului estic de la Vilnius.

ÎR și comisarul pentru extindere și politica de vecinătate au efectuat vizite la Kiev în mai multe rânduri în 2014, la fel ca miniștrii afacerilor externe din numeroase state membre ale UE, precum și membri ai Parlamentului European, demonstrând în mod cvasi constant această implicare. În cadrul reuniunilor cu autoritățile, cu lideri ai opoziției și cu reprezentanți ai societății civile, eforturile UE s-au axat pe facilitarea dialogului și sprijinirea eforturilor de stabilizare a situației politice.

La 10 februarie 2014, Consiliul a subliniat îngrijorarea sa, în special cu privire la relatările referitoare la abuzurile în materie de drepturile omului și cazurile de violență, intimidare și persoane dispărute, exprimându-și disponibilitatea de a reacționa rapid la orice deteriorare a situației de la fața locului. ÎR a convocat o sesiune extraordinară a Consiliului la 20 februarie 2014, în cadrul căreia, în contextul situației în curs de deteriorare, UE a hotărât în special să introducă sancțiuni specifice. Ulterior, la 5 martie, Consiliul a adoptat de asemenea sancțiuni ale UE axate pe înghețarea și recuperarea fondurilor deturnate ale statului ucrainean.

O a doua reuniune extraordinară a Consiliului, care a avut loc la 3 martie 2014, a condamnat încălcarea flagrantă a suveranității și a integrității teritoriale ucrainene prin acte de agresiune ale forțelor armate ruse, precum și autorizarea acordată de Consiliul Federal al Rusiei, la 1 martie, de utilizare a forțelor armate pe teritoriul Ucrainei. UE a solicitat Rusiei să își retragă de îndată forțele armate în zonele de staționare permanentă, în conformitate cu Acordul privind statutul și condițiile staționării Flotei Mării Negre pe teritoriul Ucrainei din 1997. UE a salutat de asemenea răspunsul măsurat de care a dat dovadă Ucraina. Consiliul a decis suspendarea convorbirilor bilaterale cu Federația Rusă în materie de vize și a discuțiilor cu privire la noul acord (UE-Rusia), precum și a pregătirilor pentru participarea la reuniunea la nivel înalt G8 de la Soci.

Într-o declarație a șefilor de stat sau de guvern în urma unei reuniuni extraordinare desfășurate la 6 martie, UE a subliniat că trebuie găsită o soluție la criză prin intermediul unor negocieri între guvernul Ucrainei și guvernul Federației Ruse, inclusiv prin eventuale mecanisme multilaterale, și au evidențiat trei etape de acțiuni în cazul în care continuă acțiunile de destabilizare ale Rusiei.

Întrucât Rusia nu a întreprins acțiuni de dezamorsare a crizei, la 17 martie, UE a adoptat măsuri restrictive împotriva persoanelor responsabile de acțiuni care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei, precum și împotriva persoanelor și a entităților asociate acestora. În cursul următoarelor luni, având în vedere evoluțiile negative în materie de securitate survenite pe teren, lista persoanelor și a entităților care fac obiectul măsurilor restrictive, precum și motivele pentru includerea lor pe liste au fost extinse de mai multe ori.

Consiliul European din 20 martie 2014 a condamnat în continuare anexarea ilegală a Crimeei și a Sevastopolului la Federația Rusă. În conformitate cu politica UE de a nu recunoaște anexarea ilegală, astfel cum se prevede în concluziile Consiliului European din 20 martie 2014, UE a luat o serie de măsuri în cursul anului 2014 pentru a își susține poziția, inclusiv măsuri restrictive.

În urma unei reuniuni a Consiliului din 14 aprilie, UE a condamnat acțiunile întreprinse de persoane înarmate în orașe din estul Ucrainei și a solicitat Rusiei să respingă actele ilegale comise în estul Ucrainei și să își retragă trupele de la frontiera cu Ucraina.

În concluziile sale din 12 mai, Consiliul a constatat că evenimentele tragice de la Odesa, din data de 2 mai, soldate cu un număr mare de morți și răniți, trebuie să facă obiectul unei anchete aprofundate, iar toți cei responsabili trebuie aduși în fața justiției. Consiliul încurajează desfășurarea anchetei de către Grupul consultativ internațional din cadrul Consiliului Europei, ca modalitate de a asigura independența și transparența acestei anchete.

În contextul continuării violențelor din estul Ucrainei, la 23 iunie, Consiliul a îndemnat toate părțile să convină asupra unui armistițiu, pe care să îl onoreze, și a solicitat Rusiei să sprijine planul de pace și să adopte măsuri pentru a opri fluxul de luptători, arme și echipamente ilegale peste frontieră, în Ucraina, precum și să își folosească influența asupra separatiștilor, astfel încât aceștia să înceteze violențele și să depună armele. De asemenea, Consiliul și-a exprimat îngrijorarea cu privire la deteriorarea rapidă a situației drepturilor omului și a situației umanitare din estul Ucrainei și Crimeea.

Ca urmare a concluziilor Consiliului European din 16 iulie și 30 august, au fost luate măsuri restrictive sectoriale împotriva Rusiei, având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației din Ucraina, în domenii care includ accesul la piețele de capital, apărarea, produsele cu dublă utilizare și anumite tehnologii sensibile pentru sectorul petrolier.

Măsurile au fost o reacție la creșterea afluxului de luptători și arme care pătrund în estul Ucrainei de pe teritoriul Federației Ruse și la luptele din ce în ce mai intense, în cadrul cărora a fost doborât deasupra orașului Donețk zborul MH17 aparținând companiei Malaysian Airlines, incident soldat cu pierderea a aproape 300 de vieți. În plus, Consiliul din 15 decembrie și Consiliul European din 18 decembrie au înăsprit și mai mult politica Uniunii de nerecunoaștere a anexării ilegale a Crimeei și a Sevastopolului.

A existat un intens dialog politic la nivel înalt în cursul anului 2014 odată cu deplasările la Kiev atât ale ÎR, cât și ale comisarului pentru extindere și politica de vecinătate în perioada de proteste civice de la începutul anului și în urma schimbării guvernului. La 13 mai a avut loc o reuniune comună între Comisia Europeană și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei. UE a luat parte la reuniuni având drept scop obținerea unei soluții politice durabile în cazul conflictului din estul Ucrainei, inclusiv în aprilie la Geneva, în august la Minsk și în octombrie la Milano. La 15 august, Consiliul a declarat că UE va susține activ orice format de reuniune care va conduce la crearea unui nou impuls politic. În acest context, UE a salutat memorandumul și protocolul de la Minsk din luna septembrie, convenite în cadrul Grupului trilateral de contact, ca un pas către identificarea unei soluții politice durabile în ceea ce privește criza, care trebuie să se bazeze pe respectarea independenței, a suveranității și a integrității teritoriale a Ucrainei. De asemenea, UE a sprijinit și a completat activitatea altor actori internaționali implicați în identificarea unei soluții politice de durată la criza din Ucraina și din jurul acesteia (OSCE, Consiliul Europei și ONU). UE a oferit un sprijin ferm pentru Misiunea specială de monitorizare a OSCE (MSM), care este cea mai mare operație a OSCE de pe teren din ultimii ani.

UE a considerat organizarea, la 2 noiembrie, de „alegeri prezidențiale și parlamentare” în „republicile populare” Donețk și Lugansk, în afara cadrului juridic ucrainean și încălcând litera și spiritul acordurilor de la Minsk, drept ilegală și ilegitimă și a subliniat că nu le va recunoaște. În acest context, UE a decis să consolideze măsurile restrictive ale UE împotriva separatiștilor care operează în estul Ucrainei, astfel cum a solicitat Consiliul la 17 noiembrie.

UE și statele sale membre și-au exprimat șocul și tristețea profundă cauzate de doborârea avionului MH17 al companiei Malaysian Airlines în Donețk, la 17 iulie, și au solicitat ca cei responsabili să fie trași la răspundere și aduși în fața justiției. UE a îndemnat Rusia să își folosească în mod activ influența asupra grupărilor ilegal armate pentru a obține accesul deplin la locul accidentului și a instaura o cooperare în vederea recuperării rămășițelor pământești și a obiectelor personale, precum și cu ancheta independentă.

La 21 martie, dispozițiile politice ale acordului de asociere dintre UE și Ucraina au fost semnate în marja unei reuniuni la nivel înalt extraordinare. La 27 iunie, au fost semnate și celelalte părți (DCFTA) din acordul de asociere. Parlamentul European și-a dat aprobarea la 17 septembrie, în aceeași zi cu ratificarea acordului de asociere care a avut loc la Verkhovna Rada, făcând posibilă aplicarea provizorie a dispozițiilor relevante din acordul de asociere începând de la 1 noiembrie. La 29 septembrie, Consiliul a decis să amâne până la 1 ianuarie 2016 aplicarea provizorie a dispozițiilor acordului privind comerțul și aspectele legate de comerț, inclusiv stabilirea unei zone de liber schimb. Primul Consiliu de asociere UE-Ucraina din cadrul noului acord de asociere a avut loc la 15 decembrie 2014. Acesta a reconfirmat obiectivul comun al construirii unei țări democratice, stabile și prospere. Vizita la Kiev a ÎR la jumătatea lunii decembrie a subliniat de asemenea importanța cooperării dintre UE și Ucraina în ceea ce privește agenda de reformă pentru Ucraina.

Pe parcursul anului 2014, UE a subliniat în mod repetat necesitatea de a accelera punerea în aplicare a reformelor în Ucraina. UE și statele sale membre au anunțat că sunt pregătite să faciliteze și să sprijine în continuare procesul de reformă al Ucrainei, alături de alți donatori și în conformitate cu condiționalitatea impusă de FMI. În concluziile sale din 17 noiembrie, Consiliul a solicitat urmărirea unui larg consens național în vederea intensificării reformelor politice și economice atât de necesare în Ucraina, printre care reforma constituțională, descentralizarea, reforma sistemului judiciar, aplicarea legii, lupta împotriva corupției și garantarea drepturilor persoanelor care aparțin minorităților naționale, precum și a unei reforme a sectorului energetic. Aceste reforme vor fi esențiale pentru a restabili încrederea și transparența în sectorul întreprinderilor.

Autoritățile ucrainene continuă să desfășoare reforme în ciuda climatului de securitate dificil. A fost îmbunătățită legislația electorală, însă necesitatea unei reforme cuprinzătoare în acest domeniu rămâne o chestiune care trebuie abordată. Alegerile prezidențiale anticipate, care au avut loc în Ucraina la 25 mai și care au beneficiat de sprijinul ferm al UE, au fost caracterizate de un nivel ridicat al prezenței la vot și de hotărârea clară a autorităților ucrainene de a desfășura un exercițiu cu adevărat democratic, în conformitate cu angajamentele internaționale și respectând libertățile fundamentale, în ciuda climatului de securitate ostil din două regiuni estice, conform OSCE/Biroului pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR). Alegerile parlamentare anticipate din octombrie au fost salutate de către UE ca un pas important în aspirațiile Ucrainei de a își consolida evoluția democratică în conformitate cu angajamentele sale internaționale.

Pe parcursul anului, Ucraina a îndeplinit criteriile de referință din cadrul primei faze a punerii în aplicare a Planului de acțiune privind liberalizarea vizelor și a trecut la cea de a doua fază.

UE s-a angajat să sprijine procesul de reformă din Ucraina; astfel, în luna martie, UE a aprobat un pachet de sprijin în valoare de 11 miliarde EUR pentru Ucraina pentru următorii câțiva ani. 1,6 miliarde EUR au fost deja vărsate în acest an sub formă de împrumuturi și granturi de la bugetul UE sau garantate de acesta, în plus față de cele 1,8 miliarde EUR pentru care BEI și BERD au semnat în 2014. Ca reacție la criză, UE a mobilizat 10 milioane EUR în cadrul Instrumentului care contribuie la stabilitate și pace (IcSP) pentru a aborda nevoile neprevăzute în ceea ce privește observarea alegerilor, provocările esențiale ale monitorizării situației de pe teren și apelul important la un proces de dialog privind reformele-cheie.

Peste un milion de ucraineni sunt înregistrați ca persoane strămutate în interiorul țării. Ca reacție la degradarea situației populației civile afectate de conflict, în 2014, UE a mobilizat peste 32,5 milioane EUR, care se axează pe sprijinirea procesului de pregătire pentru iarnă, nevoile umanitare ale populației, acțiunile de consolidare a păcii și redresarea rapidă. În concluziile sale din 17 noiembrie, Consiliul a subliniat necesitatea de a se continua mobilizarea asistenței UE și internaționale.

Grupul de sprijin pentru Ucraina a fost creat la 10 aprilie, ca parte a angajamentului UE de a acorda asistență Ucrainei pe calea reformelor. La 23 iunie, Consiliul a aprobat conceptul privind o misiune în cadrul PSAC pentru a asista Ucraina în reforma sectorului securității civile, inclusiv a poliției și a statului de drept. Misiunea PSAC (misiunea UE de consiliere pentru reforma sectorului securității civile în Ucraina) a fost lansată oficial la 1 decembrie 2014.

2.4.2. Belarus

Pe parcursul anului 2014, UE și-a reiterat în mod consecvent angajamentul față de politica sa de implicare critică alături de Belarus, inclusiv prin dialog și prin participarea la Parteneriatul estic. UE a reamintit faptul că dezvoltarea relațiilor bilaterale în cadrul Parteneriatului estic depinde de progresele înregistrate de Belarus în sensul respectării principiilor democrației, a statului de drept și a drepturilor omului. UE și-a reafirmat disponibilitatea de a asigura asistență pentru Belarus în vederea îndeplinirii obligațiilor care îi revin în acest sens.

În 2014, Belarus a întreprins o serie de acțiuni pozitive: eliberarea unui important prizonier politic, Bialiatski; participarea activă la acțiunile multilaterale ale Parteneriatului estic; consultări intense cu UE pe teme legate de modernizare; organizarea mai multor seminarii cu implicarea societății civile; îmbunătățirea relațiilor cu corpul diplomatic din Minsk; lansarea negocierilor privind acordurile de facilitare a eliberării vizelor și de readmisie cu UE, precum și un interes de a începe negocieri privind un parteneriat pentru mobilitate. Belarus a adoptat, de asemenea, o atitudine constructivă cu privire la evoluțiile din Ucraina și situația din regiune, în special prin găzduirea discuțiilor care au dus la semnarea Acordului de la Minsk. Aceasta a inclus măsuri concrete pentru a stabili Ucraina, Republica Moldova și Georgia din punct de vedere economic și politic.

Toți acești pași au contribuit la crearea unui climat mai pozitiv între UE și Belarus.

Ca răspuns la acțiunile pozitive întreprinse de Belarus, UE a pregătit o listă de posibile măsuri concrete suplimentare pentru a aprofunda politica sa de implicare critică alături de Belarus (discuțiile privind această listă au demarat în cadrul Consiliului în decembrie 2014).

De asemenea, UE și-a exprimat periodic preocuparea față de lipsa de respect pentru drepturile omului, statul de drept și principiile democratice în Belarus în cursul anului 2014. În acest context, ÎR a transmis declarații specifice, exprimându-și regretul privind punerea în aplicare a trei condamnări la moarte în Belarus. În contactele sale cu interlocutorii administrației din Belarus, UE a menționat în mod continuu importanța eliberării și a reabilitării tuturor prizonierilor politici, precum și îngrijorările legate de cazurile de hărțuire a apărătorilor drepturilor omului, a activiștilor societății civile și a activiștilor din opoziție. UE a susținut, în cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului, rezoluția care a prelungit mandatul raportorului special privind situația drepturilor omului în Belarus cu încă un an.

În urma unei revizuii anuale, la 30 octombrie, Consiliul a prelungit măsurile restrictive ale UE împotriva Belarus (până la 31 octombrie 2015). Revizuirea a actualizat lista persoanelor și a entităților vizate, întrucât Consiliul a considerat că nu mai există motive pentru menținerea restricțiilor împotriva mai multor persoane și entități. Numărul total al persoanelor care au făcut obiectul sancțiunilor a fost de 201, în timp ce 18 entități au făcut în continuare obiectul unei înghețări a activelor. Niciun nume nou nu a fost adăugat pe listă.

În ianuarie 2014 au fost lansate negocierile privind acordurile de facilitare a eliberării vizelor și de readmisie. Partea belarusă a indicat că obiectivul este semnarea respectivelor acorduri cu ocazia următoarei reuniuni la nivel înalt a Parteneriatului estic de la Riga, în 2015. Două runde de negocieri au avut loc în cursul anului 2014.

În ianuarie 2014, SEAE și Ministerul Afacerilor Externe din Belarus au convenit să lanseze o etapă intermediară pentru consultările pe teme legate de modernizare. Obiectivul acestei etape intermediare este de a stabili cea mai bună formă de cooperare viitoare între UE și guvernul din Belarus pe teme legate de modernizare (după cum se afirmă în Declarația reuniunii la nivel înalt a Parteneriatului estic de la Vilnius). ¹⁴ Pe parcursul a patru runde de consultări, au fost abordate aproape toate subiectele; acestea ar trebui să fie finalizate în 2015. Belarus este dornic să primească orientări și transfer de know-how din partea UE cu privire la toate subiectele acoperite și este interesat de asistență concretă pentru proiecte.

2.4.3. Republica Moldova

Relațiile dintre UE și Republica Moldova s-au aprofundat în mod substanțial în 2014. Intrarea în vigoare a regimului fără vize la 28 aprilie 2014 și semnarea noului acord cuprinzător de asociere, incluzând o zonă de liber schimb aprofundată și cuprinzătoare (DCFTA), la 27 iunie 2014, au reprezentat două realizări istorice. Republica Moldova a ratificat în mod prompt acordul la 2 iulie și, de la 1 septembrie, părți extinse din acord, inclusiv DCFTA, au început să fie aplicate cu titlu provizoriu. Ratificarea acordului de către statele membre este în prezent în curs de desfășurare, în timp ce Parlamentul European și-a dat acordul în privința încheierii acestuia în cadrul unei rezoluții fără caracter legislativ adoptate la 13 noiembrie.

Structurile instituționale ale acordului au devenit operaționale la sfârșitul anului, iar prima reuniune a Consiliului de asociere a fost preconizată să aibă loc în primul trimestru al anului 2015. Relațiile bilaterale ar trebui să se concentreze în viitorul apropiat pe punerea în aplicare a acordului, care necesită din partea Republicii Moldova reforme considerabile și armonizare legislativă cu acquis-ul UE. Un program de asociere în care sunt indicate prioritățile de reformă a fost adoptat în iunie.

¹⁴ Domeniile identificate pentru cooperarea UE-Belarus pe teme legate de modernizare în cursul etapei intermediare au fost următoarele: 1) promovarea schimburilor comerciale și a investițiilor; 2) guvernanta economică; 3) privatizarea și dezvoltarea întreprinderilor; 4) reformele sociale; 5) domeniile sectoriale: educația, energia, transporturile, mediul, dezvoltarea regională; 6) îmbunătățirea sistemului judiciar, reformele electorale, protecția drepturilor omului.

În cursul anului 2014, implicarea a continuat în mod periodic și la un nivel înalt, inclusiv prin vizite din partea președintelui Herman Van Rompuy în luna mai și a președintelui José Manuel Barroso în luna iunie. O reuniune fără precedent între membrii Comisiei Europene și Guvernul Republicii Moldova a avut loc în luna mai, precum și două reuniuni ale Grupului pentru acțiunea europeană a Republicii Moldova (în februarie și în septembrie).

Comisarul Johannes Hahn a decis să efectueze o vizită la Chișinău la 6 noiembrie, aceasta fiind prima sa vizită în străinătate în calitate de nou comisar pentru politica europeană de vecinătate și negocierile privind extinderea.

Țara a continuat procesul de reformă, deși au fost constatate unele întârzieri, mai ales în perioada preelectorală în domenii-cheie precum reforma sectorului judiciar și, în special, reforma procuraturii. La 30 noiembrie au avut loc alegeri parlamentare, care au fost evaluate ca libere și corecte de către observatorii internaționali, deși excluderea unui partid politic cu câteva zile înainte de data alegerilor a dat naștere unor preocupări.

În urma semnării acordului de asociere, Rusia și-a intensificat domeniul de aplicare al măsurilor constând în represalii economice orientate împotriva importurilor din Republica Moldova, cum ar fi interdicțiile asupra cărnii și a fructelor. La 1 ianuarie 2014, UE eliminase deja contingentele de import pentru vin ca urmare a interdicției din septembrie 2013 impuse de Rusia asupra vinurilor din Republica Moldova.

În urma interdicțiilor introduse în iulie 2014, Republica Moldova a solicitat acces suplimentar la piața UE (pe lângă cel deja acordat în cadrul DCFTA). Comisia Europeană a propus, la 1 septembrie, să se acorde acces suplimentar scutit de taxe vamale pentru merele, prunele și strugurii de masă din Republica Moldova. Contingentele de import cu scutire de taxe vamale au intrat în vigoare la 30 decembrie.

În 2014, Republica Moldova a primit o alocare a ajutorului în valoare de 30 de milioane EUR, bazată pe principiul „mai mult pentru mai mult”, având drept scop susținerea punerii în aplicare a DCFTA, pe lângă cele 101 milioane EUR din bugetul de asistență bilaterală.

Asistența bilaterală pentru 2014 se concentrează pe sprijinirea agriculturii și a dezvoltării rurale, precum și pe reformele politicii privind finanțele publice. Alegerea sectoarelor este în conformitate cu cadrul unic de sprijin pentru Republica Moldova, document de programare multianuală care a fost adoptat în iunie 2014. Cu ocazia vizitei sale la Chișinău din luna noiembrie, comisarul Johannes Hahn a semnat un memorandum de înțelegere cu guvernul de la Chișinău, bazat pe prioritățile și alocările prevăzute în cadrul unic de sprijin.

Au fost desfășurate în continuare eforturi și resurse semnificative pentru a pune în aplicare acordurile încheiate în ultimii ani între UE și Republica Moldova în domeniul aviației, al agriculturii, al protecției civile, al participării la agențiile și programele UE și la operațiunile PSAC.

UE și-a continuat implicarea în procesul de consolidare a încrederii și în cel de soluționare a conflictului dintre Republica Moldova și Transnistria, regiunea sa separatistă. Cu toate acestea, în cursul anului 2014, convorbirile 5+2 privind soluționarea conflictului au ajuns la un impas, discuțiile fiind anulate de trei ori la cererea reprezentanților din Transnistria. Numai două discuții au avut loc în acest format în 2014 (în februarie și în iunie); acestea au continuat să se axeze mai degrabă pe aspectele tehnice ale procesului de soluționare a conflictului decât pe cele politice.

Misiunea UE de asistență la frontieră în Republica Moldova și Ucraina și-a continuat activitatea privind acordarea de asistență, formare și consiliere destinate polițiștilor de frontieră și serviciilor vamale din cele două țări, privind consolidarea capacității lor de a combate fraudă vamală, privind identificarea cazurilor de contrabandă și trafic de ființe umane, precum și efectuarea de controale eficiente la frontieră și la vamă și supravegherea frontierelor.

2.4.4. Georgia

Relațiile dintre UE și Georgia au fost foarte intense în 2014 și au inclus un număr record de reuniuni la nivel înalt: prim-ministrul Georgiei, Irakli Garibașvili, a vizitat Bruxelles-ul pentru prima dată la 3-4 februarie 2014. Prim-ministrul a revenit la 21 mai în vederea reuniunii dintre guvernul georgian și colegiul comisarilor, prezidat de președintele din acel moment al Comisiei Europene, José Manuel Barroso, și din nou la 27 iunie pentru semnarea AA/DCFTA, precum și la 17 noiembrie pentru primul Consiliu de asociere UE-Georgia. Președintele Consiliului European, Herman Van Rompuy, a vizitat Georgia la 14 mai, iar președintele Comisiei Europene, José Manuel Barroso, a venit în această țară în perioada 12-13 iunie. Comisarul Ștefan Füle a vizitat Georgia la 3-4 martie și la 18 iulie, iar comisarul Günther Oettinger a efectuat o vizită în Georgia la 20 februarie. În plus, Forumul societății civile din cadrul Parteneriatului estic din perioada 20-21 noiembrie a avut loc la Batumi.

Georgia și UE au semnat AA/DCFTA cu o rapiditate fără precedent la 27 iunie la Bruxelles, ulterior parafării acestuia, care a avut loc în noiembrie 2013 la reuniunea la nivel înalt de la Vilnius.

Acordul instituie asocierea politică și aprofundează integrarea economică cu UE. Georgia a ratificat acordul de asociere la 18 iulie, iar părți extinse din cadrul AA/DCFTA se aplică cu titlu provizoriu de la 1 septembrie 2014. Ratificarea acordului de către statele membre este în prezent în curs de desfășurare, iar Parlamentul European și-a dat acordul în privința încheierii acestuia în cadrul unei rezoluții fără caracter legislativ adoptate la 18 decembrie. Structurile instituționale ale acordului au devenit între timp operaționale, iar prima reuniune a Consiliului de asociere s-a derulat la 17 noiembrie. UE și Georgia au convenit în comun în privința Programului de asociere la 26 iunie, care a înlocuit Planul de acțiune PEV din 2006 și oferă un set de priorități convenite în comun pentru punerea în aplicare a AA/DCFTA.

În cursul anului 2014, Georgia a realizat progrese importante în ceea ce privește punerea în aplicare a planului de acțiune privind liberalizarea vizelor, care vizează introducerea unui regim fără vize între UE și Georgia.

Semnarea unui tratat de alianță și parteneriat strategic între Federația Rusă și teritoriile separatiste din Abhazia (și, ulterior, între Federația Rusă și Osetia de Sud) a fost criticată sever de guvernul georgian ca fiind contrară integrității teritoriale a Georgiei și reprezentând un alt pas al Federației Ruse în vederea preluării controlului asupra regiunilor separatiste. Această preocupare a fost împărtășită de către UE, astfel cum s-a menționat în declarații și în cadrul contactelor bilaterale ale UE cu Federația Rusă.

Implicarea Georgiei față de teritoriile separatiste rămâne importantă, iar guvernul a luat măsuri – chiar dacă acestea au fost modeste – pentru a pune în aplicare strategia sa de implicare. UE salută aceste măsuri și încurajează o abordare mai proactivă în privința implicării față de teritoriile separatiste. În paralel, discuțiile bilaterale dintre autoritățile georgiene și Federația Rusă au continuat și au înregistrat progrese privind comerțul, transporturile și chestiunile de ordin cultural. Aceste măsuri sunt salutate de către UE. Cu toate acestea, pozițiile ambelor părți au rămas neschimbate în ceea ce privește aspectele fundamentale ale orientării europene a Georgiei, rolul Rusiei în războiul din 2008, precum și recunoașterea de către aceasta a Osetiei de Sud și a Abhaziei. În urma semnării tratatului dintre Federația Rusă și Abhazia și a semnalării intenției referitoare la semnarea unui tratat între Rusia și Osetia de Sud, nu a fost stabilită o nouă dată pentru convorbirile bilaterale, dar contactele informale continuă.

UE își menține angajamentul față de integritatea teritorială și suveranitatea Georgiei, precum și față de soluționarea pașnică a conflictelor, oferind un sprijin continuu prin intermediul activității Reprezentantului Special al UE pentru Caucazul de Sud și criza din Georgia (RSUE) și a misiunii de monitorizare a UE (EUMM). Mandatul EUMM a fost prelungit pentru o perioadă de doi ani la sfârșitul anului 2014.

În septembrie 2008, ca urmare a acordului în șase puncte mediat de UE, care a pus capăt războiului din luna august, Uniunea Europeană a desfășurat o misiune civilă neînarmată de monitorizare (EUMM) în Georgia. Deși situația în materie de securitate s-a îmbunătățit din acel moment, acordul de încetare a focului este în continuare nerespectat, în special în ceea ce privește neretragerea trupelor rusești la pozițiile ocupate anterior izbucnirii ostilităților. Situația s-a deteriorat și mai mult în noiembrie 2014, odată cu semnarea acordului de parteneriat strategic și alianță dintre Rusia și Abhazia.

EUMM nu deține nicio capacitate executivă sau coercitivă. Sarcinile sale principale – monitorizarea și contribuția la consolidarea încrederii – au rămas neschimbate în 2014. EUMM a continuat să inițieze măsuri semnificative de consolidare a încrederii și a instituit un „fond UE de consolidare a încrederii” în 2014. Aceste măsuri au drept scop subminarea legăturii dintre incidente și conflicte și crearea unui regim de securitate mai transparent.

Deși mandatul EUMM este valabil pe întreg teritoriul Georgiei, punerea sa deplină în aplicare a fost împiedicată în mod continuu de o serie de factori. Refuzarea accesului către Abhazia și Osetia de Sud rămâne un obstacol major și a limitat capacitatea EUMM de a își îndeplini atribuțiile. După desfășurarea polițiștilor de frontieră din Federația Rusă în 2009, liniile de demarcație administrativă dintre teritoriile controlate de Tbilisi și Abhazia și Osetia de Sud se transformă treptat în „frontiere”. Această evoluție negativă a continuat în 2014. UE și-a menținut angajamentul de a sprijini evoluțiile privind statutul și situația umanitară a PSI din zonele de conflict.

EUMM Georgia a fost inițial desfășurată pe o perioadă de un an. Ultima reînnoire a mandatului său a avut loc în decembrie 2014, prelungind misiunea până la 14 decembrie 2016.

Georgia participă la două misiuni PSAC ale UE: cu doi experți la EUTM Mali și cu 156 de soldați la EUFOR RCA, situându-se astfel pe al doilea loc din punctul de vedere al dimensiunii contribuției la operație (prelungită pentru o perioadă suplimentară de 3 luni începând cu noiembrie).

2.4.5. Azerbaidjan

La 14 iunie 2014, președintele Comisiei, José Manuel Barroso, a efectuat o vizită în Azerbaidjan, în cursul căreia a semnat protocolul dintre UE și Azerbaidjan privind participarea Azerbaidjanului la programele și agențiile UE. Comisarii Ștefan Füle și Günther Oettinger au participat la cel de al patrulea dialog ministerial informal al Parteneriatului estic privind securitatea energetică și relațiile externe, organizat la Baku în perioada 8-9 septembrie 2014. Vicepreședintele Comisiei, dl Šefcovic, a vizitat Baku la 28 noiembrie 2014. La 20 septembrie 2014, la terminalul Sangachal de lângă Baku a avut loc ceremonia de demarare a lucrărilor pentru coridorul sudic al gazelor. Azerbaidjanul s-a angajat să devină un partener de încredere în domeniul energiei pentru UE, în vederea diversificării aprovizionării cu energie a UE.

Tendința descendentă în ceea ce privește respectarea drepturilor omului a continuat în 2014. Un număr semnificativ de declarații și recomandări cu privire la deteriorarea situației drepturilor omului au fost emise de către comunitatea internațională, inclusiv de Consiliul Europei, OSCE și UE. Azerbaidjan nu s-a aliniat la niciuna dintre pozițiile comune ale politicii externe și de securitate comună a UE în 2014.

Acordul privind facilitarea eliberării vizelor și acordul de readmisie dintre UE și Azerbaidjan au intrat în vigoare la 1 septembrie 2014, iar rezultatele punerii în aplicare vor fi monitorizate cu ocazia reuniunilor comitetelor mixte. Există lucrări în curs pentru a trece la un parteneriat strategic pentru modernizare.

2.4.6. Armenia

În 2014, UE și Armenia au început activitatea de revizuire a domeniului de aplicare și a bazei juridice pentru viitoarea cooperare bilaterală. Armenia și-a semnat instrumentul de aderare la Uniunea Economică Eurasiatică la 10 octombrie 2014 și a aderat în mod oficial la aceasta la 2 ianuarie 2015.

În plus, dialogul politic bilateral dintre UE și Armenia, inclusiv o gamă largă de întruniri, de la nivel de experți la nivel de miniștri, a continuat cu aceeași intensitate și frecvență a reuniunilor în pofida schimbării direcției politice a Armeniei în 2013.

Acordul de facilitare a eliberării vizelor și acordul de readmisie dintre UE și Armenia au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2014 și, în general, au fost puse în aplicare într-o manieră satisfăcătoare. Mai mult, a fost creată posibilitatea participării Armeniei la agențiile și programele UE, Armenia primind acces la programele UE de talie mondială din domeniul culturii, al educației, al mediului și al științei, iar funcționarii publici armeni beneficiind de posibilitatea de a fi integrați în agențiile UE din domenii precum securitatea aeronautică, medicina și mediul, iar aceasta la toate nivelurile.

În 2014, UE a continuat să contribuie la îmbunătățirea și punerea în aplicare a planului național de acțiune al Armeniei privind drepturile omului și a fost de acord, în principiu, cu Armenia în ceea ce privește sprijinul bugetar sectorial în domeniul drepturilor omului. În general, UE a continuat să promoveze drepturile și libertățile fundamentale ale omului în Armenia. Deși Armenia a continuat să abordeze unele dintre aceste chestiuni, sunt necesare în continuare eforturi suplimentare, în special cu privire la punerea în aplicare și asigurarea respectării legislației relevante, combaterea corupției, egalitatea de gen și reforma sistemului judiciar.

2.4.7. Conflictul privind Nagorno Karabah

Reprezentantul Special al UE pentru Caucazul de Sud și conflictul din Georgia, Herbert Salber, a efectuat două vizite în Armenia și Azerbaidjan în urma numirii sale la 1 iulie 2014 și a organizat numeroase reuniuni cu copreședinții Grupului de la Minsk din cadrul OSCE referitoare la soluționarea pașnică a conflictului privind Nagorno Karabah dintre Armenia și Azerbaidjan. UE a făcut două declarații referitoare la conflictul privind Nagorno Karabah, una cu privire la escaladarea violenței în luna august, iar alta privind doborârea unui elicopter militar în luna noiembrie. UE – prin intermediul inițiativei de politică externă – a continuat finanțarea și implicarea în activități de consolidare a încrederii (păcii) [prin intermediul proiectului privind Parteneriatul european pentru soluționarea pașnică a conflictului în privința Nagorno Karabah (EPNK)] dincolo de diviziunea creată de conflict, completând astfel eforturile copreședinților Grupului de la Minsk.

2.5. Asia Centrală

2.5.1. Relații regionale

UE și-a continuat angajamentul de lungă durată de a dialoga cu Asia Centrală prin reprezentanții și trimișii săi. La începutul anului, RSUE, Patricia Flor, a continuat să se implice în dialogul dintre UE și Asia Centrală. În luna aprilie, ca urmare a demisiei reprezentantului special al UE, Janos Herman a fost numit în calitate de trimis special în Asia Centrală, cu sarcina de a asigura o implicare continuă și la nivel înalt din partea UE în regiune. În această calitate, a efectuat o serie de vizite în Asia Centrală pentru a se întâlni cu președinți, miniștri, ambasadori ai UE și societatea civilă, axându-se în principal pe chestiunile legate de apă și energie, securitate și cooperare regională. Trimisul special a găzduit de asemenea, la Bruxelles, consultările anuale UE-China privind Asia Centrală și s-a deplasat la Washington DC și Moscova pentru a discuta subiecte de actualitate.

SEAE și serviciile Comisiei au elaborat un raport privind progresele înregistrate referitor la punerea în aplicare a Strategiei UE pentru Asia Centrală. Acest exercițiu bianual a fost deosebit de oportun, permițând înregistrarea schimbărilor intervenite în contextul regional și mediul geopolitic mai larg, în special în ceea ce privește securitatea (retragerea FIAS, criza din Ucraina, amenințarea teroristă).

Dialogul UE-Asia Centrală a promovat cooperarea regională și punerea în aplicare cu eficacitate a proiectelor din cadrul inițiativelor, cum ar fi statul de drept, educația, apa și guvernanta în materie de mediu.

Platforma privind statul de drept, coordonată de Germania și Franța, a sprijinit ateliere tehnice la nivel național și regional, în special cu privire la acordarea de asistență reformelor justiției din Kârgâzstan, Tadjikistan și Kazahstan. Un grup de lucru privind capacitățile din sistemul judiciar s-a reunit în aprilie 2014 la Bruxelles. Aceste evenimente au contribuit la reușita celei de a patra Conferințe a Miniștrilor de Justiție din octombrie 2014 de la Astana, dedicată schimbului de experiență în ceea ce privește reforma sistemului judiciar, accesul la justiție și drepturile și libertățile persoanelor.

Ca parte a Inițiativei privind educația, un seminar privind calitatea educației profesionale și a formării cadrelor didactice a avut loc la Istanbul, iar un seminar privind nevoile de pe piața forței de muncă și cele mai bune practici din domeniul învățământului profesional și tehnic și al învățământului superior a avut loc la Bișkek.

În spiritul convențiilor internaționale relevante și în conformitate cu propria „diplomație în domeniul apei”, UE a continuat eforturile diplomatice de dezamorsare a litigiilor privind apa și de promovare a unei soluții de cooperare regională la provocările legate de gestionarea resurselor de apă și de energie în Asia Centrală.

2.5.2. Relațiile bilaterale

În septembrie 2014 au fost încheiate negocierile pentru un acord extins de parteneriat și cooperare cu Kazahstan (EPCA). Odată ce va fi semnat, ratificat și pus în aplicare, acest acord, primul pentru regiunea Asiei Centrale, va facilita consolidarea relațiilor politice, economice și strategice, fluxul comerțului, precum și serviciile și investițiile dintre Kazahstan și UE, și va contribui la reformele politice, economice și privind statul de drept din Kazahstan.

UE a salutat eliberarea, la 19 noiembrie, a dnei Roza Tulateyeva, activistă în domeniul drepturilor muncii aflată în detenție, și a continuat să își manifeste îngrijorarea cu privire la alte cazuri similare de încălcări ale drepturilor omului.

Dialogul politic cu **Republica Kârgâzstan** s-a axat pe sprijinul acordat de UE procesului de democratizare și reformelor privind statul de drept, inclusiv pe chestiunea sensibilă a sprijinului UE pentru alegerile generale din 2015. UE și-a exprimat îngrijorarea cu privire la legea care califică ONG-urile care beneficiază de finanțare din partea organizațiilor internaționale și a guvernelor străine drept „agenți străini” și în legătură cu proiectul legislativ privind „formarea unei atitudini pozitive față de formele netradiționale de relații sexuale”. Pregătirile pentru aderarea la Uniunea Economică Eurasiatică în ianuarie 2015, perturbările survenite în aprovizionarea cu energie și asistența macrofinanciară oferită de UE au deținut un loc central în dialogul UE-Kârgâzstan. În martie, a avut loc o vizită în Republica Kârgâzstan a unor delegați din cadrul Grupului de lucru pentru Europa de Est și Asia Centrală (COEST) al Consiliului.

Dialogul politic cu **Tadjikistanul** s-a axat pe reformele politice și administrative, statul de drept și drepturile omului, precum și relațiile comerciale și economice. UE a subliniat necesitatea asigurării unor alegeri transparente și favorabile incluziunii, precum și a unei stabilități politice durabile în țară. UE a urmărit îndeaproape cazul lui Alexander Sodiqov, student la Universitatea din Toronto, care a fost reținut în iunie, în ce timp ce efectua o activitate de cercetare în Tadjikistan. UE a salutat eliberarea dlui Sodiqov în luna iulie și părăsirea ulterioară a țării de către acesta.

În **Turkmenistan**, UE a continuat să promoveze drepturile omului și reformele socioeconomice, precum și elaborarea unui cadru juridic pentru un gazoduct transcaspic.

Turkmenistan a găzduit o reuniune la nivel înalt a Comunității Statelor Independente (CSI) și o conferință la nivel înalt privind Carta energiei, demonstrându-și astfel disponibilitatea de a contribui la stabilizare și la relații pașnice în regiune, inclusiv în ceea ce privește chestiunile legate de energie și de apă.

După ce a sprijinit apropierea de OIM în privința muncii copiilor și a muncii forțate, UE și-a continuat eforturile de facilitare în sprijinul unor legături mai strânse între **Uzbekistan** și alți actori internaționali, cum ar fi agențiile ONU, Consiliul Europei, OSCE și Banca Europeană de Investiții (BEI).

Discuțiile dintre ONU și Uzbekistan au contribuit la finalizarea unui Plan național de acțiune privind drepturile omului, în timp ce negocierile cu BEI au marcat progrese de ambele părți în direcția convenirii încheierii unui acord-cadru. În urma încheierii unui memorandum de înțelegere cu UNICRI, un centru de excelență regional în domeniul materialelor CBRN, finanțat de UE, urmează să fie deschis în curând în Tașkent pentru a consolida cooperarea regională și a atenua riscurile. UE și-a continuat activitatea în ceea ce privește chestiuni majore de securitate, inclusiv dialogul la nivel înalt privind securitatea în Asia Centrală.

3. Balcanii de Vest

Balcanii de Vest, strategia de extindere și procesul de stabilizare și de asociere au rămas o politică-cheie a Uniunii Europene în 2014 și continuă să contribuie la obținerea unor avantaje reciproce în privința păcii, a democrației, a securității și a prosperității în Europa. În concluziile sale din decembrie 2014, Consiliul și-a reafirmat angajamentul neechivoc în favoarea perspectivei europene a regiunii. Acesta a subliniat totodată necesitatea unei condiționalități echitabile și riguroase în cadrul criteriilor politice de la Copenhaga și al Procesului de stabilizare și de asociere (PSA), care constituie în continuare cadrul comun pentru relațiile cu Balcanii de Vest până în momentul aderării țărilor din această regiune.

Cooperarea regională cuprinzătoare și relațiile de bună vecinătate sunt elemente esențiale ale acestui proces.

În regiune s-au înregistrat progrese semnificative pe parcursul anului 2014, alături de noi progrese realizate de Belgrad și Priștina cu privire la punerea în aplicare a acordurilor obținute în cadrul dialogului facilitat de UE, demararea negocierilor de aderare cu Serbia, parafarea Acordului de stabilizare și de asociere, exclusiv la nivelul UE, între UE și Kosovo ¹⁵, continuarea negocierilor de aderare cu Muntenegru și acordarea statutului de țară candidată Albaniei.

ÎR a vizitat Bosnia și Herțegovina în martie și decembrie, iar Serbia în aprilie. UE a salutat desfășurarea cu succes a alegerilor din Bosnia și Herțegovina, Serbia și Kosovo.

UE a lansat o abordare reînnoită în relațiile cu Bosnia și Herțegovina în decembrie, cu scopul realizării de progrese cu privire la perspectiva europeană a țării.

¹⁵ Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCSONU 1244, precum și cu Avizul CIJ privind Declarația de independență a Kosovo.

Dialogul Belgrad-Priştina a continuat să înregistreze progrese substanţiale, în ciuda faptului că procesele electorale din Serbia (martie 2014) şi Kosovo (iunie 2014) şi impasul politic care a condus la această întârziere în formarea unui guvern de coaliţie în Kosovo au afectat ritmul dezbaterilor. ÎR a continuat facilitarea procesului de normalizare dintre Serbia şi Kosovo şi promovarea punerii în aplicare a acordurilor obţinute în cadrul dialogului în primele luni până la alegerile anticipate din Serbia şi Kosovo.

Trei reuniuni la nivel înalt au avut loc la începutul anului 2014, ultima derulându-se la 31 martie. În perioada următoare, activitatea de punere în aplicare a continuat într-un ritm constant, poate chiar mai lent. Au fost obţinute rezultate concrete într-o serie de domenii, cum ar fi gestionarea integrată a frontierelor (GIF), energia, libertatea de circulaţie, domeniul vamal.

Au fost realizate progrese importante în ceea ce priveşte cooperarea regională: în iunie 2014, Kosovo a fost acceptat în calitate de participant cu drepturi depline la Procesul de cooperare în Europa de Sud-Est (SEECp), iar în octombrie a aderat la componenta civilă a Centrului regional de asistenţă pentru verificarea şi punerea în aplicare a controlului armelor (RACVIAC).

Mai trebuie încă depuse eforturi cu privire la punerea în aplicare a acordului privind principiile care guvernează normalizarea relaţiilor dintre cele două ţări şi în special în ceea ce priveşte crearea asociaţiei/comunităţii municipalităţilor în cadrul finalizării acordurilor privind telecomunicaţiile şi energia, precum şi privind punerea în aplicare a acordurilor privind structurile judiciare şi forţele de protecţie civilă. Îndepărtarea, iar apoi construirea din nou a baricadelor (aşa-numitul „Parc al păcii”) pe principalul pod din nordul Mitroviţei, de partea sârbă, a cauzat o gravă creştere a tensiunilor. Cele două părţi au format un grup de lucru special pentru a aborda împreună viitorul podului şi au însărcinat biroul UE să pregătească o evaluare tehnică a podului.

UE și Serbia au deschis o nouă fază în relațiile lor odată cu prima conferință interguvernamentală, organizată la 21 ianuarie 2014, care a lansat oficial procesul negocierilor de aderare. Aceasta a reprezentat rezultatul progreselor consecutive în materie de reforme ale țării, precum și al angajamentului neîntrerupt al acesteia în vederea normalizării relațiilor cu Kosovo. Negocierile cu Serbia de aderare la UE sunt în prezent în curs de desfășurare. Procesul de „examinare analitică”, care a început în toamna anului 2013, a fost finalizat în martie 2015.

Alegerile generale anticipate din Serbia au condus la formarea unui nou guvern condus de prim-ministrul Aleksandar Vučić.

Sub conducerea noului guvern, Serbia și-a păstrat angajamentul față de reforme intensive și a menținut o abordare constructivă în ceea ce privește cooperarea regională. Cu toate acestea, Serbia ar trebui să acorde o atenție deosebită recuperării întârzierilor în prezentarea planurilor de acțiune aferente capitolelor 23 (sistemul judiciar și drepturile fundamentale) și 24 (justiție, libertate și securitate). Consiliul a invitat Serbia să se alinieze treptat la politica externă și de securitate comună a UE, în conformitate cu cadrul de negociere.

Ca urmare a unei decizii a Consiliului din iunie 2013, în semn de recunoaștere a eforturilor depuse de Kosovo în ceea ce privește normalizarea relațiilor cu Serbia, care au condus la Acordul de la Bruxelles, în mai 2014, Comisia a încheiat negocierile privind un acord de stabilizare și de asociere (ASA) exclusiv la nivelul UE între UE și Kosovo. Textul ASA exclusiv la nivelul UE a fost parafat în iulie 2014. Dialogul referitor la liberalizarea regimului vizelor cu Kosovo a continuat în 2014, însă a fost necesară punerea în aplicare a unor reforme suplimentare.

În urma unei examinări strategice a EULEX Kosovo în 2013, discuțiile cu statele membre cu privire la viitorul misiunii au continuat în primele luni ale anului 2014, conducând la un nou mandat cu o durată de doi ani, adoptat în iunie 2014.¹⁶ În paralel cu discuțiile privind viitorul său, misiunea a continuat punerea în aplicare a mandatului care îi revine, inclusiv sprijinul acordat dialogului dintre Belgrad și Priștina.

În contextul acordului de referință din aprilie 2013, misiunea a intermediat cu succes, în cursul anului 2014, integrarea a 287 de foști ofițeri de poliție sârbi ai Ministerului de Interne (MUP) în structura forțelor de poliție din Kosovo (KP) și a sprijinit în mod activ înființarea unui comandament regional al KP în nord, care reflectă componența etnică din localitățile din această zonă.

De asemenea, EULEX a sprijinit punerea în aplicare a acordului tehnic privind GIF. Toate cele șase puncte de trecere a frontierei care implică GIF funcționează bine de la înființarea lor, iar în septembrie 2014 o realizare esențială s-a putut materializa cu ocazia convenirii de către părți a stabilirii unor puncte permanente de trecere a frontierei.

Impasul politic din Kosovo, care a durat de la alegerile parlamentare din 8 iunie până la formarea unui nou guvern la 9 decembrie, a împiedicat semnificativ obținerea de rezultate în îndeplinirea mandatului misiunii. Prin urmare, doar progrese limitate au putut fi realizate în cursul ultimelor șase luni ale anului 2014. EULEX, în strânsă cooperare cu RSUE/biroul Uniunii Europene se pregătește să se implice alături de viitoarele autorități locale, încurajându-le să își îndeplinească angajamentele în domeniul statului de drept, în special în ceea ce privește Pactul privind obiectivele statului de drept, semnat în noiembrie 2012.

¹⁶ Reflectând progresele înregistrate și noua realitate de pe teren, și nu în ultimul rând, realizarea esențială care a avut loc în procesul de normalizare, noul mandat al misiunii a inclus trei schimbări strategice prin: [1] punerea în aplicare a unei politici „fără cauze noi în mod normal”, [2] un transfer al tuturor instituțiilor judiciare din Kosovo către nivelul local de conducere și [3] integrarea judecătorilor și a procurorilor din cadrul EULEX în sistemul judiciar local. Ca o consecință suplimentară a noului mandat, a fost introdus un proces de reconfigurare, reducând numărul de membri ai EULEX de la 1 250 la 800 pentru personalul internațional și de la 1 000 la 800 pentru personalul local.

Ancheta efectuată de Grupul special de investigații (SITF) în ceea ce privește constatările enunțate în raportul întocmit de raportorul special Dick Marty referitor la acuzațiile grave de crime de război și activități de criminalitate organizată comise de foștii lideri ai Armatei de Eliberare din Kosovo în perioada cuprinsă între 1998 și 2000 au continuat pe parcursul anului. Fostul procuror-șef, ambasadorul Clint Williamson, a prezentat constatările anchetei sale în cadrul unei conferințe de presă din data de 29 iulie, anunțând în același timp încheierea atribuțiilor sale în luna august.¹⁷

ÎR a continuat să se implice alături de conducerea din **Bosnia și Herțegovina**. În urma protestelor socioeconomice larg răspândite din Bosnia și Herțegovina (februarie), ÎR a vizitat această țară la 11 martie și a îndemnat conducerea sa să răspundă rapid la deteriorarea situației socioeconomice. Pe această bază, a fost elaborat Pactul pentru creștere economică și locuri de muncă, inițiativă condusă de UE, în strânsă coordonare cu partenerii internaționali ai UE, inclusiv cu instituții internaționale din domeniul financiar.

În urma alegerilor prezidențiale și generale derulate la diferite niveluri la 12 octombrie, UE a lansat o abordare reînnoită în ceea ce privește Bosnia și Herțegovina, al cărei obiectiv este stimularea progreselor acestei țări pe calea către UE.

ÎR împreună cu comisarul Johannes Hahn au vizitat Sarajevo la 5 decembrie pentru a discuta abordarea reînnoită cu conducerea și instituțiile Bosniei și Herțegovinei, care și-au exprimat dorința de a se implica împreună cu UE în acest sens. Ulterior, Consiliul a adoptat concluzii care trasează următoarele etape în această formă reînnoită de implicare a UE având drept scop să ofere orientări pentru noile eforturi.

¹⁷ Succesorul acestuia, dl David Schwendiman, funcționar din cadrul Departamentului de Stat al SUA, își va prelua atribuțiile la începutul anului 2015.

Operația Althea a continuat să se axeze pe consolidarea capacităților și pe acțiuni de formare ca efort principal, menținând totodată mandatul și resursele pentru a interveni în sprijinul unui climat de siguranță și securitate. Operația are în mod normal până la 600 de soldați în această țară, dar a fost consolidată cu unități care au contribuit la culegerea de informații privind situația din perioada alegerilor, în a doua jumătate a anului 2014. O consolidare limitată va continua să existe în țară în prima jumătate a anului 2015. În noiembrie 2014, mandatul executiv al misiunii a fost prelungit prin RCSONU 1283 cu încă un an.

În aprilie 2014, în **fosta Republică iugoslavă a Macedoniei** au avut loc alegeri generale anticipate, precum și alegerile prezidențiale obișnuite. ODIHR (Biroul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului) a estimat că alegerile au fost competitive și administrate în mod eficient, dar au fost marcate de o serie de incidente, în timp ce – un aspect și mai important – lipsa de obiectivitate a presei și absența unei distincții clare între activitățile de stat și cele de partid nu au asigurat condiții de concurență echitabile.

În octombrie, Comisia și-a reiterat recomandarea de deschidere a negocierilor de aderare cu fosta Republică iugoslavă a Macedoniei. În concluziile sale din 16 decembrie, Consiliul a salutat faptul că agenda UE a rămas prioritatea strategică a țării și că aceasta a atins un nivel ridicat de aliniere la acquis-ul legislativ. Consiliul a luat act de recomandarea privind deschiderea negocierilor de aderare și a subliniat importanța necesității unui dialog politic mai constructiv. Acesta și-a exprimat preocupări serioase legate de politizarea din ce în ce mai accentuată a instituțiilor de stat și de deficiențele în creștere în ceea ce privește independența sistemului judiciar și libertatea mass-media și a luat act de faptul că incapacitatea de a obține rezultate în aceste privințe a prejudiciat sustenabilitatea reformelor. Consiliul a îndemnat autoritățile să ia măsuri decisive pentru a aborda rapid aceste preocupări.

Consiliul a reamintit, de asemenea, faptul că rămâne esențială menținerea unor relații de bună vecinătate, inclusiv gășirea, sub egida ONU, a unei soluții negociate și acceptate de ambele părți privind problema denumirii acestei țări. Consiliul a indicat că va reveni asupra chestiunii deschiderii negocierilor de aderare în 2015, pe baza unei informări actualizate din partea Comisiei în ceea ce privește continuarea punerii în aplicare a reformelor în contextul dialogului la nivel înalt privind aderarea și în ceea ce privește măsurile concrete luate pentru promovarea relațiilor de bună vecinătate și pentru obținerea unei soluții negociate și reciproc acceptabile la problema denumirii țării.

În **Albania**, guvernul de coaliție condus de prim-ministrul Edi Rama a urmat în continuare agenda sa de reformă, cu un accent deosebit pe cele cinci priorități-cheie (reforma administrației publice, sistemul judiciar, combaterea corupției, combaterea criminalității organizate, drepturile omului, inclusiv protecția minorităților) identificate pentru deschiderea negocierilor de aderare.

Mai concret, Albania a luat măsuri suplimentare în direcția reformei sistemului judiciar, colaborând cu Comisia de la Veneția în vederea consolidării independenței și a răspunderii sistemului judiciar. Guvernul a dat dovadă de voință politică acționând în mod hotărâtor în prevenirea și în combaterea corupției, prin întărirea cadrului legislativ și prin numirea unui coordonator național anticorupție. Combaterea criminalității organizate a înregistrat o tendință pozitivă în mai multe domenii, cu intensificarea activităților de asigurare a respectării legii, în special în ceea ce privește capturile de droguri.

Având în vedere aceste eforturi și pe baza unui raport prezentat de Comisie, la 24 iunie, Consiliul a decis să acorde Albaniei statutul de țară candidată. Decizia a fost aprobată de Consiliul European la 27 iunie. În concluziile sale din 16 decembrie, Consiliul a salutat progresele înregistrate de Albania, care au condus la acordarea statutului de țară candidată. Cu toate acestea, a constatat la punctele 43 și 44 din concluzii că sunt de așteptat provocări importante și a invitat Albania să își intensifice eforturile de reformă și să acționeze decisiv pentru a aborda aceste cinci priorități principale pentru deschiderea negocierilor de aderare. Consiliul a subliniat în special necesitatea ca Albania, printre altele, să urmărească reforma amplă a sistemului judiciar, să consolideze protecția drepturilor omului și politicile îndreptate împotriva discriminării, inclusiv tratamentul egal al tuturor minorităților și accesul la drepturi pentru persoanele care aparțin minorităților, precum și pentru a pune în aplicare drepturile de proprietate.

Cu toate acestea, din luna iunie, scena politică internă din Albania s-a deteriorat. La 10 iulie, Partidul Democratic (DP) de opoziție a anunțat o boicotare a lucrărilor parlamentare în urma unor confruntări fizice între parlamentari ai majorității și ai opoziției. Boicotul s-a încheiat în mod oficial cu aproape șase luni mai târziu, la 24 decembrie 2014, după ce guvernul și opoziția au convenit asupra unei rezoluții constând în patru puncte, intermediare de deputații Parlamentului European Knut Fleckenstein și Eduard Kukan. Rezoluția a subliniat faptul că Albania are nevoie de un dialog constructiv și stabil între opoziție și majoritatea aflată la conducere, astfel încât ambițiile europene ale acestei țări să poată fi îndeplinite. Punerea în aplicare armonioasă, în lunile care urmează, a acordului politic cuprins în rezoluție rămâne de constatat și va fi esențială pentru abordarea cu succes a agendei UE de către Albania.

În ceea ce privește cooperarea regională, Albania a continuat să joace un rol pozitiv și constructiv și să participe activ la toate inițiativele regionale relevante, inclusiv la Procesul de Cooperare în Europa de Sud-Est, a cărei președinție în exercițiu a fost preluată de Albania în luna iunie. Angajamentul continuu și constructiv al Albaniei în vederea unor relații de bună vecinătate rămâne esențial. În plus, Consiliul a salutat alinierea deplină a Albaniei la politica externă și de securitate comună a UE.

UE a continuat negocierile de aderare cu **Munte negru**. Până la sfârșitul lui 2014, au fost deschise șaisprezece capitole, dintre care două au fost închise în mod provizoriu. Muntenegru a continuat să înregistreze progrese în cadrul negocierilor de aderare, precum și în ceea ce privește punerea în aplicare a reformelor menite să asigure independența și să sporească eficiența sistemului judiciar, cu toate că progresele din domeniul judiciar și al drepturilor fundamentale au fost inegale.

Consiliul a subliniat în concluziile sale din 16 decembrie 2014 că Muntenegru trebuie să își intensifice și mai mult eforturile în domeniul statului de drept. Țara ar trebui să acorde o atenție specială recuperării întârzierilor survenite în punerea în aplicare a planurilor de acțiune în domeniul statului de drept, consolidării capacității instituționale și înregistrării în continuare a unor rezultate vizibile privind anchetele, urmărirea penală și condamnările în materie de combatere a corupției și a criminalității organizate.

În ceea ce privește cooperarea regională, Muntenegru a continuat să joace un rol activ în dezvoltarea suplimentară a cooperării regionale și să se alinieze pe deplin la politica externă și de securitate comună a UE, contribuind astfel la stabilitatea generală în regiune.

4. Turcia și Europa de Vest

4.1. Turcia

Turcia, atât ca țară candidată, cât și ca partener-cheie, a continuat să fie un interlocutor important pentru UE, având în vedere economia sa dinamică și amplasarea sa strategică. UE a recunoscut sprijinul umanitar considerabil furnizat de către Turcia în favoarea a peste un milion de refugiați care au fugit din calea violențelor din Siria și Irak. Turcia a continuat să fie activă în contextul vecinătății sale largite, rămânând un actor important pe plan regional în Orientul Mijlociu, Balcanii de Vest, Afganistan/Pakistan, Caucazul de Sud și Cornul Africii. În acest context, ÎR și-a menținut angajamentul de a dezvolta și de a consolida în continuare dialogul politic dintre UE și Turcia privind chestiuni de politică externă de interes comun, precum și în materie de combatere a terorismului, având de asemenea în vedere evoluțiile deosebit de grave din regiune, în special din Siria și din Irak. Acest dialog ar trebui utilizat pentru dezvoltarea unei cooperări mai strânse împotriva ISIL/Daesh și a rețelelor sale de finanțare, precum și pentru consolidarea cooperării în vederea opririi fluxului de luptători străini, continuând totodată să se recunoască importanța acordării de sprijin Turciei pentru combaterea amenințărilor sale teroriste interne.

Președintele Recep Tayyip Erdoğan a efectuat o vizită la Bruxelles în ianuarie 2014 în calitate de prim-ministru deținută la momentul respectiv. Comisarul Ștefan Füle a vizitat Turcia în iunie 2014, iar președintele Comisiei, José Manuel Barroso, în septembrie 2014. ÎR împreună cu comisarii Johannes Hahn și Hristos Stilianidis au efectuat o vizită comună în Turcia în decembrie 2014 cu scopul de a intensifica implicarea. Coordonatorul UE pentru lupta împotriva terorismului a vizitat Turcia de două ori în 2014. UE a continuat să încurajeze Turcia să își dezvolte politica externă complementar față de UE și în coordonare cu aceasta și să se alinieze treptat la politica externă și de securitate comună a UE.

UE a apreciat implicarea puternică a Turciei în misiunile PSAC, în special EUFOR Althea și EULEX Kosovo. Prima vizită de lucru a Statului-Major al UE în Turcia a avut loc în ianuarie.

Consiliul a reafirmat importanța pe care o acordă relațiilor UE cu Turcia și a salutat angajamentul exprimat de guvernul turc față de aderarea la UE. În acest context, Consiliul a reamintit că Turcia va putea să accelereze ritmul negocierilor prin realizarea de progrese în îndeplinirea criteriilor de referință, precum și prin respectarea cerințelor din cadrul de negociere și a obligațiilor sale contractuale față de UE.

UE ar trebui să rămână ancora reformelor din Turcia, în special în domeniile statului de drept și al drepturilor și libertăților fundamentale. În cursul anului 2014 au fost adoptate sau puse în aplicare mai multe reforme, dar sunt necesare noi eforturi susținute în direcția îndeplinirii pe deplin a criteriilor de la Copenhaga. În cadrul concluziilor sale din 16 decembrie 2014, Consiliul a îndemnat Turcia să depună eforturi în privința reformelor care ar trebui să asigure un sistem adecvat de ponderi și contraponderi, garantând pe deplin libertatea, inclusiv libertatea de gândire, de exprimare și a mass-mediei, democrația, egalitatea, statul de drept și respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor femeilor, copiilor și persoanelor care aparțin minorităților, libertatea de religie și drepturile de proprietate, precum și să îmbunătățească punerea în aplicare a tuturor hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului. Consiliul și-a menținut preocuparea față de interferența inadecvată a executivului în sistemul judiciar și față de modificările frecvente ale legislației esențiale fără consultarea corespunzătoare a părților interesate. Acesta a regretat de asemenea că răspunsul guvernului la acuzațiile de corupție din decembrie 2013 a ridicat îndoieli serioase asupra independenței și imparțialității sistemului judiciar și a demonstrat o intoleranță tot mai mare față de opoziția politică, de protestele publice și de mijloacele de informare critice. În această privință, raidurile poliției și reținerea mai multor jurnaliști și reprezentanți ai mass-mediei din Turcia în 2014 au pus sub semnul întrebării respectarea libertății presei, care este unul dintre principiile fundamentale ale democrației.

Consiliul a reamintit că înregistrarea de progrese în cadrul negocierilor de aderare depinde de respectarea statului de drept și a drepturilor fundamentale. Toate aceste chestiuni au fost subliniate în câteva declarații ale UE, din partea ÎR, a unor comisari și a Parlamentului European.¹⁸

UE a sprijinit în mod ferm eforturile reînnoite în direcția unei soluționări pașnice a chestiunii kurde și încurajează o implicare și mai mare a tuturor părților în vederea avansării procesului.

UE a salutat intrarea în vigoare în luna octombrie a acordului de readmisie dintre UE și Turcia, precum și constatările cuprinse în raportul Comisiei cu privire la progresele realizate de Turcia în îndeplinirea cerințelor prevăzute de foaia de parcurs privind liberalizarea vizelor. Progresele din cadrul dialogului privind liberalizarea vizelor se vor baza pe o abordare bazată pe performanță și vor fi condiționate de punerea în aplicare eficace și consecventă de către Turcia a cerințelor din foaia de parcurs privind vizele față de UE și statele membre ale acesteia.

¹⁸ La 12 martie 2014, Parlamentul European a adoptat o rezoluție referitoare la Raportul privind evoluția Turciei în 2013 [P7_TA (2014)0235]; o altă rezoluție referitoare la libertatea de exprimare în Turcia a fost adoptată la 15 ianuarie 2015.

Regretând declarația unilaterală a Turciei în acest sens, Consiliul s-a așteptat la o punere în aplicare deplină și efectivă de către Turcia atât a acordului de readmisie, cât și a foii de parcurs privind vizele față de toate statele membre ale UE, inclusiv a accesului nediscriminatoriu fără viză pe teritoriul Turciei pentru cetățenii din toate statele membre ale UE. În concluziile sale din 16 decembrie 2014, Consiliul a reiterat faptul că Turcia trebuie să se angajeze fără echivoc în menținerea unor relații de bună vecinătate și față de soluționarea pașnică a litigiilor în conformitate cu Carta Națiunilor Unite, recurgând, după caz, la Curtea Internațională de Justiție. În acest context, Uniunea și-a exprimat din nou deosebită îngrijorare și a îndemnat Turcia să evite orice tip de amenințare sau de acțiune îndreptată împotriva unui stat membru sau orice sursă de fricțiune sau acțiuni care aduc atingere relațiilor de bună vecinătate și soluționării pe cale pașnică a diferendelor. UE invită Turcia să înceteze blocarea aderării statelor membre la organizații și mecanisme internaționale. Mai mult, UE a subliniat din nou toate drepturile suverane ale statelor membre ale UE. Acestea cuprind, printre altele, dreptul de a încheia acorduri bilaterale și de a explora și exploata resursele naturale în conformitate cu acquis-ul UE și cu dreptul internațional, inclusiv cu Convenția ONU asupra dreptului mării. De asemenea, UE a subliniat nevoia respectării suveranității statelor membre în ceea ce privește marea lor teritorială și spațiul lor aerian. Consiliul a reamintit că, în concluziile sale din 24 octombrie 2014, Consiliul European și-a exprimat îngrijorarea profundă cu privire la tensiunile reînnoite din estul Mării Mediterane și a îndemnat Turcia să dea dovadă de reținere și să respecte suveranitatea Ciprului asupra mării sale teritoriale și drepturile suverane ale Ciprului în zona sa economică exclusivă.¹⁹

¹⁹ De asemenea, în noiembrie 2014, Parlamentul European a adoptat o rezoluție referitoare la acțiuni ale Turciei care creează tensiuni în zona economică exclusivă a Ciprului [P8_TA (2014) 0052, adoptată la 13 noiembrie 2014].

În concluziile sale din decembrie 2014, Consiliul a constatat de asemenea, cu regret profund, că Turcia, în pofida îndemnurilor repetate în acest sens, a continuat să refuze să își respecte obligația privind punerea în aplicare integrală și nediscriminatorie a protocolului adițional la acordul de asociere față de toate statele membre, respectare care ar putea asigura un impuls semnificativ procesului de negociere. În absența progreselor cu privire la această chestiune, Consiliul își va menține măsurile din 2006, care vor continua să afecteze evoluția generală a negocierilor.

Consiliul a salutat angajamentele asumate de părți la soluționarea problemei cipriote, astfel cum au fost asumate în declarația comună din 11 februarie 2014. După cum se evidențiază în cadrul de negociere, Consiliul s-a așteptat ca Turcia să sprijine activ negocierile, care au drept obiectiv o soluționare echitabilă, cuprinzătoare și viabilă a problemei cipriote în cadrul ONU, în conformitate cu rezoluțiile corespunzătoare ale Consiliului de Securitate al ONU și în condițiile respectării principiilor care stau la baza Uniunii.

Angajamentul Turciei și contribuția sa concretă la găsirea unei astfel de soluții cuprinzătoare sunt esențiale. În condițiile specifice din momentul respectiv, Consiliul a considerat că este mai important ca oricând să se asigure un climat pozitiv, astfel încât negocierile pentru o soluționare cuprinzătoare a problemei Ciprului să poată fi reluate și să se poată înregistra progrese. Astfel cum se menționează în concluziile sale din martie 2014, Consiliul European este pregătit să contribuie la sprijinirea negocierilor.

4.2. Europa de Vest

Baza relațiilor UE cu țările Europei de Vest care nu sunt membre ale UE este formată din acorduri de cooperare cuprinzătoare, cum ar fi Acordul privind Spațiul Economic European (Norvegia, Islanda și Liechtenstein) sau Acordul Schengen (Norvegia, Islanda, Liechtenstein și Elveția).

În domeniul PESC, cooperarea UE cu statele Spațiului Economic European/Asociației Europene a Liberului Schimb a fost aprofundată în 2014 prin alinierea lor la o serie largă de declarații PESC, precum și prin cooperarea în unele acțiuni comune. UE a avut de asemenea dialoguri politice periodice la diferite niveluri și în diferite contexte, cu o creștere a celor mai puțin formale în marja evenimentelor internaționale importante.

Există o foarte bună și strânsă cooperare între UE și **Norvegia** în domeniul politicii externe, în special în ceea ce privește Orientul Mijlociu (Norvegia deținând președinția Comitetului ad-hoc de legătură), Siria, Ucraina și chestiunile arctice. De asemenea, Norvegia a fost implicată în convorbirile de pace din Columbia (cofacilitator alături de Cuba). În 2014 au avut loc dialoguri periodice la toate nivelurile. Norvegia, asemenea **Islandei**, este un susținător ferm al statutului de observator al UE în Consiliul Arctic. Norvegia rămâne un partener-cheie în domeniul securității energetice, al soluționării crizelor, al ajutorului pentru dezvoltare și al promovării drepturilor omului.

Cooperarea cu **Elveția** a continuat în domenii cum ar fi Caucazul de Sud, procesul democratic din Africa de Nord, procesul de pace din Orientul Mijlociu și Iranul. Președinția în exercițiu a OSCE, deținută de Elveția în 2014, a coincis cu criza din Ucraina, care a condus la intensificarea schimburilor la toate nivelurile. În mai 2014, președintele și ministrul de externe Didier Burkhalter a prezentat Consiliului o foaie de parcurs a OSCE privind Ucraina. De asemenea, a existat o participare la nivel înalt din partea UE în cadrul unor conferințe privind Siria, găzduite de Elveția, precum și în cadrul convorbirilor privind Iranul care au avut loc la Geneva. Nu există niciun dialog politic formalizat, dar este în curs un dialog politic informal la nivel de directori politici. Deși nu există un acord de aliniere între UE și Elveția, această țară a continuat să adopte frecvent poziții și măsuri similare cu cele ale UE. În ceea ce privește măsurile restrictive ale UE vizând subminarea sau amenințarea integrității teritoriale, suveranitatea și independența Ucrainei și având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina, Elveția nu s-a aliniat în totalitate și s-a limitat la prevenirea eludării măsurilor UE.

Cooperarea cu Elveția în afara PESC a acoperit o gamă largă de domenii. În 2014, deosebit de importante au fost gestionarea consecințelor votului popular „împotriva imigrației în masă” din februarie 2014, care riscă să aibă implicații pentru ansamblul relațiilor UE-Elveția, și lansarea negocierilor privind un acord-cadru instituțional în mai 2014, care au continuat pe parcursul perioadei rămase din 2014.

În decembrie 2014, Consiliul a adoptat un mandat pentru a deschide negocieri cu **Andorra, Monaco și San Marino** privind unul sau mai multe acorduri de asociere cu scopul de a prevedea participarea acestora la piața unică a UE și o posibilă cooperare în alte domenii. De asemenea, Consiliul a adoptat concluzii prin care a salutat cooperarea în domeniul politicii externe a UE cu aceste țări și și-a exprimat disponibilitatea de a examina posibilitățile de consolidare a acesteia.

În ceea ce privește cooperarea PSAC, **Norvegia** a participat la EUNAVFOR Atalanta cu ofițeri la nivelul comandamentului de operații, la EULEX Kosovo (2 experți), EUPOL COPPS (un expert), EUCAP Nestor (2 experți) și a fost invitată la EUAM Ucraina. De asemenea, face parte din Gruparea tactică nordică. **Elveția** a participat la operația militară a UE EUFOR Althea din Bosnia și Herțegovina (cu 21 de persoane) și la misiunile civile din Kosovo (EULEX) (cu 6 persoane), Mali (un analist media) și Libia (6 persoane). Elveția și-a exprimat, de asemenea, interesul de a participa la EUAM Ucraina. Atât Norvegia, cât și Elveția sunt parteneri importanți în dezvoltarea capacităților.

Islanda a suspendat negocierile de aderare. Islanda a continuat dialogul PESC cu UE în cadrul Spațiului Economic European.

5. Asia și regiunea Pacificului

5.1. Reuniunea Asia-Europa (ASEM)

Anul 2014 a fost important pentru aprofundarea cooperării dintre Asia și Europa, în cadrul ASEM. Cea de a 10-a reuniune la nivel înalt ASEM, cu tema „Parteneriat responsabil pentru securitate și creștere economică durabile”, s-a desfășurat la Milano în perioada 16-17 octombrie și a fost prezidată de președintele Consiliului European, Herman Van Rompuy. Cu această ocazie, liderii din țările partenere ASEM au putut purta o dezbatere deschisă cu privire la chestiuni de importanță mondială, inclusiv conectivitatea, schimbările climatice, dezvoltarea durabilă, problemele economice și financiare, precum și cu privire la chestiuni regionale și internaționale, cum ar fi drepturile omului și securitatea maritimă, combaterea terorismului, inclusiv ISIL, și combaterea pandemiilor mondiale precum Ebola. În urma dezbaterii, președintele a formulat o declarație cuprinzătoare.³¹

Familia ASEM s-a extins, numărând în prezent la 53 de membri, odată cu aderarea la ASEM a noilor parteneri Croația și Kazahstan, cu ocazia reuniunii la nivel înalt. Au avut loc două reuniuni ASEM la nivel ministerial, ambele desfășurate în Europa – miniștrii de finanțe ai ASEM (Milano, septembrie) și miniștrii culturii ai ASEM (Rotterdam, octombrie). S-au desfășurat, de asemenea, o serie de alte inițiative și conferințe, prin care s-a confirmat dinamismul și relevanța procesului ASEM, pe măsură ce încep pregătirile pentru cea de a 20-a aniversare a ASEM în 2016.

5.2. Asia de Est

5.2.1. China

Anul 2014 a fost marcat de vizita istorică a președintelui Xi Jinping la instituțiile UE – prima vizită a unui președinte chinez – din 31 martie. Aceasta a fost precedată de cea de a patra rundă a dialogului strategic la nivel înalt UE-China dintre ÎR și consilierul de stat Yang Jiechi din ianuarie. Alte reuniuni la nivel înalt au inclus o reuniune la care au participat președintele Herman Van Rompuy și președinte Comisiei Europene, José Manuel Barroso și premierul Li Keqiang, în marja reuniunii la nivel înalt ASEM de la Milano, din 15 octombrie. De asemenea, ÎR s-a întâlnit cu ministrul de externe din China, Wang Yi, în marja Forumului regional ASEAN de la Nay Pyi Taw din august. După preluarea mandatului, președintele Jean-Claude Juncker a avut o întâlnire bilaterală cu președintele Xi Jinping, în marja reuniunii la nivel înalt a G20 de la Brisbane, la 16 noiembrie, iar președinte Donald Tusk a purtat o convorbire telefonică cu acesta la 3 decembrie. S-au realizat progrese satisfăcătoare privind punerea în aplicare a Agendei strategice 2020 de cooperare între UE și China, nu în ultimul rând în domeniile politicii externe, securității și apărării. Un exercițiu naval comun de combatere a pirateriei a avut loc în luna martie. Prima rundă a dialogului UE-China pe tema securității și apărării și primul seminar la nivel înalt privind apărarea și securitatea au avut loc în China în octombrie și decembrie. A fost lansat dialogul politic informal UE-China privind Orientul Mijlociu și Africa de Nord. Au fost organizate dialoguri UE-China cu privire la Asia Centrală și Africa și a avut loc, de asemenea, o reuniune a Grupului operativ UE-China privind informatica. Reprezentantul special al UE pentru drepturile omului, Stavros Lambrinidis, a avut o întrevedere cu viceministrul chinez Li Baodong în martie la Bruxelles, iar cea de a 33-a rundă a dialogului UE-China privind drepturile omului a avut loc la 8-9 decembrie la Bruxelles.

Preocupările legate de situația drepturilor omului au fost abordate prin declarații ale ÎR privind modul în care sunt tratați apărătorii drepturilor omului și rudele acestora în China (1 februarie), moartea apărătorului drepturilor omului, Cao Shunli (15 martie), un val recent de arestări și rețineri în China (28 mai), situația din provincia Xinjiang (31 iulie), precum și punerea sub acuzare a unui cadru universitar uigur, profesorul Ilham Tohti (6 august) și condamnarea sa (23 septembrie).

UE și China au continuat să se consulte periodic privind chestiunile internaționale prioritare, la nivel bilateral și multilateral, China sprijinind rolul ÎR în convorbirile grupului trei plus trei cu Iranul și jucând un rol constructiv cu privire la Coreea de Nord. UE și China desfășoară o bună cooperare practică în materie de combatere a pirateriei, existând contacte periodice între misiunea Atalanta a UE și flota maritimă chineză.

În ceea ce privește schimbările climatice, relațiile bilaterale s-au intensificat în vederea CCONUSC COP 21 de la Paris. Un important proiect al UE de sprijinire a comercializării certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în China a demarat la începutul lui 2014.

5.2.2. Regiunea Administrativă Specială Hong Kong

În luna mai, șeful executivului din Hong Kong, C.Y. Leung a făcut o vizită la instituțiile UE și a avut întrevederi cu președinții Herman Van Rompuy și José Manuel Barroso. În contextul introducerii votului universal pentru alegerea șefului executivului din Hong Kong în 2017, UE și-a confirmat public atașamentul puternic față de aprofundarea procesului de democratizare din Hong Kong. UE a monitorizat îndeaproape progresele înregistrate cu privire la această chestiune, inclusiv în contextul demonstrațiilor care au avut loc. UE a încurajat toate părțile să conlucreze într-un spirit de compromis pentru o soluție constructivă în cadrul legii fundamentale și conform principiului „o țară, două sisteme”, către un sistem electoral corect care să permită un înalt grad de participare politică a populației din Hong Kong.

5.2.3. Taiwan

Primele întâlniri organizate vreodată între oficiali de nivel înalt însărcinați cu relațiile bilaterale din China continentală și din Taiwan au fost salutate de către SEAE, iar apropierea dintre China și Taiwan a continuat în 2014 prin cooperare practică și măsuri de consolidare a încrederii. UE și Taiwan și-au continuat, de asemenea, cooperarea la nivel economic și tehnic, în beneficiul ambelor părți.

5.2.4. Japonia

În 2014 au continuat negocierile, în paralel, pentru un acord de parteneriat strategic – un acord-cadru privind cooperarea politică, sectorială și globală – și pentru un acord de liber schimb cu Japonia. În 2014 s-au desfășurat trei runde de negocieri privind acordul de parteneriat strategic și cinci runde de negocieri privind acordul de liber schimb. Negocierile pentru acordul de liber schimb au trecut de revizuirea anuală de către statele membre desfășurată în luna iunie. După ce vor fi finalizate, cele două acorduri vor aduce o actualizare semnificativă a relației, plasând-o pe un plan mai înalt, mai strategic.

Cea de a 22-a reuniune la nivel înalt UE-Japonia a avut loc la Bruxelles, la 7 mai 2014. Aceasta a creat o dinamică politică favorabilă negocierilor desfășurate în paralel, precum și pentru un parteneriat consolidat UE-Japonia în domeniul securității, prin lansarea unor noi dialoguri privind spațiul și aspectele cibernetice, precum și prin identificarea unor domenii concrete de cooperare între Japonia și operațiile PSAC în curs, în special în Africa. De asemenea, liderii au făcut schimb de opinii pe teme precum Ucraina, situația în materie de securitate din Asia de Est, Orientul Mijlociu și negocierile internaționale în domeniul climei.

Președinții Herman Van Rompuy și José Manuel Barroso și primul ministru Shinzō Abe s-au întâlnit, de asemenea, în marja reuniunii la nivel înalt privind siguranța nucleară din martie, cu ocazia reuniunii la nivel înalt G7 din iunie și a reuniunii la nivel înalt ASEM din octombrie 2014. Prim-ministrul Shinzo Abe s-a întâlnit, de asemenea, cu noul președinte al Comisiei Jean-Claude Juncker în marja reuniunii la nivel înalt G20 din noiembrie 2014.

Evoluția către un parteneriat de securitate bilateral mai strâns a fost, de asemenea, demonstrată de vizita în Japonia a președintelui Comitetului militar al UE în luna martie, care a avut o întâlnire importantă cu ministrul apărării, Itsunori Onodera, și de primul exercițiu naval comun de combatere a pirateriei între EU, NAVFOR Atalanta și mijloace ale forțelor de autoapărare navale japoneze în Golful Aden, în luna octombrie.

5.2.5. Republica Coreea

Parteneriatul strategic dintre UE și Republica Coreea a continuat să se dezvolte în 2014. Republica Coreea se bucură de un statut unic, având trei acorduri esențiale cu UE, care includ toți cei trei piloni ai cooperării bilaterale, și anume nivelul politic, comercial și de securitate. Complementar acordului-cadru (care a intrat în vigoare în iunie 2014) și acordului de liber schimb, un acord privind cadrul de participare în domeniul gestionării crizelor a fost semnat de ÎR la Seul, în mai 2014. În iunie, vicepreședintele Neelie Kroes și Choi Mun-kee, ministrul pentru știință, TIC și planificare a acțiunilor viitoare au semnat o declarație comună de promovare a cooperării în domeniul cercetării și dezvoltării în domeniul TIC.

S-a intensificat, de asemenea, cooperarea cu privire la chestiuni regionale și globale. Dinamismul acestui parteneriat este reflectat și de numărul în creștere al dialogurilor care acoperă o gamă largă de chestiuni politice și sectoriale, de exemplu, cooperarea internațională și dezvoltarea, chestiunile informatice, afacerile regionale asiatice, neproliferarea, dezarmarea și controlul armelor, țările din regiunea MENA și din Golf.

5.2.6. Republica Populară Democrată Coreeană

Relațiile UE cu Republica Populară Democrată Coreeană (RPDC) au continuat pe baza politicii de implicare critică. În cursul anului 2014, UE a urmărit în continuare îndeaproape situația din regiune și din RPDC în special, o serie de politici ale RPDC prezentând motive serioase de îngrijorare, în special cu privire la proliferare și la încălcarea drepturilor omului. UE a ridicat aceste probleme atât la nivel bilateral, cât și în forurile multilaterale ²⁰. UE a coinițiat o rezoluție în cadrul Consiliului pentru drepturile omului (adoptată la 28 martie) și una în cadrul Comisiei a III-a a Adunării Generale a ONU (adoptată la 18 noiembrie) care s-a bazat pe constatările Comisiei de anchetă a ONU, care a raportat încălcări ale drepturilor omului sistematice, răspândite și grave, inclusiv crime împotriva umanității, comise în prezent în această țară.

Rezoluția adoptată de Comisia a III-a a Adunării Generale a ONU a fost ulterior aprobată de Adunarea Generală a ONU în luna decembrie, cu un sprijin transregional puternic și a deschis noi perspective, încurajând Consiliul de Securitate al ONU să întreprindă acțiuni corespunzătoare, inclusiv prin luarea în considerare a sesizării Curții Penale Internaționale cu privire la situația din RPDC, precum și luarea în considerare a domeniului de aplicare pentru sancțiuni specifice eficace împotriva celor care se pare că poartă cea mai mare responsabilitate pentru crimele împotriva umanității.

UE a continuat să monitorizeze situația în ceea ce privește proliferarea și tensiunile generale din peninsula, condamnând lansarea de rachete balistice, care încalcă rezoluțiile Consiliului de Securitate al ONU și îndemnând RPDC să se abțină de la orice acțiune care ar putea spori și mai mult tensiunile regionale. UE a continuat să pună în aplicare sancțiunile Consiliului de Securitate al ONU și propriul său regim autonom de sancțiuni, actualizând lista persoanelor și entităților care fac obiectul măsurilor restrictive, atunci când a fost necesar.

²⁰ Parlamentul European a adoptat o rezoluție referitoare la situația din Coreea de Nord (Republica Populară Democrată Coreeană) la 17 aprilie 2014.

Canalele de comunicare cu RPDC au fost menținute deschise și au avut loc mai multe reuniuni la nivel înalt cu funcționari ai RPDC, la Bruxelles. O misiune în RPDC, având programată o sesiune de dialog politic pentru începutul lunii noiembrie 2014, a fost amânată din cauza restricțiilor impuse de RPDC ca răspuns la epidemia de Ebola din Africa de Vest. UE este în continuare pregătită să continue și să aprofundeze discuțiile cu privire la chestiunile politice și cele legate de drepturile omului.

5.2.7. Mongolia

Comisarul Androulla Vassiliou a vizitat Ulan Bator în luna septembrie pentru a marca cea de a 25-a aniversare a relațiilor UE-Mongolia. Ajutorul pentru dezvoltare pentru perioada 2014-2020 s-a dublat (65 de milioane EUR) și a fost aliniat cu strategia de dezvoltare a Mongoliei în domeniile diversificării exporturilor, educației și formării profesionale. Mongolia a devenit, de asemenea, un beneficiar al noului sistem generalizat de preferințe (SPG +) consolidat al UE. S-au făcut primii pași pentru a extinde dialogul politic, inclusiv cu privire la drepturile omului. Cooperarea în materie de comerț a continuat prin acordarea de sprijin pentru diversificarea exportului, pentru un mediu de afaceri stabil și previzibil, cooperare în domeniul materiilor prime și asistență în domeniul comerțului. Cooperarea a fost extinsă, acoperind domenii noi precum agricultura și dezvoltarea rurală, știința și inovarea, precum și schimburile interpersonale.

5.3. Asia de Sud-Est

5.3.1. Asociația Națiunilor din Asia de Sud-Est (ASEAN)

În 2014, a fost consolidată și mai mult cooperarea UE-ASEAN prin punerea în aplicare a planului de acțiune Brunei 2013-2017. În scopul clădirii unui parteneriat politic mai ambițios între UE și ASEAN, au avut loc mai multe vizite și reuniuni la nivel înalt care au confirmat existența unei dinamici pozitive. Cea de a 20-a reuniune ministerială UE-ASEAN a avut loc la Bruxelles la 23 iulie, iar în luna octombrie, în marja reuniunii la nivel înalt ASEM de la Milano, liderii UE și ASEAN au avut o reuniune informală. Cele două părți au convenit să lucreze la dezvoltarea parteneriatului către un parteneriat strategic și au însărcinat înalții funcționari ai ambelor părți să elaboreze o foaie de parcurs în acest scop.

În cadrul Forumului regional al ASEAN, ASEAN și UE, împreună cu alți parteneri, au continuat abordarea unor aspecte legate de securitatea regională și internațională. ÎR a participat la cel de al 21-lea Forum regional ministerial al ASEAN desfășurat în Myanmar la 10 august, precizând poziția UE în ceea ce privește natura principalelor provocări în materie de securitate care afectează regiunea și în ceea ce privește necesitatea unor soluții cuprinzătoare și bazate pe norme. ÎR a reiterat, de asemenea, ambiția UE de a participa la reuniunea la nivel înalt a Asiei de Est.

5.3.2. Myanmar/Birmania

Sprrijinirea tranziției democratice din Myanmar/Birmania a rămas o prioritate a UE în 2014, cu un accent deosebit pe provocările legate de violența intercomunitară, procesul de pace dintre guvern și grupurile etnice, precum și revizuirea constituțională și alegerile din 2015.

Cel dintâi dialog privind drepturile omului dintre UE și Myanmar, coprezidat de Reprezentantul special al UE pentru drepturile omului, Stavros Lambrinidis, a avut loc la 20 mai 2014 la Nay Pyi Taw. Discuția a inclus următoarele subiecte: discriminarea, discursurile de incitare la ură, violența intercomunitară din statul Rakhine și din alte părți ale Myanmar, prizonierii politici, drepturile funciare, precum și libertatea de exprimare. În marja reuniunii ministeriale a Forumului regional al ASEAN din august 2014, ÎR s-a întâlnit cu președintele Thein Sein și cu liderul opoziției, Aung San Suu Kyi. UE a fost sponsorul principal al Rezoluției Adunării Generale a ONU privind situația drepturilor omului din Myanmar/Birmania, care a fost adoptată prin consens la finele anului 2014.

5.3.3. Thailanda

La 22 mai 2014, armata a preluat puterea. La 23 iunie 2014, Consiliul a adoptat concluzii referitoare la situația din Thailanda, solicitând conducerii militare să restaureze, de urgență, procesul democratic legitim și Constituția. UE și-a revizuit, de asemenea, angajamentul: vizitele oficiale în și din Thailanda au fost suspendate, iar UE și statele sale membre au decis să nu semneze acordul de parteneriat cu Thailanda până la formarea unui guvern ales în mod democratic. Și alte acorduri vor fi afectate, după caz. Numai o foaie de parcurs timpurie și credibilă pentru restabilirea ordinii constituționale și desfășurarea unor alegeri credibile și deschise tuturor vor permite continuarea sprijinului din partea UE.

5.3.4. Cambodgia

UE a monitorizat cu atenție situația drepturilor omului și a democrației din Cambodgia. S-a acordat o atenție specială libertății de exprimare și de întrunire. Drepturile funciare, reforma juridică și cea judiciară au rămas, de asemenea, în centrul discuțiilor dintre UE și guvern, inclusiv cu ocazia reuniunii Comitetului mixt UE-Cambodgia din 10-13 martie. La 22 iulie, cele două principale partide politice au ajuns la un acord care a soluționat blocajul politic și a pus capăt boicotării Adunării naționale de către opoziție. Cu toate acestea, arestările care au urmat, legate de negocierile privind Comisia electorală națională și legea electorală, au provocat îngrijorare.

5.3.5. Indonezia

Alegerile prezidențiale și legislative și transferul pașnic de putere au reafirmat rolul Indoneziei de model la nivel regional de toleranță și democrație.

Acordul de parteneriat și cooperare cu Indonezia a intrat în vigoare la 1 mai. Discuțiile din cadrul dialogului politic, al reuniunii înalților funcționari, precum și din cadrul dialogului privind drepturile omului din 12 noiembrie au reflectat valorile, interesele și perspectivele similare, care stau la baza relației. Președintele Herman Van Rompuy a subliniat, în cadrul reuniunii sale din 19 noiembrie de la Jakarta cu noul președinte al Indoneziei, Joko Widodo, necesitatea de a ajunge la o încetare de durată a focului în Ucraina, precum și necesitatea de a intensifica eforturile internaționale pentru a preveni răspândirea extremismului și a terorismului. Președintele Van Rompuy a salutat rolul pe care Indonezia și l-a asumat pe ambele fronturi, sprijinind suveranitatea și integritatea teritorială ale Ucrainei și condamnând ISIL/Daesh.

5.3.6. Filipine

În luna septembrie, președintele Benigno Aquino s-a întâlnit cu președintele Consiliului European, Herman Van Rompuy, precum și cu președintele Comisiei Europene, José Manuel Barroso, la Bruxelles. În luna iulie, ÎR s-a întâlnit cu ministrul afacerilor externe al Republicii Filipine la Manila. În cadrul acestor reuniuni, ambele părți au adus în discuție o gamă largă de aspecte, inclusiv reducerea riscului de catastrofe și evoluțiile în ceea ce privește securitatea maritimă. În urma semnării Acordului global privind Bangsamoro în martie 2014, UE a continuat să susțină procesul de pace de la Mindanao, printre altele prin sprijinirea echipei de monitorizare internațională, prin intermediul componentei de protecție civilă, și prin sprijinirea echipei de monitorizare de către terți.

5.3.7. Vietnam

Dinamica pozitivă a relațiilor bilaterale existentă de la data semnării acordului de parteneriat și cooperare UE-Vietnam în 2012 a continuat în 2014, dovada fiind contactele frecvente la nivel înalt și consolidarea cooperării într-o serie largă de domenii, dincolo de comerț și dezvoltare. La 25 martie au avut loc la Hanoi consultări politice la nivel înalt privind aspecte bilaterale, regionale și globale, inclusiv aspecte UE-ASEAN, dat fiind rolul Vietnamului de coordonator pentru relațiile UE în ASEAN. Acestea au fost urmate de cea de a 9-a reuniune a Comisiei mixte UE-Vietnam din 26 martie, care a oferit ocazia de a face bilanțul relației UE-Vietnam la nivel global și, în special, al evoluțiilor în ceea ce privește punerea în aplicare anticipată a acordului de parteneriat și cooperare UE-Vietnam. ÎR și președintele José Manuel Barroso au vizitat Vietnamul la 12 și respectiv 25-26 august, în timp ce prim-ministrul Nguyễn Tấn Dũng a efectuat o vizită la Bruxelles în perioada 13-14 octombrie, întâlnindu-se cu președinții Herman Van Rompuy, José Manuel Barroso și Martin Schulz.

5.3.8. Singapore

Președintele Consiliului European, Herman Van Rompuy, a vizitat Singapore la 17-18 noiembrie. Acesta l-a vizitat pe președintele Singapore, Tony Tan și s-a întâlnit, de asemenea, cu prim-ministrul Lee Hsien Loong, reafirmând relațiile strânse și buna cooperare dintre Singapore și UE.

O reuniune a înalților funcționari UE-Singapore a avut loc la Singapore la 30 mai. Singapore și UE au identificat o serie de domenii pentru o cooperare mai strânsă, inclusiv securitatea maritimă, și au evidențiat domeniile prioritare pentru cooperarea dintre ASEAN și UE.

5.3.9. Malaysia

UE și Malaysia au organizat o reuniune a înalților funcționari în Kuala Lumpur în iunie pentru a progresa în dialogul cu privire la o serie largă de aspecte, inclusiv reluarea negocierilor privind acordul-cadru de parteneriat și cooperare și chestiuni de securitate regională. UE a așteptat cu interes viitoarea președinție malaysiană a ASEAN în 2015. UE a continuat să promoveze abolirea pedepsei cu moartea și ratificarea Statutului de la Roma al Curții Penale Internaționale (CPI), în timp ce aplicarea fără precedent în 2014 a legii privind instigarea la rebeliune (care datează din 1948) a fost monitorizată îndeaproape.

5.3.10. Brunei

Negocierea acordului-cadru de parteneriat și cooperare a continuat în 2014. În luna mai, ÎR a emis o declarație în care își exprima îngrijorarea cu privire la coerența angajamentelor internaționale privind drepturile omului asumate de Brunei odată cu intrarea în vigoare, în 2014, a primei etape a noului Cod penal național, care prevede pedepse mai severe. Aceste preocupări au fost, de asemenea, abordate de către UE și statele membre ale acesteia, atât în cadrul contactelor bilaterale, precum și în contextul evaluării periodice universale a ONU care a avut loc în mai 2014 la Geneva. Angajamentele internaționale pe care noul cod penal pare să le încalce se referă la interzicerea torturii, drepturile copilului, libertatea de religie sau de convingere, libertatea de exprimare și eliminarea discriminării împotriva femeilor.

5.4. Asia de Sud

5.4.1. Asociația Asia de Sud pentru Cooperare Regională (SAARC)

UE, în calitate de observator, a participat la reuniunea la nivel înalt a SAARC care a avut loc la Kathmandu (Nepal) în perioada 26-27 noiembrie 2014. UE a fost reprezentată la nivel de șef de delegație, acesta transmițând un mesaj din partea ÎR în cursul sesiunii de deschidere. Mesajul a subliniat importanța deosebită pe care UE o atribuie SAARC drept o excelentă oportunitate de a promova o conexiune mai puternică, integrarea și realizarea de progrese în regiune, precum și dorința UE de a continua să sprijine organizația în eforturile sale viitoare.

5.4.2. India

Au continuat eforturile de consolidare a parteneriatului strategic UE-India, care a intrat în cea de a doua decadă. Anul 2014 a fost marcat de schimbarea conducerii de ambele părți. Președintele Herman Van Rompuy și noul prim-ministru indian Narendra Modi au convenit în noiembrie, în marja reuniunii la nivel înalt a G20 de la Brisbane, să organizeze o reuniune la nivel înalt în 2015. Un dialog politic la nivel înalt UE-India privind aspecte politice, de securitate, precum și aspecte regionale și globale s-a desfășurat în cursul consultărilor privind politica externă din ianuarie. Primul dialog desfășurat vreodată privind neproliferarea și dezarmarea a avut loc la Delhi în mai. Situația globală actuală a cooperării noastre a fost evaluată în cadrul celei de a 23-a sesiuni a Comisiei mixte UE-India, care a avut loc la New Delhi în luna iunie. ÎR și înalți funcționari ai UE au continuat să discute cu omologii lor indieni cazul nerezolvat al celor doi marinari italieni, care așteaptă să fie soluționat încă din februarie 2012. Comisarul pentru politici climatice, Connie Hedegaard, a efectuat în 2014 o vizită în India, partener esențial pe calea spre un acord privind schimbările climatice care urmează să fie încheiat la Paris în decembrie 2015.

5.4.3. Nepal

UE și Nepal și-au consolidat relațiile politice și economice în 2014, inclusiv prin organizarea, pentru prima dată, a unei vizite a unui prim-ministru nepalez în UE. Prim-ministrul Sushil Koirala s-a întâlnit cu președinții Herman Van Rompuy și José Manuel Barroso. UE a continuat să sprijine tranziția politică și economică a Nepalului, inclusiv în ceea ce privește căutarea de către Nepal a unui consens în ceea ce privește elaborarea noii constituții și importanța continuării cooperării și integrării regionale din regiunea Asiei de Sud. În luna octombrie, comisarul pentru dezvoltare Andris Piebalgs a vizitat Nepalul și a confirmat triplarea ajutorului pentru dezvoltare acordat acestei țări, precum și sprijinul UE pentru obiectivul Nepalului de a obține statutul de țară cu venituri medii până în 2022.

5.4.4. Bhutan

UE și Bhutan și-au consolidat relațiile excelente, inclusiv prin sprijinul acordat de UE pentru tranziția politică a țării, dezvoltarea economică și ambiția acesteia de a nu mai fi dependentă de donatori până în 2020. În luna octombrie, comisarul pentru dezvoltare Andris Piebalgs a vizitat Bhutanul și a anunțat triplarea ajutorului pentru dezvoltare acordat de UE.

5.4.5. Afganistan

La 23 iunie, Consiliul a adoptat o nouă strategie pentru Afganistan pentru perioada până la sfârșitul anului 2016, axându-se pe dezvoltarea instituțiilor din Afganistan și evidențiind prioritățile de promovare a păcii, a securității și a stabilității regionale; de consolidare a democrației; de încurajare a dezvoltării economice și umane și de promovare a statului de drept și a respectării drepturilor omului. Strategia urmărește o abordare globală și oferă un cadru global pentru toate instrumentele UE și angajamentul nemilitar al statelor membre. RSUE Franz-Michael Skjold Mellbin a continuat să joace un rol important în consolidarea prezenței UE pe teren și a facilitat coordonarea cu statele membre în Kabul.

Procesul de tranziție în ceea ce privește securitatea, inclusiv retragerea trupelor FIAS, a progresat conform așteptărilor și a fost finalizat până la sfârșitul anului 2014. Forțele naționale afgane de securitate (ANSF) și-au reluat responsabilitatea în materie de securitate în întreaga țară, inclusiv în timpul perioadei electorale dificile. Acestea au înregistrat un număr semnificativ și din ce în ce mai mare de victime, în special din rândul forțelor de poliție.

Situația generală în materie de securitate a rămas tensionată, cu un număr tot mai mare de atacuri ale insurgenților, inclusiv la Kabul, și o creștere cu 25 % a numărului victimelor din rândul civililor comparativ cu 2013. UE a pledat pentru un acord de securitate solid, care să permită FIAS desfășurarea unei misiuni de sprijin ferm post-intervenție.

În timpul alegerilor prezidențiale, UE a cooperat îndeaproape cu ONU, cu SUA și cu alți parteneri internaționali. UE a susținut acordul mediat de ONU/SUA, care a condus la un audit complet al votului și instituirea unui guvern de uniune națională, evitându-se astfel o criză politică. La 29 septembrie, Ashraf Ghani și-a preluat funcția de președinte și l-a numit șef al executivului pe Abdullah Abdullah, prin decret prezidențial. UE a trimis o echipă de evaluare a alegerilor, alcătuită din 15 experți internaționali și condusă de un observator șef, Thijs Berman, deputat în PE.

În cadrul Conferinței de la Londra din luna decembrie, UE a salutat programul ambițios de reformă al guvernului, inclusiv primele etape parcurse în abordarea crizei acute a veniturilor, în vederea instituirii de măsuri de combatere a corupției și în ceea ce privește reforma sistemului judiciar. Președintele Ghani și-a confirmat intenția de a finaliza negocierile privind acordul de cooperare UE-Afganistan privind parteneriatul și dezvoltarea cât mai curând posibil.

În 2014, UE a emis mai multe declarații publice cu privire la cazurile majore de încălcare a drepturilor omului, pe care RSUE le-a coordonat împreună cu statele membre ale UE. UE și-a exprimat preocuparea cu privire la numărul ridicat de victime din rândul civililor ca urmare a atacurilor insurgenților și la situația de securitate fragilă. De asemenea, UE a emis mai multe declarații subliniind poziția sa fermă și principială împotriva pedepsei cu moartea.

În cursul anului 2014, misiunea de poliție a UE EUPOL Afganistan a contribuit la progresul reformei instituționale a ministerului de interne afgan, la procesul de profesionalizare a poliției naționale afgane și la îmbunătățirea legăturilor dintre instituțiile polițienești și judiciare în materie penală. EUPOL a sprijinit dezvoltarea strategiei naționale a poliției (2014-2018) și planul național al poliției, semnat de ministrul afgan de interne. Finalizarea noilor sedii ale colegiilor pentru personalul polițienesc și gestionarea crizelor a marcat o etapă importantă în tranziția către preluarea conducerii acestora de către autoritățile afgane. În sectorul justiției, EUPOL a jucat un rol semnificativ în ceea ce privește finalizarea Codului de Procedură Penală revizuit, adoptat de Parlament. Misiunea s-a confruntat cu o situație de securitate volatilă în domeniile sale de funcționare pe parcursul anului 2014. Un atac terorist îndreptat asupra unui restaurant din Kabul la 17 ianuarie s-a soldat cu uciderea a 21 de civili, inclusiv un membru danez al misiunii și un membru britanic al echipei de securitate care lucrează pentru EUPOL. La 16 decembrie 2014, Consiliul a prelungit mandatul misiunii până la sfârșitul anului 2016.

5.4.6. Pakistan

UE a continuat să colaboreze îndeaproape cu Pakistan în cadrul Planului de angajament pe cinci ani UE-Pakistan, adoptat în 2012. Un al doilea dialog strategic UE-Pakistan a avut loc la Bruxelles la data de 25 martie între ÎR și consilierul pe probleme de politică externă și de securitate pakistanez, Sartaj Aziz. La 24 iunie, a avut loc la Islamabad o reuniune a Comisiei mixte, imediat după reuniunile subgrupurilor pentru drepturile omului și pentru comerț. În cadrul Comisiei mixte, s-a convenit să se inițieze dialoguri locale privind energia și drepturile omului. În iunie, Jacek Bylica, Reprezentantul Special al UE pentru neproliferare și dezarmare, a vizitat Pakistanul în vederea lansării dialogului UE-Pakistan privind neproliferarea. La 20 octombrie, a avut loc la Bruxelles cea de a treia reuniune a Comitetului mixt privind readmisia, în scopul supravegherii punerii în aplicare a Acordului de readmisie UE-Pakistan (2010).

Începând cu 1 ianuarie 2014, Pakistan a început să beneficieze de acces preferențial la piața Uniunii în cadrul regimului SPG+, sub rezerva implementării efective a 27 de convenții internaționale fundamentale în domeniile drepturilor omului, drepturilor lucrătorilor, protecției mediului și bunei guvernante.

UE a continuat să conlucreze cu Pakistanul în ceea ce privește abordarea aspectelor legate de drepturile omului prin dialog și cooperare. Pe lângă reuniunea subgrupului privind drepturile omului, Reprezentantul Special al UE pentru drepturile omului, Stavros Lambrinidis, a efectuat pentru prima dată o vizită în Pakistan în perioada 26-29 octombrie.²¹

5.4.7. Bangladesh

UE a continuat cooperarea cu Bangladesh, SUA și Organizația Internațională a Muncii (OIM) pentru a pune în aplicare Pactul privind durabilitatea convenit în iulie 2013, în urma prăbușirii clădirii comerciale Rana Plaza, pentru a îmbunătăți condițiile de muncă și standardele de sănătate și de siguranță în industria confecțiilor din Bangladesh. O reuniune de evaluare la nivel înalt a avut loc la Bruxelles la 20 octombrie, ocazie cu care s-a reafirmat că se vor aplica de urgență angajamentele luate în aceste domenii.

La 9 ianuarie, ÎR a emis o declarație în numele UE în care a condamnat actele de violență din perioada premergătoare alegerilor din 5 ianuarie și și-a exprimat regretul că nu s-au asigurat condiții favorabile pentru alegeri transparente, reprezentative și credibile. Înaltul Reprezentant a îndemnat toate părțile să se abțină de la violență și să se angajeze într-un dialog veritabil pentru a ajunge la un acord privind o soluție reciproc acceptabilă în vederea consolidării responsabilității democratice și a organizării de alegeri transparente, deschise tuturor și credibile. Împrejurările în care s-au desfășurat alegerile au contribuit la un climat politic polarizat, la restricții privind libertatea mass-mediei și la reducerea spațiului de acțiune pentru societatea civilă.

²¹ În 2014, Parlamentul European a adoptat trei rezoluții axate pe rolul regional al Pakistanului și relațiile sale politice cu UE [2013/2168(INI)], cazuri de persecuție recente [2014/2694 (RSP)] și legile privind blasfemia [2014/2969 (RSP)].

Ca răspuns la pronunțarea de către „Tribunalul penal internațional” din Bangladesh a mai multor condamnări la moarte în cazul unor persoane condamnate pentru crime de război comise în timpul războiului de eliberare din 1971, UE și-a reiterat opoziția absolută față de pedeapsa capitală în orice circumstanțe și a făcut apel la autoritățile din Bangladesh să instituie un moratoriu privind utilizarea pedepsei cu moartea ca un prim pas către abolirea acesteia ²².

5.4.8. Sri Lanka

Reconcilierea și drepturile omului au reprezentat obiectivele principale ale politicii UE cu privire la Sri Lanka. În concluziile sale din 21 martie, Consiliul European a reamintit angajamentul său cu privire la răspundere, reconciliere și drepturile universale ale omului în Sri Lanka. De asemenea, acesta a solicitat adoptarea unei rezoluții privind Sri Lanka în cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU, care să prevadă anchetarea internațională a crimelor de război invocate de ambele părți în timpul războiului.

Cu ocazia Consiliului pentru Drepturile Omului al Organizației Națiunilor Unite din luna martie 2014, statele membre ale UE au susținut o rezoluție prin care guvernul din Sri Lanka este îndemnat să obțină progrese în ceea ce privește reconcilierea și să efectueze anchete privind presupusele încălcări ale dreptului internațional al drepturilor omului și ale dreptului internațional umanitar. De asemenea, rezoluția a mandatat Oficiul Înaltului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului să efectueze o anchetă cuprinzătoare cu privire la presupusele încălcări și abuzuri grave ale drepturilor omului de către ambele părți și a infracțiunilor conexe din Sri Lanka. La fel ca alți parteneri internaționali, UE a solicitat guvernului din Sri Lanka să coopereze pe deplin la anchetă pentru a aborda aspectele legate de răspundere, ca un pas important pentru încurajarea reconcilierii autentice.

În 2014, UE a făcut declarații privind atacurile împotriva comunității musulmane (20 iunie), numirea echipei de investigații a ONU pentru Sri Lanka (1 iulie), precum și restricțiile privind ONG-urile și privind libertatea de exprimare (23 iulie).

²² Parlamentul European a adoptat două rezoluții referitoare la încălcarea drepturilor omului în Bangladesh: Rezoluția referitoare la alegerile recente din Bangladesh [2014/2516 (RSP)] și Rezoluția referitoare la încălcarea drepturilor omului în Bangladesh [2014/2834 (RSP)].

5.4.9. Maldive

Pentru a doua oară în istoria acestei țări, la 22 martie, au fost organizate alegeri parlamentare pluripartite democratice. Acestea au avut loc în timpul unei crize politice care a dat naștere la incertitudine cu privire la continuarea democratizării în Maldive. Misiunea UE de observare a alegerilor a evaluat că alegerile au fost administrate în mod adecvat, în pofida interferenței din partea Curții Supreme și a acțiunilor desfășurate de aceasta împotriva Comisiei electorale în săptămânile premergătoare alegerilor generale. După alegerile prezidențiale din 2013 și alegerile locale și parlamentare din 2014, toate puterile (legislativă, executivă și judecătorească) sunt din nou în mâinile formațiunii politice din jurul familiei fostului președinte Maumoon Abdul Gayoom, ceea ce dă naștere la îngrijorări referitoare la viitorul consolidării democratice.²³

5.5. Regiunea Pacificului

5.5.1. Australia

Valorificând rezultatele vizitei președintelui José Manuel Barroso din septembrie 2011 și a ÎR din octombrie 2011, UE și Australia și-au continuat schimburile și dialogurile în vederea extinderii cooperării în materie de afaceri externe și securitate, gestionare a crizelor, asistență pentru dezvoltare și în privința unor aspecte globale. La 16 noiembrie, președintele Consiliului European, Herman Van Rompuy, a avut o reuniune bilaterală cu prim-ministrul Tony Abbott, în cadrul căreia s-au abordat aspecte bilaterale (acordul-cadru, perspectivele unui acord de liber schimb) și aspecte privind Ucraina, domenii în care există o strânsă cooperare. SEAE și Australia au semnat, de asemenea, un acord privind schimburile diplomatice.

În urma adoptării mandatului Acordului-cadru cuprinzător UE-Australia în octombrie 2011, negocierile au fost reluate după o pauză care a durat un an și erau aproape încheiate până la sfârșitul anului.

²³

Raportul final al Misiunii de observare a alegerilor a Uniunii Europene, Maldive 2014.

Dialogul strategic/pe teme de securitate la nivel de directori politici UE-Australia a fost organizat la 11 decembrie la Canberra, cu o agendă extinsă cuprinzând aspecte privind securitatea în regiunea Asia-Pacific, securitatea maritimă, Rusia/Ucraina, Iran, Siria/Irak/ISIL/Daesh, procesul de pace din Orientul Mijlociu, Afganistan, combaterea terorismului, securitatea cibernetică și cooperarea în gestionarea crizelor. Președintele Comitetului militar al Uniunii Europene (CEUMC), Generalul de Rousiers, a efectuat prima sa vizită în Australia pentru discuții la nivel înalt cu ministerul apărării. Reuniunea trilaterală periodică privind aspectele legate de Pacific (UE-AUS-NZ) a avut loc la 28 octombrie. De asemenea, Uniunea Europeană și Australia au desfășurat primul dialog privind combaterea terorismului, la Bruxelles, la 6 noiembrie.

UE și Australia au negociat un acord-cadru de participare (FPA) referitor la participarea Australiei la operațiile UE de gestionare a crizelor.²⁴ Australia a fost invitată să participe la mai multe misiuni și operații PSAC și, pentru prima dată, a participat la una dintre acestea, oferind expertiză juridică valoroasă în contextul sprijinului acordat misiunii pentru Seychelles prin intermediul EUCAP NESTOR.

5.5.2. Noua Zeelandă

În cursul anului au avut loc schimburi de informații privind aspecte de importanță geopolitică și de interes comun. La 25 martie, prim-ministrul John Key s-a întâlnit cu președinții José Manuel Barroso și Herman Van Rompuy la Haga în marja reuniunii la nivel înalt privind siguranța nucleară, formulând o declarație comună privind consolidarea parteneriatului dintre UE și Noua Zeelandă.

Declarația comună a exprimat, printre altele, acordul de a analiza opțiunile pentru înregistrarea de progrese în ceea ce privește relațiile economice și comerciale, inclusiv parametrii pentru eventuala deschidere a negocierilor în vederea liberalizării în continuare a comerțului și a investițiilor între UE și Noua Zeelandă.

²⁴ Acordul a fost semnat la 22 aprilie 2015.

La 24 iunie, ÎR a avut o întâlnire cu ministrul afacerilor externe Murray McCully, la Bruxelles, iar la 30 iulie, în marja reuniunii Forumului insulelor din Pacific de la Palau, cei doi au anunțat încheierea negocierilor pentru primul tratat obligatoriu din punct de vedere juridic cuprinzător, Acordul de parteneriat privind relațiile și cooperarea între Uniunea Europeană și Noua Zeelandă (PARC).

La 16 noiembrie, președintele Jean-Claude Juncker și prim-ministrul reales John Key s-au întâlnit la Brisbane, în marja reuniunii la nivel înalt a G20. Ministrul de externe, Murray McCully a avut o primă întâlnire cu ÎR la Bruxelles la 2 decembrie, confirmând angajamentul față de extinderea parteneriatului UE-Noua Zeelandă și pentru o coordonare mai strânsă cu privire la aspectele de securitate în perioada 2015-2016, în care Noua Zeelandă este membru în Consiliul de Securitate al ONU.

Primul dialog oficial UE-Noua Zeelandă în materie de securitate la nivel de directori politici s-a desfășurat la 12 decembrie la Wellington.

După ce Acordul privind participarea Noii Zeelande la operațiile UE de gestionare a crizelor a fost semnat la 18 aprilie 2012 la Bruxelles, Noua Zeelandă a fost invitată să participe la mai multe misiuni și operații PSAC. Noua Zeelandă a contribuit la EUVNAFOR Atalanta cu aeronave de patrulare maritimă și de recunoaștere în lunile octombrie și noiembrie.

În aprilie, comisarul Andris Piebalgs a efectuat o vizită comună cu ministrul de externe McCully în regiunea Pacificului. Obiectivul principal a fost de a face un bilanț al progreselor realizate în punerea în aplicare a unor proiecte comune în cadrul parteneriatului energetic dintre UE și Noua Zeelandă în zona Pacificului, lansat cu ocazia reuniunii la nivel înalt privind energia în zona Pacificului, găzduită în comun la Auckland în martie 2013.

5.5.3. Fiji

Revenirea la democrație în Fiji a fost consolidată la 17 septembrie, odată cu prima rundă de alegeri parlamentare desfășurate după lovitura de stat militară din 2006. Alegerile au fost bine pregătite din punct de vedere tehnic și le-au oferit votanților posibilitatea unei alegeri reale. UE a oferit asistență tehnică în procesul electoral și, în cadrul efortului internațional mai amplu de monitorizare, a desfășurat o misiune de experți electorali pentru a evalua alegerile.

De asemenea, UE a trimis o misiune de verificare pentru a evalua situația cu privire la cerințele articolului 96 din Acordul de la Cotonou. În urma acestor misiuni, în noiembrie, UE a convenit să întrerupă așa-numitele „măsurile corespunzătoare” (sanțiuni) în temeiul articolului 96 din Acordul de la Cotonou și al articolului 37 din Instrumentul financiar de cooperare pentru dezvoltare și să reia integral cooperarea pentru dezvoltare cu Fiji. Se vor asigura o monitorizare atentă și sprijin în domeniul drepturilor omului, printre altele, prin intermediul unui dialog politic reînnoit și programarea asistenței financiare din partea UE.

5.5.4. Insulele Solomon

La 19 noiembrie au avut loc alegeri parlamentare, după care, la 9 decembrie, membrii noului parlament au ales un nou prim-ministru, Manasseh Sogavare, cu o majoritate confortabilă. Procesul electoral din 2014 a fost pașnic, cu incidente de securitate relativ minore. Aceste alegeri reprezintă o etapă importantă care confirmă revenirea la stabilitate și progresele înregistrate în domeniile democratizării, bunei guvernante și drepturilor omului ulterior desfășurării misiunii de asistență regională în Insulele Solomon (RAMSI) în 2003. UE a oferit sprijin pentru actualizarea listelor electorale. De asemenea, UE a finanțat activități menite să sensibilizeze opinia publică a electoratului în general și, în special, să sporească participarea femeilor și asistența tehnică pentru elaborarea unui regulament de punere în aplicare a legii privind integritatea partidelor politice.

5.5.5. Chestiuni regionale

UE a continuat să își consolideze dialogul și parteneriatul cu statele insulare din Pacific și cu organizațiile regionale din zona Pacificului. ÎR a participat la cel de al 45-lea Forum al insulelor din Pacific (PIF) de la Koror, Palau, în luna iulie, iar comisarul Andris Piebalgs a reprezentat UE la cea de a treia Conferință a Organizației Națiunilor Unite privind statele insulare mici în curs de dezvoltare (SIDS) în luna septembrie, la Apia (Samoa). Cu această ocazie, 21 de state insulare mici în curs de dezvoltare (10 țări din zona Pacificului, 10 țări din zona Caraibilor și Capul Verde) au semnat programele indicative naționale pentru perioada 2014-2020 (în valoare de aproximativ 340 de milioane EUR) în temeiul Acordului de la Cotonou. Acordul de parteneriat economic (APE) UE-Pacific, aplicat în mod provizoriu de către Papua-Noua Guinee începând cu 20 decembrie 2009, este, de asemenea, aplicat în mod provizoriu de către Fiji de la 28 iulie 2014.

6. Africa

6.1. Uniunea Africană

În urma cooperării din ce în ce mai strânse cu Uniunea Africană (UA), cu ONU și cu alte organizații regionale, încep să fie stabilizate o serie de conflicte, iar accentul semnificativ pus asupra importanței creării unor instituții solide care pot consolida democrația, drepturile omului și statul de drept începe să dea roade.

În cadrul celei de a patra reuniuni la nivel înalt UE-Africa, desfășurată la Bruxelles în aprilie 2014, liderii au reafirmat sprijinul susținut al UE pentru arhitectura africană pentru pace și securitate prin intermediul Instrumentului financiar pentru pace în Africa (IFPA) și posibilitatea de a oferi mai multe echipamente, precum și formare și mentorat. UE a fost în măsură să anunțe lansarea EUFOR RCA. O reuniune privind securitatea maritimă găzduită de ÎR a evidențiat, după cum au arătat observațiile făcute în plen, valoroasele lecții învățate în urma operației Atalanta, și interesul major manifestat în țările din Africa de Vest pentru noua strategie a UE în Golful Guineei. Prezența Secretarului General al Organizației Națiunilor Unite, Ban Ki-moon, a transmis un mesaj puternic despre amploarea cooperării UE-UA-ONU. Reuniunile bilaterale au jucat, de asemenea, un rol esențial în consolidarea relațiilor dintre cele două continente.

În ansamblu, reuniunea la nivel înalt UE-Africa a reușit să imprime o dinamică pozitivă pentru relațiile UE-Africa și a oferit o bază solidă pentru dialog și cooperare în viitor. A fost emisă o declarație comună în care se reafirmă angajamentul față de obiectivele care figurează în strategia comună UE-Africa adoptată în 2007. Prioritățile-cheie comune și domeniile de acțiune comună au fost ulterior redefinite în foaia de parcurs pentru perioada 2014-2017. UE continuă să fie percepută ca fiind cel mai important partener al Africii în toate domeniile semnificative, inclusiv pacea și securitatea.

La 15 mai 2014, Consiliul pentru pace și securitate al UA și Comitetul politic și de securitate al UE (COPS UE) s-au reunit la Bruxelles pentru cea de a șaptea oară.²⁵

²⁵ Reuniunea a oferit ocazia pentru o discuție deschisă și bine structurată privind i) situațiile de criză și amenințările la adresa păcii și a stabilității din Sahel până în Cornul Africii, incluzând situațiile de conflict din Sudanul de Sud, Mali/Sahel și Republica Centrafricană, precum și aspecte transversale privind proliferarea armelor de calibru mic și a armelor, terorismul, frontierele și migrația; ii) consolidarea capacităților africane în materie de pace și securitate; iii) consolidarea cooperării la nivelul COPS UE și COPS UA. În plus, ambele COPS au fost informate privind pacea și securitatea în Europa (Ucraina).

În 2014, Comisia a adoptat, de asemenea, programul de acțiune pentru 2014-2016 al Instrumentului financiar pentru pace în Africa (IFPA), cu un pachet financiar de 750 de milioane EUR, din care 325 de milioane EUR provin din cadrul facilității de tranziție a FED, fiind destinați în principal sprijinirii operațiilor de menținere a păcii în curs de desfășurare în 2014. Orientările generale ale programului de acțiune pentru 2014-2016 sunt, în linii mari, în concordanță cu programele de acțiune ale IFPA anterioare. Beneficiarii direcți rămân Uniunea Africană (UA) și comunitățile economice regionale/mecanismele regionale (CER/MR), aproape 90 % din fonduri fiind destinate sprijinirii operațiilor de menținere a păcii conduse de Africa, iar restul sprijinirii punerii în practică a arhitecturii africane pentru pace și securitate (APSA) acțiunilor cu impact rapid care vizează prevenirea conflictelor și gestionarea crizelor.²⁶

Prin intermediul IFPA, UE a continuat să sprijine misiuni desfășurate de UA în 2014:

- AMISOM în Somalia: De la începutul misiunii, în 2007, valoarea totală a angajamentelor în cadrul IFPA se ridică la aproape 771,1 milioane EUR, UE devenind astfel unul dintre donatorii cei mai importanți ai AMISOM.
- MISCA în Republica Centrafricană: UE a furnizat o finanțare inițială în valoare de 50 de milioane EUR și un angajament suplimentar de 75 de milioane EUR. Operația multidimensională a ONU de menținere a păcii în Republica Centrafricană, MINUSCA, a preluat responsabilitatea de la forțele africane MISCA la 15 septembrie. Cu toate acestea, MINUSCA nu va fi în măsură să își îndeplinească mandatul ambițios până în mai 2015.

²⁶ Principalele modificări introduse de programul de acțiune pentru 2014-2016 sunt următoarele: i) se subliniază necesitatea de a stabili strategii de ieșire și de a spori partajarea sarcinii financiare legate de operațiile de pace de lungă durată; ii) sprijinul IFPA acordat pentru APSA și consolidarea capacităților va fi restructurat, devenind mai bine orientat și implicând o reducere progresivă a sprijinului general pentru cheltuielile cu personalul; procedura de luare a deciziilor în cadrul UE este, de asemenea, simplificată, pentru a spori rapiditatea și reactivitatea.

În 2014, UE a sprijinit de asemenea o serie de inițiative africane de mediere în cadrul mecanismului de răspuns rapid al IFPA, inclusiv mecanismul comun de verificare (MCV) din cadrul Conferinței internaționale privind regiunea Marilor Lacuri (ICGLR), în misiunea acestuia de restabilire și promovare a încrederii între RDC și vecinii săi; procesul de mediere din Sudanul de Sud condus de Agenția Interguvernamentală pentru Dezvoltare (IGAD) și inițiativa comună a Pieței comune a Africii de Est și de Sud și a inițiativei Comunității Africii de Est (COMESA/CAE), menită să sprijine alegeri pașnice în Burundi.

6.2. Africa de Vest

După zece ani de activități comune, negocierea Acordului de parteneriat economic (APE) UE-Africa de Vest s-a încheiat la 30 iunie 2014. Acordul include comerțul cu mărfuri, pe baza tarifului extern comun al ECOWAS adoptat recent și a cooperării pentru dezvoltare, și include clauze de rendez-vous pentru servicii și capitole privind normele comerciale. Șefii de stat ai ECOWAS au solicitat negociatorilor-șefi din Africa de Vest să ia toate măsurile necesare pentru a lansa rapid procesul de semnare și de punere în aplicare a APE. Acordul va înlocui acordurile interimare de parteneriat economic cu Côte d'Ivoire (semnat în 2008) și cu Ghana (nesemnat), care nu au fost ratificate/aplicate.

Dialogul politic ministerial anual UE-ECOWAS a avut loc la Abuja, la 27 noiembrie 2014, și a abordat o serie de dosare de interes reciproc, inclusiv dezvoltările regionale privind pacea și securitatea, chestiuni legate de programarea regională și negocierile APE.

6.2.1. Securitate și dezvoltare în Sahel

Implementarea Strategiei UE pentru securitate și dezvoltare în regiunea Sahel a continuat de-a lungul anului 2014, după ce o evaluare din 2013 a demonstrat înregistrarea de progrese și rezultate concrete în toate cele patru ramuri principale: politica, dezvoltarea, securitatea și combaterea extremismului violent. S-a recunoscut faptul că legătura dintre securitate și dezvoltare ar trebui să rămână în centrul politicilor și operațiilor UE în regiunea Sahel, și că punerea în aplicare a strategiei ar trebui să fie extinsă la Burkina Faso și Ciad. În acest context, un nou plan de acțiune regional care să acopere următoarele etape de punere în aplicare a strategiei pentru Sahel este în curs de elaborare.

Pe parcursul anului s-a acordat o atenție sporită coordonării și sinergiilor internaționale cu organizațiile partenere, în special ONU, Uniunea Africană și ECOWAS. S-a acordat atenție platformei de la Bamako, lansată în urma vizitei comune a ONU, a UE și a Băncii Mondiale în regiune din 2013, asigurându-se un mecanism de coordonare între donatori și în special ONU, UA și UE. S-a acordat, de asemenea, o atenție deosebită procesului de la Nouakchott ²⁷, care este promițător în ceea ce privește implicarea UA și a Algeriei în domeniul securității, precum și G5, care reprezintă un pas important către asumarea provocărilor de către cele cinci țări în cauză. ²⁸

²⁷ Proces lansat în martie 2013, sub conducerea Uniunii Africane; printre obiectivele stabilite se numără consolidarea cooperării în materie de securitate și operaționalizarea arhitecturii africane de pace și securitate în regiunea Sahel-Sahara. În conformitate cu cadrul de la Nouakchott, șefii serviciilor de informații și de securitate din 13 țări din regiunea Sahel-Sahara urmau să se întâlnească periodic, o dată la două luni, sub auspiciile Uniunii Africane, în timp ce miniștrii afacerilor externe din respectivele țări ar urma să aibă reuniuni periodice, o dată la trei luni.

²⁸ Mauritania, Mali, Niger, Ciad și Burkina Faso.

6.2.2. Mauritania

UE a desfășurat o misiune de experți electorali (MEE) pentru alegerile prezidențiale din iunie 2014. Aceasta a concluzionat că procesul electoral s-a desfășurat în conformitate cu standardele acceptabile. Experții au emis o serie de recomandări pentru îmbunătățirea procesului în cadrul viitoarelor alegeri.

Cel de al doilea mandat al președintelui Mohamed Ould Abdel Aziz a început cu semne încurajatoare pentru stabilitatea politică și continuitatea în urmărirea politicilor-cheie. Cu toate acestea, consolidarea stabilității și creșterea continuă sunt amenințate de riscuri de radicalizare islamică violentă, de aprofundarea divizării sociale și etnice și de un context regional instabil. UE va urmări îndeaproape tensiunile sociale, etnice și religioase care erau în creștere în a doua jumătate a anului, în contextul unui dialog politic periodic cu Mauritania.

Mauritania a preluat președinția Uniunii Africane în ianuarie 2014, precum și copreședinția Dialogului 5+5 și președinția Consiliului de miniștri ai Ligii Arabe. Drept urmare, țara a fost proactivă în ceea ce privește afacerile regionale.²⁹

Relațiile dintre UE și Mauritania au fost marcate de două reuniuni în temeiul articolului 8 privind dialogul politic (în mai și decembrie 2014), vizitele RSUE pentru regiunea Sahel, desfășurate în ianuarie și decembrie și vizita comisarului Andris Piebalgs în februarie; semnarea programului indicativ național 2014-2020 în luna iunie și lansarea negocierilor pentru reînnoirea protocolului în domeniul pescuitului, în luna mai.

²⁹ Președintele Aziz a coprezidat, alături de UE, cea de a patra reuniune la nivel înalt UE-Africa, care a avut loc la Bruxelles, în aprilie 2014. Ca dovadă a angajamentului său pentru Africa, Mauritania și-a anunțat participarea la MINUSCA, contribuind cu un contingent de aproximativ 900 de trupe care urmează să fie desfășurate în 2015. În calitate de partener angajat în chestiunile privind regiunea Sahel, Mauritania a lansat în februarie 2014, împreună cu Niger, Mali, Burkina Faso și Ciad, inițiativa G5 din regiunea Sahel, care are drept obiectiv definirea unor răspunsuri adecvate la provocările specifice regiunii Sahel, asigurând o legătură strânsă între securitate și dezvoltare, urmând exemplul oferit de strategia UE pentru Sahel.

6.2.3. Mali

De la începutul crizei politice și de securitate din Mali – o rebeliune în nord, în ianuarie 2012, și apoi o lovitură de stat în luna martie – UE a sprijinit în mod continuu integritatea teritorială, revenirea la ordinea constituțională și soluționarea politică a crizei prin intermediul dialogului în Mali. Ca parte a răspunsului cuprinzător la criza din Mali, UE a mobilizat toate instrumentele de care dispune.

În urma organizării de alegeri prezidențiale și legislative transparente în 2013, la care UE și alți parteneri internaționali au fost observatori, UE a sprijinit în mod substanțial procesul de tranziție menit să conducă la restabilirea normalității constituționale, a păcii și a ordinii. La 15 mai 2013, s-au promis peste 3,25 miliarde EUR în timpul conferinței la nivel înalt a donatorilor pentru Mali de la Bruxelles. UE s-a angajat să furnizeze singură 1,28 miliarde EUR, care includ sprijin bugetar. În cadrul celei mai recente reuniuni de monitorizare din septembrie 2014 s-a tras concluzia că, până în prezent, jumătate din această sumă a fost plătită/angajată. De asemenea, Comisia a avut contribuții semnificative sub formă de ajutoare umanitare.

În ceea ce privește securitatea, UE a oferit – atât pe plan individual, cât și pe plan colectiv – un sprijin esențial pentru lupta împotriva grupărilor teroriste, în special începând cu luna ianuarie 2013. Aceasta a lansat o misiune militară de instruire (EUTM Mali), pentru a ajuta armata maliană să se restructureze și pentru a consolida capacitățile acesteia. Până în prezent, EUTM Mali a instruit șase batalioane ale forțelor armate din Mali.

O nouă misiune civilă PSAC, EUCAP Sahel Mali, a fost instituită în Mali în aprilie 2014. Șeful misiunii și o echipă de bază au fost desfășurați în luna iulie, pentru a pregăti lansarea misiunii la începutul anului 2015.³⁰

De asemenea, UE a fost implicată activ în calitate de co-mediator (împreună cu ONU, UA, ECOWAS și Organizația de Cooperare Islamică) în convorbirile de pace de la Alger privind nordul statului Mali, lansate în iulie 2014. UE se angajează să participe la comitetul de monitorizare care va urmări implementarea acordului de pace.

UE este pe deplin angajată să sprijine reconstrucția și redresarea Republicii Mali după revenirea acesteia la ordinea constituțională.³¹

6.2.4. Niger

Relativa stabilitate internă din ultimii ani a fost tulburată în urma remanierii guvernamentale din august 2013, care a adus schimbări în alianțele politice. Tensiunile politice au fost în creștere pe tot parcursul anului 2014, alături de demonstrații stradale, confruntări violente ocazionale și un impas în cadrul Adunării naționale. Se desfășoară cu regularitate un dialog politic cu privire la o gamă largă de probleme regionale și naționale.

³⁰ Misiunea va oferi instruire și consiliere pentru forțele de securitate internă (jandarmeria, poliția națională și garda națională), cu un accent deosebit pe gestionarea resurselor umane și pe capacități. Obiectivul principal al misiunii este de a contribui la refacerea legăturii instituționale dintre forțele de securitate și autoritățile politice maliene, prin instituirea unui sistem de gestionare transparent, profesionist și axat pe servicii în cadrul forțelor armate. Mandatul inițial al misiunii este de doi ani. Misiunea va mobiliza 80 de experți internaționali și este situată la Bamako.

³¹

În 2014, Niger a fost victima mai multor atacuri teroriste care au cauzat mai multe victime.

Propagarea violențelor comise de gruparea Boko Haram din Nigeria în Niger ridică probleme grave de securitate și umanitare pentru autoritățile din Niger. Ca urmare, Niger este implicată activ în eforturile internaționale de a consolida securitatea în Nigeria.

Relațiile dintre UE și Niger au fost marcate în 2014 de semnarea programului indicativ național 2014-2020 în luna iunie și de vizitele la Niamey ale președintelui Herman Van Rompuy (februarie 2014) și ale Reprezentantului Special al UE pentru Sahel, Michel Dominique Reveyrand-de Menthon (5-6 noiembrie 2014).

În iulie 2014, EUCAP Sahel Niger și-a încheiat primul mandat. Consiliul a decis să ajusteze și să prelungească mandatul acesteia până în iulie 2016. În cursul celei de a doua jumătăți a anului, misiunea și alte instrumente ale UE au efectuat un număr de activități comune și și-au intensificat activitățile în afara capitalei Niamey, cu accent special pe sporirea responsabilității din partea Nigerului și a sustenabilității realizărilor misiunii.

6.2.5. Burkina Faso

După 27 de ani la putere, președintele Blaise Compaoré a fost obligat să demisioneze și să părăsească țara în luna octombrie, în urma unor proteste de amploare și a tulburărilor sociale cauzate de acțiunile acestuia vizând modificarea Constituției și a intenției lui de a candida din nou la alegerile prezidențiale din 2015. După două săptămâni de tulburări și de guvernare militară, toate părțile implicate (inclusiv partidele politice și societatea civilă) au convenit cu privire la o Cartă de tranziție și l-au numit pe Michel Kafando, civil, în funcția de președinte de tranziție. UE și-a declarat sprijinul pentru o tranziție pașnică și democratică, precum și pentru eforturile comunității internaționale, în special ale misiunii UA/ECOWAS/ONU, în scopul facilitării procesului de tranziție.

La 17 martie, Consiliul Afaceri Externe a decis extinderea strategiei pentru Sahel a UE în Burkina Faso. O misiune comună pentru Sahel condusă de SEAE, DEVCO și RSUE a fost, prin urmare, detașată în luna mai, pentru a prezenta autorităților din Burkina Faso ce implică includerea țării în strategia pentru Sahel și pentru a culege informații privind posibile activități în cadrul pilonului dezvoltare-securitate al strategiei pentru Sahel.

UE este membru al Grupului de contact pentru Burkina Faso al ECOWAS și va sprijini această țară în cursul perioadei de tranziție în vederea organizării de alegeri democratice, transparente și deschise tuturor în luna noiembrie 2015 cel târziu.

6.2.6. Senegal

Relațiile excelente și dinamice dintre Senegal și Uniunea Europeană se bazează pe dialog politic și cooperare comercială și pentru dezvoltare. Senegal este un partener important al UE în mai multe dosare regionale și internaționale.

Dialogul politic a continuat în mod regulat, cu două reuniuni în 2014, în iunie și, respectiv, în decembrie. Subiectele discutate au fost în special politicile interne, politica externă a Senegalului, situația securității în regiune, precum și principalele provocări economice cu care se confruntă Senegalul. Drepturile omului au fost discutate în cadrul unui dialog consacrat acestora cu ministrul justiției Sidiki Kaba, în noiembrie. În cadrul dialogului politic și al cooperării dintre UE și Senegal, UE și statele sale membre s-au axat pe anumite priorități, cum ar fi drepturile femeilor și ale copiilor, combaterea impunității, reforma sistemului judiciar și combaterea discriminării bazate pe orientarea sexuală.

UE sprijină normalizarea situației din Casamance, unde se perpetuează de peste 30 de ani un conflict de intensitate redusă. Sunt în curs de desfășurare convorbiri de pace între diferite facțiuni ale mișcării separatiste Forțele Democratice din Casamance (Mouvement des Forces Démocratiques de Casamance – MFDC) și guvernul Senegalului. Finanțarea prin intermediul Instrumentului care contribuie la stabilitate și pace include sprijinul acordat acestui proces și victimelor conflictului. Negocierile cu frontul de nord au avut drept rezultat declarația unilaterală de încetare a focului făcută de liderul MFDC, Salif Sadio, la 1 mai 2014.

Migrația ilegală prin zona coastei senegaleze pare a fi sub control, datorită unui sistem de supraveghere intensificată a frontierelor maritime, care este susținut de FRONTEX și datorită cooperării bilaterale cu Spania.

Pe tot parcursul anului au avut loc vizite și reuniuni la nivel înalt, de exemplu, vizita comisarului Andris Piebalgs în Senegal în februarie și participarea președintelui Macky Sall la reuniunea la nivel înalt UE-Africa din luna aprilie, ocazie cu care s-a întâlnit cu președintele José Manuel Barroso și comisarul Kristalina Georgieva. În plus, ministrul economiei și finanțelor Amadou Ba s-a întâlnit cu comisarul Piebalgs în octombrie, iar comisarul Neven Mimica s-a întâlnit cu prim-ministrul Mohammed Abdallah Boun Dionne în noiembrie. La 28-29 noiembrie, Senegal a găzduit reuniunea la nivel înalt a Organizației Internaționale a Francofoniei (OIF), în cadrul căreia comisarul Mimica a avut reuniuni bilaterale cu președintele Sall și cu alți șefi de stat africani.

6.2.7. Gambia

În 2014 Gambia s-a confruntat cu presiuni economice cauzate de două șocuri externe: declinul turismului din cauza epidemiei de Ebola din Africa de Vest și seceta din regiune. Situația în materie de democrație, respectarea statului de drept și situația drepturilor omului au rămas surse majore de îngrijorare pentru UE. În februarie, purtătorul de cuvânt al ÎR a emis o declarație, după ce președintele Gambiei, Yahya Jammeh, a ținut un discurs instigator la ură împotriva persoanelor LGBTI, cu ocazia zilei naționale. Ca răspuns la semnarea de către președinte a unei legi care incriminează „homosexualitatea gravă”, UE a publicat o declarație la nivel local, în noiembrie.

Situația drepturilor omului în Gambia a atras atenția internațională întrucât Gambia a făcut obiectul celei de a doua evaluări periodice universale (EPU) în octombrie. UE a contribuit la pregătirea acesteia și a finanțat o vizionare publică a sesiunii EPU, împreună cu alte părți implicate.³²

³²

Proiectul de raport al Grupului de lucru pentru evaluarea periodică universală a evidențiat o serie de deficiențe grave în domeniul drepturilor civile și politice, în special în ceea ce privește libertatea de exprimare și de întrunire. Statele membre ale ONU au constatat ameliorări în domeniul educației și la nivelul dezvoltării centrelor de asistență medicală din țară, însă persistă preocupările legate de pedeapsa cu moartea, arestările extrajudiciare și detențiile care depășesc perioadele prevăzute prin lege, vârsta legală pentru căsătorie, libertatea presei, drepturile persoanelor LGBTI etc.

De asemenea, UE și statele membre reprezentate la Banjul au urmărit îndeaproape vizita din noiembrie a celor doi raportori speciali ai ONU privind execuțiile extrajudiciare, sumare sau arbitrarie și privind tortura și alte tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante. În luna august, această vizită a fost anulată în ultimul moment și apoi a fost reprogramată. Raportorii speciali li s-a interzis accesul în aripa securizată și în zona deținuților care așteaptă executarea pedepsei cu moartea din ce mai importantă închisoare, iar aceștia au decis să nu își continue vizitele planificate la alte centre de detenție, ca urmare a acestei încălcări de către Gambia a termenilor de referință stabiliți de comun acord.

Dialogul politic în temeiul articolului 8 din Acordul de la Cotonou a avut loc în luna aprilie și a condus la un acord privind angajamentele în domeniul drepturilor omului asumate de către autoritățile din Gambia. Contactele de monitorizare păreau să confirme spiritul constructiv al reuniunii respective. Cu toate acestea, nicio altă reuniune de dialog în temeiul articolului 8 nu a avut loc în 2014. În noiembrie, guvernul Gambiei a notificat UE intenția sa de a întrerupe dialogul politic desfășurat în temeiul articolului 8. În plus, la 29 noiembrie, într-un discurs transmis la televiziunea națională, ministrul afacerilor externe a invocat o legătură directă între suspendarea dialogului politic de către guvern și declarația făcută de UE pe plan local, în care UE critica adoptarea unei legi privind „homosexualitatea gravă”.

6.2.8. Guineea Bissau

După o perioadă de tranziție de doi ani care a urmat loviturii de stat din aprilie 2012, alegerile legislative și prezidențiale s-au desfășurat pașnic în aprilie-mai 2014 și au fost considerate de către misiunea UE de observare a alegerilor condusă de deputatul în Parlamentul European Krzysztof Lisek ca fiind libere și credibile.

În scopul de a sprijini noile autorități să reinstituie statul de drept și de a le permite să facă față provocărilor politice și socio-economice importante, UE a hotărât să suspende aplicarea măsurilor de la articolul 96 din Acordul de la Cotonou.³³

Măsurile restrictive impuse de UE împotriva a 21 de lideri militari implicați în lovitura de stat din aprilie 2012 rămân în vigoare, astfel cum se prevede în Decizia 2012/285/PESC a Consiliului.

UE conlucrează strâns cu principalii parteneri internaționali (ONU, ECOWAS, UA, CPLP) pentru a sprijini, într-un mod coordonat și complementar, eforturile depuse de autoritățile nou alese din Guineea Bissau pentru consolidarea instituțiilor politice, reforma sectorului de securitate, consolidarea statului de drept, combaterea corupției și a traficului ilegal și promovarea dezvoltării durabile.

³³ În acest context, Decizia 2014/467/UE a Consiliului din 14 iulie prelungește valabilitatea deciziei întemeiate pe articolul 96, dar suspendă punerea în aplicare a măsurilor sale, fapt care a permis UE să acorde sprijin urgent autorităților și să inițieze cel de al 11-lea exercițiu de programare FED.

6.2.9. Guineea

Perioada de normalizare a relațiilor dintre Guineea și UE a început la sfârșitul anului 2013 și a continuat în cursul anului 2014, Consiliul UE hotărând ridicarea embargoului asupra armelor în aprilie 2014. La 6 decembrie 2014 a fost semnat programul indicativ național în cadrul celui de al 11-lea FED (2015-2020), prin intermediul căruia au fost alocate 244 milioane EUR pentru cooperare în patru sectoare: consolidarea statului de drept, salubritate urbană, sănătate și transporturi (acesta din urmă în cadrul unei strategii de ieșire).

Cu toate acestea, sancțiunile individuale împotriva a cinci persoane considerate a fi responsabile de masacrul din septembrie 2009 au fost prelungite în 2014 cu încă un an, din cauza progreselor insuficiente înregistrate de procedurile judiciare în curs de desfășurare. Lupta împotriva impunității rămâne o prioritate a UE.

Au fost prevăzute alegeri locale pentru sfârșitul anului 2014, însă, din cauza impactului epidemiei actuale de Ebola, acestea nu au mai avut loc.

Începând cu martie 2014, Guineea a fost grav afectată de o epidemie de Ebola, care s-a transformat treptat dintr-o situație de urgență în domeniul sănătății într-o criză economică și socială, cu posibile implicații regionale și politice mai largi. Din cauza coordonării insuficiente și a rezistenței tot mai mari a populației la măsurile anti-Ebola, situația este extrem de complicată. Cel mai grav incident a avut loc în luna septembrie, când o echipă de sensibilizare a fost ucisă în satul Womey. Delegația UE a emis o declarație locală.

UE este puternic implicată în lupta împotriva Ebola în Guineea.

6.2.10. Sierra Leone

Anul 2014 a fost dominat de epidemia de Ebola și de gravele sale implicații politice, economice și de securitate pentru țară și regiune.

În noiembrie, comisarul și coordonatorul UE pentru Ebola, Hristos Stilianidis, și comisarul Vytenis Andriukaitis au vizitat Freetown pentru a evalua personal situația și pentru a analiza nevoile și lacunele, în vederea unei mai bune adaptări a răspunsului UE.

Luând în considerare toate statele membre și toate instrumentele aflate la dispoziția sa, UE a angajat aproximativ 1,1 miliarde EUR în cursul anului 2014 pentru contracararea virusului Ebola în Africa de Vest.

În vederea îmbunătățirii guvernantei democratice și favorabile incluziunii și alinierii constituției la angajamentele internaționale ale țării în domeniul drepturilor omului, au continuat activitățile de revizuire constituțională lansate în 2013, cu toate că activitățile de informare în provincii nu au putut avea loc, din cauza epidemiei de Ebola.

6.2.11. Liberia

În 2014, Liberia a fost afectată de epidemia de Ebola, care a izbucnit în luna martie. Ebola a avut un impact puternic asupra întregii societăți și grave consecințe politice, economice și de securitate pentru țară și regiune. Toate activitățile guvernamentale au trebuit să se concentreze asupra eforturilor de contracarare a virusului.

Împreună cu OMS și cu alți parteneri, UE a acordat un sprijin substanțial guvernului pentru lupta împotriva crizei. În noiembrie, comisarul și coordonatorul UE pentru Ebola, Hristos Stilianidis, și comisarul Vytenis Andriukaitis au vizitat Monrovia pentru a evalua personal situația, nevoile și lacunele, în vederea unei mai bune adaptări a răspunsului UE.

Din cauza crizei provocate de Ebola, alegerile parțiale pentru Senat, prevăzute pentru luna octombrie, au trebuit amânate. Propunerea guvernului de a organiza alegeri la 16 decembrie a fost amânată în urma unei plângeri din partea unor grupuri politice și a unei hotărâri judecătorești. Această situație ar putea avea un impact asupra revizuirii constituționale preconizate pentru 2015 și poate, de asemenea, să afecteze întreaga scenă politică.

Mandatul UNMIL a fost prelungit până în 2015, ceea ce a fost considerat benefic pentru stabilitatea țării, având în vedere efectele destabilizatoare ale crizei provocate de Ebola.

Uniunea Europeană și Liberia mențin un schimb politic intens, susținut de un amplu cadru de cooperare. Un dialog politic, în temeiul articolului 8 din Acordul de la Cotonou, a avut loc în februarie 2014. UE a pus în aplicare strategia sa privind drepturile omului pentru Liberia acordând o atenție specială abolirii pedepsei cu moartea, drepturilor femeilor și implicării societății civile în domeniul drepturilor omului. În luna martie, UE a organizat un atelier privind prevenirea conflictelor, la care au participat membri importanți ai comunității internaționale, organizații ale societății civile, grupuri de reflecție și membri ai guvernului.

6.2.12. Côte d'Ivoire

În 2014, Côte d'Ivoire a continuat procesul de compromis și reconciliere la nivel politic, în urma crizei electorale violente din 2010. Însă procesul este unul fragil. Alegerile prezidențiale prevăzute pentru octombrie 2015 ar putea provoca tensiuni politice și violențe. Comisia electorală independentă (CEI) a înregistrat progrese modeste în ceea ce privește pregătirea alegerilor, în special în ceea ce privește actualizarea listelor electorale. Opoziția (FPI) a solicitat consolidarea reprezentării sale în cadrul CEI, solicitare la care președintele Alassane Ouattara a răspuns pozitiv.

Securitatea s-a îmbunătățit și, în urma unei decizii a Consiliului de Securitate al ONU, misiunea ONU de menținere a păcii (UNOCI) va fi redusă progresiv. Regimurile de sancțiuni ale ONU și UE au fost reconfirmate (embargoul asupra armelor, sancțiuni individuale, cu excepția ridicării sancțiunilor împotriva consilierului fostului președinte Laurent Gbagbo, Alcide Djédjé). Ca urmare a ridicării embargoului asupra diamantelor, au fost luate măsuri concrete în ceea ce privește punerea în aplicare a Procesului Kimberley.

UE continuă să sprijine procesul de reconciliere și să denunțe impunitatea. UE este hotărâtă să promoveze un proces transparent, competitiv și favorabil incluziunii care să conducă la alegeri prezidențiale în 2015. În plus, UE sprijină reformele în sectoarele justiției și securității. Plata ajutorului bugetar în 2014 a inclus indicatori pentru renovarea secțiilor de poliție și pentru punerea în aplicare a unei justiții imparțiale.

6.2.13. Togo

În urma unui acord încheiat între guvern și opoziție înaintea alegerilor legislative din 2013, în mai 2014 a avut loc un dialog la nivel național privind reformele constituționale, inclusiv privind chestiunea limitării la două mandate prezidențiale. Propunerea de revizuire a Constituției a fost însă respinsă de Adunarea Națională în luna iunie, în ciuda faptului că propunerea legislativă a fost înaintată de guvern, care este susținut de marea majoritate a deputaților. Deși dezbaterile privind revizuirea Constituției a fost reluată la sfârșitul anului 2014, respingerea acesteia a crescut riscul de tensiuni politice și de instabilitate în perioada premergătoare alegerilor prezidențiale din 2015. UE a încurajat în mod activ dialogul și flexibilitatea în vederea finalizării reformelor constituționale și instituționale convenite de partidele politice din Togo în diferite acorduri.

6.2.14. Nigeria

În contextul alegerilor programate pentru februarie 2015, anul 2014 s-a caracterizat printr-o creștere a tensiunilor politice și apariția unor cazuri de violență legate de alegeri. Pentru prima dată din 1999, anul care a marcat sfârșitul perioadei de conducere militară, s-a preconizat o cursă electorală veritabilă, dată fiind creșterea capacităților și mai buna organizare a opoziției. Pentru a contribui la organizarea unor alegeri credibile și pașnice și în vederea misiunii UE de observare a alegerilor convenite pentru 2015, mai multe misiuni cu rol electoral s-au deplasat în Nigeria în 2014 pentru a oferi asistență electorală pe lângă programul de sprijin electoral aflat în curs de desfășurare.

Legea incriminatoare privind interzicerea căsătoriilor între persoane de același sex a fost în cele din urmă aprobată de președintele Nigeriei în ianuarie 2014. Pedepsa cu moartea continuă să reprezinte un motiv de preocupare, numeroși soldați fiind condamnați la moarte de către instanțele militare, acuzați de rebeliune și tentativă de omor.

În 2014, Boko Haram și-a intensificat campania de teroare și a desfășurat atacuri de o agresivitate și o frecvență fără precedent. Aceasta și-a extins prezența geografică, fiind comise violențe teroriste îngrozitoare nu numai în nord-est, ci și în alte părți ale țării și, de asemenea, din ce în ce mai mult în țara vecină, Camerun. Au fost raportate violențe și încălcări ale drepturilor omului și din partea serviciilor de securitate nigeriene, care aplică metode foarte dure de combatere a insurgenței. UE a clasificat Boko Haram drept grup terorist în luna mai, în concordanță cu decizia Comitetului pentru sancțiuni al CSONU, și și-a exprimat îngrijorarea cu privire la continuarea atacurilor teroriste în concluziile Consiliului Afaceri Externe din 12 mai.

UE a continuat să se implice în toate aceste chestiuni cu ocazia mai multor sesiuni de dialog politic și în timpul dialogului ministerial dintre UE și Nigeria, care a avut loc la Abuja, la 27 noiembrie 2014. Alegerile naționale, drepturile omului și insurgența Boko Haram au fost cele trei subiecte bilaterale principale discutate în cadrul dialogului respectiv, în urma căruia a fost adoptat un comunicat comun.³⁴

6.3. Africa de Est

Înalți funcționari din UE și EAC au încheiat cu succes negocierile privind acordul de parteneriat economic (APE) și au parafat textul în octombrie 2014. Acordul cuprinde accesul pe piață în ceea ce privește bunurile și include un capitol întreg referitor la cooperarea pentru dezvoltare, reguli de origine flexibile, o structură instituțională completă și cooperarea cu privire la o gamă largă de aspecte, printre care se numără agricultura, măsurile sanitare și fitosanitare (SPS) și facilitarea comerțului.

Cea de a șasea reuniune ministerială între Autoritatea Interguvernamentală pentru Dezvoltare (IGAD) și Uniunea Europeană (UE) a avut loc la Bruxelles la 1 aprilie 2014. Cele două părți au discutat despre situația din Cornul Africii, inclusiv Sudanul de Sud, Somalia și Eritreea. S-au purtat discuții referitoare la punerea în aplicare a strategiei regionale a IGAD și a Cadrului strategic al UE pentru Cornul Africii, precum și la situația și perspectivele cooperării viitoare dintre UE și IGAD.

³⁴ Nigeria a făcut obiectul unor dezbateri de urgență privind drepturile omului din plenul Parlamentului European de trei ori (în ianuarie, martie și iulie) și, de fiecare dată, au fost adoptate rezoluții ale Parlamentului European referitoare la situația drepturilor omului în această țară [(2014/2517(RSP), (2014/2634(RSP) și 2014/2729(RSP)].

6.3.1. Djibouti

Djibouti a rămas un partener important în lupta internațională împotriva pirateriei în Cornul Africii și în procesul de stabilizare a Somaliei. Djibouti a decis să își consolideze contribuția cu trupe la Misiunea Uniunii Africane în Somalia (AMISOM) prin desfășurarea unui al doilea batalion, care a avut loc la sfârșitul anului. Această țară găzduiește sediul misiunii Uniunii Europene referitoare la consolidarea capacităților maritime regionale în statele din Cornul Africii (EUCAP Nestor), precum și aeronavele și navele operației Atalanta. Cu toate acestea, COPS a însărcinat misiunea EUCAP NESTOR să își concentreze activitățile în Somalia, țara de origine a problemei pirateriei, și să elimine treptat activitățile bilaterale în Djibouti împreună cu strategii de tranziție, inclusiv o posibilă implicare a programelor UE. În 2014, misiunile și forțele străine prezente în Djibouti au fost, pentru prima dată, ținta unui atac terorist comis de Shebaab.

După câteva luni de negocieri, la 30 decembrie 2014, guvernul din Djibouti și *Union pour le Salut National* (coaliția partidelor de opoziție) au semnat un acord-cadru privind dialogul politic. Cele mai importante măsuri de reformă prevăzute de acord sunt crearea unei comisii electorale independente, adoptarea unui statut juridic pentru partidele de opoziție și revizuirea legislației în materie de comunicare.

6.3.2. Eritreea

Sancțiunile ONU au rămas în vigoare în 2014. Situația socio-economică și situația drepturilor omului în țară au rămas dificile. La 18 septembrie 2014, purtătorul de cuvânt al ÎR a emis o declarație privind situația prizonierilor politici din Eritreea. Emigrația din Eritreea rămâne o preocupare majoră. În urma evenimentelor tragice de la Lampedusa din octombrie 2013, soldate cu moartea a sute de refugiați, majoritatea din Eritreea și Somalia, care încercau să ajungă pe țărmuri europene, UE a lansat în noiembrie 2014 inițiativa privind ruta de migrație UE-Cornul Africii, denumită în prezent procesul de la Khartoum.³⁵ De asemenea, în septembrie 2014, Eritreea a aderat la Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane. Între timp, guvernul din Eritreea a informat Uniunea Europeană cu privire la intenția sa de aplica din nou proclamația nr. 82, care limitează încă o dată durata serviciului militar la 18 luni pentru următoarea încorporare, o decizie importantă, având în vedere că durata nedeterminată a serviciului militar este unul dintre principalii factori determinanți ai migrației. În 2014, UE și Eritreea au început programarea programului indicativ național din cadrul celui de al 11-lea FED.

³⁵

Eritreea este una dintre cele patru țări vizate de procesul de la Khartoum și se numără printre membrii Comitetului director convenit în luna noiembrie, cu ocazia Conferinței ministeriale de la Roma. În cadrul acestui proces se pune accentul pe cele mai stringente provocări cu care se confruntă regiunea, și anume traficul de persoane și migrația clandestină.

6.3.3. Etiopia

Etiopia a rămas un partener important pentru UE în ceea ce privește pacea și securitatea în Cornul Africii. În cadrul Autorității Interguvernamentale pentru Dezvoltare, Etiopia a condus eforturile de mediere între guvernul Sudanului de Sud și liderii rebeli, însă acest demers s-a bucurat de un succes limitat. În ceea ce privește Somalia, integrarea trupelor etiopiene în misiunea Uniunii Africane în Somalia (AMISOM), în cadrul aceluiași măsuri de finanțare ale UE, a produs, la rândul său, rezultate pozitive în domeniu. Dialogul politic între UE și Etiopia este susținut, inclusiv la cel mai înalt nivel: prim-ministrul Etiopiei, Hailemariam Desalegn, a efectuat o vizită la Bruxelles cu ocazia reuniunii la nivel înalt UE-Africa în aprilie și s-a întâlnit cu ÎR și cu președintele Herman Van Rompuy; de asemenea, ministrul afacerilor externe Tedros Adhanom s-a întâlnit cu ÎR în marja Conferinței de la Copenhaga privind Somalia în noiembrie. Cu toate acestea, au crescut preocupările legate de spațiul limitat acordat opoziției politice, mass-mediei și societății civile, în contextul arestării unor membri ai opoziției și unor jurnaliști și acuzațiilor aduse împotriva lor în temeiul Proclamației privind antiterorismul. La 6 mai și 31 iulie, UE a publicat două declarații, în care au fost exprimate aceste preocupări, deosebit de îngrijorătoare în special în perioada premergătoare alegerilor din mai 2015.

6.3.4. Somalia

În 2014, delegația UE în Republica Federală Somalia a fost redeschisă și amplasată temporar în Nairobi, Kenya. Trimisul special al UE pentru Somalia a fost numit din nou șeful delegației. UE și-a intensificat activitățile și prezența în Somalia printr-o colaborare mai directă cu guvernul federal somalez și cu autoritățile regionale.

Pe parcursul anului 2014, UE a susținut și sprijinit în mod activ procesul de federalizare.

Delegația UE în Somalia și reprezentantul special al UE pentru Cornul Africii au jucat un rol esențial în procesul de coordonare a răspunsului internațional și de mediere a diferendului dintre președinte și prim-ministru, care a acceptat în mod pașnic votul de neîncredere acordat de Parlament în luna decembrie.

În continuarea Conferinței de la Bruxelles din septembrie 2013, în noiembrie 2014 a avut loc un forum al parteneriatului la nivel înalt (HLPF) la Copenhaga. În cadrul reuniunii s-a discutat despre progresele înregistrate și dificultățile întâmpinate la un an după lansarea procesului legat de Noul acord („New Deal”) pentru Somalia. În ciuda crizei politice interne actuale a guvernului federal, reuniunea a avut rolul de a semna angajamentul constant față de noul pact („New Deal Compact”). La acest eveniment au participat Înaltul Reprezentant și comisarul pentru dezvoltare internațională, Neven Mimica, ceea ce a confirmat rolul activ pe care UE îl joacă în Somalia. În concluziile adoptate în octombrie 2014 în perioada premergătoare forumului parteneriatului la nivel înalt, Consiliul a subliniat importanța continuă a pactului somalez și a punerii sale în aplicare pentru reconstrucția Somaliei.

În 2014, UE a continuat să ofere sprijin politic și de securitate Somaliei și Uniunii Africane pentru Misiunea Uniunii Africane în Somalia (AMISOM). De asemenea, prin intermediul misiunii sale de instruire (EUTM) din Somalia, UE a continuat să sprijine dezvoltarea instituțiilor somaleze din domeniul apărării și a forțelor armate naționale somaleze, oferind consultanță strategică, îndrumare și formare. În ianuarie, EUTM a finalizat procesul de mutare din Uganda în Somalia, putând astfel să își desfășoare activitățile în Mogadiscio. Misiunea a format și instruit în jur de 5 000 de soldați ai armatei naționale somaleze începând cu anul 2010. În noiembrie, o altă misiune PSAC, EUCAP Nestor, s-a stabilit la Mogadiscio. Acest lucru va permite o colaborare mai directă cu autoritățile federale. Cele două misiuni, împreună cu operația EUNAVFOR Atalanta care contribuie la lupta împotriva pirateriei, au fost prelungite, pentru sincronizarea perioadelor lor de mandat, până la sfârșitul anului 2016.

6.3.5. Sudanul de Sud

Evenimentele survenite la 15 decembrie 2013 și ulterior, care au precipitat intrarea Sudanului de Sud într-un conflict armat la numai doi ani și jumătate de la obținerea independenței, au schimbat radical perspectivele acestei țări, cel mai nou stat din lume. Războiul civil s-a soldat cu decesul a cel puțin zece mii de persoane, cu strămutarea a două milioane de persoane și cu îngrozitoare abuzuri și încălcări ale dreptului internațional umanitar și ale drepturilor omului. Cel puțin 2,5 milioane de persoane se confruntă cu o penurie de alimente, iar această situație, creată de om, a devenit una dintre cele mai grave crize umanitare din lume. Pe lângă suferințele populației din Sudanul de Sud, criza riscă să afecteze o regiune mult mai vastă, deja expusă riscului de instabilitate.

Agenția Interguvernamentală pentru Dezvoltare (IGAD) a insistat, timp de luni de zile, pentru negocieri de pace incluzive și cuprinzătoare, însă guvernul și opoziția nu au reușit să se implice cu bună-credință sau să își onoreze pe deplin angajamentele. Conducerea și controlul slabe și proliferarea milițiilor și forțelor de autoapărare cresc probabilitatea ca fragmentarea forțelor combatante să se accentueze.

Răspunsul UE la criză

UE și comunitatea internațională sunt implicate în încercările de a împiedica agravarea crizei. Obiectivele principale ale UE au fost evitarea propagării la nivel regional, încetarea imediată a luptelor și accelerarea negocierilor de pace.

Pe parcursul anului 2014, UE a urmărit și a aplicat o strategie cuprinzătoare de sprijinire a restabilirii păcii în Sudanul de Sud, care include: sprijinirea politică și financiară a procesului condus de IGAD și a mecanismului de monitorizare a conformității cu încetarea ostilităților; impunerea unor măsuri specifice (interdicția de acordare a vizelor și înghețarea activelor) împotriva acelor (doi) lideri militari care împiedică procesul de pace și care au comis abuzuri și acte de încălcare a drepturilor omului; sprijinirea asumării răspunderii și a reconcilierii prin intermediul Comisiei de anchetă a UA și al acțiunilor din partea Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU; precum și restructurarea portofoliului de dezvoltare al UE, adoptarea unui pachet de stabilizare, sporind totodată asistența umanitară.

Reprezentantul special al UE pentru Cornul Africii, Alexander Rondos, a continuat să se situeze în centrul politicii UE privind Sudanul de Sud și să lucreze în strânsă coordonare și complementaritate cu partenerii internaționali.

6.3.6. Kenya

Situația în materie de securitate în Kenya este tot mai îngrijorătoare, având în vedere intensificarea atacurilor teroriste, rata constant ridicată a infracțiunilor violente și tensiunile între diferite grupuri (regiuni, etnii sau religii), concomitent cu incapacitatea guvernului de a întreprinde reformele necesare în domeniul securității. În iunie 2014, atacurile teroriste din provincia Lamu s-au soldat cu decesul a cel puțin 100 de persoane. În urma atacurilor fără precedent împotriva creștinilor din regiunile cu populație predominant musulmană din Mandera, care au avut loc în noiembrie și decembrie 2014, președintele Uhuru Kenyatta i-a demis și înlocuit pe ministrul de interne și pe inspectorul general al poliției.

Reacția guvernului la insecuritate este adesea agresivă, cu un impact negativ asupra drepturilor omului.

UE participă activ în cadrul grupurilor guvernamentale de donatori care vizează combaterea extremismului violent. În pofida deficiențelor grave în sectorul de securitate și a eforturilor UE și ale altor donatori de promovare a dialogului/cooperării în materie de securitate cu guvernul kenyan, acesta din urmă nu și-a demonstrat până în prezent poziția de lider în această privință.

La nivel regional – Kenya și Cornul Africii – și în domeniul combaterii terorismului, UE oferă sprijin în cadrul Instrumentului care contribuie la stabilitate și pace (IcSP) pentru următoarele trei programe în valoare de 19 milioane EUR: consolidarea rezistenței față de violență și extremism (2 milioane EUR); combaterea finanțării terorismului și combaterea spălării banilor (6 milioane EUR) și un proiect regional de asigurare a respectării legislației în domeniul combaterii terorismului (11 milioane EUR).

Coordonatorul UE pentru lupta împotriva terorismului, Gilles de Kerchove, a vizitat Kenya în contextul reuniunii la nivel înalt a UA privind terorismul, care a avut loc la Nairobi la 2 septembrie 2014.

6.3.7. Madagascar

După organizarea unor alegeri credibile în ultimul trimestru al anului 2013, la care UE a fost observator, Madagascar a reinstaurat ordinea constituțională la începutul anului 2014. Noua conducere legitimă – președintele, Adunarea Națională și guvernul – și-a intrat în drepturi în aprilie 2014. Prin urmare, UE a decis, la 19 mai 2014, să abroge măsurile adecvate adoptate în temeiul articolului 96 din Acordul de la Cotonou și să reia cooperarea deplină cu Madagascar.

În domeniul securității maritime și pirateriei, Madagascar și-a exprimat interesul de a spori cooperarea cu UE în trei privințe: și-a manifestat disponibilitatea pentru un acord de transfer al persoanelor suspectate de piraterie capturate de UE, interesul pentru formare la bordul navelor EUNAVFOR și, nu în ultimul rând, și-a depus candidatura pentru găzduirea unui Centru regional de fuziune pentru schimbul de informații maritime (IFC) și este pregătită să prezinte o propunere împreună cu Seychelles.

6.3.8. Mauritius

Mauritius a continuat să joace un rol activ în combaterea pirateriei în vestul Oceanului Indian, în special prin intermediul Comisiei pentru Oceanul Indian (COI), sprijinită de programul regional pentru securitatea maritimă (MASE) al Comisiei Europene. În 2011, UE a încheiat un acord cu Mauritius privind transferul persoanelor suspectate de piraterie. În temeiul acestui acord, 12 persoane suspectate de piraterie din Somalia au fost transferate de EUNAVFOR către Mauritius pentru prima dată la 25 ianuarie 2013. Procesul acestora a început la 7 octombrie 2013. În verdictul dat la 6 noiembrie 2014, Curtea de Apel din Mauritius a achitat persoanele suspectate. Un recurs împotriva hotărârii a fost lansat imediat.

A fost instituit un cadru între UE și Mauritius privind retransferul piraților condamnați pentru ca aceștia să își ispășească pedeapsa în Somalia. Acest cadru va contribui la consolidarea și mai mult a încrederii în parteneriatul pe care l-am instituit și în modelul strategic conform căruia fluxul de pirați este urmărit din momentul transferului și până când pirații revin în țara lor natală.

6.3.9. Seychelles

Republica Seychelles este un partener foarte activ al UE în lupta împotriva pirateriei. În temeiul acordului de transfer dintre UE și Seychelles, EUNAVFOR a transferat pirați către autoritățile din Seychelles pentru a fi trași la răspundere în fața justiției.

În aprilie 2014, misiunea UE EUCAP Nestor a continuat să furnizeze asistență autorităților din Seychelles pentru a consolida securitatea maritimă și capacitățile de guvernare ale țării, prin intermediul unor activități specifice de asistență tehnică și formare pentru sprijinirea forțelor aeriene ale Seychelles. Misiunea a dezvoltat sinergii cu *unitatea de combatere a pirateriei* din cadrul COI, fiind sprijinită de programul regional pentru securitatea maritimă (MASE) al Comisiei Europene. EUCAP Nestor își retrage treptat activitățile din Seychelles pentru a se concentra mai mult asupra Somaliei.

Seychelles își propune să găzduiască un centru regional de coordonare operațională a securității maritime pentru combaterea criminalității maritime și a pirateriei, în complementaritate cu Madagascar, care este pregătită să găzduiască un centru regional de integrare a informațiilor maritime.

De asemenea, în perioada 8-9 februarie 2015, Seychelles a găzduit cea de a doua reuniune ministerială privind siguranța și securitatea maritimă în Africa, convocată de Comisia Uniunii Africane. Reuniunea a fost o continuare a reuniunii ministeriale privind securitatea maritimă și pirateria în Cornul Africii și Golful Guineei, convocată de către UE (ÎR) la Bruxelles, la 1 aprilie 2014.

6.3.10. Tanzania

UE și Tanzania au desfășurat un dialog politic în martie 2014, în temeiul articolului 8 din Acordul de la Cotonou, în cadrul căruia au fost abordate și situația politică și de securitate din regiunea Marilor Lacuri Africane și desfășurarea de trupe din Tanzania în Sudanul de Sud, ca parte a misiunii ONU de menținere a păcii. Ministrul afacerilor externe și al cooperării internaționale din Tanzania, Bernard Membe, a participat la evenimentul privind securitatea maritimă găzduit de ÎR care a avut loc la 1 aprilie 2014 la Bruxelles, în marja căruia UE și Tanzania au semnat un acord privind condițiile de transfer al persoanelor suspectate de piraterie de la EUNAVFOR către Tanzania. În urma acestui eveniment, UE și UNODC au analizat împreună măsurile de sprijin necesare pentru lanțul judiciar din Tanzania, în vederea abordării acestor aspecte prin intermediul programului regional al UE pentru securitatea maritimă (MASE). Președintele Jakaya Kikwete a participat la reuniunea la nivel înalt UE-Africa de la Bruxelles din aprilie 2014 și a purtat discuții bilaterale cu președintele Comisiei Europene, José Manuel Barroso. Aceștia au abordat, de asemenea, aspecte politice regionale. În noiembrie, SEAE a primit o delegație formată din înalți reprezentanți civili și militari din Comunitatea Africii de Est (CAE). Cu această ocazie, UE a împărtășit cu CAE experiențele sale în ceea ce privește dezvoltarea politicii de securitate și apărare comune – o cooperare multilaterală în domeniul apărării. De asemenea, delegația CAE a vizitat Agenția Europeană de Apărare.

Pe parcursul anului 2014, biroul local EUCAP Nestor de la Dar es Salaam a continuat să desfășoare activități de consolidare a capacităților foarte apreciate împreună cu poliția maritimă, forțele navale, autoritățile maritime civile și sectorul judiciar, inclusiv cu cele din Zanzibar. Misiunea EUCAP Nestor se retrage treptat din Tanzania pentru a se concentra mai mult asupra Somaliei.

6.3.11. Uganda

Uganda a continuat să joace un rol important în regiune în cursul anului 2014. Uganda a rămas țara care a adus principala contribuție cu trupe la Misiunea Uniunii Africane în Somalia (AMISOM), furnizând un contingent de aproximativ 6 800 de soldați.

Uganda a continuat să fie o țintă pentru Al-Shabaab din cauza rolului său în Somalia.

De asemenea, această țară a continuat să joace rolul principal în cadrul grupului operativ regional al Uniunii Africane (AURTF) însărcinat cu eliminarea Armatei de Rezistență a Domnului. La conducerea AURTF s-a aflat un ofițer din Uganda, iar aproximativ 1 500 de militari ugandezi au servit în AURTF în cursul anului 2014. UE a oferit sprijin financiar atât pentru AMISOM, cât și pentru AURTF.

În urma izbucnirii ostilităților în Sudanul de Sud în decembrie 2013, Uganda a desfășurat trupe în Sudanul de Sud. În concluziile sale din 17 martie 2014, Consiliul Afaceri Externe și-a exprimat îngrijorarea cu privire la orice intervenție externă care ar putea exacerba tensiunile politice și militare în Sudanul de Sud. Consiliul a reamintit angajamentul părților din Sudanul de Sud de a reamplasa sau de a retrage progresiv forțele aliate invitate de fiecare parte și i-a încurajat pe liderii regionali să își continue cooperarea sub egida Agenției Interguvernamentale pentru Dezvoltare (IGAD).

În urma adoptării de către parlamentul ugandez, în decembrie 2013, a unui proiect de lege împotriva homosexualității, care a introdus noi categorii de infracțiuni referitoare la orientarea sexuală, la 18 februarie, Înalțul Reprezentant a emis o declarație prin care și-a exprimat profunda îngrijorare cu privire la adoptarea iminentă a unei legislații draconice de incriminare a homosexualității și în care a deplâns discriminarea pe motive de orientare sexuală.³⁶ În urma avizului dat de președintele Museveni la 24 februarie, proiectul de lege împotriva homosexualității a devenit lege. La 4 martie, Înalțul Reprezentant a emis o declarație în numele Uniunii Europene prin care a condamnat adoptarea legii împotriva homosexualității. UE a solicitat Ugandei să asigure egalitatea în fața legii și nediscriminarea în conformitate cu obligațiile care îi revin în temeiul legislației internaționale în domeniul drepturilor omului.³⁷ Ulterior, UE a desfășurat un dialog politic consolidat cu autoritățile ugandeze referitor la respectiva lege, în temeiul articolului 8 din Acordul de la Cotonou, în vederea purtării unor discuții pe marginea legii, care a fost anulată de Curtea Constituțională în august³⁸.

³⁶ La 16 ianuarie, Parlamentul European a adoptat o rezoluție prin care a condamnat legile care incriminează homosexualitatea și a solicitat președintelui Yoweri Museveni să nu semneze proiectul de lege [2014/2517 (RSP)].

³⁷ La 11 martie, Parlamentul European a adoptat o rezoluție prin care și-a exprimat regretul față de adoptarea legii și care a solicitat începerea consultărilor cu Uganda, în temeiul articolului 96 din Acordul de la Cotonou [2014/2634 (RSP)].

³⁸ La 7 iulie, Guvernul Ugandei a emis o declarație prin care și-a clarificat intențiile cu privire la respectiva lege. Declarația a menționat că legea nu va afecta nicio activitate a vreunui individ sau grup și a subliniat că guvernul Ugandei va continua să asigure un tratament egal pentru toate persoanele. La 1 august, Curtea Constituțională din Uganda a anulat legea din motive procedurale.

6.4. Africa Centrală

Pe lângă amenințările actuale la adresa securității din regiunea Marilor Lacuri și din Republica Centrafricană, Africa Centrală se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește impulsivarea integrării regionale și obținerea unei dezvoltări democratice și economice constante. UE este angajată într-un parteneriat pe termen lung cu regiunea: în ansamblu, guvernele și organizațiile regionale din Africa Centrală, care cuprinde zece țări, vor primi sprijin din partea UE în valoare de aproximativ 3 miliarde EUR în perioada 2014-2020. Acesta va include sprijin pentru organizații regionale, inclusiv organizații precum Comunitatea Economică a Statelor din Africa Centrală (ECCAS) și Conferința internațională privind regiunea Marilor Lacuri (ICGLR), care au un mandat în domeniul păcii și securității. De asemenea, UE va asigura coerența activităților sale din Africa Centrală cu inițiative precum strategia pentru Sahel și strategia privind Golful Guineei, având în vedere mai ales necesitatea găsirii unei soluții la amenințările transfrontaliere, cum ar fi pirateria maritimă și insurgența Boko Haram. Acordul de parteneriat economic (APE) UE-Africa Centrală a fost ratificat de Camerun la 22 iulie 2014, iar aplicarea cu titlu provizoriu a început la 4 august 2014. Negocierile pentru un APE regional complet au fost întârziate din cauza situației din Republica Centrafricană și se așteaptă să fie reluate în curând.

6.4.1. Regiunea Marilor Lacuri și Republica Democratică Congo (R.D. Congo)

În urma semnării acordului-cadru pentru pace, securitate și cooperare în R.D. Congo și în regiune (PSCF) în februarie 2013, UE a rămas un actor important în regiunea Marilor Lacuri, sprijinind punerea în aplicare a angajamentelor naționale, regionale și internaționale ale acordului-cadru.

Coordonatorul principal al UE pentru regiunea Marilor Lacuri, Koen Vervaeke, a continuat să joace un rol activ în cadrul echipei de trimiși speciali pentru regiunea Marilor Lacuri. În programarea națională și regională a celui de al 11-lea FED, UE a alocat resurse substanțiale îndeplinirii angajamentelor PSCF atât la nivel național, cât și la nivel regional. În martie 2014, în timpul unei vizite în R.D. Congo și Rwanda, comisarul pentru dezvoltare, Andris Piebalgs, a anunțat un nou sprijin al UE pentru R.D. Congo în valoare de 620 de milioane EUR și pentru Rwanda în valoare de 460 de milioane EUR pentru perioada 2014-2020. În iulie, a fost anunțată acordarea de asistență în Burundi în valoare de 432 de milioane EUR, pentru aceeași perioadă de timp. Aceste sume au reprezentat o majorare semnificativă a finanțării în comparație cu ultimii ani.

În iulie 2014, Consiliul a adoptat concluzii privind regiunea Marilor Lacuri, confirmând hotărârea UE de a contribui la pace, stabilitate și dezvoltare în regiune.

Republica Democratică Congo (R.D. Congo)

În 2014, UE a urmărit îndeaproape pregătirile pentru alegerile locale din 2015, dat fiind faptul că ar trebui să aibă loc alegeri legislative și prezidențiale până la sfârșitul anului 2016, în conformitate cu cerințele constituționale. UE a făcut mai multe declarații publice și demersuri pe lângă autoritățile congoleze prin care și-a exprimat îngrijorarea față de vizarea oponenților politici și activiștilor politici în această țară. În continuarea alegerilor legislative și prezidențiale din 2011, în iunie 2014, UE a trimis o misiune în R.D. Congo condusă de dna Mariya Gabriel, deputat în Parlamentul European, pentru a evalua punerea în aplicare a recomandărilor misiunii UE de observare a alegerilor din 2011.

În octombrie 2014, Conferința președinților a Parlamentului European a decernat Premiul Saharov medicului Denis Mukwege pentru lupta purtată pentru apărarea drepturilor femeilor în R.D. Congo. Medicul ginecolog în vârstă de 59 de ani a înființat Spitalul Panzi din Bukavu în 1998, unde continuă să trateze victimele actelor de violență sexuală care au suferit leziuni grave.

UE a continuat să fie un actor-cheie al reformei sectorului de securitate în R.D. Congo, folosind în acest sens o gamă largă de instrumente (misiunile PSAC, instrumentul de stabilitate și fondurile europene de dezvoltare). Au fost desfășurate două misiuni PSAC pentru reforma sectorului de securitate în R.D. Congo: EUSEC RD Congo (dedicată reformei armatei) și EUPOL RD Congo (dedicată reformei poliției). Până la încheierea sa, la 30 septembrie 2014, misiunea EUPOL RD Congo a continuat să sprijine reforma sectorului de securitate în materie de acțiuni de poliție și interfața acesteia cu sistemul de justiție. La nivel strategic, misiunea și-a menținut sprijinul pentru procesele decizionale privind reforma poliției desfășurate de Ministerul Internelor și Securității și de poliția națională congoleză, în principal prin pregătirea cadrului legislativ și a decretelor de punere în aplicare relevante, contribuind, de asemenea, la punerea în aplicare a planului de acțiune pentru poliție.

În coordonare cu eforturile locale și internaționale, EUPOL RDC a contribuit la creșterea performanței poliției prin mentorat, monitorizare și consiliere. De asemenea, EUPOL RDC a sprijinit lupta împotriva impunității în domeniul drepturilor omului și al violenței sexuale și și-a consolidat activitățile și în domeniul protecției copilului. Sprijinul pentru reforma poliției continuă în cadrul FED, fiind acordată o atenție continuă responsabilității publice și calității serviciilor.

Pentru EUSEC se prevede o perioadă de retragere treptată. În septembrie 2014, Consiliul a prelungit mandatul misiunii EUSEC RD Congo până la 30 iunie 2015. Un buget de 4,6 milioane EUR este disponibil până la 30 iunie 2015. O micro-misiune este planificată până la 30 iunie 2016 pentru a continua unele aspecte esențiale ale reformei armatei, obiectivul acesteia fiind tranziția către asumarea locală deplină. În același timp, în cursul anului 2015 UE va începe să acorde sprijin pentru mai multe domenii de reformă a armatei în R.D. Congo prin intermediul celui de-al 11-lea FED.

În cursul anului 2014, UE a continuat să sprijine procesele de consolidare a păcii și de dezvoltare din Burundi. UE s-a axat pe sprijinirea eforturilor depuse de Burundi pentru a asigura un proces electoral favorabil incluziunii și a crea un mediu propice alegerilor din 2015, inclusiv pe baza unui dialog periodic cu clasa politică și cu cetățenii în măsură să își exercite libertățile fundamentale.

În concluziile sale din iulie 2014, Consiliul a subliniat că alegerile din 2015 din Burundi vor reprezenta o ocazie extrem de importantă de a consolida progresele recente și de a contribui la un viitor mai puternic.³⁹

UE a făcut mai multe declarații (două la nivel local în mai și septembrie și două din partea purtătorului de cuvânt al ÎR în martie și iunie). Acestea au abordat chestiuni precum: creșterea tensiunilor politice și limitările drepturilor politice și civice; necesitatea respectării drepturilor deținuților, în contextul încarcerării lui Pierre Claver Mbonimpa, și necesitatea unei justiții independente, precum și măsurile pozitive luate în pregătirea alegerilor, precum semnarea codului de conduită și dialogul politic în cadrul foii de parcurs pentru alegerile din 2015.

UE a organizat reuniuni consacrate dialogului politic (în temeiul articolului 8 din Acordul de la Cotonou) cu Burundi la 14 martie, 5 iunie, 17 octombrie și 9 decembrie. În cadrul acestor reuniuni, UE a reiterat necesitatea organizării unor alegeri libere, corecte și transparente în 2015; necesitatea promovării participării deschise și incluzive a tuturor partidelor politice și actorilor politici (astfel cum a fost convenit în foaia de parcurs pentru alegeri semnată de toate părțile); necesitatea respectării și promovării drepturilor politice și civile, în special libertatea de expresie și de întrunire, necesitatea asigurării unui sistem de justiție independent și a combaterii impunității. Dezvoltarea economică și socială a fost o altă temă inclusă în dialogul politic.

³⁹ La 18 septembrie 2014, Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind Burundi. Această rezoluție a condamnat încarcerarea lui Pierre Claver Mbonimpa, apărător al drepturilor omului. De asemenea, rezoluția a solicitat guvernului din Burundi să își respecte obligațiile internaționale privind drepturile omului și a exprimat îngrijorări cu privire la impunitate, detențiile arbitrare și situația socio-economică [2014/2833 (RSP)].

De asemenea, UE și Burundi au făcut eforturi în sensul respectării angajamentelor reciproce pe care și le-au asumat în cadrul „Conférence des partenaires du développement du Burundi” din 2012 în domenii precum reducerea sărăciei, sprijinirea democrației și statul de drept.

Rwanda

Cu ocazia comemorării a 20 de ani de la începutul genocidului la 7 aprilie, RSUE pentru drepturile omului, Stavros Lambrinidis, a reprezentat UE în cadrul ceremoniilor de comemorare de la Kigali. Cu aceeași ocazie, ÎR a emis o declarație în numele UE. În martie, comisarul pentru dezvoltare Andris Piebalgs a efectuat o vizită în Rwanda.

În concluziile sale din iulie 2014, Consiliul a salutat progresele înregistrate de Rwanda cu privire la o serie de reforme structurale, în special în domeniul economic, și a recunoscut realizările în materie de reconciliere în cei 20 de ani de la genocidul din 1994. Cu toate acestea, UE a luat act de preocuparea sa continuă în ceea ce privește constrângerile cu care se confruntă partidele politice, inclusiv restrângerea spațiului politic, și în ceea ce privește rapoartele de dispariții și acțiunile împotriva apărătorilor drepturilor omului și a societății civile. UE a încurajat Rwanda să își respecte în mod sistematic angajamentul în ceea ce privește democratizarea, deschiderea în continuare a spațiului politic, acordarea unei libertăți mai mari pentru societatea civilă independentă, în special pentru apărătorii drepturilor omului, și permiterea unei mai mari libertăți de exprimare pentru societatea civilă și pentru toți cetățenii, pentru a facilita participarea democratică extinsă.

În decembrie, UE, reprezentată de șeful delegației și de șefii de misiune ai UE rezidenți, a desfășurat un dialog politic cu Rwanda în temeiul articolului 8, concentrându-se din nou asupra presupuselor încălcări ale drepturilor omului și a restrângerii spațiului democratic, precum și asupra aspectelor legate de stabilitatea regională.

UE și statele sale membre s-au întâlnit atât cu reprezentanți ai coaliției guvernamentale, cât și cu reprezentanți ai partidelor de opoziție din Rwanda. UE a monitorizat, printre altele, dificultățile cu care se confruntă partidele politice care doresc să se înregistreze în Rwanda. În vederea asigurării unei libertăți sporite de exprimare și a unei mai mari independențe a mass-mediei, UE și statele sale membre au sprijinit, de asemenea, instituirea unui organism de autoreglementare pentru mass-media – Comisia pentru mass-media din Rwanda.

UE și statele sale membre au continuat monitorizarea reformelor juridice, precum și monitorizarea unor procese judiciare importante, cum ar fi cele împotriva lui Kizito Mihigo, a generalului în rezervă Frank Rusagara, a colonelului Tom Byabagamba și a lui Joel Mutabazi.

6.4.2. Republica Centrafricană (RCA)

Pe parcursul anului 2014, UE a continuat să fie implicată activ alături de partenerii internaționali pentru a aduce stabilitate în țară și pentru a sprijini tranziția politică, cu aprobarea partenerilor regionali și internaționali, în scopul unei redresări durabile în urma crizei. UE a organizat o minireuniune la nivel înalt referitoare la RCA în marja reuniunii la nivel înalt UE-Africa care a avut loc la 2 aprilie și care a întrunit participanți de prim rang, inclusiv Secretarul General al ONU, Ban Ki-moon.

Ca parte a răspunsului cuprinzător la criza din RCA, UE a mobilizat toate instrumentele de care dispune, inclusiv o misiune militară PSAC. La 1 aprilie 2014, Consiliul a lansat operația EUFOR RCA pentru a sprijini, în Bangui, eforturile internaționale de asigurare a unui mediu sigur și de protejare a populațiilor celor mai amenințate. Mandatul acestei operații de tranziție a fost prelungit de către Consiliu până la 15 martie 2015, pentru a se asigura o tranziție ușoară către MINUSCA, misiunea de stabilizare integrată și multidimensională a Organizației Națiunilor Unite, care se preconizează că va atinge capacitatea operațională deplină până în luna aprilie.

UE a acordat o atenție deosebită necesității de a combate impunitatea și de a reinstaura statul de drept. Având în vedere menținerea tensiunilor comunitare și dezintegrarea totală a țesutului social, UE sprijină, de asemenea, inițiative, adesea în colaborare cu autoritățile de tranziție, de promovare a dialogului, de reducere a tensiunilor și de instaurare a unui climat de încredere între comunități. În plus, UE promovează inițiative de dialog politic care pot contribui la o soluție de durată la criza din RCA. Totodată, la 15 iulie 2014, UE a lansat primul său fond fiduciar cu donatori multipli pentru dezvoltare, în sprijinul RCA, care are scopul de a facilita tranziția de la ajutorul de urgență la asistența pentru dezvoltare pe termen mai lung. Până la sfârșitul anului 2014, „Fonds Bekou”, așa cum este denumit fondul fiduciar, a beneficiat de 50 de milioane EUR din partea Fondului European de Dezvoltare, a Franței, a Germaniei și a Țărilor de Jos.

Comisarul Andris Piebalgs a vizitat RCA în martie 2014. Comisarul Kristalina Georgieva a efectuat două vizite în RCA și în țările învecinate (Camerun, Ciad) pentru a aborda chestiunea impactului regional al crizei.

În noiembrie 2014, Consiliul a recunoscut, de asemenea, valoarea adăugată a unui eventual rol viitor al UE în domeniul reformei sectorului de securitate, în sprijinul eforturilor ONU, alături de un angajament la nivel local, și a adoptat un concept de gestionare a crizelor pentru o misiune ușoară de consiliere militară PSAC. De asemenea, Consiliul a adoptat concluzii privind RCA la 15 decembrie 2014, care au trimis mesaje clare de susținere a actualului guvern de tranziție și a progreselor acestuia.

În 2014, UE și statele sale membre și-au sporit substanțial asistența umanitară destinată Republicii Centrafricane și au conlucrat îndeaproape cu ONU și cu alte agenții pentru a valorifica la maximum asistența pe teren. Comisarul Kristalina Georgieva și Secretarul-General Adjunct al ONU, Valerie Amos, au organizat o reuniune ministerială comună privind situația umanitară din RCA la Bruxelles la 20 ianuarie, în cursul căreia s-au angajat 366 milioane EUR pentru acțiuni de salvare și asistență pe termen scurt și mediu.

6.5. Africa de Sud

Reuniunea anuală a înalților funcționari (SOM) din cadrul dialogului politic UE-SADC a avut loc la Bruxelles la 16 iunie 2014, pentru a discuta chestiuni legate de cooperare și foaia de parcurs pentru reuniunea dialogului politic la nivel ministerial din 2015. Părțile au convenit să conlucreze pentru a aborda posibilele provocări în privința păcii, a securității și a dezvoltării în regiune, inclusiv procesele electorale, securitatea maritimă, migrația, schimbările climatice, energia și integrarea economică regională.

La 15 iulie 2014, Comisia Europeană și grupul APE din cadrul SADC au încheiat negocierile privind Acordul de parteneriat economic (APE) și negociatorii-șefi au parafat textul. Aceasta a fost o realizare binevenită, cu atât mai mult cu cât a însemnat că a putut fi evitată întreruperea schimburilor comerciale pentru Botswana, Namibia și Swaziland, care erau pe punctul de a pierde accesul pe piața UE fără taxe vamale și fără contingente. Acordul include comerțul cu bunuri, un important capitol privind dezvoltarea durabilă, clauze de rendez-vous privind serviciile și investițiile, precum și o componentă cuprinzătoare privind indicațiile geografice.

6.5.1. Angola

Primul dialog politic la nivel ministerial privind calea comună de urmat UE-Angola a avut loc la Bruxelles, la 17 octombrie 2014. Odată cu alegerea sa ca membru nepermanent al Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite (CSONU) în ajunul reuniunii ministeriale de la Bruxelles, Angola devine un partener valoros de discuții privind chestiuni globale, în special referitoare la pace și securitate în regiune. Angola a deținut președinția Conferinței internaționale privind regiunea Marilor Lacuri (ICGLR) și este vicepreședinte al Procesului Kimberley din ianuarie 2014.

De asemenea, UE a continuat să urmărească cu atenție și să susțină progresele înregistrate de Angola în contextul evaluării periodice universale a Organizației Națiunilor Unite, din 2014. Principalele recomandări au vizat libertatea de exprimare, libertatea de asociere, violența împotriva femeilor și a copiilor, precum și consolidarea instituțiilor judiciare. Angola a fost invitată să își alinieze legislația națională la Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale (CPI) în vederea ratificării acestuia.

6.5.2. Namibia

Încheierea negocierilor privind acordul de parteneriat economic (APE) cuprinzător în iulie 2014 cu mai multe țări care fac parte din Comunitatea de Dezvoltare a Africii Australe (SADC) a constituit punctul central al relațiilor UE cu Namibia. Acordul a contribuit la o îmbunătățire suplimentară a bunelor relații dintre UE și Namibia. Poziția de lider a guvernului actual a fost puternic confirmată în urma alegerilor din 28 noiembrie 2014: Hage Geingob a fost ales președinte cu 87 % din voturi și partidul SWAPO a câștigat cu 80 % din voturi.

6.5.3. Botswana

Botswana este inclusă în acordul de parteneriat economic încheiat în iulie 2014 cu țările SADC. Dialogul UE cu Botswana este, în multe privințe, un model pentru parteneriatul UE-Africa. Poziția de lider a președintelui Ian Khama a fost confirmată în urma alegerilor din 24 octombrie, însă Partidul democrat din Botswana, aflat la guvernare, a câștigat pentru prima dată cu mai puțin de 50 % din totalul voturilor exprimate (47,6 %). Partidul de opoziție, Umbrelă pentru schimbări democratice, a obținut 30 % din voturile populației.

6.5.4. Zambia

UE a desfășurat un dialog politic cu Zambia în martie 2014, în temeiul articolului 8 din Acordul de la Cotonou, care s-a bucurat de participarea unor actori importanți, precum miniștrii justiției și afacerilor externe și mai mulți miniștri adjuncți. Au fost abordate chestiuni sensibile, cum ar fi dificultățile legate de aplicarea legii ONG-urilor și campaniile publice împotriva persoanelor LGBTI. La începutul lunii aprilie, președintele Zambiei, Michael Sata, a participat la reuniunea la nivel înalt UE-Africa de la Bruxelles, ocazie cu care acesta a avut o întâlnire bilaterală cu președintele Barroso, iar UE a recunoscut stabilitatea politică din Zambia și interesul său pentru realizarea de investiții.⁴⁰

⁴⁰ În urma decesului președintelui Sata în octombrie, au fost organizate alegeri anticipate în Zambia la 20 ianuarie 2015. Noul președinte (Edgar Lungu) va asigura conducerea țării pe durata rămasă a mandatului prezidențial, până în trimestrul al treilea din 2016.

6.5.5. Zimbabwe

În februarie, Consiliul a revizuit și modificat Decizia 2011/101/PESC prin care au fost suspendate măsurile restrictive rămase împotriva Zimbabwe, luate în cadrul PESC, cu excepția embargoului asupra armelor, a două persoane și a unei entități. De asemenea, a fost prelungită valabilitatea Deciziei 2012/96/UE până la 1.11.2014, data de expirare a măsurilor corespunzătoare luate în temeiul Acordului de la Cotonou. Cu ocazia respectivă, ÎR a făcut o declarație în care a precizat că acesta este un pas înainte în relațiile UE-Zimbabwe, dar a reamintit necesitatea de a se înregistra progrese în mai multe domenii. În plus, aceste decizii au permis realizarea de progrese cu privire la programarea celui de-al 11-lea FED.

6.5.6. Africa de Sud

Având în vedere numeroasele activități politice și electorale pe tot parcursul anului, atât în Africa de Sud (alegeri generale), cât și în UE (alegeri pentru Parlamentul European și numirea unei noi conduceri a UE), ambele părți au convenit să amâne cea de a șaptea reuniune la nivel înalt anuală.

Cu toate acestea, contactele diplomatice intense au continuat și au culminat cu reuniunea dintre ÎR și ministrul sud-african pentru relații internaționale și cooperare, Maite Nkoana-Mashabane, în marja reuniunii la nivel înalt UE-Africa din luna aprilie.

De asemenea, o săptămână de consultări la nivel de înalți funcționari a avut loc la Bruxelles, în luna noiembrie. În această săptămână a avut loc și cel de al 6-lea Forum de dialog politic și de securitate (PSDF) UE-Africa de Sud, în cadrul căruia au fost discutate diferite chestiuni africane și internaționale de interes comun. Forumul a fost precedat de prima reuniune a Subcomitetului maritim UE-Africa de Sud, care a discutat despre diferite căi de cooperare și a permis un schimb de opinii cu privire la respectivele strategii de securitate maritimă.

Cel de al 14-lea Consiliu mixt de cooperare, desfășurat în luna noiembrie, a reprezentat o ocazie pentru cele 18 reuniuni și dialoguri sectoriale formale și informale să prezinte rapoarte cu privire la activitățile lor anuale și să își prezinte prioritățile viitoare.

De asemenea, a avut loc cel de al doilea dialog formal privind drepturile omului. Această a doua sesiune a reprezentat o ocazie pentru UE și Africa de Sud să discute aspecte de interes comun și preocupări comune, inclusiv cooperarea în forurile multilaterale, precum și probleme interne. Un seminar al societății civile care regroupează aproximativ douăzeci de organizații din UE și Africa de Sud s-a desfășurat în marja dialogului.

Consultările intense cu privire la provocările interne și internaționale și la progresele înregistrate în ceea ce privește o gamă largă de aspecte referitoare la probleme politice, de securitate, comerciale, de cooperare pentru dezvoltare și drepturile omului au revigorat parteneriatul strategic.

Pe parcursul anului 2014 au avut loc dialoguri ample referitoare la chestiuni legate de comerț și investiții, APE, barierele în calea comerțului și climatul de investiții în Africa de Sud.

6.5.7. Swaziland

Swaziland este inclusă în acordul de parteneriat economic în privința căruia au fost încheiate negocieri în iulie 2014 cu țările SADC. Acesta reglementează exportul de zahăr fără taxe vamale în UE.

Participarea la dialogul politic UE-Swaziland a indicat interesul manifestat de ambele părți pentru o implicare mai coerentă și mai intensă în Swaziland. A avut loc o discuție deschisă cu privire la teme delicate, precum procesul electoral și partidele politice, drepturile omului, combaterea corupției, pedeapsa cu moartea, statul de drept, libertatea presei și libertatea de exprimare și egalitatea de șanse între femei și bărbați.

6.5.8. Lesotho

Lesotho este în general o țară cu o situație relativ stabilă, însă a trecut prin tulburări politice semnificative în cursul anului 2014. O tentativă de lovitură de stat la 30 august 2014 a provocat o mare instabilitate în sfera politică și de securitate, iar prim-ministrul Thomas Thabane a părăsit temporar țara.

UE urmărește îndeaproape deteriorarea situației politice și de securitate în Lesotho și asigură contacte strânse cu actorii-cheie din țară și din regiunea SADC.

UE sprijină eforturile depuse de mediatorul SADC pentru soluționarea crizei și se implică îndeaproape pentru a determina cele mai bune modalități de a extinde și mai mult sprijinul acordat mediatorului SADC și misiunii de observare, în special în contextul noilor alegeri care au fost programate pentru 28 februarie 2015.

Comisarul pentru dezvoltare, Neven Mimica, s-a întâlnit cu o delegație la nivel înalt din Lesotho la 3 noiembrie 2014 și a confirmat disponibilitatea continuă a UE de a sprijini eforturile guvernului de reducere a sărăciei, de a permite dezvoltarea economică și de a promova respectarea democrației, a statului de drept și a principiilor drepturilor omului.

6.5.9. Mozambic

Au avut loc alegeri generale (parlamentare, prezidențiale, provinciale) la 15 octombrie, conform planificării stabilite. Întregul proces electoral a fost urmărit îndeaproape de UE, care a încurajat transparența și incluziunea, solicitând totodată desfășurarea unor alegeri pașnice.

A fost desfășurată, de asemenea, o misiune UE de observare a alegerilor. La 17 octombrie, UE a lăudat procesul desfășurat în bune condiții, însă a menționat o serie de deficiențe și incidente, în concordanță cu evaluarea preliminară din partea misiunii UE de observare a alegerilor.

Alegerile au fost precedate de o intensificare a violențelor politice în unele regiuni ale țării. În acest context, o serie de runde de negocieri între guvern și principalul partid de opoziție, Renamo, a avut drept rezultat modificarea consensuală a legii electorale și semnarea unui „memorandum de înțelegere” menit să faciliteze reintegrarea milițiilor Renamo în sectorul de securitate și o mai mare deschidere a sistemului politic în țară.

Acest dialog, încheierea violențelor politice și punerea în aplicare a acordurilor la care s-a ajuns au fost încurajate de UE și de comunitatea internațională.

6.5.10. Malawi

UE a acordat o importanță deosebită alegerilor tripartite din Malawi (alegeri prezidențiale, legislative și locale) care au avut loc în luna mai. Uniunea și-a consolidat sprijinul pentru procesul electoral și a desfășurat o misiune de observare a alegerilor. Comisarul european pentru dezvoltare, Andris Piebalgs, s-a întâlnit în septembrie cu președintele Peter Mutharika în marja Adunării Generale a ONU de la New York și în octombrie cu ministrul de finanțe Goodall Edward Gondwe în cadrul reuniunii anuale a FMI/Băncii Mondiale de la Washington, ocazie cu care a fost discutată situația gestionării finanțelor publice. UE a identificat Malawi ca fiind o țară-pilot în cadrul Planului de acțiune al UE pentru sprijinirea democrației, ale cărui obiective sunt o mai mare coerență între instrumentele UE și activități ale statelor membre ale UE, precum și o mai bună înțelegere a contextului local, printr-un parteneriat consolidat cu toate părțile interesate, inclusiv cu guvernul și societatea civilă.

7. America de Nord și America de Sud

7.1. Statele Unite și Canada

7.1.1. Statele Unite

Relația strânsă și eficace dintre UE și SUA a continuat și în 2014, fapt demonstrat de reuniunea la nivel înalt UE-SUA, care a avut loc la Bruxelles la 26 martie. Negocierile privind Parteneriatul transatlantic pentru comerț și investiții (TTIP) au reprezentat o prioritate politică și au ocupat un loc central în relațiile dintre UE și SUA, cu implicații strategice de interes mai larg, dincolo de domeniul schimburilor comerciale și al investițiilor.

O atenție deosebită în cadrul relațiilor UE-SUA a fost dedicată în continuare aspectelor referitoare la protecția datelor, în principal eforturile de consolidare a cadrului „sferei de siguranță” pentru a asigura fluxul de date cu caracter personal din UE către societăți din SUA, precum și negocierea unui acord „umbrelă” pentru reglementarea schimburilor de date cu caracter personal în contextul cooperării polițienești și judiciare în materie penală. Recunoscând necesitatea de a extinde dreptul de exercitare a unei căi de atac judiciare pentru cetățenii UE în cazurile în care datele acestora au fost prelucrate necorespunzător, administrația SUA s-a angajat să inițieze măsuri legislative în acest scop.

ÎR a menținut o relație eficientă și productivă cu Secretarul de Stat al SUA, John Kerry, ceea ce a permis o cooperare strânsă și intensă în ceea ce privește multe chestiuni de politică externă și de securitate. UE și SUA au menținut o coordonare strânsă cu privire la sancțiuni și la presiunea diplomatică de a asigura angajamentul Rusiei față de acordul de încetare a focului de la Minsk și ca răspuns la anexarea ilegală a Crimeei. De asemenea, au colaborat cu instituțiile financiare internaționale cu privire la acordarea de asistență Ucrainei. UE și SUA și-au intensificat eforturile pentru dislocarea ISIL/Daesh, fiecare dintre statele membre revenindu-i decizia de a participa la coaliția globală desfășurată sub conducerea SUA și de a aborda chestiunea luptătorilor străini. De asemenea, cei doi parteneri au acordat în continuare o atenție deosebită stabilizării Balcanilor de Vest și discuțiilor cu Iranul.

La 2 aprilie și 3 decembrie au avut loc două reuniuni ale Consiliului pentru energie UE-SUA, care s-au axat în mare parte pe situația energetică din Ucraina și pe chestiunea mai amplă a securității energetice în Europa, precum și pe coordonarea acțiunilor privind schimbările climatice, inclusiv pregătirea Conferinței Părților CCONUSC de la Paris care va avea loc în decembrie 2015.

SUA a cooperat cu UE cu privire la activitatea politicii de securitate și apărare comună (PSAC), detașând personal în cadrul misiunilor EUSEC RD Congo și EULEX Kosovo și acordând asistență altor operații. Deși nu a dat curs invitației de a contribui la EUAM Ucraina, SUA s-a angajat să consolideze cooperarea cu privire la reforma sectorului de securitate din Ucraina. Simpozionul PSAC din 6 mai de la Washington a oferit o ocazie pentru discuții bilaterale pe fond pe teme de interes reciproc, în special sprijinirea operațiilor africane de menținere a păcii. SUA a colaborat îndeaproape cu Uniunea pe durata președinției Grupului de contact multilateral pentru pirateria în largul coastelor Somaliei, pe care UE a deținut-o în acest an. De asemenea, personalul militar al UE a continuat discuțiile cu comandamentul SUA pentru Europa în privința unor „acorduri administrative” în vederea consolidării cooperării. UE și SUA au cooperat îndeaproape pentru a furniza asistență țărilor din Africa de Vest afectate de virusul Ebola.

SUA s-au angajat pozitiv în cadrul nou instituit al reuniunilor tripartite periodice în vederea realizării reciprocității depline în materie de vize cu Comisia și statele membre în cauză. Cu toate acestea, nu s-a înregistrat niciun progres semnificativ până în prezent.

UE și SUA au colaborat în mod eficace în domeniul neproliferării, al controlului armamentului și al dezarmării. Au continuat eforturile comune de sensibilizare pentru a asigura sprijinul internațional pentru codul internațional de conduită pentru activitățile din spațiul cosmic, precum și pregătirile pentru Conferința de revizuire din 2015 privind Tratatul de neproliferare a armelor nucleare (TNP).

Statele Unite au fost un partener important pentru UE în cadrul Consiliului Arctic și dețin președinția Consiliului Arctic în perioada 2015-2017.

7.1.2. Canada

Relațiile UE-Canada au fost consolidate în 2014 odată cu încheierea a două cadre de negocieri – acordul de parteneriat strategic (SPA) și acordul economic și comercial cuprinzător (CETA) – cu ocazia reuniunii la nivel înalt UE-Canada care a avut loc la Ottawa la 26 septembrie, prima astfel de reuniune după 2010. Reuniunea la nivel înalt din 2014 a confirmat angajamentul de a asigura, cât mai curând posibil, călătorii fără viză între țările noastre, pentru toți cetățenii canadieni și ai UE, pentru ca aceștia să beneficieze de asemenea pe deplin de noile oportunități comerciale și economice care sunt create între Canada și UE. În 2014, UE a menținut un program complet de dialog politic cu Canada. Cooperarea în domeniul energiei și al climei este un sector-cheie în relațiile transatlantice. Ca rezultat al reuniunii la nivel înalt UE-Canada din 2014, părțile au convenit asupra reactivării dialogului lor bilateral în domeniul energiei.

La 8 mai, UE și Canada au organizat cel de al doilea simpozion anual pe tema politicii de securitate și apărare comune (PSAC) la Ottawa.

Canada are o contribuție constantă la misiunile PSAC ale UE și participă în prezent la două misiuni: Misiunea de Poliție a UE pentru teritoriile palestiniene (EUPOL COPPS) și Misiunea UE de sprijinire a supremației legii (EULEX) în Kosovo. Canada a fost invitată să contribuie și la Misiunea UE de consiliere pentru reforma sectorului securității civile (EUAM) în Ucraina, având în vedere preocuparea liderilor canadieni față de situația din Ucraina. De asemenea, Canada a contribuit financiar la misiunea UE de instruire (EUTM) în Mali. A existat o cooperare strânsă cu privire la chestiuni precum sancțiunile la adresa Iranului și Siriei. De asemenea, în 2014, Canada a participat la misiunea UE de observare a alegerilor din Egipt.

Canada a fost un partener important pentru UE în cadrul Consiliului Arctic, deținând președinția Consiliului Arctic în perioada 2013-2015.

7.2. America Latină și zona Caraibilor

7.2.1. Relațiile biregionale

În cursul anului 2014 au demarat pregătirile pentru următoarea reuniune la nivel înalt a șefilor de stat sau de guvern dintre UE și Comunitatea Statelor Latino-Americane și Caraibiene (CELAC), care s-a desfășurat pentru prima dată la Bruxelles, la 10 și 11 iunie 2015. Tema generală a acestei reuniuni la nivel înalt a fost „Modelarea viitorului nostru comun: construirea unor societăți prospere, solidare și durabile pentru cetățenii noștri”. Aceasta a fost cea de a doua reuniune la nivel înalt la care participă CELAC organizată ca atare, o entitate care cuprinde toate cele 33 de țări din America Latină și zona Caraibilor, dar reprezintă totodată cea de a opta reuniune la nivel înalt a UE cu regiunea de la lansarea, în 1999, a parteneriatului strategic biregional. Au avut loc mai multe evenimente tematice la înalt nivel de pregătire în perioada premergătoare reuniunii la nivel înalt, care au abordat cooperarea biregională în domenii precum societatea civilă, mediul academic, mediul de afaceri sau afacerile parlamentare prin intermediul Adunării Parlamentare Euro-Latinoamericane.

În ceea ce privește punerea în aplicare a planului de acțiune UE-CELAC, au avut loc mai multe reuniuni la nivel înalt biregionale în domenii precum știința și tehnologia (aprilie, San José, Costa Rica), problema drogurilor la nivel mondial (iunie, Atena), responsabilitatea socială a întreprinderilor (septembrie, Bruxelles și noiembrie, San José, Costa Rica) și migrația (noiembrie, Bruxelles). În urma mandatului încredințat de reuniunea precedentă la nivel înalt de la Santiago, atât UE, cât și CELAC au lucrat la revizuirea planului de acțiune UE-CELAC și la eventuala sa extindere.

Fundația Uniunea Europeană-America Latină și zona Caraibilor (Fundația UE-ALC), cu sediul la Hamburg, a continuat să sprijine parteneriatul biregional UE-CELAC prin intermediul unor activități desfășurate în concordanță cu obiectivele sale.

7.2.2. Relațiile subregionale

Mercosur

Negocierile cu Mercosur în vederea încheierii unui acord de asociere au continuat în cursul anului 2014 în direcția unui schimb de oferte privind bunurile, serviciile și investițiile, precum și privind achizițiile publice. În cadrul reuniunii la nivel înalt a Mercosur de la Caracas din iulie 2014, șefii de stat ai Mercosur au anunțat că au ajuns la un acord cu privire la oferta Mercosur și au solicitat UE să se consulte cu statele membre și să finalizeze oferta UE în vederea schimbului de oferte. UE a solicitat informații suplimentare privind oferta Mercosur, continuând, în același timp, activitățile de finalizare a ofertei UE, în vederea continuării discuțiilor la începutul anului 2015.

În ceea ce privește America Centrală, relațiile cu UE au fost puternic consolidate în cursul anului 2014, date fiind trei evoluții semnificative: intrarea în vigoare a acordului de dialog politic și de cooperare (PDCA) în luna mai, organizarea primei reuniuni a Consiliului de asociere UE-America Centrală în luna iunie și adoptarea de către Consiliu a Strategiei UE privind securitatea cetățenilor în America Centrală și în Caraibi în luna iulie. La 17 octombrie, UE și America Centrală au organizat prima reuniune comună a comisiilor în cadrul PDCA la Tegucigalpa, la care au participat toți membrii Sistemului de integrare a Americii Centrale (SICA).

UE-zona Caraibilor

Relațiile UE-zona Caraibilor au continuat să se dezvolte, pe baza dialogului politic la nivel înalt dintre Uniunea Europeană și Forumul caraib al statelor din Africa, Caraibi și Pacific (CARIFORUM) din 2013 și în cadrul parteneriatului strategic dintre UE și zona Caraibilor, adoptat în 2012. Printre prioritățile politice comune la nivel regional asupra cărora s-au concentrat activitățile în cursul anului 2014 s-au numărat integrarea regională, reconstrucția statului Haiti, schimbările climatice și pregătirea pentru intervenție în caz de dezastre, criminalitatea și securitatea și acțiuni comune în cadrul forurilor multilaterale. În plus, UE a desfășurat un dialog politic în temeiul articolului 8 din Acordul de la Cotonou cu o serie de țări din zona Caraibilor, inclusiv cu țări care nu mai participaseră la astfel de sesiuni. Unele se confruntau cu situații deosebit de dificile, de exemplu Haiti. De asemenea, s-au desfășurat dialoguri în temeiul articolului 8 în Jamaica, Bahamas, Belize, Guyana, Republica Dominicană, deschizând calea pentru relații bilaterale mai strânse, dar și pentru intensificarea cooperării privind chestiuni globale PESC. Punerea în aplicare a Acordului de parteneriat economic CARIFORUM-UE este în plină desfășurare de ambele părți. Comitetul mixt pentru comerț și dezvoltare, format din înalți funcționari, a desfășurat cea de a patra reuniune în perioada 18-19 noiembrie 2014, a trecut în revistă evoluțiile și a examinat progresele înregistrate în punerea în aplicare a APE. A fost creat Comitetul consultativ mixt, format din reprezentanți ai societății civile, care și-a desfășurat prima reuniune la 13-14 noiembrie 2014.

7.2.3. Relațiile bilaterale

Brazilia

Relațiile dintre Uniunea Europeană și Brazilia au fost dominate de tranziții politice, în special în contextul alegerilor generale din octombrie organizate în Brazilia. În luna februarie, UE a găzduit cea de a 7-a reuniune la nivel înalt UE-Brazilia care a permis un schimb de opinii reușit privind situația globală actuală în cadrul parteneriatului strategic (comerțul și investițiile, negocierile cu Mercosur, cooperarea dintre IMM-uri, știință și tehnologie). În luna aprilie a avut loc la Brasilia cel de al patrulea dialog la nivel înalt UE-Brazilia privind drepturile omului, coprezidat de Reprezentantul special al UE pentru drepturile omului Lambrinidis și de ministrul brazilian pentru drepturile omului, Ideli Salvatti. În luna iulie, președintele José Manuel Barroso s-a întâlnit cu președintele Dilma Rousseff la Brasilia. O serie de dialoguri UE-Brazilia (privind pacea și securitatea internațională, aspecte legate de ONU, drogurile, neproliferarea și dezarmarea) au fost amânate pentru 2015, din cauza alegerilor prezidențiale, legislative și guvernamentale din Brazilia.

Mexic

UE a desfășurat activități vizând consolidarea relațiilor cu Mexicul, având în vedere în special creșterea rolului Mexicului ca actor global în sistemul internațional. La 27 ianuarie a avut loc la Bruxelles primul dialog politic la nivel înalt UE-Mexic. Reprezentantul Special al UE pentru drepturile omului, Stavros Lambrinidis, a prezidat cel de al patrulea dialog la nivel înalt UE-Mexic privind drepturile omului, desfășurat la 18 martie la Bruxelles. ⁴¹

⁴¹ După o dezbatere în regim de urgență, Parlamentul European a adoptat, la 23 octombrie, o rezoluție prin care și-a exprimat îngrijorarea față de dispariția a 43 de studenți la pedagogie din Mexic, solicitând sprijinul sporit al UE în domeniul consolidării instituțiilor de stat și al drepturilor omului.

Un element esențial îl reprezintă anunțul Mexicului din luna septembrie, potrivit căruia Mexicul va reîncepe să contribuie la operațiile ONU de menținere a păcii. Este în curs de examinare o posibilă cooperare cu misiunile UE.

În cursul anului 2014 au continuat discuțiile privind o posibilă reacție a UE la legislația din 2012 a Mexicului, care obligă companiile aeriene să transmită informații despre pasageri (date PNR), în caz contrar suportând amenzi substanțiale.

În paralel, un grup de lucru mixt UE-Mexic redactează un raport privind o viziune comună referitor la o posibilă modernizare cuprinzătoare a Acordului global UE-Mexic, în cadrul celor trei piloni ai acestuia (dialog politic, cooperare, comerț), ca urmare a deciziilor luate în cadrul reuniunii la nivel înalt UE-CELAC de la Santiago (ianuarie 2013).

Cuba

La 10 februarie 2014, Consiliul a adoptat directivele de negociere pentru un acord de dialog politic și de cooperare între UE și Cuba. Negocierile au fost lansate la 29-30 aprilie la Havana, o a doua rundă de discuții având loc la Bruxelles în perioada 27-28 august. Ambele părți au ajuns la un acord privind modalitățile și o foaie de parcurs pentru acțiunile viitoare și au demarat schimburile inițiale privind principalele capitole ale acordului referitoare la dialogul politic, cooperare și comerț. Drepturile omului au rămas un aspect central al relațiilor dintre UE și Cuba și au făcut obiectul discuțiilor cu autoritățile cubaneze atât la Bruxelles, cât și la Havana. UE a salutat schimbarea politicii SUA față de Cuba, conform anunțului din luna decembrie al președintelui Barack Obama.

UE este puternic implicată în sprijinirea dialogului binațional dintre Haiti și Republica Dominicană. În iulie 2014, președintele Consiliului European, Herman Van Rompuy, a vizitat atât Haiti, cât și Republica Dominicană, unde a prezidat o reuniune tripartită la care au participat Danilo Medina, președintele Republicii Dominicane și Michel Martelly, președintele Haiti. Reuniunea a oferit Uniunii Europene ocazia de a facilita în continuare dialogul și cooperarea binaționale și de a promova măsuri pozitive menite să rezolve diferendele dintre cele două țări, inclusiv în ceea ce privește resortisanții dominicani de origine haitiană. În acest scop se derulează în prezent mai multe programe de sprijin finanțate de UE.

Argentina

În ciuda valorilor și a intereselor economice comune și, în general, a bunei cooperări în forurile multilaterale, relațiile bilaterale cu Argentina nu au fost valorificate la întregul lor potențial. Vicepreședintele Antonio Tajani a vizitat Buenos Aires în iunie 2014, în cadrul unei „misiuni pentru creștere”.

Paraguay

Vizita vicepreședintelui Antonio Tajani în Paraguay, în iunie 2014, a oferit ocazia de a discuta despre cooperarea industrială și promovarea investițiilor și a condus la primul forum de investiții UE-Paraguay din luna noiembrie. Reuniunea bianuală a Comitetului mixt de cooperare UE-Paraguay a avut loc la Bruxelles în luna noiembrie și a reflectat extinderea cooperării la domenii noi, inclusiv drepturile omului, lupta împotriva drogurilor și schimbările climatice. UE a aprobat programul de cooperare bilaterală pentru dezvoltare 2014-2020 pentru Paraguay, care va include o alocare specifică pentru democrație, participarea și consolidarea instituțională, în special punerea în aplicare a recomandărilor misiunii UE de observare a alegerilor din 2013.

Uruguay

UE și Uruguay și-au reafirmat interesele comune în ceea ce privește dialogul și cooperarea referitoare la chestiuni globale, în domenii precum drepturile omului, schimbările climatice, Obiectivele de dezvoltare ale mileniului și menținerea păcii pe plan internațional, în timpul reuniunii bianuale a Comitetului mixt UE-Uruguay din iunie 2014. Participarea Uruguayului la mai multe misiuni de menținere a păcii ale ONU demonstrează angajamentul său solid față de principiile Cartei ONU, împărtășite și de UE. În acest sens, cele două părți au continuat să analizeze posibilitățile de continuare a consolidării cooperării în domeniile securității internaționale și apărării.

Venezuela

În urma alegerilor prezidențiale contestate din Venezuela din anul 2013, la începutul anului 2014 au început proteste de stradă și timp de mai multe luni au avut loc confruntări violente între protestatari și forțele de securitate. Într-o serie de declarații, UE și-a exprimat preocuparea față de arestarea unor politicieni și studenți, a subliniat importanța respectării drepturilor omului și a libertății de exprimare în toate împrejurările și a îndemnat la reînnoirea eforturilor regionale în vederea facilitării dialogului dintre toate părțile, având în vedere polarizarea tot mai accentuată a țării. UE continuă să monitorizeze evoluțiile din țară și să urmărească îndeaproape cazurile liderilor opoziției și studenților aflați în arest, inclusiv prin observarea ședințelor de judecată în cazul lui Leopoldo Lopez și al judecătoarei María Lourdes Afiuni.

Columbia

UE a continuat să urmărească îndeaproape negocierile de pace de la Havana dintre Guvernul Columbiei și gruparea FARC. Cinci declarații au fost emise de purtătorul de cuvânt al ÎR cu ocazia unor evoluții-cheie din cadrul procesului de pace, pentru a reafirma sprijinul UE pentru pace. Vizita încununată de succes a președintelui Juan Manuel Santos la instituțiile UE, în urma participării președintelui Herman Van Rompuy, în luna august, la ceremonia inaugurării dlui Santos după realegerea acestuia, a subliniat importanța atribuită de Columbia sprijinului constant acordat de UE negocierilor de la Havana. Relațiile politice cu Columbia s-au extins în domenii noi, inclusiv gestionarea crizelor, prin semnarea în luna august a unui acord privind cadrul de participare, care va facilita participarea Columbiei la operațiile conduse de UE; un prim exemplu concret ar trebui să fie participarea Columbiei la operația EUNAVFOR Atalanta. În luna octombrie, UE și Columbia au desfășurat consultări politice la nivel înalt la Bogota, inclusiv dialogul anual privind drepturile omului, în cadrul căruia au fost discutate în special aspecte referitoare la restituirea terenurilor.

Ecuador

Anul 2014 a marcat sfârșitul negocierilor vizând participarea Ecuadorului la acordul comercial multilateral încheiat deja cu Columbia și Peru; acordul a fost parafat în decembrie. Dincolo de beneficiile economice, se preconizează că acordul va ridica relațiile bilaterale la un nou nivel. Acest lucru a fost confirmat în timpul vizitei din luna iulie a comisarului Andris Piebalgs în Ecuador. La cea de a doua reuniune a dialogului la nivel înalt desfășurată la Quito în luna octombrie, UE și Ecuador au convenit să completeze acordul comercial cu un memorandum de înțelegere privind dialogul politic și cooperarea.

Peru

Anul 2014 a marcat începerea unei noi etape în relațiile UE-Peru. Pe când UE elimină treptat ajutorul său bilateral acordat țării, iar comerțul și investițiile sunt în curs de consolidare în cadrul acordului comercial, apar noi forme de cooperare cu privire la chestiuni de interes comun.

Cooperarea cu privire la chestiuni-cheie ale agendei internaționale și la combaterea drogurilor a fost evidențiată ca o prioritate în cursul întâlnirii din luna august dintre președintele Herman Van Rompuy și președintele Ollanta Humala. Dialogul politic anual din cadrul memorandumului de înțelegere din 2009 a fost revizuit pentru a reflecta această nouă dinamică a relației. Consultările la nivel înalt din luna noiembrie au acoperit o gamă largă de priorități politice-cheie pentru ambele părți și au prevăzut cooperarea în domenii noi, precum PSAC. În luna decembrie, Peru a găzduit cea de a 20-a Conferință a părților (COP) privind schimbările climatice, la care a participat comisarul Miguel Arias Cañete.

Bolivia

Alegerile generale din Bolivia a avut loc la 12 octombrie 2014. UE a desfășurat o misiune de experți electorali. În luna noiembrie, ÎR a avut o întâlnire la Bruxelles cu ministrul de externe, David Choquehuanca, în marja dialogului la nivel înalt UE-Bolivia; ambele părți au convenit să consolideze cooperarea privind aspecte majore, în special schimbările climatice, și au examinat opțiunile privind o vizită a președintelui Evo Morales la Bruxelles în 2015. UE a aprobat programul de cooperare bilaterală pentru dezvoltare pentru Bolivia, care prevede consolidarea cooperării în combaterea narcoticelor, pentru a acoperi aspecte legate de aplicarea legii și cooperarea în domeniul reformei sistemului judiciar în perioada 2014-2016.

Chile

În 2014, EU și Chile au convenit să lanseze noi dialoguri sectoriale privind educația, energia, responsabilitatea socială a întreprinderilor, IMM-urile și grupurile de întreprinderi în cadrul oferit de acordul existent și să desfășoare discuții care să analizeze o posibilă modernizare a Acordului de asociere UE-Chile. Semnarea, în ianuarie 2014, a unui acord-cadru de participare între UE și Chile va facilita participarea Chile la operațiunile de gestionare a crizelor conduse de UE. În septembrie 2014, o delegație PSAC a efectuat o vizită în Chile pentru a face schimb de opinii cu omologii chilieni cu privire la perspectivele de consolidare a participării chiliene în misiuni ale UE. Ambele părți au convenit să stabilească un dialog periodic în materie de securitate și apărare.

B. Abordarea amenințărilor și a dificultăților mondiale

1. Neproliferarea și dezarmarea

Neproliferarea și dezarmarea au continuat să facă parte integrantă din politica externă a UE în 2014, contribuind la punerea în aplicare efectivă a Strategiei europene de securitate ⁴².

S-au făcut eforturi suplimentare pentru consolidarea coordonării dintre instituțiile UE, între instituțiile UE și statele membre, precum și cu țările terțe și partenerii internaționali. S-a acordat prioritate reunirii tuturor instrumentelor și mijloacelor aflate la dispoziția UE pentru a asigura complementaritatea și coerența, precum și o abordare cuprinzătoare. În special, în 2014 UE a continuat să sprijine aderarea universală la tratatele și instrumentele internaționale relevante, precum și punerea în aplicare deplină și eficientă a acestora, îndeosebi în ceea ce privește Tratatul de interzicere totală a experiențelor nucleare și recent adoptatul Tratat privind comerțul cu arme. De asemenea, UE a continuat să promoveze includerea unor clauze de neproliferare a armelor de distrugere în masă, precum și privind armele de calibru mic și armamentul ușor în cadrul acordurilor dintre UE și state terțe, în special Brunei, Japonia, Kazahstan și Malaysia. ⁴³ Consorțiul UE pentru neproliferare a organizat la Bruxelles, în perioada 4-5 septembrie 2014, cea de a treia Conferință internațională a UE de neproliferare și dezarmare.

⁴² Implicarea UE în întreaga gamă de activități din acest domeniu s-a bazat pe o serie de documente strategice: Strategia europeană de securitate din 2003; Strategia UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (ADM) din 2003 și Noile linii de acțiune privind combaterea proliferării armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora din 2008; Strategia Uniunii Europene de combatere a acumulării ilicite și a traficului ilicit de arme de calibru mic și armament ușor din 2005 și Poziția comună privind exporturile de arme convenționale din 2008. Pentru mai multe detalii privind armele convenționale, a se vedea secțiunea B.2 de mai jos.

⁴³ Pentru mai multe detalii privind armele convenționale, a se vedea secțiunea B.2 de mai jos.

Consilierul principal, trimis special pentru neproliferare și dezarmare al SEAE, Jacek Bylica, a reprezentat UE într-o serie de reuniuni internaționale-cheie în 2014, în special Grupul directorilor pe probleme de neproliferare al G8/G7, Comitetul de pregătire a TNP din 2014 (aprilie-mai), Consultările deschise privind proiectul de cod de conduită internațional pentru activitățile din spațiul cosmic (mai), primul comitet al Adunării Generale a ONU (octombrie), și Grupul directorilor pe probleme de neproliferare al G7 (noiembrie). În plus, trimisul special a intensificat sau a inițiat dialoguri privind neproliferarea cu partenerii majori din afara UE și continuat integrarea chestiunilor legate de neproliferare în cadrul relațiilor bilaterale ale UE cu toate țările relevante, în special prin reuniuni consacrate dialogului politic și prin contacte mai informale.

1.1. Neproliferarea armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora

1.1.1. Tratatul de neproliferare

În 2014, UE a continuat să urmărească în mod activ punerea în aplicare a planului de acțiune adoptat de Conferința de revizuire a Tratatului de neproliferare (TNP) din 2010, inclusiv prin intermediul sprijinului acordat Organizației Tratatului de Interzicere Totală a Experiențelor Nucleare (CTBTO) și Agenției Internaționale pentru Energie Atomică (AIEA) (a se vedea mai jos). UE a prezentat un raport cu privire la eforturile sale celui de al treilea comitet de pregătire a TNP (New York, 28 aprilie-9 mai 2014), ocazie cu care a emis, printre altele, o declarație generală și trei declarații specifice conexe axate pe cei trei piloni ai TNP: dezarmarea, neproliferarea și utilizarea în scopuri pașnice a energiei nucleare. De asemenea, UE a prezentat documente de lucru privind eforturile UE de consolidare a siguranței nucleare și a securității nucleare. În marja reuniunii comitetului de pregătire, UE a organizat un eveniment colateral cu participare numeroasă, care a prezentat eforturile UE de consolidare a siguranței nucleare. Au început lucrările privind o poziție a UE pentru Conferința de revizuire a TNP din 2015.

UE a continuat să sprijine eforturile mediatorului în vederea Conferinței privind instituirea unei zone fără arme nucleare și alte arme de distrugere în masă în Orientul Mijlociu, care urmează să fie convocată de către Secretarul General al ONU, Federația Rusă, Regatul Unit și Statele Unite. În acest context, UE a organizat, prin intermediul Consorțiului UE de grupuri de reflecție pentru neproliferare, un atelier de consolidare a capacităților în perioada 18-19 iunie 2014, la Bruxelles. Evenimentul a fost destinat diplomaților aflați la începutul și la mijlocul carierei din țările din Orientul Mijlociu și din Liga Statelor Arabe.

1.1.2. Tratatul de interzicere totală a experiențelor nucleare

UE a continuat să promoveze în mod activ intrarea în vigoare a Tratatului de interzicere totală a experiențelor nucleare (CTBT) și să susțină în continuare activitățile Comisiei pregătitoare a CTBTO, pe baza deciziei Consiliului adoptate în noiembrie 2012, în temeiul căreia se furnizează sprijin financiar suplimentar prin intermediul bugetului PESC, în valoare de aproximativ 5,2 milioane EUR pentru CTBTO.⁴⁴ UE a desfășurat eforturi de sensibilizare față de țările care încă nu au semnat sau nu au ratificat CTBT, inclusiv în cadrul unor evenimente cum ar fi Conferința regională CTBTO, care a avut loc la 19-21 mai 2014 la Jakarta pentru țările din Asia, organizată în cooperare cu autoritățile indoneziene și la care UE a contribuit financiar, sau reuniunea intersesională a Forumului regional al ASEAN privind neproliferarea și dezarmarea, desfășurată la Tokyo în perioada 8-9 iulie 2014. Federica Mogherini, ÎR recent desemnat în momentul respectiv, a emis o declarație a UE în sprijinul CTBT cu ocazia celei de a șaptea reuniuni ministeriale organizate la New York la 26 septembrie 2014. De asemenea, UE a susținut financiar și a participat la vizita la nivel înalt de monitorizare a exercițiului de teren integrat 2014 în cadrul sistemului de inspecții la fața locului, care a avut loc în Iordania la 14-17 noiembrie.

⁴⁴ A se vedea Decizia 2012/699/PESC a Consiliului din 13 noiembrie 2012 privind susținerea de către Uniune a activităților comisiei pregătitoare a Organizației Tratatului de interzicere totală a experiențelor nucleare în vederea consolidării capacităților acestora de monitorizare și verificare și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 314, 14.11.2012, p. 27).

1.1.3. Agenția Internațională a Energiei Atomice (AIEA)

UE a continuat, de asemenea, să ofere sprijin, prin diferite instrumente, Agenției Internaționale pentru Energie Atomică de la Viena.⁴⁵ A fost demarată punerea în aplicare a deciziei Consiliului din 2013 prin care UE a furnizat peste 8 milioane EUR sub formă de asistență financiară suplimentară Fondului pentru securitate nucleară al AIEA.⁴⁶ Obiectivul principal al sprijinului oferit AIEA este de a garanta faptul că, în momentul în care desfășoară activități nucleare pașnice, țările terțe respectă cele mai înalte standarde privind securitatea, siguranța și măsurile de protecție din domeniul nuclear. Cea de a doua reuniune la nivel de înalți funcționari, deschisă de directorul general al AIEA, Yukiya Amano, a avut loc la 20-21 ianuarie 2014, reunind funcționari ai Comisiei Europene, SEAE și AIEA, pentru a continua discuțiile despre modul în care cooperarea reciprocă, care include o asistență financiară de aproximativ 120 milioane EUR începând din 2007, ar putea fi consolidată în continuare. Reuniunea a urmat vizitei reușite a directorului general Amano al AIEA, la Bruxelles, în perioada 3-4 februarie 2014.

1.1.4. Convenția privind armele chimice

UE a urmărit în continuare universalizarea Convenției privind armele chimice (CWC) și promovarea de noi activități în sprijinul unor proiecte specifice. Decizia Consiliului privind sprijinul acordat activităților Organizației pentru Interzicerea Armelor Chimice (OIAC), adoptată la 23 martie 2012⁴⁷, este în curs de punere în aplicare. O altă decizie a Consiliului pentru anii 2015-2016 a fost elaborată și este în stadiul final de aprobare de către Consiliu.

⁴⁵ UE rămâne un donator-cheie al Fondului pentru securitate nucleară al AIEA în beneficiul a peste 80 de țări din Africa, Orientul Mijlociu, America Latină și Asia, având o contribuție de aproape 40 de milioane EUR începând cu anul 2004 (inclusiv contribuția oferită în 2013).

⁴⁶ A se vedea Decizia 2013/517/PESC a Consiliului din 21 octombrie 2013 privind sprijinul acordat de Uniune pentru activitățile Agenției Internaționale pentru Energie Atomică în domeniile siguranței și verificării nucleare și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 281, 23.10.2013, p. 6).

⁴⁷ A se vedea Decizia 2012/166/PESC a Consiliului din 23 martie 2012 privind sprijinul acordat activităților Organizației pentru Interzicerea Armelor Chimice (OIAC) în cadrul punerii în aplicare a strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 87, 24.3.2012, p. 49).

UE a luat act de aderarea Siriei la CWC în circumstanțe extraordinare și a contribuit cu un total de aproape 17 milioane EUR la operația de eliminare a programului sirian de arme chimice. UE a continuat să facă presiuni asupra Siriei în vederea finalizării eliminării integrale a programului sirian de arme chimice, inclusiv a agenților chimici și a instalațiilor de producție rămase pe teritoriul său. De asemenea, aceasta a continuat să sprijine eforturile OIAC de a soluționa lacunele și discrepanțele și, prin urmare, a continuat să verifice declarația Siriei către OIAC. UE și-a exprimat profunda îngrijorare cu privire la presupusa utilizare a clorului împotriva populației civile, subliniind că cei responsabili trebuie să fie trași la răspundere. UE nu va avea încredere că Siria își îndeplinește obligațiile internaționale care îi revin în temeiul Convenției privind armele chimice și al rezoluțiilor 2218(2013) și 2209(2015) ale Consiliului de Securitate al ONU, până când nu sunt soluționate toate discrepanțele din declarația sa și nu încetează toate atacurile cu arme chimice.

1.1.5. Convenția privind armele biologice și toxice

În 2014, UE a continuat să fie implicată activ în programul intersesional 2012-2015 al Convenției privind armele biologice și toxice (BTWC). Aceasta a făcut declarații și a prezentat o versiune actualizată a documentului său de lucru privind asistența și cooperarea (articolul X din BTWC) în cadrul întâlnirii la nivel de experți (4-8 august 2014). În anul 2014 a continuat punerea în aplicare a deciziilor Consiliului în sprijinul activităților BTWC ⁴⁸ și Organizației Mondiale a Sănătății ⁴⁹ în domeniul biosiguranței și biosecurității, adoptate în 2012, respectiv în 2013. În vederea următoarei Conferințe de revizuire a BTWC din 2016, SEAE a organizat un atelier având drept temă BTWC și conformitatea, prin intermediul Consorțiului UE de grupuri de reflecție pentru neproliferare (24 aprilie 2014) și a participat la o conferință desfășurată la Wilton Park pe aceeași temă (24-26 septembrie 2014). UE a lucrat la elaborarea unor idei concrete pentru a imprima dinamism procesului intersesional și pentru a consolida eficient BTWC. Aceste idei ar trebui să facă parte din noua decizie a Consiliului UE, care urmează să fie negociată și adoptată în 2015.

⁴⁸ A se vedea Decizia 2012/421/PESC a Consiliului din 23 iulie 2012 în sprijinul Convenției privind armele biologice și toxice (BTWC), în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 196, 24.7.2012, p. 61).

⁴⁹ A se vedea Decizia 2013/668/PESC a Consiliului din 18 noiembrie 2013 în sprijinul activităților Organizației Mondiale a Sănătății în domeniul biosiguranței și biosecurității în cadrul Strategiei Uniunii Europene împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 310, 20.11.2013, p. 13).

1.1.6. Controlul exporturilor

În 2014, UE a depus eforturi considerabile pentru a continua să sprijine punerea în aplicare a Rezoluțiilor 1540, 1673 și 1810 ale Consiliului de Securitate al ONU, pe baza unei acțiuni comune a Consiliului din 2008. Acțiunea comună din 2008, precum și recenta decizie a Consiliului în sprijinul Rezoluției 1540 a Consiliului de Securitate al ONU, adoptată în iulie 2013, vizează consolidarea competențelor și a capacităților funcționarilor de stat din țări terțe ⁵⁰. În ceea ce privește procesele de control al exporturilor, în 2014, UE a continuat să sprijine țările partenere în vederea îmbunătățirii eficacității sistemelor de control al exporturilor. Cooperarea are ca scop actualizarea legislației și a procedurilor în materie de control al exporturilor prin promovarea standardelor actuale de control al exporturilor de produse cu dublă utilizare.

În ultimii opt ani, programul de promovare derulat de UE pentru controlul exporturilor de produse cu dublă utilizare, finanțat în cadrul componentei pe termen lung a Instrumentului care contribuie la stabilitate și pace (IcSP), a promovat activitățile de control al exporturilor în 28 de țări, cu o contribuție de 21 milioane EUR menită să combată proliferarea ADM.

UE a făcut declarații cu ocazia reuniunii plenare a Grupului Australia, care a avut loc la Paris în perioada 2-6 iunie 2014, a reuniunii plenare a Grupului furnizorilor nucleari, care a avut loc la Buenos Aires în perioada 26-27 iunie 2014, precum și cu ocazia celei de a 28-a reuniuni plenare a Regimului de control al tehnologiei rachetelor, care a avut loc la Oslo în perioada 28 septembrie-3 octombrie 2014.

⁵⁰ A se vedea Decizia 2013/391/PESC a Consiliului din 22 iulie 2013 în sprijinul punerii concrete în aplicare a Rezoluției 1540 (2004) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite cu privire la neproliferarea armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora (JO L 198, 23.7.2013, p. 40).

1.1.7. Codul de conduită de la Haga împotriva proliferării rachetelor balistice

UE a continuat să sensibilizeze statele nesemnate.⁵¹ A făcut acest lucru în special prin intermediul mai multor evenimente: la Viena, în mai 2014, cu ocazia Forumului anual al Codului de conduită de la Haga (HCoC), la New York, în octombrie 2014, în marja Primului comitet al Adunării Generale a ONU, la Abu Dhabi în aprilie 2014 la seminarul de informare regional pentru Orientul Mijlociu, precum și la Lima, în iulie 2014, la reuniunea de informare regională pentru America Latină.

Statele membre ale UE și-au reînnoit sprijinul acordat HCoC printr-o nouă decizie a Consiliului adoptată la 22 decembrie 2014.

1.1.8. Activitățile din spațiul cosmic

Activele spațiale operate de un număr tot mai mare de entități guvernamentale și neguvernamentale, oferă lumii beneficii enorme, care erau de neimaginat acum câteva decenii. În prezent, aceste beneficii sunt amenințate de riscuri reprezentate de deșeurile spațiale periculoase („deșeuri spațiale”), coliziuni distructive, aglomerarea de sateliți, saturația în creștere a spectrului de frecvențe radio, etc. Aceste provocări necesită participarea asumată de toate țările deținătoare de tehnologie spațială și de alte țări pentru a asigura sporirea siguranței, a securității și a durabilității pe termen lung a activităților din spațiul cosmic. UE a propus un cod internațional de conduită pentru activitățile din spațiul cosmic, care este o măsură de consolidare a transparenței și a încrederii (TCBM), concepută pentru a aborda aceste chestiuni.

⁵¹ A se vedea Decizia 2012/423/PESC a Consiliului din 23 iulie 2012 în sprijinul neproliferării rachetelor balistice în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă și a Poziției comune 2003/805/PESC a Consiliului (JO L 196, 24.7.2012).

În perioada 27-28 mai 2014, UE a organizat la Luxemburg a treia și ultima rundă de consultări deschise cu privire la propunerea de cod de conduită care a fost prezentată pentru prima oară în fața comunității internaționale în luna iunie 2012. În total, 95 de state membre ale ONU au participat la cele trei runde de consultări deschise, care au servit drept platformă pentru schimburi de opinii cu privire la proiectul de cod într-un mod transparent și deschis tuturor, în vederea consolidării sprijinului internațional față de text. În urma apelurilor participanților la consultărilor de la Luxemburg, UE a început discuțiile cu statele membre ale ONU privind progresul procesului către o etapă de negociere pe parcursul anului 2015 în vederea finalizării timpurii și a adoptării internaționale a codului de conduită.

1.2. Arme convenționale

1.2.1. Tratatul privind comerțul cu arme

Tratatul privind comerțul cu arme (TCA) ⁵², care are ca obiectiv consolidarea responsabilității și a transparenței în materie de comerț cu arme, a intrat în vigoare la 24 decembrie 2014. Cel de al 50-lea prag de ratificare pentru intrarea în vigoare a fost depășit la 25 septembrie 2014, cu o contribuție semnificativă din partea statelor membre ale UE. După intrarea sa în vigoare, punerea în aplicare și universalizarea efectivă a Tratatului vor fi esențiale pentru a asigura progrese reale pe teren. În acest context, UE a început punerea în aplicare a primelor activități de asistență din cadrul primului său program de sprijin pentru punerea în aplicare a TCA, adoptat în decembrie 2013 ⁵³. În noiembrie și decembrie 2014 au avut loc vizite de evaluare a necesităților în Columbia și respectiv în Filipine, primele două țări care beneficiază de programul UE. Seminarul regional pentru țările din America Latină și din Caraibi a avut loc în Columbia în noiembrie 2014. Acesta a permis țărilor vecine să facă schimb de opinii privind provocările comune în materie de punere în aplicare și să implice organizațiile regionale competente și societatea civilă, în vederea sensibilizării cu privire la punerea în aplicare pe termen lung coordonată.

⁵² La 5 februarie 2014, Parlamentul European a adoptat o rezoluție privind ratificarea Tratatului privind comerțul cu arme [2014/2534(RSP)].

⁵³ A se vedea Decizia 2013/768/PESC a Consiliului din 16 decembrie 2013 privind activitățile UE de susținere a punerii în aplicare a Tratatului privind comerțul cu arme, în cadrul Strategiei europene de securitate (JO L 341, 18.12.2013, p. 56)

1.2.2. Arme de calibru mic și armament ușor

În 2014, UE a continuat să sprijine punerea în aplicare integrală a programului de acțiune al ONU privind armele de calibru mic și armamentul ușor (SALW), a Instrumentului internațional de urmărire și a Protocolului privind armele de foc. În decembrie 2014, Consiliul a adoptat o decizie pentru a contribui la asigurarea eficienței activităților de securitate fizică și gestionării a stocurilor din arsenalele de arme ale guvernului din regiunea Sahel.⁵⁴ 2014 a fost marcat, de asemenea, de debutul punerii în aplicare a proiectului „iTrace”⁵⁵ finanțat de UE, care urmărește să instituie primul mecanism global de raportare pentru urmărirea sistematică a armelor convenționale ilicite și care furnizează factorilor politici și funcționarilor din domeniul controlului exporturilor informații precise, verificate privind armele și munițiile convenționale deturnate dobândite de echipele de investigații *in situ* în conflictele armate.

La 15 decembrie 2014, Consiliul a adoptat concluzii care modifică articolul standard privind armele de calibru mic și armamentul ușor („SALW”) inclus în acordurile dintre UE și țările terțe, introducând o nouă formulare referitoare la reglementarea transferurilor de arme convenționale și ținând seama de adoptarea Tratatului privind comerțul cu arme.⁵⁶

⁵⁴ A se vedea Decizia 2014/912/PESC a Consiliului din 15 decembrie 2014 de sprijinire a activităților de securitate fizică și gestionare a stocurilor pentru reducerea riscului de comerț ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor (SALW) și muniția aferentă în regiunea Sahel (JO L 360, 17.12.2014, p. 30).

⁵⁵ A se vedea Decizia 2013/698/PESC a Consiliului din 25 noiembrie 2013 în sprijinul unui mecanism global de raportare privind armele de calibru mic și armamentul ușor și alte arme și muniții convenționale ilicite pentru a reduce riscul comerțului ilicit cu acestea (JO L 320, 30.11.2013, p. 34–42).

⁵⁶ A se vedea concluziile Consiliului privind modificarea articolului privind armele de calibru mic și armamentul ușor (SALW) din cadrul acordurilor dintre UE și țări terțe, 15 decembrie 2014

1.2.3. Mine antipersonal și muniții cu dispersie

În iunie 2014, UE a participat la cea de a treia conferință de revizuire a Convenției privind interzicerea minelor antipersonal (Convenția de la Ottawa), care a avut loc la Maputo, Mozambic, pe baza concluziilor ferme ale Consiliului ⁵⁷. Conferința a avut ca rezultat adoptarea prin consens a unei declarații politice, a unui plan de acțiune pe cinci ani pentru perioada 2014-2019, precum și a unor decizii de procedură care vizează sporirea în continuare a eficacității mecanismelor convenției. În plus, punerea în aplicare a deciziei Consiliului UE în sprijinul punerii în aplicare a Planului de acțiune 2010-2014 ⁵⁸ al Convenției a continuat și în 2014, cu activități de asistență, în special în domeniul asistenței acordate victimelor și în cel al deminării. Pe lângă această decizie a Consiliului, UE și statele sale membre au furnizat împreună peste 89 de milioane EUR pentru acțiuni de luptă împotriva minelor în 2013, dintre care 30 de milioane EUR au provenit din bugetul Uniunii, aceasta devenind astfel, în ansamblul său, cel mai mare donator la nivel mondial.

Cea de a cincea reuniune a statelor părți la Convenția privind munițiile cu dispersie a avut loc în perioada 2-5 septembrie 2014 la San José, Costa Rica. Cu această ocazie a fost prezentată o declarație a UE, în care a fost reiterat sprijinul constant al UE față de eforturile internaționale care abordează impactul umanitar, socioeconomic și în materie de securitate al armelor convenționale și al utilizării nediferențiate a acestora asupra populațiilor civile.

⁵⁷ A se vedea concluziile Consiliului privind cea de a treia conferință de revizuire a Convenției privind interzicerea utilizării, stocării, producerii și transferului de mine antipersonal și distrugerea acestora („Convenția de la Ottawa”), 16-17 iunie 2014.

⁵⁸ A se vedea Decizia 2012/700/PESC a Consiliului din 13 noiembrie 2012 în cadrul Strategiei europene de securitate în sprijinul punerii în aplicare a Planului de acțiune 2010-2014 de la Cartagena, adoptat de statele părți la Convenția din 1997 privind interzicerea utilizării, stocării, producerii și transferului de mine antipersonal și distrugerea acestora (*JO L 314, 14.11.2012, p. 40-46*).

1.2.4. Controlul exporturilor

În ceea ce privește controlul exporturilor de arme convenționale, acțiunea UE rămâne ghidată de principiile responsabilității și transparenței consacrate în Poziția comună 2008/944/PESC a UE din 8 decembrie 2008. În 2014, UE a continuat să promoveze aceste principii în raport cu anumite țări terțe din imediata sa vecinătate, prin intermediul activităților de asistență pentru controlul exporturilor prevăzute în Decizia 2012/711/PESC a Consiliului, precum vizitele de studiu, revizuirile juridice și atelierele.

1.2.5. Aranjamentul de la Wassenaar

UE a participat la reuniunea plenară a Aranjamentului de la Wassenaar, care a avut loc la Viena în perioada 2-3 decembrie 2014. UE a sprijinit aderarea Ciprului la acesta.

2. Abordarea amenințărilor și a dificultăților mondiale

2.1. Criminalitatea organizată

Criminalitatea gravă și organizată reprezintă o amenințare subevaluată, atât în UE, cât și în țările terțe. Aceasta a rămas pe agenda dialogurilor politice ale EU cu numeroase țări și organizații regionale și internaționale, în special în ceea ce privește traficul de droguri. Acest lucru este cu atât mai important cu cât unele regiuni devin zonele de consum, pe lângă rolul lor „tradițional” de zone de tranzit. Africa de Vest este exemplul cel mai frapant al acestei noi tendințe, devenind totodată o zonă de producție pentru substanțele psihoactive noi (NSP) pentru cererea din zona Asiei de Est, în special Japonia.

Programele de asistență finanțate de UE și misiunile PSAC au contribuit la transpunerea orientărilor politice în practică. Aceste acțiuni urmăresc și completarea ciclului (intern) de politici ale UE privind criminalitatea internațională organizată și gravă pentru perioada 2011-2013, care se încheie, precum și noul ciclu de politici 2014-2017.

Programele privind „ruta cocainei”, respectiv „ruta heroinei”, finanțate prin Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace (IcSP), au continuat să consolideze capacitățile de aplicare a legii și legăturile internaționale de-a lungul respectivelor rute de trafic. O atenție specială va fi acordată justiției penale de-a lungul rutei cocainei. Producția și traficul de medicamente falsificate reprezintă un alt pericol pentru sănătatea publică, țările în curs de dezvoltare fiind deosebit de expuse și vulnerabile în acest sens. Un proiect IcSP vizând sensibilizarea statului și a publicului s-a derulat cu succes în Ghana, Senegal, Iordania, Maroc și Camerun. Acesta ar trebui să fie acum deschis și altor țări beneficiare.

2.2. Securitatea maritimă

În 2014, securitatea maritimă a făcut obiectul unei atenții sporite. La 6 martie, Comisia și ÎR au adoptat Comunicarea comună „Pentru un domeniu maritim mondial deschis și sigur: elemente pentru o strategie a Uniunii Europene în materie de securitate maritimă”. Aceasta a deschis drumul pentru adoptarea de către Consiliu, la 24 iunie, a Strategiei UE în materie de securitate maritimă. Statele membre au considerat că ar trebui pusă în aplicare strategia care reflectă abordarea transsectorială a UE în materie de securitate maritimă, iar la 16 decembrie Consiliul a adoptat un plan de acțiune care identifică cinci domenii (relații externe, schimb de informații, dezvoltarea capacităților, gestionarea riscurilor, cercetare și formare), în care cooperarea dintre diferiții actori maritimi poate fi îmbunătățită. În 2014, UE și-a intensificat, de asemenea, angajamentul în materie de securitate maritimă cu parteneri strategici, inclusiv organizații internaționale și foruri multilaterale, cum ar fi NATO sau ASEAN-ARF și țările partenere strategice, precum Africa de Sud și Angola.

Începând din ianuarie 2014, UE a prezidat Grupul de contact pentru pirateria în largul coastelor Somaliei (CGPCS). Președinția UE a stabilit trei priorități esențiale: raționalizarea și regionalizarea CGPCS, documentarea lecțiilor învățate în urma combaterii pirateriei în Cornul Africii și ajungerea la un număr de zero nave și zero navigatori în mâinile piraților somalezi (abreviat ca „zero/zero”).

UE a obținut rezultate legate de aceste priorități: CGPCS a fost reformat, iar statele din regiune își asumă în prezent, alături de UE, combaterea pirateriei; a fost instituit un consorțiu pentru lecțiile învățate, pentru a documenta și a analiza combaterea pirateriei, iar numărul navelor și al marinarilor aflați în mâinile somalezilor a scăzut la zero nave, respectiv 26 de navigatori în martie 2015, de la un vârf de 736 de ostatici deținuți în 2011 și 47 de nave piratate în 2010.

3. Începând din 2009, programul privind rutele maritime critice (CMR) din cadrul IcSP se concentrează asupra securității și siguranței rutelor maritime esențiale în zonele afectate de piraterie, pentru a contribui la asigurarea liniilor de comunicare din sectorul comerțului și al transporturilor maritime. Obiectivul pe termen lung vizat de program este de a îmbunătăți guvernanta maritimă. Accentul se pune pe consolidarea capacităților la nivel regional și transregional pentru schimbul de informații, cooperare și punerea în aplicare ulterioară la nivel național.

Prin conectarea progresivă a acțiunilor din cadrul CMR, programul își propune să creeze sinergii transregionale. Sunt vizate trei zone geografice: Golful Guineei, Asia de Sud-Est și vestul Oceanului Indian. Prin urmare, programul contribuie la strategiile globale ale UE în aceste regiuni: Cadrul strategic al Consiliului UE pentru Cornul Africii, documentul comun al UE privind securitatea și dezvoltarea în Golful Guineei și Declarația de la Nürnberg privind parteneriatul consolidat UE-ASEAN pentru Asia de Sud-Est. Mai recent, în 2015, au fost adoptate Strategia UE privind Golful Guineei și planul de acțiune aferent. Pentru perioada 2007-2014 a fost angajată suma de 24 milioane EUR din bugetul IcSP pe termen lung pentru securitatea maritimă.

2.3. Politica cibernetică și securitatea cibernetică

Amenințările mondiale și transregionale nu mai pot fi soluționate în mod eficient fără a fi abordate și aspectele cibernetică. Strategia de securitate cibernetică a UE din februarie 2013 îndeamnă la îmbunătățirea eforturilor la nivelul întregii Uniuni Europene în domeniile de politică legate de reziliența cibernetică, criminalitatea informatică, aspectele UE privind ciberspațiul internațional și apărarea cibernetică. Prioritățile politicii UE privind ciberspațiul internațional includ păstrarea libertății și deschiderii în ciberspațiu, dezvoltarea unor norme de comportament și aplicarea dreptului internațional existent în ciberspațiu, consolidarea capacității securității cibernetică în țări terțe și promovarea cooperării internaționale în aspecte privind ciberspațiul.

Pentru a promova în continuare aceste priorități, SEAE a continuat să pună în aplicare obiectivele politicii internaționale stabilite de Strategia de securitate cibernetică a UE. Au fost instituite dialoguri cibernetică cu SUA, India, Japonia, Coreea de Sud și China, fiind în curs de desfășurare consultări cu alți parteneri, precum Brazilia.

SEAE a continuat să urmărească îndeaproape evoluțiile mondiale privind ciberspațiul legate de drepturile omului, dezvoltarea și guvernanta internetului și a participat activ la reuniunea globală a părților interesate Netmundial, la Forumul pentru guvernanta internetului și la procesele aferente WSIS.

De asemenea, UE a sprijinit activ procesul de dezvoltare în continuare a măsurilor de consolidare a încrederii cu privire la securitatea cibernetică în cadrul OSCE și a promovat măsuri de consolidare a încrederii cibernetică în cadrul Forumului regional ASEAN. UE sprijină procesul de la Londra privind normele de comportament în spațiul cibernetic și contribuie la pregătirile pentru Conferința mondială privind ciberspațiul care va avea loc la Haga în 2015.

Au fost inițiate noi proiecte de consolidare a capacităților cibernetică în cadrul Instrumentului care contribuie la stabilitate și pace (IcSP), pentru a aborda problema criminalității informatice și a amenințărilor cibernetică, proiectele respective urmând să continue în 2015. Planificarea inițiativelor pentru 2016 este deja în curs de execuție.

În final, în noiembrie 2014, Consiliul a adoptat cadrul de politici pentru apărarea cibernetică a UE.

2.4. Diminuarea riscurilor chimice, biologice, radiologice și nucleare

UE și-a intensificat eforturile de a se angaja în cooperare în privința riscurilor pentru sănătatea umană, mediu și securitate asociate materialelor chimice, biologice, radioactive și nucleare (CBRN). În afara cadrului PESC, se oferă sprijin în cadrul componentei pe termen lung a IcSP, iar UE a continuat să sprijine centrele de excelență pentru diminuarea riscurilor chimice, biologice, radiologice și nucleare (CoE CBRN). Programarea strategică până în 2020 a fost finalizată în 2014.

A fost inaugurat centrul care găzduiește Consiliul de Cooperare al Golfului, cu secretariatul la Abu Dhabi – adăugându-se la primele patru centre regionale care au fost instituite în anul precedent pentru Fațada atlantică africană (Rabat), Orientul Mijlociu (Amman), Europa de Sud-Est/Caucazul de Sud/Republica Moldova/Ucraina (Tbilisi) și Asia de Sud-Est (Manila). Competența acestora constă în consolidarea cooperării regionale și internaționale cu privire la toate riscurile chimice, biologice, radioactive și nucleare. Numărul țărilor participante este acum 48 (decembrie 2014) și continuă să crească. Pe lângă cele 40 de proiecte contractate anterior, care însumează 49 de milioane EUR, în 2014 au fost contractate cinci noi proiecte în valoare de aproximativ 26 de milioane EUR, cu diferite consorții, cuprinzând în principal state membre. Un efort amplu s-a axat pe pregătire, prevenție și capacitate de reacție în domeniul sanitar, în special față de Ebola, în cazul căreia, pe lângă consolidarea pregătirii la nivel regional cu privire la Ebola, au fost desfășurate laboratoare mobile existente pentru a sprijini combaterea epidemiei, cu dezvoltarea în paralel a programării unor noi laboratoare mobile autonome și a formării experților locali, în vederea menținerii capacităților.

2.5. Energia

Securitatea energetică a devenit una dintre prioritățile strategice esențiale ale Uniunii Europene în 2014. Modul în care chestiunile energetice au devenit instrumentalizate în conflictul din Ucraina a avut efectul unui avertisment important privind necesitatea de a aborda de urgență provocările legate de securitatea energetică și diversificarea surselor și rutelor externe, precum și a infrastructurii asociate, cu o viziune globală pe termen lung și scurt, atât pe plan intern, cât și pe plan extern.

În luna mai, Comisia a adoptat Strategia europeană pentru securitate energetică (SESE), care a fost pregătită cu implicarea strânsă a SEAE. Strategia stabilește obiective imediate și pe termen mediu în ceea ce privește piața internă, dezvoltarea infrastructurii, producția și economisirea energiei, precum și necesitatea de a consolida acțiunea externă comună, ceea ce reprezintă un aspect important, în contextul în care eforturile de diversificare și un dialog consolidat în vecinătate sunt considerate obiective prioritare.

De asemenea, SESE a pus un accent deosebit pe aspecte legate de securitatea aprovizionării cu energie în ceea ce privește gazele naturale, pregătind calea pentru un test de rezistență specific pentru a descoperi eventuale vulnerabilități. Tot în acest cadru, UE și-a asumat un rol de lider în organizarea discuțiilor trilaterale la nivel înalt cu Rusia și Ucraina pe tema aprovizionării cu gaze. Posibila întrerupere a tranzitului gazelor naturale prin Ucraina a fost una dintre cele mai importante provocări imediate din iarna anului 2014, iar acordul cu privire la potențialele livrări rusești în Ucraina a fost, de asemenea, foarte important pentru stabilizarea situației energiei în Ucraina și furnizarea unui element pozitiv pentru convorbirile legate de criză aflate în curs de desfășurare. SEAE a participat în mod activ și a sprijinit aceste negocieri conduse de fostul vicepreședinte al Comisiei, Günther Oettinger.

Securitatea energetică a fost, de asemenea, un element important al discuției în jurul cadrului de politici privind clima și energia pentru 2030, convenit de către Consiliul European în octombrie 2014. Cadrul stabilește obiective ambițioase în materie de climă și energie, care necesită, pe de o parte, sensibilizarea activă a partenerilor din întreaga lume, în special în ceea ce privește schimbările climatice, și care constituie, pe de altă parte, factori importanți care contribuie la securitatea energetică pe termen lung a UE.

Aceste documente de politică și concluzii joacă un rol esențial în cadrul conceptului de uniune energetică, aflat în prezent în curs de elaborare sub conducerea unui nou și dedicat vicepreședinte al Comisiei. ÎR și SEAE sunt decise să transforme această uniune energetică într-un succes și au lansat în acest an un mecanism de coordonare mai strânsă cu ministerele de externe ale statelor membre, pentru a găsi modalități de utilizare mai bună și mai coerentă a instrumentelor politicii externe (de exemplu, ambasade/delegații, instrumente diplomatice) pentru susținerea obiectivelor de politică. În plus, SEAE a continuat să urmărească în mod activ lucrările în curs de desfășurare de-a lungul coridorului sudic al gazelor și a acordat sprijin pentru o nouă inițiativă energetică în zona Mediteranei, care a culminat cu o conferință organizată la Roma, în luna noiembrie.

În continuare, UE s-a implicat activ în diversele eforturi de informare și de modernizare a instituțiilor multilaterale din domeniul energiei, precum Agenția Internațională a Energiei, Comunitatea Energiei, Carta energiei și altele.

Consiliul pentru energie UE-SUA s-a reunit de două ori în cursul acestui an, și o serie de alte dialoguri politice și strategice cu parteneri-cheie de la nivel global au constituit o prioritate pe agenda lor privind energia.

2.6. Schimbările climatice

UE și-a intensificat considerabil diplomația schimbărilor climatice, în special în a doua jumătate a anului 2014, cu un accent deosebit asupra informării partenerilor strategici pentru a asigura progresul negocierilor internaționale în contextul Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (CCONUSC). Anul 2014 a fost important în pregătirea terenului pentru Conferința părților la CCONUSC de la Paris din 2015, unde UE încearcă să obțină un acord internațional echitabil, ambițios și obligatoriu din punct de vedere juridic privind schimbările climatice pentru perioada de după 2020 și să impulsioneze ambițiile referitoare la politicile privind clima anterioare anului 2020.

Cadrul privind clima și energia pentru 2030 a stat la baza contribuției preconizate stabilite la nivel național (INDC) a UE la acordul global privind clima. Măsurile INDC ambițioase ale UE au ca element central angajamentul de a-și reduce emisiile de gaze cu efect de seră la nivel intern cu cel puțin 40 % până în 2030, comparativ cu nivelurile din 1990.

În decembrie 2014, a avut loc cea de a 20-a Conferință a părților de la Lima (1-14.12.2014), reprezentând o etapă importantă în cadrul procesului de negociere și în definirea domeniului de aplicare, a conceperii și structurii Acordului de la Paris din 2015.

De asemenea, s-au realizat progrese cu privire la proiectul de text pentru acordul de la Paris în sine. Cu toate acestea, traducerea dinamicii globale ascendente în creșterea disponibilității de a ajunge la compromisuri în cadrul negocierilor formale de la Lima s-a dovedit a fi o provocare. Depășirea noțiunii bifurcate de diferențiere a responsabilităților între țările „dezvoltate” și cele „în curs de dezvoltare” în funcție de nivelurile veniturilor în 1992 rămâne dificilă și va continua să reprezinte unul din principalele obstacole în calea negocierilor pe parcursul anului 2015. De asemenea, furnizarea de garanții adecvate privind finanțarea combaterii schimbărilor climatice și acordarea de sprijin pentru adaptarea la efectele schimbărilor climatice vor fi factori importanți care vor determina reușita conferinței de la Paris.

Serviciile SEAE și ale Comisiei au cooperat îndeaproape cu delegațiile UE și cu ministerele de externe ale statelor membre pentru a spori utilizarea instrumentelor de politică externă, cum ar fi „setul de instrumente pentru diplomația climatică”, pentru a sprijini crearea unei alianțe de cooperare cu țările partenere și transmiterea unor mesaje consecvente și coerente către acestea.

2.7. Migrație

Dimensiunea externă a migrației a câștigat în importanță și va rămâne o prioritate pentru UE. Necesitatea de a îmbunătăți în continuare legăturile dintre politicile interne și cele externe ale UE și de a conferi o pondere mult mai mare politicii în domeniul migrației în cadrul politicilor externe ale Uniunii a fost confirmată de orientările strategice din iunie 2014 ale Consiliului UE privind viitorul afacerilor interne.⁵⁹

Potrivit acestora, politicile în materie de migrație trebuie să devină o parte integrantă cu o pondere mai mare în cadrul politicilor externe și de dezvoltare ale Uniunii, pe baza principiului „mai mult pentru mai mult” și prin valorificarea abordării globale în materie de migrație și mobilitate (AGMM). De asemenea, preocupările și prioritățile referitoare la politica externă ar trebui să fie reflectate într-un mod adecvat atunci când sunt definite obiectivele și acțiunile în cadrul AGMM.

⁵⁹ A se vedea, de asemenea, concluziile Consiliului privind punerea în aplicare a abordării globale în materie de migrație și mobilitate din aprilie 2014.

Migrația este văzută ca un fenomen global, complex și multifățetat, care necesită un răspuns global, coerent și pe termen lung. Această abordare presupune găsirea unei soluții pentru cauzele profunde, prin intensificarea cooperării cu țările de origine și de tranzit, în special în regiunile cele mai vizate, și printr-o mai bună integrare a aspectelor legate de migrație în politicile externe ale UE.

La 27 noiembrie, a avut loc la Roma o reuniune informală a Consiliului, în cadrul căreia miniștrii au desfășurat un schimb de opinii cu privire la modalitatea de a consolida coordonarea dintre dimensiunea externă a afacerilor interne și acțiunea externă a UE.

La 12 decembrie, Consiliul a adoptat concluzii privind migrația în cadrul cooperării pentru dezvoltare a UE, în care au fost solicitate acțiuni la nivelul UE care să integreze pe deplin dimensiunea migrației în politica de dezvoltare și cooperarea pentru dezvoltare ale UE, acolo unde este cazul, și prin asigurarea unor răspunsuri corespunzătoare în materie de finanțare.

Uniunea Europeană se implică în mod activ în inițiativa Nansen care urmărește obținerea unui consens internațional referitor la o agendă privind protecția care abordează nevoile persoanelor strămutate la nivel transfrontalier în contextul dezastrelor și efectele schimbărilor climatice.

În octombrie 2014, Consiliul a adoptat concluziile privind „adoptarea de măsuri pentru o mai bună gestionare a fluxurilor migratorii – abordare strategică și priorități operaționale”. Acțiunea în cooperare cu țările terțe reprezintă unul dintre cei trei piloni de intervenție prevăzuți în concluziile menționate anterior.

UE continuă să plaseze sistematic chestiunea migrației pe ordinea de zi a dialogurilor sale politice, economice și sociale cu țările vecine și partenerii săi strategici, precum și în cadrul mai multor inițiative regionale. În acest sens, în anul 2014 au fost de o mare importanță: adoptarea unei declarații independente privind migrația și mobilitatea de către reuniunea la nivel înalt UE-Africa desfășurată la Bruxelles în luna aprilie, cea de a noua reuniune la nivel înalt a dialogului structurat și cuprinzător UE-CELAC privind migrația desfășurată la Bruxelles la 13 noiembrie; cea de a patra conferință ministerială a procesului de la Rabat, desfășurată la Roma la 27 noiembrie, lansarea procesului de la Khartoum de către reuniunea ministerială UE-Africa de Est desfășurată la Roma la 28 noiembrie și încheierea parteneriatelor pentru mobilitate cu Tunisia și Iordania.

2.8. Droguri

UE și-a continuat eforturile consecvente pentru a aborda problemele legate de droguri la nivel mondial, printre altele, prin dialoguri specifice și consolidarea instituțiilor și a capacităților în principalele țări și regiuni (America Latină, Afganistan și Pakistan, Asia Centrală și Africa de Vest). A fost aplicată o abordare cuprinzătoare și echilibrată pentru a viza ansamblul efectului degradant asupra stabilității și a securității țărilor-sursă și de tranzit, cu accent pe producția, oferta și cererea de droguri, dar și la un nivel mai larg, și anume combaterea corupției, spălării banilor și a criminalității legate de droguri. Acest lucru s-a realizat ținând cont de respectarea drepturilor omului, care reprezintă o valoare adăugată majoră a politicii UE în acest domeniu.

Pe baza Strategiei UE în materie de droguri (2013-2020) și a Planului de acțiune al UE în materie de droguri (2013-2016), o serie de programe de succes au continuat să producă rezultate. În America Latină, mecanismul UE-CELAC privind cooperarea și coordonarea în materie de droguri a câștigat teren în mod decisiv, reprezentând un acquis semnificativ pentru continuarea dialogului UE-ALC, de exemplu privind implicațiile asupra sănătății publice ale abuzului de droguri. Programul de cooperare COPOLAD a continuat să consolideze, printre altele, observatoarele naționale ale drogurilor și să stimuleze dezvoltarea rurală. În Asia Centrală, UE a finanțat renovarea punctelor de trecere a frontierei, crearea unităților specializate în determinarea caracteristicilor drogurilor și a permis cooperarea interinstituțională privind aspectele transfrontaliere critice.

Așa-numitul concept de „rute ale drogurilor” este încă în curs de elaborare, dar facilitează deja în mare măsură acțiunea coerentă a contribuitorilor UE (instituții și state membre) în lupta împotriva drogurilor (a se vedea, de asemenea, secțiunea privind criminalitatea organizată).

Aceste eforturi practice au fost consolidate prin activitățile diplomatice și asistența comună cu unele organizații internaționale: PNUD pune în aplicare un program de gestionare a frontierelor în Asia Centrală al UE (BOMCA). În plus, au avut loc dialoguri privind drogurile cu parteneri și regiuni-cheie precum SUA, CELAC, Balcanii de Vest, Rusia (la nivel tehnic).

Nu în ultimul rând, în 2014 UE a început, împreună cu partenerii săi internaționali, pregătirile pentru sesiunea extraordinară pe tema drogurilor a Adunării Generale a ONU (2016). Desfășurată pentru prima oară în ultimii 18 ani, se preconizează că sesiunea va deschide noi perspective în gestionarea problemei drogurilor la nivel mondial în cadrul convențiilor ONU existente în materie de droguri.

La fel ca în multe alte domenii globale, îmbunătățirea legăturii dintre dimensiunea internă și cea externă a politicii UE a făcut obiectul unor schimburi de idei și acțiuni instituționale, acestea urmând să continue în 2015.

2.9. Aprovizionarea responsabilă cu minerale

La 5 martie 2014, ÎR și Comisia au propus o abordare integrată a UE în vederea opririi obținerii de profituri din schimburile comerciale cu minerale utilizate pentru finanțarea conflictelor armate. Abordarea pune accentul pe simplificarea modalităților prin care întreprinderile să se aprovizioneze cu staniu, tantal, tungsten și aur în mod responsabil și să încurajeze exploatarea legitimă în zonele afectate de conflicte și în zonele cu risc ridicat, precum și comerțul cu aceste zone.

Abordarea integrată constă într-o comunicare comună a ÎR și a Comisiei care prezintă o abordare cuprinzătoare globală în materie de politică externă privind abordarea legăturii dintre conflicte și exploatarea și comerțul cu minerale, care prevede implicarea în continuare în sprijinul orientărilor OCDE privind diligența necesară referitoare la existența unui lanț de aprovizionare responsabil în cazul mineralelor provenite din zone afectate de conflicte și cu grad ridicat de risc, precum și în vederea sensibilizării și sprijinului în favoarea politicii externe a UE, inclusiv instrumentele de dezvoltare. Comunicarea comună este însoțită de o propunere a Comisiei privind un regulament de instituire a unui sistem al UE de autocertificare cu privire la diligența necesară în cadrul lanțului de aprovizionare a importatorilor responsabili, pe baza sistemului OCDE.

La 23 iunie 2014, Consiliul a adoptat concluzii privind abordarea Uniunii referitoare la aprovizionarea responsabilă cu minerale. Consiliul a subliniat nevoia ca Înaltul Reprezentant și Comisia să promoveze în continuare un dialog diplomatic puternic, cuprinzător și coerent în privința diplomației materiilor prime, abordând legătura dintre securitate și dezvoltare în mod concertat și strategic.

2.10. Combaterea terorismului

UE a rămas pe deplin angajată în prevenirea și combaterea terorismului, promovarea statului de drept și a justiției penale, cu respectarea în paralel a drepturilor omului. Principalele obiective ale UE la nivel mondial rămân aprofundarea consensului internațional și consolidarea eforturilor internaționale de combatere a terorismului.

Un element-cheie al abordării strategice a UE este sensibilizarea politică prin dialoguri politice privind combaterea terorismului cu numeroși parteneri și organizații internaționale importante. Aceste dialoguri reprezintă o platformă importantă pentru semnalarea unor aspecte critice (de exemplu, în 2014, privind chestiunea luptătorilor străini din Siria/Irak). În 2014, au avut loc dialoguri politice dedicate în domeniul combaterii terorismului cu Regatul Arabiei Saudite, Turcia, Canada, ONU, SUA (cooperarea privind combaterea terorismului și combaterea finanțării terorismului), precum și Australia. Chestiunile legate de terorism au fost discutate și într-o serie de alte reuniuni de dialog ale UE, inclusiv dialoguri pe teme de securitate a politicii externe.

În 2014, UE s-a concentrat asupra abordării eficace, prin măsuri concrete, a amenințării reprezentate de luptătorii străini, alături de ONU și de toate statele membre. Teroarea brutală reprezentată de ISIL/Daesh a necesitat concentrarea suplimentară a eforturilor asupra situației din Siria și Irak. Acest lucru a condus la elaborarea Strategiei de combatere a terorismului pentru Siria și Irak, cu un accent deosebit asupra luptătorilor străini, adoptată de Consiliu la 20 octombrie. Aceasta este o componentă-cheie a eforturilor cuprinzătoare ale UE de a pune în aplicare RCSONU 2178 privind luptătorii străini și combaterea extremismului violent. În 2014, statele membre au convenit, de asemenea, să crească cu până la 400 % asistența specifică combaterii terorismului acordată de UE țărilor terțe din cadrul Instrumentului care contribuie la stabilitate și pace, în contextul viitorului cadru financiar pentru perioada 2014-2020. Asistența UE în materie de combatere a terorismului se concentrează în principal asupra următoarelor domenii prioritare: regiunea Asiei de Sud, în special Pakistan, Afghanistan; Sahel, Nigeria și Maghreb; Cornul Africii/Yemen și punerea în aplicare a standardelor ONU în materie de combatere a terorismului.

UE a continuat să sprijine rolul esențial al ONU pentru cooperarea multilaterală în prevenirea și combaterea terorismului. În ansamblu, Strategia globală a ONU de combatere a terorismului este parte integrantă a abordării UE privind combaterea terorismului. UE menține un dialog strâns pe teme de combatere a terorismului cu o serie de agenții ale ONU, promovând rolul esențial al ONU în cooperarea multilaterală în prevenirea și combaterea terorismului. UE a sprijinit în mod ferm eforturile Secretarului General al ONU privind punerea în aplicare a Strategiei globale a ONU de combatere a terorismului (care a fost subliniată la cel de al patrulea exercițiu de revizuire a punerii în aplicare a Strategiei globale a ONU de combatere a terorismului, desfășurat în iunie 2014).

UE a rămas un puternic susținător al Forumului mondial pentru combaterea terorismului (GCTF), fiind menționată ca atare în cursul celei de a cincea reuniuni ministeriale a GCTF de la New York, desfășurată în septembrie 2014.⁶⁰

UE a continuat să ofere sprijin pentru cele trei instituții inspirate de GCTF: Hedayah, centrul internațional de excelență pentru combaterea extremismului violent, Fondul global pentru implicarea și reziliența comunităților (GCERF) și Institutul Internațional pentru Justiție și Statul de Drept.

În ceea ce privește finanțarea terorismului, UE a aprobat un program specific de promovare a capacităților unității de informații financiare (FIU) în Cornul Africii și Yemen. Până în decembrie 2014, UE a publicat 15 regulamente de punere în aplicare privind regimul de sancțiuni împotriva Al-Qaida, care transpune în legislația UE deciziile luate de Comitetul de sancțiuni Al-Qaida al ONU.

⁶⁰ Reuniunea ministerială din acest an a GCTF a pregătit reuniunea specială a Consiliului de Securitate al ONU privind luptătorii teroriști străini și combaterea extremismului violent, prezidată de președintele Barack Obama la 24 septembrie. De asemenea, UE a susținut lansarea la Marrakech, la 15-16 decembrie 2014, a unui nou grup de lucru cu privire la aspecte legate de luptătorii teroriști străini (coprezidat de Țările de Jos și Maroc), precum și progresele inițiativelor GCTF în domeniul combaterii extremismului violent și în cel al statului de drept: comitetul director internațional al Centrului de Excelență privind combaterea extremismului violent (centrul Hedayah de la Abu Dhabi); Institutul Internațional pentru Justiție și Statul de Drept (IIJ); Fondul global pentru angajarea și reziliența comunităților (GCERF). UE sprijină aceste inițiative din punct de vedere financiar și va face parte din comitetele de conducere și de coordonare relevante ale acestor inițiative. SUA și Turcia vor coprezida în continuare Grupul de lucru pentru Cornul Africii al GCTF.

C. Contribuția la o ordine multilaterală mai eficientă (ONU, Consiliul European, OSCE, G7/G8/G20)

1. ONU

Multilateralismul eficient reprezintă nucleul politicii externe a UE. Prin intermediul delegațiilor sale acreditate pe lângă organismele ONU de la New York, Geneva, Viena, Paris, Nairobi și Roma, UE desfășoară o cooperare solidă cu ONU în întreaga gamă de acțiune a ONU.

UE și statele sale membre în mod colectiv, continuă să fie cel mai important contribuitor financiar la sistemul ONU. Suma contribuțiilor celor 28 de state membre ale UE se ridică la 35 % din bugetul obișnuit al ONU, respectiv la 36,8 % din bugetele de menținere a păcii ale ONU. În plus, UE și statele sale membre furnizează de asemenea aproximativ jumătate din toate contribuțiile voluntare la fondurile și programele ONU.

În iunie 2014, Consiliul a adoptat prioritățile UE pentru cea de a 69-a reuniune a Adunării Generale a ONU ⁶¹, în conformitate cu prioritățile pe termen mediu ale UE la Organizația Națiunilor Unite (2012-2015), permițând acțiunea orientată și coordonată a UE în cadrul a cinci capitole vaste: pace și securitate, dezvoltare durabilă, drepturile omului, consolidarea aspectelor ONU și a celor umanitare. Statele membre ale UE vor viza în continuare o gestionare eficientă și eficace a ONU și a resurselor sale financiare, precum și continuarea reformei. ⁶²

⁶¹ Prioritățile UE pentru cea de a 69-a sesiune a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite (documentul 10856/14).

⁶² La 2 aprilie 2014, Parlamentul European a adoptat o recomandare adresată Consiliului privind cea de a 69-a sesiune a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite. Recomandarea este structurată în jurul următoarelor teme: drepturile omului, democrația și statul de drept, pacea și securitatea, responsabilitatea de a proteja, femeile și copiii, programul de dezvoltare pentru perioada de după 2015, precum și alte aspecte, inclusiv viața privată în era digitală, Tratatul privind comerțul cu arme, UE la ONU și schimbările climatice [Recomandarea Parlamentului European din 2 aprilie 2014 adresată Consiliului privind cea de a 69-a sesiune a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite (documentul 2014/2017(INI), P7_TA (2014)0259)].

Ca urmare a unei rezoluții adoptate la 3 mai 2011 (care nu a modificat statutul de observator al UE), reprezentanții UE, astfel cum este stabilit în Tratatul de la Lisabona, au dreptul de a lua cuvântul în cadrul Adunării Generale a ONU. De asemenea, sunt în curs de desfășurare lucrări de revizuire a drepturilor de participare a UE la o serie de organizații internaționale.

Președintele Consiliului European a reprezentat UE la dezbaterile generale anuale de deschidere a Adunării generale din septembrie și, de asemenea, a luat cuvântul la reuniunea la nivel înalt a Consiliului de Securitate al ONU privind luptătorii străini, care a avut loc la 24 septembrie 2014. În februarie 2014, în urma unei informări din partea ÎR, Consiliul de Securitate a salutat în mod oficial cooperarea strânsă dintre ONU și UE într-o declarație prezidențială. UE și ONU cooperează cu succes cu privire la numeroase situații de criză, cooperarea lor fiind favorizată de dialogul bianual la nivel înalt din cadrul Comitetului director UE-ONU pentru gestionarea crizelor.

2. Pacea și securitatea

UE și Organizația Națiunilor Unite sunt parteneri esențiali în domeniul păcii și securității. Consiliul de Securitate al ONU a subliniat acest lucru la 14 februarie 2014, când a salutat, printr-o declarație prezidențială adoptată prin consens, cooperarea strânsă dintre Organizația Națiunilor Unite și Uniunea Europeană și a încurajat ambele organizații să își consolideze în continuare relațiile instituționale și parteneriatul strategic.

Cooperarea strategică strânsă în scopul menținerii păcii și securității internaționale s-a extins, ajungând să acopere întregul ciclu de conflict, de la prevenire la consolidarea postconflict a păcii. În prezent, statele membre ale UE contribuie în proporție de 37 % la bugetul de menținere a păcii, precum și cu 8 % din personalul din cadrul operațiilor ONU de menținere a păcii. Dezvoltarea politicii de securitate și apărare comune a UE (PSAC) a permis cooperarea semnificativă și tot mai extinsă dintre UE și ONU în materie de gestionare a crizelor civile și militare, cum ar fi în largul coastelor Somaliei (Atalanta), în Kosovo (EULEX), Mali (EUTM Mali), Republica Centrafricană (EUFOR RCA) și continuă să reprezinte o parte importantă a parteneriatului nostru global. Consolidarea sprijinului acordat de UE operațiilor ONU de menținere a păcii constituie una dintre prioritățile UE bazate pe planul de acțiune din iulie 2012. Prin rolul său de dezvoltare puternică la nivel național în privința consolidării păcii, precum și prin activitățile sale de consolidare a păcii pe termen lung în situații postconflict, UE joacă un rol activ în cadrul Comisiei ONU pentru consolidarea păcii și în toate configurațiile statale ale acesteia.

UE a continuat să sprijine elaborarea și aplicarea conceptului de responsabilitate de a proteja și susține includerea acestui punct pe ordinea de zi oficială a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite din 2015, conform propunerii Secretariatului General al ONU din raportul acestuia privind „responsabilitatea de a proteja” din iulie 2014.

3. Dezvoltarea umană, economică și socială și agenda de dezvoltare pentru perioada de după 2015

În 2014, aspectele legate de dezvoltare au fost chiar mai importante decât în anii precedenți. UE și-a intensificat eforturile în vederea îndeplinirii Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului (ODM) până în 2015, ca bază a unei viitoare agende pentru perioada de după 2015. Aceasta a acționat în direcția unui cadru general unic pentru perioada de după 2015, care recunoaște interdependența eradicării sărăciei și a dezvoltării durabile.

Pentru a își îmbunătăți impactul asupra eradicării sărăciei extreme și pentru a sprijini țările partenere în realizarea deplină a Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului, Uniunea Europeană a aplicat o nouă metodologie de alocare transparentă, ceea ce a dus la creșterea proporției sprijinului acordat țărilor care îl necesită în cea mai mare măsură, inclusiv statele fragile, în timp ce 16 țări mari și mai avansate au încheiat ciclul ajutorului bilateral. Programele bilaterale strategice, adoptate în 2014, sunt mai bine orientate și se concentrează asupra a maximum 3 sectoare. Domeniile de cooperare au fost alese dintre domeniile prioritare ale agendei schimbării, în special drepturile omului, democrația și alte elemente-cheie ale bunei guvernante și ale creșterii durabile și favorabile incluziunii. Programarea în comun cu statele membre ale UE și cu alți donatori este, de asemenea, promovată în peste 40 de țări.

UE și ONU sunt în prezent parteneri apropiați care conlucrează în peste 100 de țări, în domenii precum dezvoltarea rurală și economică, apa și serviciile sanitare, accesul la sănătate publică, ocuparea forței de muncă și locurile de muncă decente, accesul la educație și reconstrucția postconflict.

Fondurile din domeniul cooperării pentru dezvoltare au sprijinit eforturile ONU în materie de guvernanță democratică, asistență electorală, prevenirea conflictelor și redresare postconflict, drepturile omului, egalitatea de gen și schimbările climatice. Alte sectoare prioritare de cooperare cu ONU, foarte importante, sunt securitatea alimentară și nutriția și dezvoltarea rurală, sprijinirea educației și a sănătății, precum și sprijinirea refugiaților.

În mai 2014, Comisia a adoptat comunicarea intitulată „Un rol mai puternic pentru sectorul privat în realizarea creșterii durabile și favorabile incluziunii în țările în curs de dezvoltare”, în care recunoaște rolul său de furnizor de locuri de muncă în combaterea sărăciei și, prin urmare, impactul său asupra situației securității la nivel național și, totodată, pledează pentru consolidarea angajamentului său în cooperarea pentru dezvoltare a UE.

În iulie 2014, Grupul de lucru deschis (GLD) privind obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) a adoptat propunerea sa privind obiectivele de dezvoltare durabilă.

Comitetul interguvernamental de experți privind finanțarea dezvoltării durabile (ICESDF) și-a adoptat raportul la începutul lunii august 2014. Bazându-se pe acestea și pe alte contribuții, în ianuarie 2015 Secretarul General al ONU și-a prezentat raportul de sinteză intitulat „Drumul către demnitate până în 2030: eradicarea sărăciei, transformarea traiului tuturor și protejarea planetei”⁶³. În luna septembrie a anului 2014 a avut loc dezbateră Adunării Generale a ONU, cu tema: „Obținerea de rezultate pe baza agendei pentru dezvoltare favorabilă transformării pentru perioada de după 2015 și punerea în aplicare a acesteia”.

Următoarea etapă a negocierilor interguvernamentale va demara la începutul anului 2015, în vederea obținerii unui acord în cadrul reuniunii la nivel înalt din septembrie 2015 asupra unui cadru general pentru perioada de după 2015, inclusiv noi obiective de dezvoltare durabilă (ODD), care ar aborda eradicarea sărăciei și dezvoltarea durabilă în cele trei dimensiuni ale acestora (economică, socială și de mediu/privind schimbările climatice).

În decembrie 2014, Consiliul a adoptat concluzii, care oferă baza pentru poziția UE în cadrul viitoarelor negocieri internaționale în cadrul ONU, care vor fi finalizate cu ocazia reuniunii la nivel înalt din septembrie.⁶⁴

4. Cooperarea cu țările din Africa, zona Caraibilor și Pacific (ACP)

A fost pus în aplicare cel de al 11-lea FED, instrumentul financiar care vizează cooperarea pentru dezvoltare a UE cu statele din Africa, zona Caraibilor și Pacific (ACP) până în 2020.

În prezent, programele indicative naționale și regionale (PIN și PIR), precum și programul intra-ACP sunt în curs de negociere, de aprobare și de semnare atât la nivelul UE, cât și la nivelul țărilor partenere din ACP. Până la sfârșitul lui 2014 au fost semnate peste 50 % din programele indicative naționale. Restul vor fi finalizate în 2015.

⁶³ A/69/700

⁶⁴ Parlamentul European a adoptat, la 25 noiembrie 2014, o rezoluție referitoare la UE și cadrul de dezvoltare globală pentru perioada de după 2015 [2014/2143(INI)].

5. G7/G20

Comisia și președintele Consiliului European au participat la o serie de reuniuni la nivel înalt și la reuniuni ale G7 și G20 în cursul anului 2014.

În 2014, discuțiile din cadrul G7 au fost în mare parte dominate de reacția la criza din Ucraina și de relațiile cu Rusia. O agendă pozitivă vizând detensionarea în raport cu Rusia și stabilizarea Ucrainei a fost, de asemenea, discutată în acest context. Alte considerații din cadrul acestui grup s-au axat pe creșterea economică la nivel mondial și pe modalitatea de abordare a ratei ridicate a șomajului, a aspectelor comerciale și a legăturii dintre schimbările climatice și securitatea energetică. De asemenea, liderii și-au subliniat angajamentul față de eforturile depuse la nivel internațional pentru a combate schimbările climatice în temeiul Convenției-cadru a ONU asupra schimbărilor climatice și aspectele legate de dezvoltare, prin intermediul agendei pentru perioada de după 2015.

UE sprijină pe deplin activitatea grupului Roma/Lyon ⁶⁵ din cadrul G7, ca parte a eforturilor UE de a pune în aplicare RCSONU 2178 și Strategia de combatere a terorismului pentru Siria și Irak, cu un accent deosebit asupra luptătorilor străini, adoptată de Consiliu la 20 octombrie 2014.

UE a salutat rezultatele reuniunii la nivel înalt a G20 de la Brisbane, care a avut drept obiectiv plasarea economiei globale pe calea unei creșteri durabile. Reuniunea la nivel înalt a G20 a adoptat Planul de acțiune de la Brisbane privind creșterea economică și ocuparea forței de muncă și a pus un accent puternic pe investiții. G20 și-a reafirmat, de asemenea, angajamentul față de o impozitare mai echitabilă și a oferit un nou impuls reglementării financiare, acțiunilor globale în domeniul climei și comerțului deschis, încorporate în sistemul comercial multilateral. În cele din urmă, G20 a înregistrat progrese în ceea ce privește combaterea corupției, energia și dezvoltarea durabilă, dezvoltarea și reforma instituțiilor economice internaționale.

⁶⁵ Grupul Roma/Lyon din cadrul G7 se ocupă de combaterea terorismului și a criminalității organizate.

6. Consiliul Europei

UE a urmat în continuare linia angajamentului activ față de Consiliul Europei, în conformitate cu memorandumul de înțelegere semnat între cele două organizații în 2007, în special în ceea ce privește politica europeană de vecinătate și Balcanii de Vest. Activitatea Consiliului Europei în 2014 s-a concentrat într-o măsură importantă asupra Ucrainei. Consiliul Europei a pus la dispoziția Ucrainei expertiza sa cu privire la aspecte-cheie referitoare la reformele juridice, constituționale și electorale, precum și drepturile omului. De asemenea, a continuat să coopereze cu UE în sudul Mediteranei și în Asia Centrală, în cadrul strategiei Consiliului Europei de cooperare cu vecinii săi.

Programele comune UE-Consiliul Europei rămân o componentă fundamentală a cooperării noastre. În 2014, UE și Consiliul Europei au colaborat pentru a stabili noi modalități de cooperare prin intermediul unor proiecte, prevăzând o perspectivă de cooperare pe termen mai lung, obiective și rezultate mai clare. La 1 aprilie 2014, Secretarul General Jagland și fostul comisar Stefan Füle au semnat o declarație de intenție prin care era confirmată această orientare.

7. Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa

Agenda OSCE în 2014 a fost umbrită de criza din Ucraina și din vecinătatea acesteia. Conflictul a scos în evidență valoarea continuă a organizației, dar și limitările sale politice și operaționale. Rusia a încălcat principiile fundamentale ale OSCE și a obstrucționat OSCE în asumarea pe deplin a rolului său în ceea ce privește punerea în aplicare a acordurilor de la Minsk, mai ales în ceea ce privește supravegherea frontierelor. În același timp, OSCE și-a dovedit utilitatea ca unic actor internațional și imparțial aflat pe teren în zona de conflict din Ucraina, și ca forum privilegiat de dialog între diferitele părți pe parcursul crizei. UE a salutat eforturile considerabile depuse în cursul anului 2014, în abordarea crizei, de președinția elvețiană în exercițiu a OSCE.

UE, ale cărei state membre reprezintă aproape jumătate din numărul de state participante ale OSCE și care contribuie în proporție de 70 % la bugetul organizației, a continuat să sprijine activitatea OSCE în toate cele trei dimensiuni ale acesteia (politico-militară, economică-de mediu și umană), precum și în interdependențele dintre acestea. Uniunea a continuat să apere și să promoveze principiile și angajamentele OSCE în fața mai multor provocări, cum ar fi acțiunile Rusiei în Ucraina sau deteriorarea situației drepturilor omului în unele părți din Caucazul de Sud și Asia Centrală.

În ceea ce privește criza din interiorul și din jurul Ucrainei, UE a acordat un important sprijin politic, financiar și în natură pentru diferite activități ale OSCE, în special Misiunea specială de monitorizare (MSM), misiunea de observare la două puncte de control de la frontiera rusă, precum și misiunile de observare a alegerilor din partea Biroului pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR) al OSCE la alegerile prezidențiale și parlamentare anticipate din Ucraina. MSM este cea mai mare operație pe teren a OSCE din ultimii ani și a fost nevoită să își desfășoare activitățile în condiții din ce în ce mai dificile. UE a sprijinit extinderea acesteia la 500 de observatori până în ianuarie 2015, iar statele membre ale UE au contribuit cu peste 70 % din personalul misiunii. Pe lângă contribuțiile statelor sale membre, Uniunea a furnizat 7 milioane EUR din fonduri extrabugetare pentru MSM prin intermediul Instrumentului care contribuie la stabilitate și pace (IcSP), precum și 40 de vehicule neblindate și patru vehicule blindate. De asemenea, UE a acordat un sprijin politic puternic pentru grupul tripartit de contact privind Ucraina, alcătuit din reprezentanți ai președinției în exercițiu a OSCE, Ucrainei și Rusiei.

Ca răspuns la criza din Ucraina, UE a sprijinit o utilizare amplă a instrumentelor politico-militare ale OSCE, în special documentul de la Viena. A fost întreprins un număr semnificativ de măsuri de verificare atât în Ucraina, cât și în Rusia, cu participarea activă a statelor membre ale UE, în încercarea de a atenua îngrijorările cu privire la activitățile militare ruse neobișnuite care au avut loc de-a lungul frontierei cu Ucraina. Cu toate acestea, eforturile de dezamorsare a conflictului au avut un impact limitat, din cauza intereselor de securitate divergente și a lipsei de voință politică a Rusiei să își respecte angajamentele privind măsurile de consolidare a încrederii și a securității nu numai în literă, ci și în spirit. Prin urmare, UE va continua să facă eforturi în direcția punerii în aplicare integrale și a modernizării Documentului de la Viena, în vederea amplificării rolului OSCE de consolidare a încrederii și a securității, de reducere a riscurilor și de prevenire a conflictelor.

Criza din interiorul și din jurul Ucrainei a afectat și conflictele prelungite din zona OSCE. În ciuda dificultăților întâmpinate, UE a continuat să se implice activ în soluționarea acestor conflicte, în special prin participarea la discuțiile legate de soluționarea conflictului din Transnistria și la dezbaterile internaționale de la Geneva privind consecințele conflictului din 2008 din Georgia. De asemenea, UE a continuat să sprijine eforturile care vizează realizarea de progrese în soluționarea conflictului privind Nagorno-Karabah. UE acordă fonduri substanțiale pentru consolidarea încrederii între părțile la fiecare dintre aceste conflicte.

UE a continuat să acorde o mare importanță punerii în aplicare depline a angajamentelor asumate cu privire la dimensiunea umană, cu precădere în domeniul drepturilor omului și al libertăților fundamentale. În acest context, Uniunea a subliniat mai ales rolul important al instituțiilor autonome ale OSCE (ODIHR, reprezentantul pentru libertatea mass-mediei și Înaltul Comisar pentru Minoritățile Naționale).

Cooperarea cu OSCE s-a dezvoltat în continuare în domeniul amenințărilor transnaționale, inclusiv cu privire la chestiuni legate de combaterea terorismului, gestionarea frontierelor și securitatea cibernetică. De asemenea, UE a continuat să sprijine activitatea operațiilor OSCE de pe teren, în special în Balcanii de Vest, Caucazul de Sud și Asia Centrală. UE a continuat să ofere sprijin financiar semnificativ inițiativei pentru securitatea comunităților din Kârgâzstan prin intermediul IcSP.

Consiliul ministerial anual desfășurat în perioada 4-5 decembrie 2014 la Basel a discutat cu precădere despre criza din interiorul și din jurul Ucrainei. Deși nu s-a putut ajunge la un consens referitor la o declarație privind criza, discuțiile au confirmat faptul că OSCE reprezintă un for esențial pentru chestiuni privind securitatea europeană. Reuniunea ministerială a demonstrat, de asemenea, că a existat un consens între marea majoritate a statelor participante de a se opune acțiunilor Rusiei în interiorul și în jurul Ucrainei, precum și pentru susținerea principiilor de bază ale Actului final de la Helsinki, inclusiv inviolabilitatea frontierelor. Reuniunea ministerială a discutat și despre viitorul securității europene. Cu toate că procesul Helsinki+40 (încercarea de a revigora OSCE în perioada premergătoare celei de a 40-a aniversări a semnării Actului final de la Helsinki în 1975) nu a înregistrat aproape niciun progres în 2014, reuniunea ministerială a convenit să continue să aprofundeze acest proces având în vedere viitoarea aniversare. De asemenea, președinția elvețiană, în cooperare cu succesorii acesteia, Serbia (2015) și Germania (2016), a instituit un grup format din personalități eminente, care va desfășura activități referitoare la viitorul securității europene.

D. Sprijinul pentru democrație, drepturile omului, dreptul internațional umanitar și statul de drept

1. Promovarea drepturilor omului, a dreptului internațional umanitar, a democrației și a statului de drept

În 2014, UE și-a menținut angajamentul de a promova respectarea drepturilor omului în întreaga lume și de a susține conformitatea cu dreptul internațional umanitar. Cadrul strategic al UE și Planul de acțiune privind drepturile omului și democrația, adoptate în iunie 2012, au continuat să reprezinte documente de referință ale politicii externe a UE în acest domeniu, care stabilesc principiile directoare și prioritățile principale ale acțiunii UE. Aceste documente urmăresc să îmbunătățească eficacitatea și coerența politicii UE în domeniul drepturilor omului și să plaseze drepturile omului și democrația în centrul acțiunii externe a Uniunii.

Având în vedere că planul de acțiune expiră la sfârșitul anului, pe parcursul perioadei de raportare, Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) a declanșat un vast proces de consultare cu alte instituții ale UE (Comisia, Consiliul și statele membre, Parlamentul European) și cu părți interesate relevante (inclusiv, în special, organizații ale societății civile și instituții academice), cu scopul de a pregăti un plan de acțiune reînnoit pe deplin, care urmează să fie adoptat la începutul anului 2015.

2. Drepturile omului în ansamblul politicii UE

În 2014, Reprezentantul Special al UE pentru drepturile omului, Stavros Lambrinidis, a împlinit doi ani de mandat. Rolul său principal, astfel cum a fost definit în mandat, a continuat să fie sporirea coerenței, eficienței și vizibilității drepturilor omului în cadrul politicii externe a UE. În acest scop, reprezentantul special s-a concentrat pe consolidarea angajamentului UE față de parteneri strategici, inclusiv prin vizite în Statele Unite, Brazilia și Mexic; construirea relațiilor cu țări în tranziție și cu parteneri regionali, inclusiv Myanmar/Birmania, Pakistan și Egipt; creșterea vizibilității UE și a implicării sale în mecanisme multilaterale și regionale privind drepturile omului; cooperarea cu societatea civilă și consolidarea rolului acesteia. Acesta s-a concentrat, totodată, asupra promovării principalelor priorități ale UE, în special cele reflectate în orientările UE privind drepturile omului, dar și asupra altor aspecte, de exemplu libertatea de exprimare online și offline, drepturile femeilor, abordarea dezvoltării bazată pe drepturile omului, abolirea pedepsei cu moartea, precum și afacerile și drepturile omului.

De asemenea, SEAE a luat măsuri de raționalizare a mecanismelor și procedurilor sale interne, cu scopul creșterii eficienței acțiunii sale în domeniul drepturilor omului. Grupul de lucru al Consiliului pentru drepturile omului (COHOM), care se ocupă de toate aspectele ce țin de drepturile omului ale relațiilor externe ale Uniunii Europene, a adoptat prioritățile strategice ale UE în cadrul forurilor ONU pentru drepturile omului pentru anul 2014, care au contribuit la rezultatele pozitive ale activității UE în cadrul ONU. Mulțumită eforturilor concertate ale delegațiilor UE, ale șefilor misiunilor, ale instituțiilor și serviciilor UE și ale statelor membre, 132 de strategii de țară privind drepturile omului au fost aprobate de Comitetul politic și de securitate (COPS). Punerea în aplicare a strategiilor de țară privind drepturile omului a dus la o colaborare mai intensă între delegațiile UE și ambasadatele statelor membre cu privire la drepturile omului și a contribuit la o mai bună încadrare și o mai mare coerență a dialogurilor privind drepturile omului.

În 2014, UE a desfășurat dialoguri și consultări oficiale privind drepturile omului cu 37 de țări partenere și grupări regionale, inclusiv, pentru prima dată, un dialog pe tema drepturilor omului cu Myanmar/Birmania. În plus, multe dintre cele 79 de țări din Africa, zona Caraibilor și Pacific care sunt părți ale Acordului de la Cotonou s-au angajat într-un dialog cu UE. Dialogul privind drepturile omului cu Rusia a fost suspendat, iar cel cu Azerbaidjan a fost amânat. UE a continuat să depună eforturi pentru a îmbunătăți impactul și eficacitatea dialogurilor, inclusiv prin stabilirea de legături între dialoguri și alte instrumente de politică, prin elaborarea de mecanisme de monitorizare și prin abordarea unor cazuri individuale în cadrul discuțiilor. Majoritatea dialogurilor privind drepturile omului au fost precedate de reuniuni de consultare cu organizații ale societății civile, la Bruxelles și în țările în cauză, și urmate de sesiuni de raportare. UE a emis declarații privind drepturile omului prezentate de ÎR sau de purtătorul său de cuvânt. În cursul anului au fost utilizate și demersuri confidențiale.

SEAE a oferit sesiuni de formare regulate privind drepturile omului și democrația, pe teme cum ar fi nediscriminarea (libertatea de exprimare, libertatea de religie sau de convingere, drepturile persoanelor cu handicap și drepturile persoanelor LGBTI), drepturile economice, sociale și culturale, afacerile și drepturile omului, egalitatea între femei și bărbați, drepturile copilului, sprijinirea democrației și observarea alegerilor, drepturile omului în contextul ONU și drepturile omului în cadrul Consiliului Europei. De asemenea, a fost lansat un exercițiu de inventariere a programelor de formare în domeniul drepturilor omului desfășurate de statele membre, în vederea colectării unor exemple de bune practici și căutării de noi sinergii. În acest scop, în septembrie s-a convenit instituirea unei rețele informale de centre de contact privind formarea în domeniul drepturilor omului și al democrației în statele membre ale UE. Până la sfârșitul anului 2014, toate delegațiile UE în țări terțe și misiunile și operațiile PSAC au desemnat centre de contact pentru chestiuni legate de drepturile omului și/sau egalitatea între femei și bărbați.

În 2014, au fost consolidate eforturile de abordare a chestiunilor coerenței și consecvenței dintre politicile interne și cele externe ale UE în domeniul drepturilor omului. Acest lucru a făcut, de asemenea, obiectul unor concluzii specifice adoptate de Consiliul Justiție și Afaceri Interne din iunie, în care Consiliul a recunoscut că această coerență este esențială pentru credibilitatea UE și poate fi îndeplinită numai dacă UE conduce prin puterea exemplului în domeniul drepturilor omului. În 2014, Comisia Europeană și-a menținut angajamentul de a introduce drepturile omului în cadrul evaluărilor de impact efectuate pentru propunerile în domeniul acțiunii externe a UE și a început să elaboreze orientări specifice privind analiza evaluării de impact cu privire la drepturile omului în acordurile comerciale.

3. Punerea în aplicare a priorităților UE în domeniul drepturilor omului

Pe parcursul anului 2014, UE s-a axat pe anumite dificultăți tematice legate de drepturile omului, atât în ceea ce privește drepturile civile și politice, cât și în privința drepturilor economice, sociale și culturale.

UE a fost implicată activ în promovarea **dreptului la libertatea de asociere și de întrunire pașnică**, prin intermediul unor declarații publice și în cadrul relațiilor bilaterale ale UE cu țări terțe; prin intermediul dialogurilor și consultărilor privind drepturile omului cu parteneri care împărtășesc aceeași viziune în privința schimbului de activități și de bune practici. În septembrie 2014, UE a organizat un eveniment în marja reuniunii OSCE privind punerea în aplicare a dimensiunii umane, pentru a examina, împreună cu societatea civilă, tendințele recente privitoare la exercitarea libertății de întrunire pașnică în zona OSCE.

În cadrul reuniunilor Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU de pe tot parcursul anului și cu ocazia reuniunii Comisiei a III-a a Adunării Generale a ONU din octombrie, UE a subliniat importanța activităților desfășurate de **organizațiile societății civile și de apărătorii drepturilor omului** și și-a exprimat îngrijorarea cu privire la reducerea spațiului de acțiune pentru societatea civilă în multe țări, înmulțirea restricțiilor impuse organizațiilor neguvernamentale, precum și hărțuirea activiștilor și încălcările grave ale drepturilor omului la care au fost supuși aceștia. Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului este un instrument financiar esențial pentru sprijinirea organizațiilor societății civile active în domeniul drepturilor omului și a apărătorilor drepturilor omului, inclusiv a jurnaliștilor și bloggerilor.

Miniștrii de externe ai UE au reiterat angajamentul UE față de apărătorii drepturilor omului în concluziile Consiliului adoptate în luna iunie, cu ocazia celei de a zecea aniversări a adoptării Orientărilor UE cu privire la apărătorii drepturilor omului. Consiliul a subliniat rolul deosebit de important al femeilor apărătoare ale drepturilor omului și al apărătorilor drepturilor omului din grupuri vulnerabile și marginalizate. În luna mai, delegațiile UE au primit îndrumări detaliate cu privire la punerea în aplicare a orientărilor privind apărătorii drepturilor omului, care stabilesc cele mai bune practici în materie de tratare a cazurilor. Pe tot parcursul anului, delegațiile UE au fost active în demersul de protejare a apărătorilor drepturilor omului, care au continuat să se confrunte cu presiuni tot mai mari din partea autorităților și actorilor nestatali în multe țări. Diplomații UE au monitorizat procese, au vizitat activiști aflați în detenție și au făcut declarații în cazuri individuale.

Cadrul strategic al UE privind drepturile omului și democrația subliniază hotărârea UE de a continua să promoveze **libertatea de opinie și de exprimare, atât online, cât și offline**, întrucât democrația nu poate exista fără aceste drepturi. La 12 mai 2014, UE a adoptat orientările în domeniul drepturilor omului privind libertatea de exprimare online și offline. Valorificând instrumentele și documentele existente, aceste orientări reamintesc principiile fundamentale și conțin instrumente și priorități clar definite pentru uzul delegațiilor UE și al ambasadelor statelor membre, precum și pentru sediile principale ale UE, în vederea unei mai bune promovări și apărări a acestui drept. UE a condamnat în mod repetat atacurile împotriva jurnaliștilor și bloggerilor prin declarații publice și în cadrul relațiilor bilaterale. UE a urmărit îndeaproape activitatea Coaliției pentru libertatea online și a sprijinit în mod activ rezoluția Consiliului ONU pentru Drepturile Omului privind siguranța jurnaliștilor, rezoluția Adunării Generale a ONU privind dreptul la viață privată în era digitală și rezoluția privind drepturile omului și internetul, adoptate pentru a doua oară în această vară, în cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului. Forumul anual UE-ONG privind drepturile omului, dedicat protejării și promovării libertății de exprimare, s-a desfășurat în perioada 4-5 decembrie 2014, cu participarea a peste 200 de reprezentanți ai ONG-urilor din toată lumea.

UE și-a reafirmat **opозиția față de pedeapsa cu moartea** și s-a folosit de toate instrumentele diplomatice de care dispune pentru a înregistra progrese în direcția abolirii pedepsei cu moartea la nivel mondial, în conformitate cu orientările UE relevante. Printr-o intensă activitate de lobby, UE a participat activ la alianța transregională de promovare a Rezoluției Adunării generale a ONU, adoptată în cele din urmă în luna decembrie, în care se reafirmă apelul pentru un moratoriu privind utilizarea pedepsei cu moartea. Datorită eforturilor UE, rezoluția a obținut un număr fără precedent de 117 voturi pentru, 37 împotriva și 34 de abțineri, în comparație cu rezoluțiile similare din anii anteriori.

UE a sărbătorit cea de a 30-a aniversare a **Convenției împotriva torturii**, continuând, totodată, să pună în aplicare Orientările în ceea ce privește tortura și alte pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante. Uniunea a încurajat toate țările să ratifice și să pună în aplicare convenția și protocolul opțional la aceasta și a adus în discuție cazuri individuale de tortură și de rele tratamente în dialogurile sale privind drepturile omului cu țările terțe, precum și în cursul vizitelor în aceste țări. În decembrie a fost organizat la Bruxelles un eveniment de sensibilizare cu privire la cea de a 30-a aniversare și de reflecție cu privire la calea de urmat, pentru a asigura o punere în aplicare cât mai cuprinzătoare a Convenției.

Anul acesta, UE a sărbătorit cea de a 25-a aniversare a **Convenției ONU privind drepturile copilului**. Pentru a marca această aniversare și angajamentul UE față de copii în politicile sale interne și externe, în luna decembrie Consiliul Justiție și Afaceri Interne a adoptat concluzii privind promovarea și protecția drepturilor copiilor. UE a sprijinit în mod activ campania „Copii, nu soldați” inițiată în comun de reprezentantul special al ONU pentru copii și conflictele armate și UNICEF, care este menită să prevină recrutarea și, în cele din urmă, să pună capăt utilizării în conflicte a copiilor de către forțele armate guvernamentale până în 2016. În conformitate cu Convenția 182 a OIM privind interzicerea celor mai grave forme ale muncii copiilor, UE a pledat pentru stabilirea listei muncilor periculoase în 33 de țări din Africa Subsahariană și Europa/Asia Centrală. În cursul dialogurilor pe tema drepturilor omului cu anumite țări a fost pus un accent deosebit pe chestiunea muncii copiilor.

Protejarea **drepturilor femeilor** și lupta împotriva violenței de gen au rămas prioritare pe agenda UE. Aceste aspecte au fost integrate în mod sistematic în programele UE și incluse în mesajele publice și în dialogurile cu guvernele, organizațiile regionale și societatea civilă. Susținerea femeilor apărătoare ale drepturilor omului și a organizațiilor femeilor a reprezentat, de asemenea, o prioritate. ONU a continuat să reprezinte cadrul principal în care UE își prezintă prioritățile strategice în domeniul egalității dintre femei și bărbați. De exemplu, UE a avut un rol important în negocierile privind Concluziile convenite în cadrul Comisiei ONU pentru statutul femeilor. UE și UN Women au continuat să pună în aplicare memorandumul de înțelegere comun din 2012. Au fost obținute realizări esențiale în domeniul comunicării, al dialogului politic și al militării în comun, al formării, precum și al planificării de programe comune UE-UN Women. În acest context, conferința „Primăvara femeilor”, care a reunit membre ale parlamentelor din regiunea statelor arabe, precum și membre ale Parlamentului European, a avut loc la Bruxelles în noiembrie 2014. În ceea ce privește violența sexuală în perioadele conflict, UE a participat activ la reuniunea mondială la nivel înalt desfășurată la Londra în iunie 2014 și s-a angajat să prezinte acțiuni concrete în domeniile drepturilor omului, prevenirii conflictelor, gestionării crizelor, medierii și acordării de asistență umanitară. În cadrul reuniunii la nivel înalt privind fetele care a avut loc în luna iulie, UE s-a angajat să aloce peste 100 de milioane EUR în cursul următorilor șapte ani pentru egalitatea între femei și bărbați și pentru bunăstarea copiilor, care, de asemenea, vor include proiecte concrete referitoare la încetarea mutilării genitale feminine, a căsătoriilor copiilor, a căsătoriilor premature și a căsătoriilor forțate.

În ceea ce privește exercitarea **drepturilor omului de către persoanele lesbiene, gay, bisexuale, transgen și intersexuale (LGBTI)**, UE s-a angajat în dialoguri cu mai multe țări și a întreprins demersuri diplomatice ori de câte ori a fost necesar, în special în Africa și Asia Centrală, cu scopul de a invita țările să revizuiască sau să abroge legislația care discriminează persoanele LGBTI și care încalcă dispozițiile privind nediscriminarea convenite la nivel internațional. În plus, UE a susținut drepturile persoanelor LGBTI în cadrul dialogurilor relevante privind drepturile omului și a oferit sprijin apărătorilor drepturilor omului pentru persoanele LGBTI și ONG-urilor care pun în aplicare proiecte de combatere a discriminării împotriva persoanelor LGBTI prin intermediul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO). UE a fost implicată activ în eforturile multilaterale, în special în cadrul ONU, de abordare a discriminării, inclusiv cea bazată pe orientarea sexuală sau identitatea de gen. În cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului (CDO) de la Geneva, UE a avut o contribuție activă și reușită la adoptarea, în luna septembrie, a Rezoluției privind drepturile omului, orientarea sexuală și identitatea de gen.

La un an de la adoptarea Orientărilor UE privind **libertatea de religie sau de convingere**, UE a continuat să se axeze pe această libertate fundamentală, care este din ce în ce mai pusă în discuție în întreaga lume.

UE a fost deosebit de șocată de atrocitățile și încălcările drepturilor fundamentale ale omului, de exemplu în Irak și Siria, în special atunci când au fost comise împotriva unor persoane aparținând unor minorități religioase și unor grupuri vulnerabile specifice.

UE a subliniat necesitatea protejării dimensiunii multietnice și multireligioase a țărilor respective. În contextul forurilor multilaterale, UE s-a axat pe consolidarea rezoluțiilor privind libertatea de religie sau de convingere atât în cadrul Consiliului ONU pentru Drepturile Omului, cât și în cadrul Adunării Generale. Cu ocazia sesiunii Consiliului pentru Drepturile Omului din martie 2014, rezoluția condusă de UE privind libertatea de religie sau de convingere a fost adoptată, la rândul său, prin consens.

UE a contribuit la promovarea și protecția **drepturilor persoanelor aparținând minorităților**, unindu-și forțele cu Organizația Națiunilor Unite și cu alte organizații internaționale și multilaterale precum OSCE și Consiliul Europei. În septembrie 2014, prima Conferință mondială a ONU privind popoarele indigene a avut loc la New York ca reuniune plenară la nivel înalt a Adunării Generale. UE a contribuit în mod activ la pregătirea conferinței prin sprijinirea participării depline și eficace a populațiilor indigene și prin furnizarea unor contribuții coordonate în vederea adoptării prin consens a unui document final. De asemenea, UE a organizat un eveniment colateral privind monitorizarea drepturilor popoarelor indigene. Valorificând rezultatele conferinței, UE a început să lucreze la o politică consolidată a UE privind popoarele indigene, astfel cum se prevede în Planul de acțiune privind drepturile omului.

În acțiunile sale interne și externe, UE s-a angajat să promoveze drepturile **persoanelor cu handicap**, în conformitate cu Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu handicap (CRDP), la care UE este parte. În 2014, Comisia Europeană a elaborat primul raport al UE în conformitate cu CRDP și l-a prezentat ONU spre examinare. Raportul descrie modul în care UE pune în aplicare CRDP prin legislație, măsuri de politică și instrumente de finanțare.

Fiind un susținător al caracterului universal, indivizibil, interdependent și corelat al tuturor drepturilor omului, UE consideră că **drepturile economice, sociale și culturale** fac parte integrantă din politica sa externă în domeniul drepturilor omului. Pe parcursul anului, UE a acordat o atenție sporită acestui domeniu în cadrul dialogurilor privind drepturile omului cu țări-cheie. La nivel multilateral, UE a susținut în mod activ și a cooperat cu mai mulți raportori speciali ai ONU care lucrează în domeniul drepturilor economice, sociale și culturale.

În 2014, UE a continuat să pună în aplicare pe plan intern și să promoveze punerea în aplicare în alte țări a Principiilor directoare ale ONU din 2011 privind afacerile și drepturile omului. La nivelul UE, adoptarea de către Consiliu în luna septembrie a Directivei privind dezvăluirea informațiilor nefinanciare și privind diversitatea de către anumite societăți și grupuri mari a reprezentat un pas înainte. Societățile vizate vor dezvălui informații despre politicile, riscurile și rezultatele în ceea ce privește respectarea drepturilor omului, printre altele. Ca parte a acțiunii sale externe, UE a discutat această chestiune cu un număr tot mai mare de țări partenere. Cu ocazia sesiunii din iunie a Consiliului pentru Drepturile Omului, UE a sprijinit rezoluția privind reînnoirea mandatului Grupului de lucru privind drepturile omului și corporațiile transnaționale, precum și alte întreprinderi. În septembrie, în cadrul unui seminar comun desfășurat la Addis Abeba, Uniunea Africană și UE și-au asumat angajamentul să promoveze și să pună în aplicare în comun principiile directoare ale ONU în cele două regiuni și să identifice domenii de cooperare potențială.

4. Drepturile omului în toate politicile externe

UE și-a continuat angajamentul de a promova drepturile omului și democrația prin intermediul tuturor acțiunilor sale externe.

UE a luat măsuri suplimentare în vederea aplicării unei abordări mai eficace bazate pe drepturile omului a **cooperării pentru dezvoltare**. Documentul de lucru al serviciilor Comisiei din aprilie 2014 a conceput un set de instrumente care oferă un impuls politic și orientări concrete privind modalitatea de includere a unei abordări bazate pe drepturi în orice program sau proiect privind cooperarea pentru dezvoltare. Ulterior, concluziile Consiliului UE au salutat această etapă importantă. UE a adoptat noile instrumente financiare externe (2014-2020), în care drepturile omului și democrația reprezintă principii de bază și/sau sunt cuprinse în programe specifice. Uniunea a continuat să își definească poziția și strategia pentru acțiunile ulterioare Rio+20 și pentru agenda de dezvoltare pentru perioada de după 2015. Într-o serie de declarații de politică, aprobate de Consiliu, UE își manifestă susținerea pentru integrarea drepturilor omului, a statului de drept și a aspectelor de guvernanță în agenda de dezvoltare globală. În concluziile sale din 16 decembrie, Consiliul a subliniat importanța unei agende pentru perioada de după 2015 care să cuprindă drepturile omului în totalitatea lor.

De asemenea, UE utilizează **politica sa comercială** pentru a promova respectarea drepturilor omului în țări terțe. În acest context, în temeiul noului Regulament privind sistemul generalizat de preferințe tarifare (SPG), intrat în vigoare în ianuarie 2014, au fost acordate preferințe în cadrul SPG+ unui număr de 13 țări ⁶⁶. Noul regulament consolidează mecanismele de monitorizare a respectării de către aceste țări a convențiilor internaționale, inclusiv a convențiilor fundamentale în domeniul drepturilor omului. UE a început să pună în aplicare modalități inovatoare suplimentare prin care să acorde sprijin țărilor SPG+ pentru punerea în aplicare, asigurarea respectării și monitorizarea tratatelor relevante în domeniul drepturilor omului și a convențiilor Organizației Internaționale a Muncii (OIM). În 2014, UE și statele sale membre au promovat măsuri la nivel multilateral pentru a asigura controale la exporturile de tehnologii de supraveghere care ar putea fi folosite în scopul încălcării drepturilor omului, prin negocierea unor propuneri în contextul principalelor regimuri multilaterale de control al exporturilor, precum Aranjamentul de la Wassenaar. Ca urmare, UE a introdus noi controale asupra programelor specifice de intruziune și a echipamentelor de monitorizare a internetului prin Regulamentul delegat al Comisiei din 22 octombrie 2014. În contextul revizuirii generale a Regulamentului nr. 1236/2005 privind comerțul cu bunuri susceptibile de a fi utilizate pentru a impune pedeapsa capitală și tortura, Comisia a înaintat Consiliului și Parlamentului European o propunere de modificare a acestui regulament la începutul anului 2014.

⁶⁶ Armenia, Bolivia, Capul Verde, Costa Rica, Ecuador, El Salvador, Georgia, Guatemala, Mongolia, Pakistan, Panama, Paraguay, Peru.

UE a luat măsuri suplimentare pentru a integra politicile sale privind drepturile omului și egalitatea de gen în **misiunile și operațiile PSAC**. În conformitate cu procedurile de gestionare a crizelor din 2013, aspectele care țin de gen și de drepturile omului au fost abordate pe parcursul procesului de planificare a noilor misiuni și operații, iar o analiză a situației drepturilor omului și egalității de gen a fost integrată în documentele de planificare, inclusiv pentru misiunea UE de consiliere pentru reforma sectorului securității civile în Ucraina și EUFOR Republica Centrafricană. În plus, sistemul de alertă timpurie în caz de conflict, care include numeroși indicatori în domeniul drepturilor omului, a fost treptat extins la nivel mondial. În 2014, toate misiunile și operațiile PSAC au beneficiat de consilieri sau de puncte focale pentru drepturile omului și aspecte legate de gen. Printre sarcinile acestora se numără integrarea drepturilor omului și a aspectelor legate de gen în activitatea misiunii sau operației, precum și activități specifice de punere în aplicare. UE și-a continuat angajamentul față de punerea în aplicare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea atât pe plan intern, prin intermediul grupului de lucru informal al statelor membre ale UE, cât și prin promovarea dezvoltării unor planuri naționale de acțiune cu țările terțe. În ianuarie 2014 a fost publicat Cel de al doilea raport asupra indicatorilor UE pentru abordarea cuprinzătoare a punerii în aplicare de către UE a Rezoluțiilor 1325 și 1820 ale Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea.

În eforturile sale de a consolida aspectele legate de drepturile omului în **activitățile de combatere a terorismului**, SEAE, în cooperare cu alte instituții ale UE, a elaborat Orientări privind combaterea terorismului, care urmează să fie aplicate în planificarea și punerea în aplicare a proiectelor de asistență pentru combaterea terorismului cu țări terțe. Orientările, care au fost aprobate de statele membre în noiembrie, iau în considerare dreptul internațional umanitar și dreptul internațional privind refugiații.

5. Democrația și statul de drept

UE și-a continuat eforturile de sprijinire a valorilor și reformelor democratice. În 2014, UE a sprijinit procesele electorale din diverse părți ale lumii prin desfășurarea de misiuni de observare a alegerilor și misiuni de experți electorali, precum și prin oferirea de asistență tehnică și financiară pentru organismele de gestionare a alegerilor și pentru observatorii interni. În total, UE a desfășurat opt misiuni de observare a alegerilor pentru observarea unui număr total de nouă alegeri. Au fost desfășurate misiuni de observare a alegerilor în Maldive (alegeri legislative), Guineea Bissau (prezidențiale și legislative), Malawi (prezidențiale, legislative și locale), Egipt (prezidențiale) și Kosovo (legislative), Mozambic (legislative), Tunisia (legislative și prezidențiale). UE a desfășurat o echipă de evaluare a alegerilor în Afganistan pentru alegerile prezidențiale, care a monitorizat, de asemenea, auditul voturilor, desfășurat în urma acordului intermediat de Secretarul de Stat al SUA, John Kerry. Au fost desfășurate opt misiuni de experți electorali în cursul anului 2014 în următoarele țări: Egipt, Libia, Thailanda, Irak, Algeria, Mauritania, Bolivia și Fiji. Deși nu participă la observarea alegerilor în zona OSCE, UE a sprijinit îndeaproape OSCE/ODIHR în contextul alegerilor prezidențiale și parlamentare din Ucraina.

În termeni mai generali, UE și-a intensificat activitatea privind sprijinirea democrației, cu obiectivul de a spori coerența între instrumentele UE și activitățile statelor membre ale UE, precum și de a crea o înțelegere comună a contextului local, prin consolidarea parteneriatelor cu toate părțile interesate, inclusiv cu autoritățile guvernamentale și societatea civilă. În acest context, în martie 2014 UE a identificat douăsprezece delegații ale UE pentru o a doua generație de activități-pilot de sprijinire a democrației, iar lucrările au început în luna iunie. Începând cu 2014, o parte din fondurile de la IEDDO sprijină exercițiul-pilot.

Anul 2014 a fost primul an complet de activitate pentru Fondul European pentru Democrație (FED), o fundație de drept privat belgian, dar al cărui Consiliu al guvernatorilor include toate statele membre ale UE, SEAE, Comisia și Parlamentul European. Până la sfârșitul anului 2014, FED a primit aproximativ 1 200 de cereri de sprijin, dintre care aproximativ 120 au fost acceptate și distribuite uniform între vecinătățile estică și sudică. Comisia Europeană și 14 state participante contribuie la bugetul FED, care se ridică la aproximativ 27 de milioane EUR (2013-2015). În decembrie 2014, Consiliul guvernatorilor a decis că FED „poate pune în aplicare și finanța un număr limitat de activități în afara vecinătății UE”.

6. Promovarea universalității, activitățile la nivel multilateral și regional

UE a continuat eforturile de încurajare activă a altor țări să ratifice Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale (CPI). UE și-a menținut campaniile de promovare sistematice în sprijinul CPI, precum și politica sa de includere a clauzelor privind CPI în acordurile cu țările terțe. În același sens, cooperarea cu mecanismele și organismele ONU (evaluarea periodică universală, raportorii speciali și organismele de monitorizare a tratatelor) și punerea în aplicare a recomandărilor acestora au devenit în prezent elemente standard ale relațiilor bilaterale ale UE cu țările terțe în domeniul drepturilor omului. De asemenea, în cadrul contactelor sale bilaterale, UE încurajează constant țările terțe să își extindă invitația permanentă la raportorii speciali ai ONU.

UE și-a continuat cooperarea strânsă cu Consiliul Europei și sprijinul pentru OSCE în domeniul drepturilor omului și al democratizării.

E. Abordarea cuprinzătoare, prevenirea și medierea conflictelor și răspunsul în caz de criză

1. Abordarea cuprinzătoare

Comunicarea comună privind abordarea globală a UE cu privire la conflictele și crizele externe din decembrie 2013 ⁶⁷ a fost urmată de concluziile Consiliului din mai 2014 ⁶⁸, care au pus accentul pe analiza timpurie, coordonată a situațiilor de conflict sau de criză, necesitatea unui angajament sporit în toate etapele din ciclul conflictului, începând de la prevenire, ambiția de a corela mai bine instrumentele UE în diferite domenii de politică (precum și politicile interne și externe) și necesitatea de a garanta că eforturile din cadrul PSAC se bazează pe angajamentele existente ale UE și că rezultatele și impactul acestora sunt susținute, de exemplu printr-o tranziție lină către instrumente de dezvoltare ale UE. Consiliul a însărcinat Înalțul Reprezentant și Comisia să prezinte un plan de acțiune care să descrie modul în care ar trebui să fie promovate acțiunile principale, inclusiv în cazuri specifice fiecărei țări. În decembrie, au fost discutate cu statele membre prioritățile-cheie și eventuale cazuri de țară.

⁶⁷ A se vedea Comisia Europeană și Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Comunicare comună către Parlamentul European și Consiliu: Abordarea globală a UE cu privire la conflictele și crizele externe, JOINT(2013) 30 final, 11.12.2013.

⁶⁸ A se vedea Consiliul Uniunii Europene, Concluziile Consiliului privind abordarea globală a UE, cea de a 3312-a reuniune a Consiliului Afaceri Externe, 12.5.2014.

2. Prevenirea și medierea conflictelor

Concluziile Consiliului privind prevenirea conflictelor din iunie 2011 au subliniat importanța consolidării și combinării instrumentelor de prevenire ale UE și au evidențiat trei domenii specifice: consolidarea în continuare a capacităților de alertă timpurie ale UE și a acțiunilor preventive, consolidarea capacității sale de mediere și a instrumentelor de analiză a conflictelor și consolidarea/intensificarea parteneriatelor cu organizații neguvernamentale și internaționale și cu instituții relevante.⁶⁹

În acest cadru politic, în 2014 au fost întreprinse următoarele activități referitoare la prevenirea conflictelor, consolidarea păcii și mediere.

În ceea ce privește **alerta timpurie**, s-a pus accentul asupra consolidării sistemelor, a instrumentelor și a unei culturi comune pentru a identifica (1) țările cu risc de conflict violent pe termen mediu spre lung și (2) opțiunile de măsuri timpurii pentru abordarea acestor riscuri. În 2014, s-a desfășurat un al doilea test pilot și sistemul UE de alertă timpurie și acțiune rapidă a fost pus în aplicare la nivel mondial, generând o serie de acțiuni timpurii și alte activități de monitorizare. Această activitate a inclus contribuții din partea statelor membre și a serviciilor relevante ale Comisiei, inclusiv direcțiile generale DEVCO, ELARG, FPI și ECHO, JRC și Secretariatul General. Două proiecte finanțate de Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace referitoare la extinderea capacităților de alertă timpurie ale ONG-urilor au continuat în 2014, și anume: „Consolidarea alertei timpurii și mobilizarea acțiunilor timpurii” (Grupul Internațional de Criză în parteneriat cu EPLO) și „Capacități pentru pace” (Saferworld în parteneriat cu Conciliation Resources).

În ceea ce privește **capacitatea de mediere**, ÎR s-a implicat în mod activ în cursul anului 2014 în eforturile de sprijinire a punerii în aplicare a acordurilor obținute în cadrul dialogului facilitat de UE dintre Belgrad și Pristina. ÎR a condus, de asemenea, negocierile E3 +3 cu Iranul, care vor continua în 2015.

⁶⁹ A se vedea Consiliul Uniunii Europene, Concluziile Consiliului privind prevenirea conflictelor, cea de a 3101-a reuniune a Consiliului Afaceri Externe, 20.6.2011.

Reprezentanții speciali ai UE și trimișii speciali au continuat să se implice în eforturile de mediere și dialog, direct și indirect, în conformitate cu conceptul de mediere al UE. UE a sprijinit în mod activ negocierile de pace conduse de Algeria referitoare la situația din Mali, aflate în curs de desfășurare. Personalul relevant al SEAE și delegațiile UE au continuat să depună eforturi în sensul consolidării capacității de prevenire a conflictelor și de sprijin pentru mediere, mai general, prin asistență pentru analiza conflictelor și furnizarea de consiliere de specialitate.

Au fost continuate lucrările de dezvoltare a unei strategii a UE privind justiția tranzițională și a fost organizat un seminar pe tema justiției tranziționale împreună cu Biroul european de legătură pentru consolidarea păcii (EPLO).

UE a continuat să își consolideze parteneriatele. UE și ONU au organizat un atelier comun privind prevenirea și analiza conflictelor, în vederea schimbului de experiență dobândită și a identificării posibilităților de cooperare viitoare. UE a continuat să finanțeze și să coopereze cu Unitatea de sprijin pentru mediere a ONU și cu echipa de intervenție. Au avut loc contacte și cooperări cu alte organizații internaționale, inclusiv cu ASEAN, OAS, OIC, OSCE și Banca Mondială.

Parteneriatele cu societatea civilă s-au concretizat sub forma unei cooperări strânse cu două consorții de organizații ale societății civile, constând în furnizarea de cunoștințe de specialitate personalului SEAE și unor părți terțe. În 2014, Rețeaua de dialog cu societatea civilă (CSDN), gestionată de Biroul european de legătură pentru consolidarea păcii, a fost activă în organizarea unui număr de 16 evenimente cu privire la o gamă largă de aspecte relevante. UE și-a continuat dialogul cu SUA privind securitatea și dezvoltarea, precum și privind prevenirea atrocităților, care a abordat, printre altele, alerta timpurie, prevenirea conflictelor și consolidarea păcii.

3. Răspunsul în caz de criză și coordonarea operațională

În 2014, SEAE a lucrat în mod activ la elaborarea unor analize coordonate și unor reacții rapide pentru a aborda numeroasele crize și provocări care afectează securitatea europeană. Comunicarea comună privind abordarea cuprinzătoare adoptată în decembrie 2013 a dobândit o relevanță deosebită.

Au fost convocate 13 platforme de criză ⁷⁰ ca răspuns la crize, în principal cele din Sudanul de Sud, regiunea Sahel, Republica Centrafricană, Ucraina, Irak, Siria și cea provocată de Ebola. Grupuri de lucru sau grupuri operative inter-servicii au asigurat evaluări corespunzătoare și punerea în aplicare relevantă a deciziilor.

De asemenea, SEAE a organizat numeroase **misiuni inter-servicii în zonele afectate de criză sau vulnerabile la criză** care au urmărit, printre altele: evaluarea nevoilor și realizarea de contribuții la planificarea comună împreună cu serviciile Comisiei, consolidarea delegațiilor UE sau asigurarea prezenței UE cât mai aproape de zona de conflict, în funcție de necesități; contactul cu parteneri internaționali și facilitarea coordonării cu statele membre ale UE. În 2014, au fost desfășurate misiuni în următoarele zone de criză: Republica Centrafricană, Sahel, frontiera turco-siriană, Irak, Gaza, Myanmar/Birmania, Filipine, Georgia, Liberia, Sierra Leone și Guinea.

⁷⁰ Platforma de criză a UE poate fi convocată de către ÎR, secretarul general executiv sau directorul general pentru răspunsul în caz de criză și coordonarea operațională. Aceasta reunește principalii reprezentanți ai SEAE și ai Comisiei, în vederea analizării și evaluării situației de criză și obținerii unui acord cu privire la principalele elemente ale răspunsului UE.

În domeniul cooperării consulare în situații de criză, SEAE – în special prin intermediul delegațiilor UE – a încurajat continuarea activităților de consolidare a cooperării consulare în situații de criză, inclusiv în ceea ce privește planificarea de contingență (de exemplu Nepal, Gaza, Libia, Lesotho, India). De asemenea, a sprijinit activitățile în cadrul Grupului de lucru al Consiliului pentru afaceri consulare cu privire la aceste aspecte, precum și cu privire la sfaturile de călătorie. În plus, a participat împreună cu statele membre la pregătirea inițiativelor de cooperare consulară care se vor desfășura în 2015 în Cambodgia, Republica Dominicană, Nepal, Nigeria și Tunisia. Obiectivul inițiativelor de cooperare consulară este testarea capacității SEAE de a sprijini statele membre în sarcinile lor de protecție consulară. De asemenea, SEAE a continuat să administreze pagina web Consular-on-line (CoOL), care reunește diviziile consulare și centrele de criză ale statelor membre, precum și ale unor țări partenere (de exemplu Norvegia, Elveția, Canada și SUA), precum și o parte din personalul militar al statelor membre, în scopul schimbului de informații și al planificării de contingență. În 2014, SEAE a organizat sau a participat cu statele membre și cu alți parteneri la exerciții de cooperare consulară, de exemplu Argonaut (Cipru) și componenta consulară a exercițiului ML14 (Nairobi).

F. Politica de securitate și apărare comună

1. Sporirea capabilităților

Punerea în aplicare a concluziilor Consiliului European din 2013 privind securitatea și apărarea a reprezentat o prioritate în 2014.

În total, 16 misiuni și operații PSAC ale UE au desfășurat operații pe teren. Au fost instituite o misiune militară nouă și două misiuni civile noi: EUFOR RCA, EUCAP Sahel Mali și EUAM Ucraina. În total, aproximativ 7 000 de membri ai personalului au fost desfășurați în cadrul PSAC.⁷¹

⁷¹ În urma evenimentelor din iulie 2014, misiunea EUBAM Libya a fost evacuată din Tripoli, iar un număr limitat de membri ai personalului își desfășoară activitățile în Tunisia.

Consolidarea capacităților locale reprezintă principiul fundamental al majorității misiunilor și operațiilor. De exemplu, în Mali, UE combină o misiune militară (EUTM Mali) și o misiune civilă (EUCAP Sahel Mali) în vederea acordării de asistență autorităților maliene să își sporească capacitățile de asigurare a securității și să preia din nou controlul asupra teritoriului lor. EUTM Mali a format în jur de 3 500 de soldați. EUCAP Sahel Mali se concentrează asupra consolidării eficienței operaționale a forțelor de securitate interne și asupra restabilirii lanțului de comandă pentru cele trei forțe de securitate internă (poliția, Gendarmerie și Garde Nationale).

În Cornul Africii, a continuat coordonarea dintre trei misiuni și operații PSAC facilitată de un OPCEN UE activat, oferind o legătură importantă între combaterea pirateriei și consolidarea capacităților militare și civile.

Ca demers de operaționalizare concretă a abordării cuprinzătoare a UE, SEAE împreună cu serviciile Comisiei elaborează în prezent o abordare politică privind sprijinul acordat de UE pentru consolidarea capacităților țărilor partenere și organizațiilor regionale, pentru a le permite să prevină și să gestioneze crizele cu o autonomie din ce în ce mai mare („Formare și echipare”). Această abordare politică se bazează în special pe cazurile-pilot identificate referitoare la Mali și Somalia, precum și pe un studiu de caz privind sprijinirea arhitecturii africane pentru pace și securitate (APSA), lansată în decembrie 2014 în sprijinul securității și dezvoltării partenerilor și pentru a le permite să prevină și să gestioneze singuri crizele.

Contribuția partenerilor la PSAC este lăudabilă. UE a continuat strânsa cooperare cu organizațiile internaționale, inclusiv cu ONU, NATO, UA, OSCE. Acesta a fost un factor-cheie în abordarea crizelor din Africa, Orientul Mijlociu, Ucraina, Afganistan și Balcani într-o manieră cuprinzătoare și complementară. În cursul anului 2014, 15 țări partenere au participat la misiunile și operațiile PSAC, unele dintre acestea pentru prima dată: Georgia la EUFOR RCA, Australia la EUCAP NESTOR și Republica Moldova la EUTM Mali. UE a semnat trei noi acorduri-cadru privind participarea la operațiile UE de gestionare a crizelor, care sunt în curs de ratificare cu Chile, Columbia și Republica Coreea.

Finanțarea misiunilor civile a întâmpinat unele dificultăți în 2014, ca urmare a deficitelor de plată la bugetul PESCU/UE. În ceea ce privește finanțarea operațiilor militare, în 2014 a avut loc o revizuire a mecanismului Athena.

1.1. Capabilități

Pe parcursul anului 2014, UE și statele sale membre au depus eforturi susținute pentru a răspunde solicitării Consiliului European din decembrie 2013 de consolidare a capabilităților – civile și militare – esențiale pentru dezvoltarea unei PSAC credibile și eficiente. În concluziile sale din 18 noiembrie privind PSAC, Consiliul a salutat măsurile luate și progresele înregistrate în punerea în aplicare a sarcinii respective, după cum s-a menționat în raportul ÎR din luna iulie.

S-au intensificat eforturile în direcția dezvoltării capabilităților militare, prin punerea în aplicare a proiectelor de colaborare aprobate de către șefii de stat sau de guvern ai UE în decembrie 2013, precum și prin promovarea unei cooperări mai sistematice și pe termen lung în domeniul apărării în Europa.

În plus, recurgerea frecventă la misiuni PSAC civile (11 din cele 16 misiuni aflate în desfășurare), care reprezintă un instrument important al acțiunii externe a UE, implică o dezvoltare consolidată a capabilităților civile. Au continuat lucrările în această direcție, în special prin urmărirea diferitelor componente ale planului de dezvoltare a capabilităților civile.

1.1.1. Capabilitățile civile

Anul 2014 a fost bogat în provocări și evenimente, printre care și lansarea a două noi misiuni: EUCAP Sahel Mali și EUAM Ucraina.

În ciuda progreselor înregistrate, crearea de capabilități civile – mai ales pentru desfășurarea rapidă a capabilităților UE – reprezintă în continuare o provocare, dată fiind mai ales penuria de personal calificat cu profiluri specializate. A fost examinat sistemul de recrutare a experților civili, însă procesul, în ansamblul său, rămâne îndelungat.

Seminarele periodice la nivel înalt privind „Facilitarea desfășurării personalului civil pentru PSAC” rămân singurele ocazii cu care statele membre și instituțiile UE discută despre capabilitățile civile. În 2014 a fost organizată cea de a șasea ediție, marcată de o prezență și mai puternică a statelor membre. În cadrul acesteia s-a subliniat, printre altele, crearea de capabilități civile prin intermediul unor instrumente precum Goalkeeper (a se vedea mai jos), precum și chestiunea securității/protecției personalului în misiunile PSAC civile. Statele membre și-au exprimat sprijinul pentru continuarea evenimentului anul viitor, cu cea de a șaptea ediție.

A avut loc o scurtă prezentare a capabilităților de nișă pentru perioada 2013-2014 (septembrie), care s-a bazat pe răspunsurile statelor membre la chestionarul privind, printre altele, unitățile de poliție integrate, unitățile de poliție instruite, echipele de experți de poliție naționale și multinaționale.

Au continuat activitățile de consolidare a cooperării cu Forța de jandarmerie europeană. Acordul administrativ general dintre EUROGENDFOR și SEAE a fost semnat de ambele părți în octombrie 2014.

Activitățile privind crearea unei liste de sarcini generice (nespecifice misiunilor) care pot apărea în misiunile PSAC civile au continuat și ar trebui finalizate până la jumătatea anului 2015. Punerea integrală în aplicare a planului de dezvoltare a capacităților civile este o condiție prealabilă, care va facilita sinergiile dintre capacitățile civile și militare din cadrul PSAC.

Rezultatele studiului de fezabilitate privind un sistem de gestionare centralizată și integrată a resurselor pentru misiunile PSAC și sediul central au fost prezentate statelor membre în luna decembrie. Evaluarea la jumătatea perioadei privind depozitul PSAC a fost amânată până în martie 2015, pentru a permite o mai bună integrare a acestuia în cadrul discuțiilor în curs privind un centru comun de servicii. În urma unei cereri din partea statelor membre, a fost elaborat un studiu privind posibila utilizare a activelor naționale – inclusiv a unităților militare – pentru protecția misiunilor și va fi supus atenției acestora la începutul anului 2015.

Grație sprijinului permanent din partea statelor membre, s-au realizat progrese în direcția finalizării proiectului informatic Goalkeeper, care este preconizată până la jumătatea anului 2015. Modulul Registrar este conceput pentru a permite statelor membre și SEAE să trateze și să gestioneze mai eficient listele de personal care poate fi desfășurat pentru recrutarea în cadrul misiunilor PSAC. Restul de trei module urmează să fie actualizate în 2015 în vederea operaționalizării întregii platforme Goalkeeper.

1.1.2. Capabilitățile militare

Ca răspuns la sarcina trasată ÎR și AEA de către Consiliul European din decembrie 2013, la 18 noiembrie 2014, Consiliul și Comitetul director al AEA au adoptat un cadru de politică pentru a promova o cooperare mai sistematică și pe termen lung în domeniul apărării, care a devenit esențială pentru păstrarea și dezvoltarea capabilităților militare.

Acesta a fost prezentat într-o formă pe deplin coerentă cu procesele de planificare ale NATO. Prin intermediul acestui cadru, statele membre se angajează să aprofundeze cooperarea în domeniul apărării în Europa, ca modalitate de a dezvolta, desfășura și susține capacități militare orientate spre viitor, pe care le pot pune la dispoziție, pe bază de voluntariat pentru diferite angajamente (naționale, multinaționale, PSAC, ONU sau NATO). Cu toate că statele membre au un rol principal, sprijinul acordat prin structurile UE este esențial în vederea încurajării cooperării în domeniul apărării, inclusiv prin stimulente și sinergii cu politici mai ample ale UE.

Statele membre, cu sprijinul AEA, au realizat progrese privind punerea în aplicare a proiectelor și programelor de colaborare aprobate de Consiliul European în decembrie 2013 în domenii-cheie referitoare la capacități (alimentarea în zbor, sistemele de aeronave pilotate de la distanță, comunicațiile guvernamentale prin satelit și apărarea cibernetică).

În concluziile sale din 18 noiembrie, Consiliul a încurajat AEA să identifice oportunități de cooperare și să sprijine proiecte de cooperare prin intermediul factorilor favorizanți și al stimulentei, subliniind în această privință continuarea lucrărilor privind achizițiile comune.

Revizuirea planului de dezvoltare a capacităților (CDP) a fost finalizată în luna octombrie. Oferind statelor membre o imagine mai amplă a peisajului european privind capacitățile de-a lungul timpului [deficitele – cele mai importante fiind în materie de informații, supraveghere, alegerea țintei și recunoaștere (ISTAR)/informații, apărare cibernetică, transport strategic și operații aeriene, elemente-cheie pentru operații, dimensiunea referitoare la cercetare și tehnologie, capacitățile industriale și planurile de achiziții], CDP reprezintă un element esențial pentru stabilirea priorităților în materie de dezvoltare a capacităților prin cooperare.

În conformitate cu versiunea revizuită a CDP, Comitetul militar al UE (CMUE) a realizat o actualizare majoră a procesului privind obiectivul global, ceea ce a avut ca rezultat un nou catalog al forțelor, care cuprinde capacitățile potențial disponibile și un catalog al progreselor, care evidențiază cele mai importante deficite în atingerea nivelului de ambiție al UE. Această activitate a fost completată cu un amplu exercițiu privind lecțiile învățate.

Cooperarea în domeniul dezvoltării capacităților militare dintre UE și NATO a continuat prin contacte intense la nivel de personal la toate nivelurile, precum și în cadrul Grupului de Capabilități UE-NATO, ceea ce a permis transparența și a asigurat complementaritatea și consolidarea reciprocă a relațiilor dintre cele două organizații.

1.1.3. Centrul Satelitar al UE

Noua decizie a Consiliului, adoptată în iunie 2014, marchează o evoluție structurală a Centrului și oferă noi posibilități pentru a face față provocărilor viitoare. Decizia permite Centrului să stabilească cooperarea cu Comisia și cu agențiile UE, organismele sau statele membre în domeniile spațiului și securității. Scopul este de a maximiza sinergiile și complementaritatea cu alte activități ale UE care au un impact asupra Satcen și în cazurile în care activitățile Satcen sunt relevante, de exemplu monitorizarea frontierelor UE. De asemenea, aceasta extinde domeniul de aplicare al principiului recuperării costurilor în vederea asigurării unor surse suplimentare de finanțare pentru Satcen.

Tendința de creștere a producției Centrului a continuat în 2014. Pentru prima dată au fost livrate peste 1 000 de produse. Statele membre au descărcat peste 25 000 de produse, ceea ce reprezintă o creștere de peste 1 000 % în ultimii 5 ani. Pe plan intern, Satcen a reprezentat o resursă esențială care a permis o evaluare autonomă a crizei din Ucraina.

Pe plan extern, 2014 a adus confirmarea recunoașterii capacităților Satcen din partea organizațiilor internaționale (ONU, UA, OSCE etc.).

Satcen a sprijinit Organizația pentru Interzicerea Armelor Chimice (OIAC) în Siria (150 de produse livrate către OIAC). OIAC a solicitat prelungirea mandatului Centrului până în septembrie 2015, ceea ce demonstrează valoarea adăugată și calitatea sprijinului Satcen. În plus, Agenția Internațională pentru Energie Atomică a solicitat sprijinul experților Satcen. Ambele acțiuni au fost finanțate prin Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace (IcSP).

1.2. Lecții învățate și formare

1.2.1. Lecții învățate

În februarie 2014, Grupul de gestionare a lecțiilor învățate în domeniul PSAC, care include toate părțile interesate relevante din cadrul SEAE ⁷² și al Comisiei ⁷³, s-a reunit pentru prima dată și a aprobat un raport anual privind lecțiile învățate care a identificat cinci lecții-cheie ⁷⁴.

Aceste lecții nu sunt noi, dar încă nu au fost „învățate”, adică nu au fost încă puse în aplicare pe deplin. Raportul a inclus 19 recomandări esențiale care au făcut trimitere la cele cinci lecții-cheie și au descris măsuri concrete care trebuie luate în vederea punerii în aplicare a fiecăreia dintre ele.

⁷² Părțile interesate din cadrul SEAE includ Direcția de planificare și de gestionare a crizelor, Statul-Major al UE, Capacitatea civilă de planificare și conducere, Centrul de analiză a informațiilor al UE, Direcția pentru politica de securitate și prevenirea conflictelor, Departamentul de răspuns în caz de criză și coordonare operațională, președintele Comitetului însărcinat cu aspectele civile ale gestionării crizelor, președintele Grupului politico-militar, precum și departamente geografice relevante. În plus, la acest grup participă și președintele Comitetului militar al UE.

⁷³ Părțile interesate din cadrul Comisiei includ Direcția Generală Dezvoltare și Cooperare – EuropeAid, Direcția Generală Ajutor Umanitar și Protecție Civilă (ECHO) și Serviciul Instrumente de Politică Externă.

⁷⁴ COPS a discutat aceste lecții în martie și le-a aprobat în iunie, în conformitate cu recomandările grupurilor de lucru relevante. Lecțiile esențiale sunt:

1. O abordare cuprinzătoare îmbunătățește eficiența misiunilor și sustenabilitatea rezultatelor misiunii.
2. O bază comună de formare anterioară desfășurării pentru întregul personal al misiunilor PSAC poate spori considerabil eficiența și coerența misiunilor.
3. Participarea țării gazdă și susținerea din partea acesteia sunt elemente necesare pentru o misiune cu adevărat eficientă și durabilă.
4. Utilizarea unor „măsuri pregătitoare” s-a dovedit a fi un instrument util.
5. Lecțiile ar trebui luate în considerare în mod sistematic în momentul pregătirii unor noi misiuni.

Grupul de gestionare a lecțiilor învățate, asistat de un grup de lucru privind lecțiile învățate la nivel de experți, a monitorizat punerea în aplicare a principalelor lecții în 2014.

În noiembrie 2014, Grupul de lucru privind lecțiile învățate a desfășurat primul schimb de evaluări *inter pares* referitor la lecțiile învățate cu Departamentul ONU pentru operații de menținere a păcii. Aceste schimburi vor continua.

1.2.2. Formare și exerciții

Statele membre și formatorii lor naționali continuă să fie implicați în mod activ, în conformitate cu conceptul de formare existent și cu noile cerințe în materie de formare. A existat o continuitate în aproape toate activitățile de formare deja instituite și s-au înregistrat progrese în dezvoltarea de noi cursuri de formare profesională și module de formare, inclusiv de învățare la distanță prin internet (IDI).

Începând din februarie 2014, au fost depuse eforturi susținute în direcția elaborării unei „noi politici de formare în cadrul PSAC a UE”. Noua politică a UE de formare în domeniul PSAC va înlocui actuala politică a UE de formare în domeniul PESA (2003) și conceptul UE de formare în domeniul PESA (2004). Politica UE de formare în domeniul PSAC abordează și integrează toate dimensiunile formării civile și militare în domeniul PSAC în contextul abordării globale a gestionării crizelor în UE.

Șapte cursuri de orientare în domeniul PSAC, care în acest an s-au concentrat pe diferite aspecte tematice și/sau regionale (libertate, securitate și justiție, partenerii estici, ASEAN și Mediterana de Sud), au fost organizate în cadrul Colegiului European de Securitate și Apărare (CESA), ca modalitate de a răspunde evoluțiilor tematice specifice în domeniul PSAC, inclusiv dezvoltarea de parteneriate ale UE în domeniul PSAC.

În iunie 2014 s-a încheiat perioada de doi ani pentru punerea în aplicare a „Planului de acțiune pentru consolidarea sprijinului PSAC a UE pentru menținerea păcii de către ONU”, adoptat de Consiliu în iunie 2012. În ceea ce privește formarea (acțiunea F.4), cooperarea s-a concretizat sub diferite forme, de la integrarea și utilizarea normelor de formare ale ONU în dezvoltarea de cursuri, programe de învățământ și orientări ale UE [de exemplu, cu privire la reforma sectorului de securitate (RSS, activități de mentorat, monitorizare și consultanță)] până la elaborarea unor norme dezvoltate de UE bazate pe experiențele și practicile ONU (de exemplu, module de formare privind aspecte legate de gen, drepturile omului și protecția copilului).

În perioada 2011-2014, proiectul de formare al UE pentru serviciile polițienești (EUPST) a contribuit la consolidarea capacităților a peste 2 400 de ofițeri de poliție din 68 de țări. Pentru a construi în continuare pe baza acestui succes, documentul de strategie al Instrumentului care contribuie la stabilitate și pace (IcSP) prevede sprijin pentru un proiect ulterior, EUPST II. CMPD a oferit și va oferi un sprijin puternic pentru continuarea acestui proiect.

În octombrie 2014, CMPD din cadrul SEAE a organizat pentru a treia oară o reuniune care a cuprins un schimb de experiență, lecțiile învățate și cele mai bune practici în acest domeniu. Publicul țintă al reuniunii a fost format din membri ai misiunilor/operațiilor însărcinați cu formarea personalului misiunii/operației, șefi ai unităților de formare sau alți membri relevanți ai misiunilor/operațiilor cu responsabilități în acest domeniu, precum și reprezentanți ai comunității furnizorilor de formare, printre aceștia numărându-se CESA, CEPOL, ENTRi, EUPST și reprezentanți din partea SEAE, agențiilor UE și statelor membre.

Reuniunea a abordat provocările actuale și viitoare cu privire la formare. Printre aspectele-cheie ale programului au fost sesiunile speciale de feedback din partea personalului misiunilor/operațiilor PSAC referitor la misiuni/operații, inclusiv schimburi de experiențe și discuții cu furnizorii de formare privind nevoile identificate în materie de formare. Evenimentul a fost organizat în paralel cu seminarul pe tema educației și a instruirii militare, organizat de către Statul-major al UE.

La 30 octombrie 2014, Statul-Major al Uniunii Europene (EUMS) și sediul comun multinațional (MN JHQ) din Ulm, Germania au organizat în comun cel de al doilea seminar anual al UE pe tema educației și a instruirii militare, care în acest an s-a concentrat pe „Dezvoltarea competențelor individuale și colective pentru planificarea misiunilor și operațiilor PSAC”. La seminar au fost prezenți 70 de participanți din statele membre, instituțiile UE, centrele de excelență și alte consorții și institute de formare civile și militare, naționale și multinaționale. Scopul acestuia a fost o mai bună definire a cerințelor de formare pentru planificarea misiunilor și operațiilor PSAC.

Este general recunoscut faptul că toți membrii personalului internațional, atât detașat, cât și contractat, ar trebui să beneficieze de formare anterioară desfășurării înaintea desfășurării lor în zona misiunii. Importanța unei bune formări anterioare desfășurării a fost menționată ca fiind una dintre cele mai importante cinci constatări ale raportului anual al UE din 2013 privind lecțiile în cadrul PSAC. Pe lângă formarea periodică anterioară desfășurării organizată în cadrul ENTRi, o activitate pilot de formare pregătitoare pentru misiunile PSAC a fost de asemenea oferită prin intermediul rețelei CESA. Cu toate acestea, cursurile de formare anterioară desfășurării acoperă în principal personalul detașat. SEAE va elabora proiectul privind noua politică de formare, printre altele cu scopul de a stabili o soluție durabilă pentru formarea anterioară desfășurării a personalului detașat, precum și a personalului internațional contractat.

Alte activități importante în materie de formare au vizat, printre altele, aspecte cum ar fi pregătirea unor eventuali viitori lideri de prim rang ai misiunilor și operațiilor PSAC, planificarea strategică pentru operațiile PSAC și misiunile PSAC, relațiile UE-China, reforma sectorului de securitate, statul de drept, analiza conflictelor și sensibilitatea la conflicte și standardele internaționale pentru protecția persoanelor și a grupurilor.

Comitetul militar al UE (CMUE) a continuat să pună în aplicare o serie de măsuri ⁷⁵ menite să consolideze educația și instruirea militară ca parte a unui sistem mai amplu de formare în domeniul PSAC, EUMS intensificând dialogul structurat cu autoritățile de formare ale NATO, la nivel strategic, sub forma discuțiilor informale la nivel de personal, cu scopul de a identifica domenii comune de interes pentru ambele organizații și de a optimiza utilizarea resurselor limitate de formare, în interesul tuturor statelor membre ale UE și urmărind principiul incluziunii. În acest context, EUMS a elaborat un proces cadru de definire a cerințelor în materie de instruire militară în domeniul PSAC ⁷⁶, luând în considerare lucrările deja existente ale NATO, concentrând eforturile asupra anumitor discipline (de exemplu apărarea cibernetică, planificarea operațiilor PSAC sau cooperarea civil-militară).

Exercițiul comun planificat între UE și NATO, CME-CMX 15, a fost amânat în 2014, în pofida eforturilor UE în acest sens.

1.3. Concepte pentru activitățile PSAC

Elaborarea de concepte, standardizarea și cele mai bune practici reprezintă o contribuție importantă la sporirea eficienței operaționale. În acest context, termenul „concept” este înțeles în mod expres ca desemnând un instrument utilizat pentru ghidarea acțiunilor PSAC într-un anumit domeniu.

Revizuirea permanentă a unei serii de concepte, proceduri operaționale standard, orientări și cele mai bune practici și elaborarea unor modele noi este, prin urmare, importantă în pregătirea terenului pentru o eficiență sporită la planificarea, desfășurarea și sprijinirea misiunilor și operațiilor. Acest proces se bazează pe experiența acumulată în urma misiunilor și operațiilor UE de gestionare a crizelor, precum și pe experiența altor actori internaționali.

⁷⁵ Educația și instruirea militară în UE – versiunea finală a proiectului de plan de acțiune pentru propunerile pe termen scurt, documentul SEAE 02648/2/14 din 4 februarie 2014.

⁷⁶ Procesul cadru pentru gestionarea cerințelor de instruire militară din cadrul PSAC, documentul SEAE 000945/8/14 REV 8.

În domeniul militar, această sarcină este îndeplinită prin intermediul programului de punere în aplicare a dezvoltării conceptelor, ale cărui motoare sunt: planul de dezvoltare a capacităților al AEA, inițiativele dezvoltate în numele Președinției Consiliului UE sau al statelor membre, evoluțiile rezultate din procesele prin care au fost învățate lecții privind operațiile/misiunile PSAC și/sau activitățile conceptuale dezvoltate de organizațiile internaționale partenere.

În 2014, 33 de proiecte privind dezvoltarea conceptelor au fost în curs de desfășurare și 12 concepte au fost încheiate cu succes.

În domeniul civil, CPCC a finalizat Orientările pentru pregătirea normelor specifice pentru misiunile PSAC civile pentru recurgerea la forță, care au fost convenite de statele membre la 18 septembrie. Statele membre au convenit, de asemenea, cu privire la orientările operaționale pentru monitorizare, mentorat și consultanță în domeniul misiunilor PSAC civile, un aspect care este din ce în ce mai important în numeroase misiuni aflate în desfășurare.

Atât în domeniul civil, cât și în cel militar, a continuat procesul de reflecție asupra modalităților de a asigura desfășurarea rapidă în conformitate cu concluziile Consiliului European din decembrie 2013.

Unele dintre aspectele abordate au implicat cooperarea între domeniul civil și cel militar. Conceptul UE de sprijin logistic pentru misiunile și operațiile militare conduse de UE ar putea facilita în cele din urmă o cooperare mai strânsă cu misiunile civile conduse de UE, întrucât acesta reprezintă o încercare de a aborda diferitele opțiuni pentru executarea funcțiilor de logistică. Conceptul de asistență de sănătate și medicală pentru misiunile și operațiile de gestionare a crizelor conduse de UE a fost elaborat în colaborare între structurile militare și civile și urmărește să ofere orientări coerente și concise pentru furnizarea optimă de asistență medicală atât pentru misiunile civile, cât și pentru operațiile militare.

În ceea ce privește cooperarea cu ONU, UE și ONU au convenit asupra modalităților de coordonare în etapa de planificare a misiunilor/operațiilor, aplicată deja cu succes în cazul Mali. EUMS a finalizat Conceptul UE pentru operațiile militare ale UE în sprijinul operațiilor ONU de menținere a păcii, care oferă orientări pentru planificarea operațiilor UE care implică stabilirea de legături între misiuni și ONU, prin preluarea unor misiuni ale ONU sau operații comune cu ONU. De asemenea, UE și ONU au convenit asupra unor modalități detaliate pentru continuarea lucrărilor cu privire la concepte și orientări și au avut o serie de schimburi referitoare la bazele conceptuale ale activităților privind RSS.

2. Sporirea eficacității

2.1. Parteneriate

Pentru Uniunea Europeană, colaborarea cu partenerii reprezintă o parte integrantă din abordarea globală. Parteneriatele îi permit UE să valorifice cunoștințele, experiențele și capacitățile specifice ale partenerilor săi, atrăgându-i totodată mai aproape de UE. Cooperarea în domeniul PSAC cu partenerii a fost dezvoltată în continuare în limitele cadrului existent stabilit de comun acord, cu respectarea deplină a principiului fundamental al autonomiei decizionale a UE. S-a acordat prioritate celor care împărtășesc valori și principii comune cu UE și care sunt capabili și disponibili să sprijine eforturile UE de gestionare a crizelor.

Misiunile și operațiile PSAC lansate recent s-au bucurat de un larg sprijin politic și practic din partea mai multor parteneri. Georgia s-a alăturat operației EUFOR RCA cu o companie de infanterie ușoară, fiind al doilea contribuitor ca mărime; Serbia a adus, la rândul său, contribuții la această operație; Muntenegru, Republica Moldova, Elveția și Serbia participă la EUTM Mali; Australia s-a alăturat pentru prima dată misiunii EUCAP Nestor; Ucraina a sprijinit Forța navală a Uniunii Europene (EU NAVFOR) în Somalia – operația Atalanta cu o fregată (cea mai mare contribuție a Ucrainei până în prezent), iar Noua Zeelandă a contribuit cu o aeronavă de recunoaștere.

În 2014, cincisprezece țări partenere (Australia, Albania, Canada, Chile, fosta Republică iugoslavă a Macedoniei, Georgia, Muntenegru, Noua Zeelandă, Norvegia, Republica Moldova, Serbia, Elveția, Turcia, Ucraina și SUA) au participat la zece misiuni și operații PSAC, reprezentând aproximativ 8 % din totalul personalului desfășurat. Alte inițiative de cooperare practică includ contribuția Ucrainei și a fostei Republici iugoslave a Macedoniei la grupurile tactice de luptă ale UE; participarea Chinei, constând în nave de însoțire a navelor PAM și două exerciții navale cu EUNAVFOR; contribuția Japoniei, constând într-un exercițiu naval comun cu EUNAVFOR și mai multe proiecte în sprijinul misiunilor PSAC, inclusiv în Niger; sprijinul continuu acordat de Canada unui proiect al EUTM Mali. Cooperarea cu SUA a continuat, inclusiv în Kosovo, RDC și Cornul Africii/Somalia, precum și la nivel de militar, cu EUCOM și AFRICOM.

Rețeaua parteneriatelor PSAC s-a extins în continuare în Asia și America Latină odată cu semnarea acordurilor-cadru privind participarea la operații de gestionare a crizelor conduse de UE cu Chile și Columbia (primii parteneri din America Latină) și cu Republica Coreea (primul partener din Asia, al doilea partener din Asia/Pacific, după Noua Zeelandă). Intrarea în vigoare a acestor acorduri va deschide noi posibilități de dialog și de cooperare operațională concretă.

Dimensiunea multilaterală a cooperării PSAC în cadrul Parteneriatului estic a completat relațiile bilaterale foarte bune cu Georgia, Republica Moldova și Ucraina.

Grupul Parteneriatului estic privind cooperarea în domeniul politicii de securitate și apărare comune (PSAC), înființat în iunie 2013, a făcut posibil în jur de cincisprezece activități de dialog și de formare în 2014, inclusiv cursuri și seminare la Bruxelles și la Kiev, un seminar juridic, o masă rotundă privind capacitățile civile, un exercițiu de observare a unui grup tactic de luptă în Suedia, o vizită pe teren la misiunea PSAC din Georgia și o conferință cu societatea civilă în Vilnius.

Parteneriatul și cooperarea UE-ONU privind gestionarea crizelor au devenit un „mod de viață”, pornind de la experiența colaborării în diferite teatre de operații (Mali, RCA, RDC, Somalia), fiind însoțite de un dialog periodic la nivel înalt în cadrul Comitetului director UE-ONU pentru gestionarea crizelor și de reuniuni la nivel de personal. Planul de acțiune al UE pentru sprijinirea arhitecturii ONU de menținere a păcii a fost finalizat, având drept rezultat, alături de alte realizări, stabilirea unor modalități de coordonare între cele două organizații în ceea ce privește procedurile de planificare, conceptele, formarea și exercițiile, precum și lecțiile învățate. O inițiativă ulterioară acestuia, de definire a viitoarelor priorități strategice, se află acum în dezbatere, pentru a păstra dinamica excelentă la momentul actual.

UE și NATO împărtășesc opinia potrivit căreia crizele din vecinătatea estică și sudică au schimbat în mod semnificativ realitatea în materie de securitate pentru Europa și pentru comunitatea transatlantică la nivel mai larg.

Implicațiile acestor crize au sporit și mai mult importanța concluziilor Consiliului European din decembrie 2013 privind impulsionează agenda europeană de securitate și apărare, inclusiv cooperarea cu NATO.

UE a participat la reuniunea la nivel înalt a NATO din Țara Galilor, din 4-5 septembrie 2014, și a salutat rezultatele relevante. Ca și în anii precedenți, UE și NATO au continuat punerea în aplicare progresivă a propunerilor concrete de cooperare practică între cele două organizații, astfel cum au fost transmise de către ÎR către NATO în 2011 și în conformitate cu mandatul acordat de Consiliul European din septembrie 2010.

Aceasta a inclus întâlniri periodice între ÎR și Secretarul General al NATO, informări reciproce ale grupurilor de lucru respective cu privire la teme de interes comun (printre altele, criza din vecinătatea estică și sudică, Kosovo, securitatea maritimă etc.), organizarea a două reuniuni informale NAC – COPS privind Ucraina, interacțiuni cu aliații NATO care nu fac parte din UE în formatul COPS+7 și COPS+9. Contactele informale între personalul celor două organizații au contribuit la sporirea suplimentară a sensibilizării și înțelegerii reciproce cu privire la activitățile respective, contribuind astfel la evitarea duplicării inutile a eforturilor și asigurând complementaritate și sinergii în domeniile în care ambele organizații sunt implicate în mod activ.

Succesul președinției UE a Grupului de contact pentru pirateria în largul coastelor Somaliei (CGPCS) în 2014 a oferit o șansă unică de a dezvolta legături suplimentare cu țările prezente în regiune. Activitățile CGPCS au fost regionalizate, prin asumarea copreședinției diferitelor grupuri de către COI, Mauritius, EAU și Seychelles.

Din toamna anului 2013 până în primăvara anului 2014, UE a coprezidat reuniunile intersesionale din cadrul Forumului regional al ASEAN ale grupului de sprijin privind măsurile de consolidare a încrederii și diplomația preventivă și reuniunile similare de dialog ale funcționarilor din domeniul apărării, în cadrul cărora s-a subliniat voința UE de a intensifica cooperarea cu partenerii din Asia.

Parteneriatul include, de asemenea, colaborarea cu organizațiile neguvernamentale și societatea civilă. SEAE a menținut o legătură activă cu Biroul european de legătură pentru consolidarea păcii (EPLO), o rețea a ONG-urilor care acționează pentru consolidarea păcii, precum și cu rețeaua de dialog cu societatea civilă (CSDN), punând accentul în special pe Ucraina, Georgia, Afganistan și Somalia. SEAE, la Bruxelles, precum și misiunile și operațiile PSAC, pe teren, cooperează de asemenea cu societatea civilă în sens mai larg, inclusiv cu apărătorii drepturilor omului și drepturilor femeilor.

2.2. Grupurile tactice de luptă și răspunsul rapid

Au fost continuate lucrările pentru a răspunde solicitării Consiliului European din decembrie 2013 de a îmbunătăți capacitățile de răspuns rapid ale UE, printre altele, prin sporirea capacității de utilizare și desfășurare a grupurilor tactice de luptă ale UE. S-a făcut un pas înainte odată cu revizuirea, inițiată de SEAE, a conceptului global de răspuns militar rapid al UE și a conceptelor subordonate de răspuns rapid aerian și maritim, împreună cu crearea unui nou concept de răspuns rapid terestru. Aceasta include consolidarea modularității grupurilor tactice ale UE, pentru a le face mai adaptabile la întreaga gamă de posibile misiuni și sarcini. În plus, au continuat discuțiile la nivelul miniștrilor pe tema centrală a voinței politice, considerată esențială pentru îmbunătățirea utilizării operaționale a grupurilor tactice.

În cursul anului 2014, lista de oferte și angajamente ale grupurilor tactice de luptă ale UE s-a îmbunătățit, acest lucru fiind facilitat și de o scădere semnificativă a angajamentelor operaționale militare internaționale ale statelor membre în alte zone ale lumii (de exemplu, Afganistan).

3. Sporirea coerenței

3.1. Legătura dintre securitatea internă și cea externă

Concluziile Consiliului privind PSAC din noiembrie 2013 prevăd: „Consiliul evidențiază faptul că dimensiunile interne și externe ale securității sunt din ce în ce mai interconectate. Acesta subliniază importanța continuării consolidării legăturilor dintre actorii din domeniul PSAC și cel al libertății/securității/justiției (LSJ), astfel încât să se promoveze o înțelegere mai profundă a obiectivelor respective și să se asigure beneficii reciproce. Aceasta va contribui, printre altele, la gestionarea unor aspecte orizontale importante, cum ar fi imigrația ilegală, criminalitatea organizată și terorismul. În acest context, ar trebui accelerată și mai mult contribuția sporită la PSAC din partea agențiilor UE (EUROPOL, FRONTEX, CEPOL), precum și a INTERPOL, după caz.”.

În concluziile Consiliului European din 26 și 27 iunie 2014 se menționează: „Răspunsul la multe dintre provocările din spațiul de libertate, securitate și justiție se regăsește în relațiile cu țările terțe, ceea ce impune o îmbunătățire a legăturii dintre politicile interne și cele externe ale UE.”.

În cadrul instituit prin foaia de parcurs „Consolidarea legăturilor dintre PSAC și spațiul de libertate, securitate și justiție”⁷⁷, în noiembrie 2014 a fost prezentat COPS și Comitetului permanent pentru securitate internă un al treilea raport anual privind progresele înregistrate⁷⁸.

Finalizarea acțiunilor identificate în acest cadru politic este în curs. Aceasta constă în finalizarea părții esențiale a actualei foi de parcurs PSAC/LSJ. Punerea sa în aplicare a urmat ritmul de consolidare progresivă a serviciilor SEAE. S-a pus în aplicare o abordare descendentă, orientată, în special în ceea ce privește agențiile UE. În conformitate cu aceasta, au fost instituite modalități de lucru cu Europol și Frontex.

Consolidarea cooperării cu Interpol privind PSAC ar trebui să contribuie la această coerență.

Grupul de sprijin al COSI și CIVCOM au fost invitate de către COPS și COSI ca, în cooperare cu serviciile relevante ale SEAE și ale Comisiei și cu reprezentanții agențiilor JAI relevante, să ia în considerare dezbaterea care a avut loc cu ocazia reuniunii COPS/COSI din 11 noiembrie 2014 și să elaboreze posibile propuneri concrete privind modalitățile de consolidare a cooperării dintre misiunile și operațiile PSAC și actorii LSJ.

Recenta comunicare a Comisiei intitulată „Agenda europeană privind securitatea”, care prezintă o strategie reînnoită de securitate internă (SSI) pentru perioada 2015-2020, solicită ca legătura dintre securitatea internă/externă să devină chiar mai operațională și solicită consolidarea în continuare a legăturilor dintre justiție și afaceri interne și PSAC.

⁷⁷ A se vedea Consiliul Uniunii Europene, Consolidarea legăturilor dintre PSAC și LSJ – proiect de foaie de parcurs, 18173/11, 5.12.2011.

⁷⁸ Documentul 14854/14.

3.2. Sinergii civilo-militare

Activitatea privind promovarea sinergiilor în dezvoltarea capabilităților civile și militare a fost ghidată și inspirată de concluziile Consiliului European din decembrie 2013. Nevoia unei mai mari sinergii în dezvoltarea capabilităților a fost subliniată în mod pregnant.

Deosebit de importantă este recunoașterea caracterului tot mai pronunțat de dublă utilizare a capabilităților și tehnologiei și, prin urmare, a potențialului considerabil de sinergii între cercetarea civilă și cea din domeniul apărării, ca element de susținere al dezvoltării capabilităților. În acest sens, AEA și SEAE au fost asociate la activitatea Comisiei privind acțiunea pregătitoare pentru cercetarea legată de PSAC.

PARTEA A II-A: PERSPECTIVELE PENTRU 2015

Multe dintre crizele acute din 2014 și din anii anteriori vor continua, cu siguranță, pe tot parcursul anului 2015. Se vor desfășura lucrări importante, în conformitate cu concluziile Consiliului European din decembrie 2013, în vederea consolidării abordărilor și instrumentelor din cadrul acțiunii externe a UE, cu scopul de a face față unei lumi în plină evoluție și unei vecinătăți estice din ce în ce mai problematice.

1. Vecinătatea

Pe parcursul întregului an se va desfășura procesul de revizuire a politicii europene de vecinătate, pentru a o face mai eficace și mai reactivă la diversele obiective și provocări în vecinătate.

UE recunoaște importanța contextului geografic mai amplu al partenerilor noștri și a relațiilor acestora cu vecinii lor, care au un impact asupra PEV. Este dreptul exclusiv al UE și al partenerilor săi să decidă în mod suveran cu privire la modul în care doresc să procedeze în relațiile lor.

UE va acorda o atenție considerabilă consolidării comunicării sale strategice în sprijinul politicilor UE, luând în același timp măsuri proactive pentru a spori rezistența publică împotriva manipulării de către părți terțe a informațiilor.

În ceea ce privește **vecinătatea estică**, în prim-plan vor fi preocupările legate de **Ucraina** și **Rusia**. În Ucraina, UE va continua să sprijine suveranitatea și integritatea teritorială ale Ucrainei și eforturile depuse în vederea găsirii unei soluții pașnice durabile la conflictul din partea estică a țării, pe baza acordurilor de la Minsk. UE va continua să sprijine Guvernul Ucrainei cu privire la reformele politice și economice necesare, cu condiția unor măsuri de reformă concrete. De asemenea, UE sprijină Ucraina prin intermediul misiunii civile EUAM Ucraina. Două reuniuni la nivel înalt importante au avut loc în prima jumătate a anului: reuniunea la nivel înalt UE-Ucraina de la Kiev și o conferință internațională în sprijinul Ucrainei, desfășurată la Kiev.

Reuniunea la nivel înalt a Parteneriatului estic de la Riga (21-22 mai) a constituit o ocazie importantă pentru a face un bilanț al situației actuale și a stabilit agenda pentru dezvoltarea în continuare a Parteneriatului estic. UE este pe deplin angajată față de Parteneriatul estic și reafirmă obiectivul de a dezvolta relații consolidate și diferențiate între UE și cei șase parteneri suverani și independenți. Sfera de acoperire și gradul de cooperare sunt stabilite de ambițiile și nevoile UE și ale partenerilor, precum și de ritmul reformelor. Ar trebui să se consacre eforturi speciale pentru a se înregistra progrese în cooperarea privind construcția statală, mobilitatea și contactele interpersonale, oportunitățile de piață și interconectările. UE așteaptă cu interes ratificarea cât mai rapid cu putință de către toate statele membre a acordurilor de asociere/zonelor de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare (AA/DCFTA) cu Georgia, Republica Moldova și Ucraina.

UE subliniază faptul că punerea în aplicare a acestora, contribuind la asocierea lor politică și integrarea economică cu Uniunea, va fi o prioritate principală pentru UE și partenerii în cauză în anii următori.

În **Republica Moldova**, atenția se va îndrepta spre acordarea de asistență noului guvern în ceea ce privește reformele esențiale (justiție, sectorul financiar, condițiile pentru investiții, combaterea corupției), precum și reforma sectorului de securitate.

În **Georgia**, vor fi necesare activități în sprijinul punerii în aplicare fără probleme a acordului de asociere/DCFTA, inclusiv a consolidării independenței sistemului judiciar și a parchetului, care sunt esențiale pentru modernizarea țării. Revizuirea strategică din 2014 a EUMM Georgia a avut drept rezultat o prelungire de doi ani a mandatului, pe fundalul crizei din Ucraina. În 2015 nu se preconizează nicio schimbare în ceea ce privește capacitatea autorizată, dar, odată cu ultima revizuire a OPLAN, structura misiunii este optimizată pentru a funcționa mai bine în mediul operațional curent (printre altele, se pune un accent mai mare pe raportarea analitică, pe o mai mare flexibilitate a echipelor în birourile locale, se alocă o celulă de proiect pentru consolidarea activităților misiunii în domeniul consolidării încrederii).

În ceea ce privește ceilalți trei parteneri estici, în 2015 se vor vedea rezultatele explorării unor inițiative concrete menite să identifice opțiuni pentru un nou acord bilateral cu Armenia (în urma Declarației de la Vilnius din 2013); precum și cu Azerbaidjan, care va prezenta un proiect privind un nou acord bilateral strategic, cu scopul de a înlocui acordul de asociere și parteneriatul strategic pentru modernizare. Acest proiect va trebui luat în considerare în mod corespunzător. În privința Belarus, se vor continua acțiunile de informare în vederea obținerii unor posibile rezultate (inclusiv cu privire la acordurile de facilitare a eliberării vizelor și de readmisie și la lansarea negocierilor privind un parteneriat pentru mobilitate). UE este pregătită să colaboreze în continuare cu Minskul în conformitate cu cele 29 de măsuri convenite de Consiliu, pe baza progreselor înregistrate cu privire la drepturile omului, democratizare și prizonierii politici.

Lucrările din cadrul Grupului Parteneriatului estic privind cooperarea în domeniul politicii de securitate și apărare comune (PSAC) vor fi continuate în conformitate cu mandatul său, în vederea dezvoltării în continuare a cooperării.

Evenimentele din **vecinătatea sudică** vor rămâne pe prima pagină a agendei UE și internaționale. Numeroasele conflicte care au loc în regiune vor necesita revizuirea politicii de vecinătate și sinergii sporite între statele membre și politicile și instrumentele UE.

„Reuniunea ministerială informală cu partenerii din sud privind viitorul PEV” a avut loc la Barcelona la 13 aprilie, reunind 36 de miniștri de externe împreună cu ÎR și cu comisarul Hahn și alți reprezentanți ai organizațiilor regionale. Aceasta a oferit atât statelor membre ale UE, cât și partenerilor din vecinătatea sudică ocazia de a avea un schimb fructuos privind procesul de revizuire a PEV, asigurând astfel principiul asumării responsabilității.

Situația din Siria și Irak va necesita eforturi susținute și atenție, inclusiv pentru a sprijini eforturile de a înfrânge ISIL/Daesh. Ca parte a acestor eforturi, o prioritate va fi punerea în aplicare a „strategiei regionale a UE pentru Siria și Irak și pentru amenințarea pe care o reprezintă ISIL/Daesh”. În Irak, eforturile se vor concentra pe susținerea noului guvern irakian în eforturile sale de stabilizare și pacificare a Irakului și de a construi un mediu politic deschis tuturor. În cazul Siriei, UE va sprijini eforturile depuse de trimisul special al ONU Staffan de Mistura vizând reducerea din ce în ce mai accentuată a violenței și crearea unui mediu propice pentru un proces care să conducă la o tranziție politică. Acest sprijin va include mobilizarea instrumentelor pe care le avem la dispoziție. Comisia a anunțat o contribuție de 1 miliard EUR pentru punerea în aplicare a strategiei sus-menționate în perioada 2015-2016. În contextul revizuirii bugetare, o prioritate va consta în explorarea posibilităților pentru o mai bună stabilire a priorităților în favoarea unui nivel mai mare de ajutor umanitar, pentru stabilizare și pentru dezvoltare pe termen scurt și mediu, pentru a contribui la rezolvarea crizelor în desfășurare.

UE va continua, de asemenea, să colaboreze cu partenerii internaționali și regionali pentru a atenua efectele destabilizatoare ale conflictelor din Siria și Irak asupra țărilor învecinate, inclusiv afluxul masiv de refugiați. Libanul rămâne deosebit de expus riscurilor, iar UE va continua să se implice împreună cu autoritățile și să sprijine comunitățile-gazdă și forțele armate libaneze. În Iordania, UE va încuraja în continuare înfăptuirea unei reforme politice, va promova punerea în aplicare a planului de acțiune în cadrul politicii europene de vecinătate și va sprijini comunitățile-gazdă. Contribuția Turciei la adăpostirea refugiaților va trebui în continuare recunoscută și sprijinită în mod adecvat.

Înregistrarea de progrese în **procesul de pace din Orientul Mijlociu** reprezintă o necesitate stringentă.

Numeroasele evenimente tragice din 2014 au evidențiat necesitatea de a recrea un nou cadru politic pentru a permite reluarea negocierilor. UE va continua să se implice în mod activ și să depună eforturi în direcția păcii, inclusiv în cadrul Cvartetului, cu ambele părți, precum și cu statele arabe și alți membri ai comunității internaționale. Obiectivul rămâne găsirea unei soluții bazate pe coexistența a două state, având la bază un acord cu privire la toate chestiunile privind statutul final și îndeplinirea aspirațiilor legitime atât ale israelienilor, cât și ale palestinienilor. În cazul unui acord privind statutul final, UE oferă un pachet fără precedent de sprijin politic, economic și de securitate, inclusiv un „parteneriat privilegiat special” pentru ambele părți.

Interesul fundamental al Uniunii Europene este să se pună capăt conflictului și să dezvolte, în același timp, relațiile sale strânse cu ambele părți. Revizuirea strategică a EUBAM Rafah la începutul anului 2015 subliniază voința UE și a comunității internaționale, în general, de a reduce restricțiile privind accesul și circulația înspre și dinspre Fâșia Gaza. PSAC ar putea juca un rol important de catalizator în această privință și, prin urmare, ar trebui luată în considerare o nouă repartizare a EUBAM Rafah, cu un potențial rol geografic mai extins, de îndată ce condițiile politice și de securitate vor permite acest lucru. EUPOL COPPS continuă să furnizeze asistență esențială în ceea ce privește instituirea unei poliții civile și a unui sector al justiției palestiniene autonome. Revizuirea strategică, tot la începutul anului 2015, va urmări o continuare a mandatului acestora.

Implicarea în țările din Golf va trebui intensificată, atât la nivel regional, cât și la nivel bilateral, în special pentru a aborda provocările comune din vecinătatea noastră comună, în special flagelul reprezentat de extremismul violent și terorism. Reuniunea ministerială UE-CCG a avut loc la Doha la 24 mai 2015.

În Yemen, UE va face în continuare presiuni asupra tuturor părților pentru a obține o soluționare politică durabilă în conformitate cu cadrul cuprinzător existent pentru perioada de tranziție. Aceasta este singura modalitate de a aborda provocările actuale ale țării, atât în materie de securitate, cât și în plan economic, și de a proteja unitatea și integritatea teritorială ale Yemenului. Un consens larg între actorii politici ar trebui să conducă la finalizarea și adoptarea unei noi constituții. Însă este probabil ca acest proces să rămână complex și fragil pe tot parcursul anului, având în vedere riscurile majore la nivel politic, economic și de securitate care contribuie la nesiguranța politică. În special, va trebui abordată de urgență de către autorități amenințarea legată de activitățile teroriste.

O atenție și o implicare sporite în ceea ce privește **Maroc** și **Tunisia** vor fi esențiale. Atât Marocul, cât și Tunisia au făcut progrese substanțiale în procesul de tranziție către un nivel mai ridicat de democrație și va fi extrem de important să se ofere stimulente și sprijin pentru a încuraja procesul important de adoptare și punere în aplicare a reformelor democratice, precum și să se semnaleze recunoașterea clară a statutului lor privilegiat și importanța strategică a acestui parteneriat pentru UE. Principala etapă următoare pentru ambele țări este de a pune în aplicare parteneriatul pentru mobilitate și de a înregistra progrese în negocierea unui acord de liber schimb aprofundat și cuprinzător. În ceea ce privește relațiile intensive cu Tunisia, UE va lansa, în cursul anului 2015, dialogul referitor la securitate și terorism cu autoritățile tunisiene. În plus, Tunisia va începe în curând negocierile cu obiectivul de a fi asociată la programul Orizont 2020 începând cu 2016.

O altă prioritate va fi revizuirea angajamentului UE în Egipt. Reluarea treptată a acordului de asociere este în curs, în prezent desfășurându-se și lucrări pregătitoare pentru negocierea unui plan de acțiune (PEV). Obiectivul este implicarea față de Egipt cu scopul de a sprijini această țară și poporul său în tranziția lor, în paralel cu discutarea unor chestiuni controversate, în special în domeniul drepturilor omului și al libertăților fundamentale.

În Libia, UE sprijină eforturile ONU de a ajunge la un acord între părți cu obiectivul de a forma un guvern de unitate națională, acesta fiind principalul mijloc de a depăși impasul politic și de securitate care s-a instalat recent în Libia. Procesul de tranziție politică, încheierea unui acord de încetare a focului durabil, îmbunătățirea securității (inclusiv dizolvarea milițiilor) și consolidarea instituțiilor publice vor depinde în continuare de progresele înregistrate în această privință. În acest sens, s-ar putea face uz de o serie de posibile opțiuni în cadrul PSAC, coroborat cu sprijin din partea instrumentelor UE, pentru a ajuta la formarea unui guvern de unitate libian. Are loc în prezent o planificare prudentă privind PSAC și aceasta va beneficia în continuare de informații privind rezultatul dialogului ONU (inclusiv eventualele solicitări specifice de sprijin din partea UE) și privind pozițiile statelor membre la nivelul Consiliului. Va trebui să se ia, de asemenea, o decizie cu privire la viitorul misiunii EUBAM Libya, al cărei personal este în curs de a fi redus la trei membri, aflați în Tunis, și să se hotărască dacă aceasta poate fi regenerată, după caz, astfel încât să reînceapă să furnizeze Libiei capacități de gestionare integrată a frontierelor (GIF). De îndată ce se formează guvernul de unitate națională, UE îi va acorda sprijinul necesar.

UE va continua să lucreze la dinamica pozitivă a dezvoltării relațiilor cu Algeria. Finalizarea planului de acțiune din cadrul politicii europene de vecinătate va constitui o prioritate. Dialogul UE-Algeria privind chestiuni legate de energie a fost lansat în 2015. UE se va implica mai departe împreună cu Algeria cu privire la chestiuni de securitate și de combatere a terorismului.

UE va continua să promoveze cooperarea regională în regiunea mediteraneeană, îndeosebi prin încurajarea lansării unor proiecte concrete și semnificative în contextul Uniunii pentru Mediterana, prin consolidarea dialogului cu Liga Statelor Arabe și promovarea dialogului și a cooperării regionale mai strânse în Maghreb.

În ceea ce privește vecinătatea sudică, abordarea aspectelor legate de migrație și de introducerea ilegală de migranți, precum și provocările de securitate relevante vor constitui o prioritate absolută în Marea Mediterană. Răspunsul trebuie să construiască legături efective între dimensiunea internă și cea externă a politicii în materie de migrație, pe baza instrumentelor care au fost deja puse în aplicare, inclusiv Grupul operativ pentru Marea Mediterană și acțiunile prevăzute în concluziile Consiliului privind migrația din octombrie 2014.

2. Europa și Asia Centrală

Cu Rusia, UE are de străbătut o cale dificilă și va trebui să găsească noi modalități de gestionare a relației. După ce Rusia a anexat ilegal Crimeea și continuă destabilizarea estului Ucrainei, relația nu mai poate fi una obișnuită. Politica UE de neregnoaștere a anexării ilegale a Crimeei de către Rusia va fi menținută, iar Uniunea va continua politica sa dublă de implicare diplomatică în sprijinul unei soluții politice pe baza acordurilor de la Minsk, în combinație cu măsuri restrictive specifice, după cum este necesar. Progresele în direcția unei soluții la criza din Ucraina vor rămâne o condiție preliminară pentru reluarea angajamentelor în mai multe domenii de interes comun.

În același timp, Rusia rămâne un important actor geopolitic, deși unul care urmează politici agresive în vecinătatea sa și se confruntă cu probleme interne majore, cu care UE are o serie de interese comune. UE va continua să urmărească situația drepturilor omului.

Abordarea noastră va trebui să reflecte această realitate problematică. UE și Rusia vor trebui să coopereze în continuare în cadrul G20 cu privire la chestiuni cum sunt combaterea schimbărilor climatice și a terorismului, precum și cu privire la aspecte de securitate internațională precum Siria, Libia, programul nuclear al Iranului și procesul de pace din Orientul Mijlociu.

În același timp, UE va continua, de asemenea, să solicite Rusiei să își respecte angajamentele internaționale, precum cele privind respectarea suveranității și integrității teritoriale a altor țări, OMC, statul de drept și buna guvernare. Pe termen lung, o zonă mai largă de prosperitate economică bazată pe normele OMC și alegerile suverane în întreaga Europă și în afara acesteia ar putea fi benefică pentru toți.

În cursul anului 2015, UE va rămâne pe deplin angajată în Balcanii de Vest, în conformitate cu obiectivele procesului de stabilizare și de asociere și ale concluziilor Consiliului din acest domeniu, cele mai recente concluzii fiind cele din 15 și 16 decembrie 2014. La începutul lui 2015, se preconizează prima rundă a dialogului dintre Belgrad și Pristina, după formarea noului guvern în Pristina. Normalizarea relațiilor este obiectivul general și punerea în aplicare a acordului din aprilie 2013 va constitui o prioritate pe tot parcursul anului. În Bosnia și Herțegovina, în conformitate cu concluziile Consiliului din 15 decembrie 2014, UE așteaptă confirmarea la nivelul întregului spectru politic a angajamentului scris cu privire la reforme, care sunt necesare pentru deblocarea ASA, intrarea în vigoare și obținerea de progrese concrete în ceea ce privește traiectoria țării în vederea aderării la UE.

Angajamentul UE față de fosta Republică iugoslavă a Macedoniei va rămâne la fel de solid ca în ultimii ani; se va acorda o atenție deosebită dialogului politic intern, în situația în care riscul unei deteriorări suplimentare necesită eforturi de atenuare din partea tuturor părților implicate. În urma deciziei din iunie 2014 de a se acorda Albaniei statutul de țară candidată, 2015 va fi un an important pentru aprofundarea eforturilor de reformă. De asemenea, alegerile locale care se vor desfășura până în vară vor necesita pregătiri temeinice și o bună gestionare. În Muntenegru, va trebui să se acorde prioritate maximă punerii în aplicare a reformelor în cursul anului 2015.

Cu privire la **conflictele prelungite**, UE va continua să coopereze strâns cu Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE).

În ceea ce privește **Turcia**, prioritatea imediată este angajarea într-o cooperare mai strânsă privind statul de drept și drepturile fundamentale și încurajarea unor reforme suplimentare. UE va continua să sprijine procesul de pace în relația cu kurzii. În contextul luptei împotriva ISIL/Daesh, Turcia va rămâne un partener important în combaterea extremismului în Siria și Irak și a amenințării comune reprezentate de luptătorii străini.

De asemenea, UE nu va pierde ocazia de a reaminti faptul că se așteaptă ca Turcia să sprijine în mod activ negocierile în vederea unei soluționări a problemei Ciprului.

Se vor desfășura lucrări cu privire la **revizuirea strategiei UE pentru Asia Centrală** în prima parte a anului, al căror rezultat se va reflecta în noile concluzii ale Consiliului în luna iunie. Numirea unui nou RSUE pentru Asia Centrală reafirmă angajamentul UE față de această regiune și va oferi un impuls în această privință. Un dialog la nivel înalt pe probleme de securitate va avea loc în Dushanbe în martie.

APC consolidat cu Kazahstanul a fost parafat la 20 ianuarie 2015. Kazahstan va găzdui o reuniune ministerială UE-Asia Centrală, eventual în luna iulie.

În cele din urmă, în cursul acestui prim semestru vom urmări finalizarea negocierilor privind reînnoirea **mecanismului financiar al SEE și a mecanismului financiar norvegian**. De asemenea, vom lansa negocierile pentru acorduri de asociere cu Andorra, Monaco și San Marino. Ne așteptăm ca, în urma adoptării proiectului de lege de punere în aplicare a articolelor constituționale la 9 februarie 2014 și a mandatului de negociere pentru renegocierea acordului privind libera circulație a persoanelor, Consiliul Federal Elvețian să se adreseze Comisiei.

Regiunea arctică are o importanță strategică din ce în ce mai mare. UE dorește să oficializeze statutul său de observator în cadrul Consiliului Arctic, având în vedere că în prezent a fost ridicată obiecția canadiană, până la data următoarei reuniuni la nivel ministerial a Consiliului Arctic din aprilie 2015. O discuție în cadrul Grupului comisarilor responsabili cu acțiunea externă (CGEA) ar putea fi avută în vedere în primăvară, urmată de consultări cu actorii externi. Ar putea fi continuate pregătirile în vederea emiterii unei Comunicări la începutul anului 2016.

3. Africa

UE va avea în continuare două priorități principale în ceea ce privește **Africa**: să încurajeze evoluția pașnică a continentului african prin prevenirea conflictelor și a terorismului; și să genereze prosperitate printr-o accelerare a creșterii și a dezvoltării durabile. În sfârșit, UE și Africa împărtășesc un interes comun în ceea ce privește chestiuni globale precum schimbările climatice, migrația și agenda pentru perioada de după 2015.

UE va depune eforturi pentru menținerea unui dialog politic intensificat cu Africa, în special UA, la toate nivelurile și pentru punerea în aplicare a domeniilor prioritare care au fost identificate în foaia de parcurs 2014-2017: pacea și securitatea, democrația, buna guvernare și drepturile omului, dezvoltarea umană, dezvoltarea și creșterea economică durabilă și deschisă tuturor și integrarea continentală, precum și chestiuni globale și emergente. UE salută tema UA pentru anul 2015 (emanciparea femeilor și dezvoltarea în direcția Agendei Africii 2063), precum și pentru anul 2016 (drepturile omului, cu accent pe gen). Abordarea globală și misiunile PSAC vor constitui în continuare nucleul activității UE, cu nouă misiuni PSAC desfășurate pe continentul african.

Cornul Africii va rămâne o prioritate majoră, iar Reprezentantul Special al UE Alexander Rondos și delegațiile UE vor continua să depună eforturi pentru stabilizare. În Somalia va fi esențial să se consolideze progresele realizate în domeniile stabilității politice și securității și să se aducă o contribuție la consolidarea în continuare a procesului politic la nivel federal și regional. În Sudanul de Sud, UE va continua să sprijine procesul de mediere sub conducere regională și să colaboreze cu toate părțile pentru a se ajunge la o soluționare durabilă a conflictului prelungit.

Regiunea Sahel va continua să se afle în atenția UE, având în vedere că securitatea și dezvoltarea în regiunea respectivă prezintă un interes proeminent. În acest sens, UE se angajează să își pună în aplicare Strategia pentru securitate și dezvoltare în Sahel, prin intermediul planului de acțiune regional. Accentul se va pune mai ales pe prevenirea și combaterea radicalizării și a extremismului violent, tineret, migrație și mobilitate, precum și pe gestionarea frontierelor și combaterea traficului ilicit și a criminalității transnaționale organizate, utilizând toate instrumentele relevante, inclusiv misiunile PSAC din Niger și Mali.

În **Mali**, în calitate de mediator, UE, în special prin intermediul RSUE pentru Sahel, este gata să ofere părților asistență în eforturile lor de a pune în aplicare acordul de pace semnat la 15 mai 2015 la Bamako. În contextul abordării sale globale, UE se angajează să continue să își utilizeze instrumentele relevante, inclusiv misiunile sale PSAC EUTM Mali și EUCAP Sahel Mali.

În Golful Guineei, se va acorda prioritate implementării strategiei UE privind Golful Guineei, în tandem cu care va fi curând adoptat planul de acțiune privind Golful Guineei. Coordonarea în curs cu partenerii africani și internaționali va fi esențială în perspectiva reuniunii la nivel înalt a UA din Togo privind securitatea și dezvoltarea maritimă, planificată pentru noiembrie 2015.

În regiunea Marilor Lacuri, UE, în strânsă coordonare cu partenerii africani și internaționali, își va concentra acțiunile pe două domenii esențiale pentru stabilitate: desfășurarea unor alegeri deschise tuturor, credibile și pașnice în Burundi și Republica Democratică Congo (RDC) și neutralizarea tuturor grupurilor armate din estul RDC, în special a FDLR.

În RDC, misiunea EUSEC RDC va transfera o parte din sarcinile sale către programul PROGRESS din cadrul Fondului european de dezvoltare, continuându-și totuși activitatea, cu un mandat simplificat și cu un personal semnificativ redus. Misiunea va fi închisă la 30 iunie 2016.

În Republica Centrafricană (RCA), UE va continua să ofere securitate militară și sprijin pentru reconstrucția țării, inclusiv prin contribuția sa la alegeri, în cadrul programului de sprijin al ONU. Operația militară de legătură EUFOR RCA s-a dovedit a fi un enorm succes în sprijinirea MINUSCA pentru stabilizarea situației securității în Bangui. În prezent, EUFOR RCA își transferă către MINUSCA responsabilitățile pentru două cartiere ale orașului. Operația se va încheia la 15 martie 2015. Aceasta va fi urmată de EUMAM RCA, care este o misiune de consiliere militară autonomă cu scopul de a sprijini autoritățile din Republica Centrafricană în pregătirea viitoarei reforme a sectorului securității, în strânsă coordonare cu MINUSCA. EUMAM RCA va oferi asistență forțelor armate ale Republicii Centrafricane (FACA) pentru a gestiona situația lor existentă și pentru a dezvolta capacitatea și calitatea necesare realizării obiectivului pentru viitor – forțe armate moderne, eficiente și responsabile. Este prevăzut un mandat al misiunii de un an.

4. America de Nord și America de Sud

America de Nord și America de Sud oferă o serie de oportunități pentru UE, corelate cu prioritățile noului colegiu, în ceea ce privește contribuția la stimularea creării de locuri de muncă și a creșterii economice în UE, dar și în ceea ce privește agenda multilaterală a UE și aspectele externe ale politicilor interne (de exemplu, schimbările climatice, energia, economia digitală). Anul 2015 va aduce oportunitatea de a aprofunda parteneriatele cu aliații-cheie și, de asemenea, de a transmite un semnal puternic de angajament politic sporit față de America Latină, odată cu reuniunea la nivel înalt UE-CELAC din luna iunie. Angajamentul UE în cadrul grupărilor regionale va stimula relații bilaterale puternice.

UE și statele din America au în comun o serie de preocupări importante ale politicii externe (schimbările climatice, migrația, drogurile, securitatea, cooperarea financiară internațională). Cooperarea, în special cu SUA, este esențială. Totuși, pentru aceasta va fi nevoie de un angajament politic extins și continuu, în toate cazurile, inclusiv în raport cu forurile multilaterale. Menținerea și dezvoltarea în continuare a parteneriatelor strategice este crucială.

Se așteaptă aprofundarea în continuare a colaborării cu privire la **PSAC**, pe baza succeselor anterioare, inclusiv cele legate de contribuții la misiunile PSAC ale UE (din partea SUA, Canada, dar și Columbia și Chile).

Prioritatea UE în cooperarea sa cu **Canada** o va constitui semnarea și aplicarea provizorie a acordului economic și comercial cuprinzător și a acordului de parteneriat strategic, precum și realizarea de progrese în cadrul Consiliului Arcticii și cu privire la cooperarea în domeniul politicii externe și de securitate. Viitorul acord de parteneriat strategic va consacra valorile comune ale UE și ale Canadei și este menit să ducă relațiile la un alt nivel. Acesta promovează aprofundarea legăturilor în toate domeniile de cooperare, inclusiv aprofundarea în continuare a cooperării în domeniul politicii de securitate (printre altele în sprijinul gestionării crizelor și al consolidării capacităților în țările terțe).

UE va continua să coopereze strâns cu **Statele Unite** în domenii de politică externă, de exemplu, privind punerea în aplicare a acordurilor de la Minsk, a sancțiunilor împotriva Rusiei, precum și privind acordarea de asistență Ucrainei, inclusiv pentru reforma sectorului de securitate.

De asemenea, multe dintre eforturile noastre vor fi dedicate luptei împotriva ISIL/Daesh, coordonată, *inter alia*, prin intermediul unei coaliții anti-ISIL/Daesh, precum și continuării acțiunilor de combatere a terorismului, inclusiv în ceea ce privește măsurile convenite la reuniunea din 19 februarie 2015 de la Washington privind combaterea extremismului violent.

UE va urmări încheierea acordului-cadru (incluzând căile de atac judiciare care urmează să fie adoptate de SUA) și finalizarea acordului privind sfera de securitate. De asemenea, UE și SUA își vor continua cooperarea strânsă în domeniul energiei, în special în ceea ce privește securitatea energetică, și vor coopera cu privire la schimbările climatice în perspectiva Conferinței ONU privind schimbările climatice de la Paris.

Va fi important să se continue consolidarea cooperării în domeniul PSAC, prin încurajarea contribuțiilor din partea SUA la misiunile și operațiile UE, consolidând cooperarea dintre militari, inclusiv în materie de logistică.

Parteneriatul transatlantic pentru comerț și investiții (TTIP) reprezintă una din prioritățile de vârf în relațiile UE-SUA. În plus față de câștigurile pur economice obținute prin sporirea comerțului bilateral și a investițiilor, precum și a cooperării în materie de reglementare, TTIP are potențialul de a consolida în mod semnificativ poziția UE în ceea ce privește stabilirea standardelor globale și să contribuie la stabilirea agendei economice la nivel mondial.

O mai mare putere economică a UE, integrarea economică transatlantică și parteneriatul geoeconomic ar întări capacitatea UE de a răspunde la provocările cu care se confruntă Europa. TTIP consolidează parteneriatul strategic UE-SUA, alături de legăturile puternice existente în domeniul securității și în plan politic.

Capacitățile UE în materie de **ajutor postconflict și mediere** în America ar putea să aducă, de asemenea, noi succese în 2015, astfel cum a fost cazul Columbiei. De asemenea, UE va fi implicată în consolidarea securității cetățenilor în America Centrală și în Caraibi, precum și în sprijinirea reformelor interne în Cuba. În acest context, UE va continua negocierile în curs pentru un acord de dialog politic și de cooperare.

5. Regiunea Asia-Pacific

Anul 2015 va aduce o consolidare sporită și dinamică a relației de durată a Uniunii Europene cu Asia și cu regiunea Pacificului. Acțiunile și inițiativele politice ale UE vor reflecta interesele strategice și dorința UE de a vedea că această regiune urmează calea păcii, democratizării și respectării drepturilor omului, a cooperării regionale și a dezvoltării economice.

UE este hotărâtă să își consolideze prezența în regiune prin inițiative de politică și printr-un angajament personal sporit din partea liderilor UE.

Orientările UE, cum ar fi orientările de politică referitoare la Asia de Est din 2012, agenda strategică de cooperare UE-China 2020, planurile de acțiune UE-ASEAN și UE-India, strategia UE pentru Afganistan din 2014 și cadrul pentru politica și sprijinul Uniunii Europene privind Myanmar/Birmania, vor oferi în continuare îndrumări utile. Unele dintre aceste orientări de politică pot fi actualizate în cursul anului.

Zonele tensionate care persistă în Asia și Pacific afectează direct interesele UE, în timp ce provocări de securitate netradiționale, cum ar fi cele legate de climă, gestionarea apei (în special în regiunea Mekong), energie, traficul de persoane, riscurile de pandemii și dezastre apar din ce în ce mai mult pe agenda privind securitatea regională. Cererea de energie în continuă creștere și concurența pentru resurse au potențialul de a crește tensiunile.

Aceste provocări în materie de securitate sunt adesea în contrast cu o economie înfloritoare, cu mize mari pentru toți, inclusiv pentru UE, de a menține siguranța investițiilor și a rutelor de aprovizionare. Consiliul va rămâne implicat cu privire la toate aspectele legate de securitate din Asia, pe tot parcursul anului 2015.

În termeni practici, preocupările UE vor fi în continuare abordate printr-un angajament proactiv – cooperarea cu țările asiatice în domeniul soluționării crizelor, al medierii și reconcilierii postconflict, precum și în domeniul securității și apărării (Aceh, Myanmar/Birmania, Mindanao, Nepal, Timorul de Est), dar și privind aspecte transfrontaliere, cum ar fi securitatea cibernetică, lupta împotriva criminalității transnaționale și securitatea maritimă.

În plan bilateral, cooperarea **PESC/PSAC** va continua să se dezvolte într-un ritm alert cu Australia, China, Japonia, Noua Zeelandă și Republica Coreea. Chestiunile de securitate regională se vor regăsi într-o măsură semnificativă în cadrul reuniunilor la nivel înalt ale UE cu China, Japonia și Republica Coreea, precum și la reuniunea miniștrilor de externe ai ASEM. Afganistanul rămâne singurul loc din Asia în care UE desfășoară în prezent, începând din 2007, o misiune PSAC (EUPOL AFGANISTAN). Având în vedere propria experiență, UE susține, în mod natural, eforturile care vizează construirea, în Asia, a unei ordini de securitate solide, multilaterale și bazate pe norme și pe cooperare. Aderarea UE la Tratatul de prietenie și cooperare în 2012 a dus la o sporire a angajamentului alături de **Forumul regional al ASEAN (ARF)**, iar liderii UE au participat la principalele reuniuni multilaterale la nivel înalt privind securitatea în regiune, de la dialogul de la Shangri-La privind securitatea în Asia până la reuniunile ministeriale anuale ale ARF. Aceste activități vor continua în 2015.

UE va rămâne cel mai important donator din regiune. În ciuda constrângerilor economice, pachetul financiar alocat pentru Asia în temeiul noului cadru financiar pentru perioada 2014-2020 a crescut în mod semnificativ.

În acest context, regiunea va primi o parte semnificativă a fondurilor disponibile în cadrul noului „Instrument de parteneriat”, care urmărește promovarea intereselor strategice ale UE (îmbunătățirea accesului pe piață, sprijinirea strategiilor de parteneriat ale UE, prezența economică, punerea în aplicare a dimensiunii internaționale a Strategiei Europa 2020 și diplomația publică).

ASEM va juca un rol semnificativ în abordarea proactivă a UE față de Asia – după succesul celei de a 10-a reuniuni la nivel înalt a ASEM de la Milano și în pregătirea celei de a 12-a reuniuni a miniștrilor de externe ai ASEM care urmează să aibă loc în Luxemburg și să fie prezidată de ÎR la 5-6 noiembrie 2015.

Odată cu iminenta numire a primului ambasador al UE responsabil exclusiv pentru **ASEAN** cu sediul la Jakarta, UE va personaliza relația sa intensă cu organizația regională și cele zece state membre ale acesteia.

ASEAN, care va fi prezidat de Malaysia în 2015, este pe cale să își îndeplinească obiectivul de a institui o comunitate economică ASEAN în 2015. UE este al doilea partener comercial al ASEAN ca importanță, după China. UE a încheiat un acord de liber schimb și investiții cu Singapore și este în proces de negociere a unor ALS cu alți membri ai ASEAN, inclusiv cu Vietnamul, Malaysia și Thailanda.

Anul 2015 va marca cea de a 40-a aniversare a relațiilor diplomatice dintre UE și **China**. Principala prioritate pentru UE și China va fi susținerea cooperării pe baza Agendei strategice pentru cooperarea UE-China 2020, asupra căreia s-a convenit în cadrul reuniunii la nivel înalt UE-China de la Beijing, din noiembrie 2013. Cea de a 5-a rundă a dialogului strategic UE-China și cea de a 17-a reuniune la nivel înalt UE-China vor constitui etape importante în evoluția cooperării noastre în 2015.

UE își va continua colaborarea cu noul guvern **indian**, inclusiv prin intermediul unei posibile reuniuni la nivel înalt UE-India. În paralel, UE va rămâne implicată, alături de India, cu privire la chestiuni globale esențiale, cum ar fi energia/schimbările climatice în perioada premergătoare Conferinței de la Paris și a agendei de dezvoltare pentru perioada de după 2015.

UE va continua să aducă în discuție cu interlocutorii indieni cazul demult nerezolvat al celor doi soldați din marina militară italiană aflați în detenție.

Uniunea Europeană va acționa pentru a înregistra progrese în negocierile privind un acord de parteneriat strategic și un acord de liber schimb cu Japonia, nu în ultimul rând având în vedere scopul declarat al Japoniei de a încheia negocierile până la finalul anului 2015. Având în vedere interesul Japoniei de a contribui mai mult la eforturile de pace și stabilitate la nivel global, vom studia modalitățile de aprofundare a cooperării în materie de securitate cu Japonia. Reuniunea la nivel înalt UE-Japonia, care va avea loc la Bruxelles în al doilea semestru al anului 2015, va constitui o ocazie importantă de a aborda preocupările comune și obiectivele politice partajate, precum redresarea economică, securitatea internațională și schimbările climatice.

În 2015, în cadrul parteneriatului UE cu **Republica Coreea** se va pune un accent deosebit pe punerea în aplicare pe deplin a dispozițiilor celor trei acorduri majore existente (acordul-cadru, acordul de liber schimb și acordul-cadru de participare la operațiunile UE de gestionare a crizelor) și pe consolidarea dialogurilor politice și sectoriale existente. Reuniunea la nivel înalt UE-Coreea ar trebui organizată la Seoul.

Un guvern de uniune națională în **Afganistan** oferă noi dinamici care pot determina schimbări la nivel național și pot contribui la stabilizarea regiunii. Dacă forțele naționale de securitate afgane sunt în măsură să mențină securitatea, acest lucru va da ocazia realizării reformelor economice și politice ambițioase stabilite la Conferința de la Londra și derulării unui proces de pace solid. Strategia UE pentru Afganistan, susținută de alocarea sumei de 1,4 miliarde EUR în cadrul Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare (ICD), o prelungire a misiunii EUPOL și un acord preconizat de cooperare privind parteneriatul și dezvoltarea, care urmează să fie finalizat în 2015, oferă un cadru pentru UE și statele membre care sprijină acest proces pe termen lung. O versiune revizuită a Cadrului privind răspunderea reciprocă ar trebui să fie convenită în cadrul unei reuniuni la nivel de înalți funcționari (SOM) până la jumătatea anului 2015.

Una dintre prioritățile în relația cu **Pakistan** va fi aceea de a asigura înregistrarea în continuare de progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a Planului de angajament pe cinci ani UE-Pakistan, monitorizat în cadrul dialogului strategic. Un al treilea dialog strategic UE-Pakistan este prevăzut pentru 2015, la Islamabad. Progresul punerii în aplicare efective de către Pakistan a celor 27 de convenții principale în cadrul SGP+ va fi monitorizat îndeaproape în 2015, în scopul de a prezenta un raport Parlamentului European și Consiliului. UE va continua, de asemenea, dialogul cu Pakistan privind chestiuni specifice, inclusiv drepturile omului, energia, combaterea terorismului și migrația.

În **Bangladesh**, UE va monitoriza în continuare situația guvernantei și a drepturilor omului și rămâne angajată alături de guvernul SUA și de Organizația Internațională a Muncii (OIM) pentru a asigura punerea în aplicare a angajamentelor convenite în cadrul Pactului privind durabilitatea, pentru îmbunătățirea drepturilor în materie de muncă, a condițiilor de muncă și a siguranței în fabrică în industria confecțiilor și tricotajelor din Bangladesh.

UE va continua să se implice în relațiile cu Sri Lanka, Myanmar, Thailanda și Cambodgia, în special în ceea ce privește aspectele asupra cărora UE are o influență semnificativă, acestea fiind țări în care situațiile de instabilitate politică sau fragilitatea reconcilierii postconflict ar putea necesita o atenție deosebită.

2015 reprezintă un an deosebit de favorabil pentru realizarea de progrese în relațiile noastre cu **Australia** și **Noua Zeelandă**. În ceea ce privește Australia, prioritatea în 2015 va fi semnarea unui acord privind gestionarea crizelor la începutul anului 2015 și semnarea acordului-cadru mai târziu în cursul anului. UE va rămâne angajată în cooperarea sa privind aspecte legate de securitate, inclusiv în dialogul de securitate anual și în dialogul privind combaterea terorismului. În ceea ce privește Noua Zeelandă, prioritatea va fi semnarea Acordului de parteneriat privind relațiile și cooperarea (PARC) și menținerea angajamentului în cadrul cooperării privind aspecte legate de securitate, inclusiv în dialogul de securitate anual.

UE va relua cooperarea pentru dezvoltare deplină și va revigora dialogul politic cu noul guvern democratic din **Fiji**. UE își va menține angajamentele față de Forumul insulelor din Pacific (PIF).

6. Securitatea internațională

Acțiunile de combatere a proliferării vor rămâne prioritare pentru UE. Conferința de revizuire din 2015 privind Tratatul de neproliferație (TNP) va avea loc la New York în perioada 27 aprilie – 22 mai, ceea ce va reprezenta o oportunitate de a promova o mai bună coeziune între statele care dețin arme nucleare și statele care nu dețin arme nucleare. UE își va menține, de asemenea, rolul de susținător principal al zonei fără ADM din Orientul Mijlociu.

Se menține necesitatea unui cadru internațional puternic pentru a face față acestor provocări, iar UE va continua să promoveze punerea în aplicare universală și eficace a instrumentelor internaționale (Convenția privind armele chimice, Tratatul privind comerțul cu arme, Tratatul de neproliferație a armelor nucleare, Convenția privind interzicerea minelor antipersonal, Codul de conduită de la Haga împotriva proliferării rachetelor balistice etc.). Sprijinul UE se va axa în special pe Agenția Internațională pentru Energie Atomică (AIEA), Organizația pentru Interzicerea Armelor Chimice, Organizația Tratatului de Interzicere Totală a Experiențelor Nucleare și intrarea în vigoare și punerea în aplicare eficace a Tratatului privind comerțul cu arme.

Procesul diplomatic pentru obținerea unei soluții cuprinzătoare la **chestiunea nucleară iraniană** va rămâne o prioritate de vârf a UE și o prioritate internațională în prima jumătate a anului.

Se preconizează mai multe runde de discuții la nivel politic și de experți, conduse de UE. În paralel, UE va continua să facă presiuni ca Iranul să joace un rol constructiv în regiune (precum și să-și îndeplinească, în plan intern, obligațiile internaționale asumate în ceea ce privește, printre altele, drepturile omului).

În cazul unui acord nuclear, șansele de dezvoltare a unei relații consolidate și productive a UE cu Iranul vor crește semnificativ.

Uniunea Europeană va trebui să își mențină atenția asupra Republicii Populare Democrate Coreene, ca sursă de instabilitate în regiune și având în vedere programele ADM și de rachete balistice care se desfășoară în prezent, ilegal. UE va continua să facă tot ceea ce îi stă în putință pentru a sprijini și a convoca un dialog intercoreean și pentru relansarea convorbirilor hexapartite, pornind de la o bază credibilă, în strânsă coordonare cu toți partenerii săi cheie. De asemenea, UE va continua să acționeze pentru îmbunătățirea situației drepturilor omului în RPDC.

Persistă motive de îngrijorare, care s-ar putea intensifica în timp, cu privire la preocupările privind **proliferarea ADM** în legătură cu conflictul din Siria, având în vedere presupunerile conform cărora stocuri nedezvăluite de materiale ADM ar putea intra în posesia grupurilor extremiste islamiste, precum ISIL. În sens mai larg, acest conflict oferă în continuare un context pentru dezvoltarea de grupări teroriste extremiste, inclusiv pentru fenomenul luptătorilor străini (din Europa și de pretutindeni) și pentru creșterea sectarismului. Potențialul de creștere a legăturilor dintre diversele grupări extremiste din Orientul Mijlociu și Africa de Nord, Est și Vest va trebui monitorizat mai atent.

În ceea ce privește **securitatea europeană**, amenințările noi și complexe care au apărut subliniază necesitatea de a se continua sinergiile și o cooperare mai strânsă la toate nivelurile. Terorismul, criminalitatea organizată și criminalitatea informatică sunt cele trei priorități fundamentale care sunt evidențiate ca necesitând acțiuni imediate în Agenda europeană privind securitatea, adoptată de Comisie în aprilie 2015. În mod evident, ele sunt interconectate, iar amenințările transfrontaliere, în dimensiunea lor multidimensională și internațională, demonstrează că este nevoie de un răspuns eficace și coordonat la nivelul UE. Agenda prevede măsurile și instrumentele concrete care vor fi utilizate în această acțiune comună pentru a garanta securitatea și a aborda mai eficace aceste trei dintre cele mai presante amenințări. UE va continua să depună eforturi pe baza unor strategii regionale integrate și în cadrul dialogurilor cu parteneri-cheie, precum și la nivel multilateral.

Progresele înregistrate în ceea ce privește creșterea eficacității, impactului și vizibilității politicii de **securitate și apărare comune** (PSAC) vor trebui menținute.

Consiliul European va evalua în iunie 2015 progresele concrete înregistrate în legătură cu toate aspectele și va oferi orientări suplimentare, pe baza unui raport al Consiliului bazat pe contribuții din partea Comisiei, a Înaltului Reprezentant și a Agenției Europene de Apărare.

Vor trebui abordate chestiunile legate de cheltuielile pentru apărare și de capacitățile de apărare europene și vor trebui să se desfășoare lucrări pregătitoare privind o serie de domenii precum sprijinirea capacității partenerilor în materie de gestionare a crizelor și de securitate (inclusiv inițiativa „formare și echipare”), precum și relația UE-NATO.

Misiunile și operațiile vor continua să se afle în centrul atenției PSAC. Se vor continua eforturile de deschidere a relațiilor cu partenerii și promovarea participării la misiunile și operațiile PSAC, dialogurile periodice în domeniul securității și apărării, consolidarea parteneriatelor multilaterale/regionale și organizarea unor seminare comune cu partenerii strategici.

Vor exista oportunități pentru promovarea aspectelor externe ale **planului de acțiune privind securitatea maritimă**, adoptat la 16 decembrie, și anume reuniunea la nivel înalt a Uniunii Africane (Addis Abeba, 30 ianuarie 2015) și parteneriatul strategic UE-China (februarie sau martie 2015).

UE va depune totodată eforturi în vederea îmbunătățirii **capacităților sale de răspuns rapid** pentru desfășurarea resurselor civile și militare adecvate.

În special, este esențială găsirea unor soluții la așa-numitele tehnici de „amenințări hibride” - și anume modul de a face față unor amenințări care aduc tulburare și destabilizare, mascate prin negare, susținute prin acțiuni de comunicare agresive.

Conferința mondială privind spațiul cibernetic desfășurată la Haga la 16-17 aprilie 2015 a formulat politici strategice privind spațiul cibernetic, precum și posibilitatea de a promova o viziune a unui spațiu cibernetic liber, deschis și sigur, în care toate părțile interesate să fie implicate în procesul decizional. În general, a fost important ca UE să continue să abordeze atât amenințările la adresa securității cibernetică, cât și efectele pozitive care pot fi valorificate din spațiul cibernetic – inclusiv libertatea și viața privată, creșterea economică, inovarea și accesul. În anul următor, UE se va concentra în continuare pe aceste priorități, inclusiv pe dezvoltarea unor măsuri de consolidare a încrederii în securitatea cibernetică, pentru a spori gradul de previzibilitate a comportamentului statului în ciberspațiu, sprijinind consolidarea capacităților cibernetică în țările terțe și aplicarea drepturilor omului ca parte a guvernantei internetului.

În cele din urmă, în 2015, UE va continua să se confrunte cu conflicte care necesită un **răspuns global al UE**, începând cu prevenirea conflictelor, identificarea timpurie a situațiilor de conflict emergente și mediere. Vom continua să consolidăm cooperarea practică cu partenerii în materie de prevenire a conflictelor, cum ar fi ONU, inclusiv privind medierea, analiza partajată a conflictelor, precum și prin intermediul rețelei de dialog cu societatea civilă finanțate de UE.

Vor fi necesare acțiuni în scopul integrării **noului sistem al UE de alertă timpurie în caz de conflict** în procesul decizional strategic. Pentru a îmbunătăți prevenirea, dar și soluționarea conflictelor și consolidarea păcii, vor fi necesare analize structurate ale conflictelor, care să contribuie la orientarea acțiunii comune a UE, în colaborare cu statele membre ale UE, cu partenerii internaționali și pe baza cunoștințelor și experienței societății civile. În acest sens, se vor asigura o mai bună formare și orientare în cadrul tuturor serviciilor relevante, pentru a spori eficacitatea și gradul de adecvare la conflict în cadrul acțiunii externe.

Investițiile în sprijinirea medierii de către alte părți, precum și consolidarea suplimentară a capacităților UE constituie o prioritate. Echipa de **sprijin pentru mediere** a SEAE va continua să promoveze medierea ca instrument de prim răspuns la situațiile de criză emergente și în curs de desfășurare. În ceea ce privește justiția tranzițională, un nou document de politică al UE va fi finalizat și pus în aplicare, iar modalitățile prin care UE se angajează în reforma sectorului de securitate vor fi consolidate, prin furnizarea de orientări operaționale pentru a îmbunătăți eficacitatea sistemului în întreaga UE.

63. Uniunea Europeană va continua să susțină eforturile întreprinse pentru a continua operaționalizarea responsabilității de a proteja în cadrul celor trei piloni ai săi, de importanță egală.

64. În 2015 se vor aduce revizuri majore în domeniul păcii și securității, și anume privind operațiile ONU în sprijinul păcii, arhitectura de consolidare a păcii și Rezoluția 1325 a CSONU privind femeile, pacea și securitatea. Este o ocazie potrivită pentru a desfășura o evaluare critică a arhitecturii actuale pentru pace și securitate a ONU și pentru a pregăti terenul pentru viitor. Interconexiunile dintre aceste revizuri sunt importante.

65. În 2015 se va efectua o revizuire a operațiilor ONU în sprijinul păcii.

Se așteaptă ca Secretarul General al ONU să primească, în primăvară, un raport elaborat de un grup la nivel înalt independent, după care acesta va continua procesul. UE și unele state membre ale UE au prezentat deja contribuții în cadrul grupului și vor examina cu atenție evoluțiile.

În 2015 se va efectua o **revizuire după 10 de ani a arhitecturii ONU de consolidare a păcii** de către AG a ONU și CSONU. Aceasta se va baza pe activitatea unui grup consultativ de experți care va întreprinde studii de țară în Burundi, Republica Centrafricană, Sierra Leone, Sudanul de Sud și Timorul de Est. Grupul va conduce o revizuire la nivel de politici și la nivel instituțional a arhitecturii de consolidare a păcii și va elabora concluzii și recomandări pe baza acestor acțiuni. UE va contribui la acest proces.

Cu ocazia celei de a 15-a aniversări, în 2015, a **RCSONU 1325 privind femeile, pacea și securitatea, o revizuire la nivel înalt** va avea loc în octombrie 2015, pentru a evalua progresele înregistrate la nivel mondial, regional și național în punerea în aplicare a RCSONU 1325, pentru a reînnoi angajamentele și a aborda obstacolele care au apărut. UE va contribui la acest proces.

7. Drepturile omului și democrația

UE va continua să promoveze și să apere **drepturile omului** la nivel bilateral și multilateral și să integreze drepturile omului în toate politicile UE.

După expirarea, la sfârșitul anului 2014, a planului de acțiune 2012 pentru drepturile omului și democrație, un nou plan de acțiune va fi adoptat în al doilea semestru al anului 2015.

Noul plan de acțiune va acoperi în totalitate mandatul 2015-2019 al ÎR și al Comisiei Europene și va include o clauză de revizuire la jumătatea perioadei (2017), astfel încât să coincidă cu revizuirea la jumătatea perioadei a instrumentelor financiare externe.

UE își va continua acțiunile la nivel multilateral, în special în cadrul ONU, astfel cum se prevede în concluziile Consiliului din februarie 2015 privind prioritățile UE în cadrul forurilor ONU pentru drepturile omului, adoptate ca în fiecare an înainte de începerea sesiunii principale a Consiliului ONU pentru drepturile omului de la Geneva din martie 2015.

Raportul anual pentru 2014 privind drepturile omului și democrația în lume va fi elaborat în primul semestru al anului 2015. La fel ca în anii precedenți, raportul va cuprinde o secțiune pe teme și o secțiune pe țări.

Misiunile de observare a alegerilor (MOA) vor rămâne instrumente esențiale în vederea realizării unui obiectiv fundamental al acțiunii externe a UE: promovarea democrației în întreaga lume.

În ceea ce privește **emanciparea femeilor**, 2015 va fi un an important pentru promovarea egalității de gen, având în vedere că vom sărbători cea de a 20-a aniversare a Declarației și a Platformei de acțiune de la Beijing din 1995, în cadrul Comisiei pentru statutul femeii (CSW), precum și cea de a 15-a aniversare a Rezoluției 1325 a CSONU privind contribuția femeilor la pace și securitate.

8. Aspecte globale

În ceea ce privește **combaterea terorismului (CT)**, concluziile Consiliului privind CT adoptate la 9 februarie vor constitui baza pentru integrarea în continuare a CT în acțiunea externă globală a UE și pentru a intensifica politica și acțiunile de combatere a terorismului axate pe următoarele teme: consolidarea parteneriatelor cu țări-cheie; sprijinirea consolidării capacității; combaterea radicalizării și a extremismului violent; promovarea cooperării internaționale; și abordarea factorilor subiacenți și a crizelor curente.

Ultimul proces de negocieri interguvernamentale privind **agenda de dezvoltare pentru perioada de după 2015** va începe în ianuarie 2015, pe baza proceselor anterioare rezultate în urma Conferinței Rio + 20, în special în cadrul Grupului de lucru deschis privind obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD), care a elaborat o propunere constând în 17 obiective și 169 de ținte în iulie 2014, precum și în cadrul Comitetului interguvernamental de experți privind finanțarea dezvoltării durabile.

În cadrul actualului proces de reflecție strategică privind **relațiile UE-ACP după 2020**, UE va sublinia necesitatea de a rămâne deschisă și realistă în ceea ce privește viitoarea formă a arhitecturii post-Cotonou care ar trebui să creeze o relație cu adevărat modernă între UE și țările ACP.

Un **plan de acțiune pentru abordarea globală** va fi elaborat înainte de sfârșitul primului semestru al anului 2015.

Un cadru strategic la nivelul UE pentru reforma sectorului de securitate (RSS) ar trebui să fie elaborată de ÎR și Comisie, până la jumătatea anului 2015, în consultare cu statele membre.

O strategie preventivă privind chestiunile globale de politică externă – la inițiativa DE/IT/NL – ar putea fi elaborată în cursul acestui an.

Schimbările climatice vor continua să fie o prioritate geopolitică strategică pentru UE în 2015.

Obiectivul imediat este de a conveni cu privire la un acord ambițios, cu forță juridică obligatorie, în temeiul CCONUSC, aplicabil tuturor părților, în cadrul COP 21 de la Paris din decembrie.

Obiectivele UE au fost convenite de către Consiliul European din octombrie 2014.

Întrucât schimbările climatice din zona **arctică** sunt de o importanță crucială pentru Europa, UE joacă un rol esențial în sprijinirea unei cooperări arctice reușite. O strategie a UE privind zona arctică este prevăzută să fie adoptată la sfârșitul anului 2015.

Energia va rămâne un element esențial al politicii externe a UE. Adoptarea unei Strategii europene pentru securitate energetică și a uniunii energetice va necesita contribuții de politică externă pentru a sprijini punerea lor în aplicare, în special în următoarele domenii: (1) diversificarea surselor și a rutelor de aprovizionare cu energie a UE, (2) promovarea unei guvernante globale în domeniul energiei, deschisă, bazată pe norme și transparentă și (3) mesaje comune și coerente pentru partenerii energetici.

Migrația va rămâne o prioritate pentru 2015 și pentru anii următori. SEAE va trebui să acorde prioritate contribuțiilor sale la punerea în aplicare a Agendei europene privind migrația – o strategie fundamentală adoptată în mai 2015.

SEAE va coopera cu țările-cheie de origine și de tranzit cu privire la politicile și procesele incluse în Agenda europeană privind migrația, cum ar fi politica europeană de vecinătate (PEV), procesul de la Rabat, procesul de la Khartoum și altele, în special în regiunile cele mai vizate.

Epidemia de **Ebola** a subliniat necesitatea consolidării sistemelor de sănătate din multe țări în curs de dezvoltare, dar și a îmbunătățirii capacității comunității internaționale de a institui proceduri eficiente de urgență pentru situații de criză.

Eforturile internaționale vizând abordarea **problemelor legate de droguri** la nivel mondial vor continua să urmărească să abordeze atât partea privind oferta (legată de trafic și criminalitate organizată), cât și cea privind cererea (sănătate, integrarea socială a victimelor abuzului de droguri). 2015 va fi un an crucial pentru pregătirea sesiunii speciale a Adunării Generale a ONU privind drogurile, care va avea loc în aprilie 2016.

ANEXE

Anexa I: Rezumatul actelor juridice în domeniul PESC (măsuri restrictive) 2014⁷⁹

Afganistan/Regimul taliban

Decizia de punere în aplicare 2014/142/PESC a Consiliului din 14 martie 2014 privind punerea în aplicare a Deciziei 2011/486/PESC privind măsuri restrictive îndreptate împotriva anumitor persoane, grupuri, întreprinderi și entități având în vedere situația din Afganistan (*JO L 76*, 15.3.2014, p. 46)

Decizia de punere în aplicare 2014/140/PESC a Consiliului din 14 martie 2014 privind punerea în aplicare a Deciziei 2011/486/PESC a Consiliului privind măsuri restrictive îndreptate împotriva anumitor persoane, grupuri, întreprinderi și entități având în vedere situația din Afganistan (*JO L 76*, 15.3.2014, p. 42)

Decizia de punere în aplicare 2014/701/PESC a Consiliului din 8 octombrie 2014 privind punerea în aplicare a Deciziei 2011/486/PESC privind măsuri restrictive îndreptate împotriva anumitor persoane, grupuri, întreprinderi și entități având în vedere situația din Afganistan (*JO L 293*, 9.10.2014, p. 37)

Belarus

Decizia de punere în aplicare 2014/24/PESC a Consiliului din 20 ianuarie 2014 privind punerea în aplicare a Deciziei 2012/642/PESC privind măsuri restrictive împotriva Belarus (*JO L 16*, 21.1.2014, p. 32)

Decizia de punere în aplicare 2014/439/PESC a Consiliului din 8 iulie 2014 privind punerea în aplicare a Deciziei 2012/642/PESC privind măsuri restrictive împotriva Belarus (*JO L 200*, 9.7.2014, p. 13)

Decizia 2014/750/PESC a Consiliului din 30 octombrie 2014 de modificare a Deciziei 2012/642/PESC a Consiliului privind măsuri restrictive împotriva Belarus (*JO L 311*, 31.10.2014, p. 39)

⁷⁹ Lista cuprinde numai deciziile PESC de impunere a unor măsuri restrictive. Punerea în aplicare a măsurilor care intră sub incidența Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene necesită, de asemenea, elaborarea unui regulament al Consiliului sau a unui regulament de punere în aplicare al Consiliului, după caz.

Bosnia și Herțegovina

Decizia 2014/157/PESC a Consiliului din 20 martie 2014 de modificare a Deciziei 2011/173/PESC privind măsuri restrictive, având în vedere situația din Bosnia și Herțegovina (*JO L 87, 22.3.2014, p. 95*)

Republica Centrafricană

Decizia 2014/125/PESC a Consiliului din 10 martie 2014 de modificare a Deciziei 2013/798/PESC privind măsuri restrictive împotriva Republicii Centrafricane (*JO L 70, 11.3.2014, p. 22*)

Decizia de punere în aplicare 2014/382/PESC a Consiliului din 23 iunie 2014 privind punerea în aplicare a Deciziei 2013/798/PESC privind măsuri restrictive împotriva Republicii Centrafricane (*JO L 183, 24.6.2014, p. 57*)

Decizia de punere în aplicare a Consiliului 2014/863/PESC din 1 decembrie 2014 privind punerea în aplicare a Deciziei 2013/798/PESC privind măsuri restrictive împotriva Republicii Centrafricane (*JO L 346, 2.12.2014, p. 52*)

Côte d'Ivoire

Decizia de punere în aplicare 2014/271/PESC a Consiliului din 12 mai 2014 de punere în aplicare a Deciziei 2010/656/PESC de reînnoire a măsurilor restrictive impuse împotriva Côte d'Ivoire (*JO L 138, 13.5.2014, p. 108*)

Decizia 2014/460/PESC a Consiliului din 14 iulie 2014 de modificare a Deciziei 2010/656/PESC de reînnoire a măsurilor restrictive impuse împotriva Côte d'Ivoire (*JO L 207, 15.7.2014, p. 17*)

Crimeea/Sevastopol

Decizia 2014/386/PESC a Consiliului din 23 iunie 2014 referitoare la restricții privind mărfurile originare din Crimeea sau Sevastopol, ca răspuns la anexarea ilegală a Crimeii și Sevastopolului (*JO L 183, 24.6.2014, p. 70*)

Decizia 2014/507/PESC a Consiliului din 30 iulie 2014 de modificare a Deciziei 2014/386/PESC referitoare la restricții privind mărfurile originare din Crimeea sau Sevastopol, ca răspuns la anexarea ilegală a Crimeii și Sevastopolului (*JO L 226, 30.7.2014, p. 20*)

Decizia 2014/933/PESC a Consiliului din 18 decembrie 2014 de modificare a Deciziei 2014/386/PESC privind măsuri restrictive ca răspuns la anexarea ilegală a Crimeii și a Sevastopolului (*JO L 365, 19.12.2014, p. 152*)

Republica Democratică Congo

Decizia 2014/147/PESC a Consiliului din 17 martie 2014 de modificare a Deciziei 2010/788/PESC privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Republicii Democratice Congo (*JO L 79, 18.3.2014, p. 42*)

Decizia de punere în aplicare 2014/862/PESC a Consiliului din 1 decembrie 2014 de punere în aplicare a Deciziei 2010/788/PESC privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Republicii Democratice Congo (*JO L 346, 2.12.2014, p. 36*)

Egipt

Decizia 2014/153/PESC a Consiliului din 20 martie 2014 de modificare a Deciziei 2011/172/PESC privind măsuri restrictive îndreptate împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Egipt (*JO L 85, 21.3.2014, p. 9*)

Serbia și Muntenegru (Milosevic)

Decizia 2014/742/PESC a Consiliului din 28 octombrie 2014 de abrogare a Poziției comune 2000/696/PESC privind menținerea de măsuri restrictive specifice împotriva dlui Milošević și a persoanelor care îi sunt asociate și de abrogare a Pozițiilor comune aferente 98/240/PESC, 98/326/PESC, 1999/318/PESC și 2000/599/PESC (*JO L 308, 29.10.2014, p. 99*)

Republica Guineea

Decizia 2014/213/PESC a Consiliului din 14 aprilie 2014 de modificare a Deciziei 2010/638/PESC privind măsuri restrictive împotriva Republicii Guineea (*JO L 111, 15.4.2014, p. 83*)

Decizia 2014/728/PESC a Consiliului din 20 octombrie 2014 de modificare a Deciziei 2010/638/PESC privind măsuri restrictive împotriva Republicii Guineea (*JO L 301, 21.10.2014, p. 33*)

Iran (ADM)

Decizia 2014/21/PESC a Consiliului din 20 ianuarie 2014 de modificare a Deciziei 2010/413/PESC a Consiliului privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Iranului (*JO L 15, 20.1.2014, p. 22*)

Decizia 2014/222/PESC a Consiliului din 16 aprilie 2014 de modificare a Deciziei 2010/413/PESC privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Iranului (*JO L 119, 23.4.2014, p. 65*)

Decizia 2014/480/PESC a Consiliului din 21 iulie 2014 de modificare a Deciziei 2010/413/PESC privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Iranului (*JO L 215, 21.7.2014, p. 4*)

Decizia 2014/776/PESC a Consiliului din 7 noiembrie 2014 de modificare a Deciziei 2010/413/PESC privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Iranului (*JO L 325, 8.11.2014, p. 19*)

Decizia 2014/829/PESC a Consiliului din 25 noiembrie 2014 de modificare a Deciziei 2010/413/PESC privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Iranului (*JO L 338, 25.11.2014, p. 1*)

Iran (drepturile omului)

Decizia 2014/205/PESC a Consiliului din 10 aprilie 2014 de modificare a Deciziei 2011/235/PESC privind măsuri restrictive îndreptate împotriva anumitor persoane și entități având în vedere situația din Iran (*JO L 109, 12.4.2014, p. 25*)

Irak

Decizia 2014/484/PESC a Consiliului din 22 iulie 2014 de modificare a Poziției comune 2003/495/PESC cu privire la Irak (*JO L 217, 23.7.2014, p. 38*)

Coreea de Nord (Republica Populară Democrată Coreeană)

Decizia 2014/212/PESC a Consiliului din 14 aprilie 2014 de modificare a Deciziei 2013/183/PESC privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Republicii Populare Democrate Coreene (*JO L 111, 15.4.2014, p. 79*)

Decizia 2014/700/PESC a Consiliului din 8 octombrie 2014 de modificare a Deciziei 2013/183/PESC privind măsuri restrictive împotriva Republicii Populare Democrate Coreene (*JO L 293, 9.10.2014, p. 34*)

Liberia

Decizia 2014/141/PESC a Consiliului din 14 martie 2014 de modificare a Poziției comune 2008/109/PESC privind măsuri restrictive împotriva Liberiei (*JO L 76, 15.3.2014, p. 45*)

Libia

Decizia de punere în aplicare 2014/41/PESC a Consiliului din 28 ianuarie 2014 privind punerea în aplicare a Deciziei 2011/137/PESC privind măsuri restrictive având în vedere situația din Libia (*JO L 26, 29.1.2014, p. 41*)

Decizia 2014/380/PESC a Consiliului din 23 iunie 2014 de modificare a Deciziei 2011/137/PESC privind măsuri restrictive având în vedere situația din Libia (*JO L 183, 24.6.2014, p. 52*)

Decizia de punere în aplicare 2014/487/PESC a Consiliului din 22 iulie 2013 privind punerea în aplicare a Deciziei 2011/137/PESC privind măsuri restrictive având în vedere situația din Libia (*JO L 217, 23.7.2014, p. 48*)

Decizia 2014/727/PESC a Consiliului din 20 octombrie 2014 de modificare a Deciziei 2011/137/PESC privind măsuri restrictive având în vedere situația din Libia (*JO L 301, 21.10.2014, p. 30*)

Republica Moldova

Decizia 2014/381/PESC a Consiliului din 23 iunie 2014 de modificare a Deciziei 2010/573/PESC privind măsurile restrictive împotriva conducerii regiunii Transnistria din Republica Moldova (*JO L 183, 24.6.2014, p. 56*)

Decizia 2014/751/PESC a Consiliului din 30 octombrie 2014 de modificare a Deciziei 2010/573/PESC privind măsurile restrictive împotriva conducerii regiunii Transnistria din Republica Moldova (*JO L 311, 31.10.2014, p. 54*)

Myanmar/Birmania

Decizia 2014/214/PESC a Consiliului din 14 aprilie 2014 de modificare a Deciziei 2013/184/PESC privind măsuri restrictive împotriva Myanmar/Birmaniei (*JO L 111, 15.4.2014, p. 84*)

Rusia

Decizia 2014/512/PESC a Consiliului din 31 iulie 2014 privind măsuri restrictive având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina (*JO L 229, 31.7.2014, p. 13*)

Decizia 2014/659/PESC a Consiliului din 8 septembrie 2014 de modificare a Deciziei 2014/512/PESC privind măsuri restrictive având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina (*JO L 271, 12.9.2014, p. 54*)

Decizia 2014/872/PESC a Consiliului din 4 decembrie 2014 de modificare a Deciziei 2014/512/PESC privind măsuri restrictive având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina și a Deciziei 2014/659/PESC de modificare a Deciziei 2014/512/PESC (*JO L 349, 5.12.2014, p. 58*)

Somalia

Decizia 2014/270/PESC a Consiliului din 12 mai 2014 de modificare a Deciziei 2010/231/PESC a Consiliului privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Somaliei (*JO L 138, 13.5.2014, p. 106*)

Decizia de punere în aplicare 2014/729/PESC a Consiliului din 20 octombrie 2014 privind punerea în aplicare a Deciziei 2010/231/PESC privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Somaliei (*JO L 301, 21.10.2014, p. 34*)

Sudan și Sudanul de Sud

Decizia de punere în aplicare 2014/40/PESC a Consiliului din 28 ianuarie 2014 privind punerea în aplicare a Deciziei 2011/423/PESC din 18 iulie 2011 privind măsuri restrictive împotriva Sudanului și a Sudanului de Sud (*JO L 26, 29.1.2014, p. 38*)

Sudanul de Sud

Decizia 2014/449/PESC a Consiliului din 10 iulie 2014 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Sudanul de Sud (*JO L 203, 11.7.2014, p. 100*)

Sudan

Decizia 2014/450/PESC a Consiliului din 10 iulie 2014 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Sudan și de abrogare a Deciziei 2011/423/PESC (*JO L 203, 11.7.2014, p. 106*)

Siria

Decizia 2014/74/PESC a Consiliului din 10 februarie 2014 de modificare a Deciziei 2013/255/PESC privind măsuri restrictive împotriva Siriei (*JO L 40, 11.2.2014, p. 63*)

Decizia 2014/309/PESC a Consiliului din 28 mai 2014 de modificare a Deciziei 2013/255/PESC privind măsuri restrictive împotriva Siriei (*JO L 160, 29.5.2014, p. 37*)

Decizia de punere în aplicare 2014/387/PESC a Consiliului din 23 iunie 2014 de punere în aplicare a Deciziei 2013/255/PESC privind măsuri restrictive împotriva Siriei (*JO L 183, 24.6.2014, p. 72*)

Decizia de punere în aplicare 2014/488/PESC a Consiliului din 22 iulie 2014 privind punerea în aplicare a Deciziei 2013/255/PESC privind măsuri restrictive împotriva Siriei (*JO L 217, 23.7.2014, p. 49*)

Decizia de punere în aplicare 2014/678/PESC a Consiliului din 26 septembrie 2014 privind punerea în aplicare a Deciziei 2013/255/PESC privind măsuri restrictive împotriva Siriei (*JO L 283, 27.9.2014, p. 59*)

Decizia de punere în aplicare 2014/730/PESC a Consiliului din 20 octombrie 2014 privind punerea în aplicare a Deciziei 2013/255/PESC privind măsuri restrictive împotriva Siriei (*JO L 301, 21.10.2014, p. 36*)

Decizia 2014/901/PESC a Consiliului din 12 decembrie 2014 de modificare a Deciziei 2013/255/PESC privind măsuri restrictive împotriva Siriei (*JO L 358, 13.12.2014, p. 28*)

Poziția comună 2001/931/PESC

Decizia 2014/72/PESC a Consiliului din 10 februarie 2014 de actualizare și de modificare a listei persoanelor, grupurilor și entităților care intră sub incidența articolelor 2, 3 și 4 din Poziția comună 2001/931/PESC privind aplicarea de măsuri specifice pentru combaterea terorismului și de abrogare a Deciziei 2013/395/PESC (*JO L 40, 11.2.2014, p. 56*)

Decizia 2014/483/PESC a Consiliului din 22 iulie 2014 de actualizare și de modificare a listei persoanelor, grupurilor și entităților care intră sub incidența articolelor 2, 3 și 4 din Poziția comună 2001/931/PESC privind aplicarea de măsuri specifice pentru combaterea terorismului și de abrogare a Deciziei 2014/72/PESC (*JO L 217, 23.7.2014, p. 35*)

Tunisia

Decizia 2014/49/PESC a Consiliului din 30 ianuarie 2014 de modificare a Deciziei 2011/72/PESC privind măsuri restrictive îndreptate împotriva anumitor persoane și entități având în vedere situația din Tunisia (*JO L 28, 31.1.2014, p. 38*)

Ucraina

Decizia 2014/145/PESC a Consiliului din 17 martie 2014 privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (*JO L 78, 17.3.2014, p. 16*)

Decizia de punere în aplicare a Consiliului 2014/151/PESC din 21 martie 2014 privind punerea în aplicare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (*JO L 86, 21.3.2014, p. 30*)

Decizia de punere în aplicare a Consiliului 2014/238/PESC din 28 aprilie 2014 privind punerea în aplicare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (*JO L 126, 29.4.2014, p. 55*)

Decizia 2014/265/PESC a Consiliului din 12 mai 2014 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (*JO L 137, 12.5.2014, p. 9*)

Decizia 2014/308/PESC a Consiliului din 28 mai 2014 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (*JO L 160, 29.5.2014, p. 33*)

Decizia Consiliului 2014/455/PESC din 11 iulie 2014 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (*JO L 205, 12.7.2014, p. 22*)

Decizia 2014/475/PESC a Consiliului din 18 iulie 2014 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (*JO L 214, 19.7.2014, p. 28*)

Decizia 2014/499/PESC a Consiliului din 25 iulie 2014 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (*JO L 221, 25.7.2014, p. 15*)

Decizia Consiliului 2014/508/PESC din 30 iulie 2014 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (*JO L 226, 30.7.2014, p. 23*)

Decizia 2014/658/PESC a Consiliului din 8 septembrie 2014 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (*JO L 271, 12.9.2014, p. 47*)

Decizia 2014/801/PESC a Consiliului din 17 noiembrie 2014 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (*JO L 331, 18.11.2014, p. 26*)

Decizia 2014/855/PESC a Consiliului din 28 noiembrie 2014 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (*JO L 344, 29.11.2014, p. 22*)

Ucraina (deturnare de fonduri)

Decizia 2014/119/PESC a Consiliului din 5 martie 2014 privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Ucraina (*JO L 66, 6.3.2014, p. 26*)

Decizia de punere în aplicare 2014/216/PESC a Consiliului din 14 aprilie 2014 privind punerea în aplicare a Deciziei 2014/119/PESC privind măsuri restrictive îndreptate împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Ucraina (*JO L 111, 15.4.2014, p. 91*)

Yemen

Decizia 2014/932/PESC a Consiliului din 18 decembrie 2014 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Yemen (*JO L 365, 19.12.2014, p. 147*)

Zimbabwe

Decizia 2014/98/PESC a Consiliului din 17 februarie 2014 de modificare a Deciziei 2011/101/PESC privind măsuri restrictive împotriva Zimbabwe (*JO L 50, 20.2.2014, p. 20*)

Annex II: Appearances before the European Parliament in 2014

1. Appearances of the High Representative/Vice-President before the European Parliament in 2014

Date	Meeting	Subject
11-Feb	Committee on Foreign Affairs	Debriefing on the Foreign Affairs Council of 10 Feb.2014
03-Apr	Plenary	Main aspects and basic choices of the common foreign and security policy and the common security and defence policy (art 36 TEU) – EU comprehensive approach and coherence of EU external action
06-Nov	Interparliamentary Conference (Rome)	Interparliamentary Conference (Rome)
12-Nov	Committee on Foreign Affairs Enlarged Bureau	Meeting ahead of the Foreign Affairs Council of 17-18 November
26-Nov	Plenary	Recognition of Palestine statehood
26-Nov	Plenary	25th anniversary of the UN Convention on the Rights of the Child
01-Dec	Committee on Foreign Affairs	Exchange of views
11-Dec	Committee on Foreign Affairs Enlarged Bureau	Meeting ahead of the Foreign Affairs Council of 15 December

2. Appearances on behalf of the High Representative/Vice-President before the European Parliament in 2014

Date	Meeting	HR/VP representative	Subject
15-Jan	Plenary	EL Presidency	Situation in South Sudan
16-Jan	Plenary	Commissioner Kallas	Human Rights debate - Situation of rights defenders and opposition activists in Cambodia and Laos
16-Jan	Plenary	Commissioner Kallas	Human Rights debate - Recent elections in Bangladesh
16-Jan	Plenary	Commissioner Kallas	Human Rights debate - Recent moves to criminalise LGBTI people
20-Jan	Committee on Budgetary Control	Chief Operating Officer Mr O'Sullivan	EEAS budgetary discharge 2012
05-Feb	Plenary	Commissioner Füle	Situation in Ukraine
05-Feb	Plenary	IT Presidency	EU's role in Central African Republic (CAR)
05-Feb	Plenary	Commissioner Füle	Situation in Syria
05-Feb	Plenary	IT Presidency	Situation in Egypt
06-Feb	Plenary	Commissioner Füle	Human Rights debate - The situation in Thailand
06-Feb	Plenary	Commissioner Füle	Human Rights debate - Right to education in Transnistrian region
06-Feb	Plenary	Commissioner Füle	Human Rights debate - Bahrain, in particular the case of Nabeel Rajab, Abdulhadi al-Khawaja and Ibrahim Sharif
26-Feb	Plenary	Commissioner Füle	Situation in Ukraine

Date	Meeting	HR/VP representative	Subject
26-Feb	Plenary	EL Presidency	Situation in Iraq
26-Feb	Plenary	EL Presidency	Use of armed drones
27-Feb	Plenary	Commissioner Semeta	Venezuela
10-Mar	Plenary	Commissioner Borg	Eradication of torture in the world
10-Mar	Plenary	Commissioner Borg	Saudi Arabia
10-Mar	Plenary	Commissioner Füle	Priorities for EU relations with the Eastern Partnership countries
12-Mar	Plenary	IT Presidency	EU's priorities for the 25th session of the UN Human Rights Council
13-Mar	Plenary	Commissioner Lewandowski	Human Rights debate - Russia: sentencing of demonstrators involved in the Bolotnaya Square events
13-Mar	Plenary	Commissioner Lewandowski	Human Rights debate - Launching consultations to suspend Uganda and Nigeria from the Cotonou Agreement in view of recent legislation further criminalising homosexuality
13-Mar	Plenary	Commissioner Lewandowski	Human Rights debate - Security and human trafficking in Sinai
18-Mar	Committee on Foreign Affairs	Commissioner Füle	Strategic dialogue on the programming priorities under the Instrument for Pre-accession Assistance (IPA II) and of the European Neighbourhood Instrument (ENI)

Date	Meeting	HR/VP representative	Subject
31-Mar	EP-PAP Parliamentary Summit	EL Presidency	Policy Headlines of the European Union with regard to Africa
03-Apr	Plenary	EL Presidency	Situation in Iran
16-Apr	Plenary	Commissioner Füle	Situation in Ukraine and the Russian pressure on Eastern Partnership countries and in particular destabilisation of eastern Ukraine
16-Apr	Plenary	EL Presidency	Religious freedoms and cultural diversity
17-Apr	Plenary	Commissioner Almunia	EU-Japan strategic partnership agreement
17-Apr	Plenary	Commissioner Almunia	Human Rights debate - Pakistan
17-Apr	Plenary	Commissioner Almunia	Human Rights debate - Syria
17-Apr	Plenary	Commissioner Almunia	Human Rights debate - North Korea
15-Jul	Plenary	Commissioner Füle	Situation in Ukraine
16-Jul	Plenary	IT Presidency	Violence between Israel and Palestine
16-Jul	Plenary	IT Presidency	Crime of aggression
16-Jul	Plenary	IT Presidency	Destruction of Syria's chemical weapons
16-Jul	Plenary	IT Presidency	Situation in Iraq

Date	Meeting	HR/VP representative	Subject
17-Jul	Plenary	Commissioner Vassiliou	Human Rights debate - Case of Meriam Yahia Ibrahim in Sudan
17-Jul	Plenary	Commissioner Vassiliou	Human Rights debate - The recent attacks by Boko Haram in Nigeria
17-Jul	Plenary	Commissioner Vassiliou	Human Rights debate - Freedom of expression and assembly in Egypt
17-Sep	Plenary	IT Presidency	Situation in Libya
17-Sep	Plenary	IT Presidency	Situation in Iraq and Syria and the IS offensive including the persecution of minorities
17-Sep	Plenary	IT Presidency	Israel-Palestine after the Gaza war and the role of the EU
18-Sep	Plenary	Commissioner Mimica	Human Rights debate - Persecution of human rights defenders in Azerbaijan
18-Sep	Plenary	Commissioner Mimica	Human Rights debate - Burundi and in particular on the case of Pierre Claver Mbonimpa
18-Sep	Plenary	Commissioner Mimica	Human Rights debate - Human rights violations in Bangladesh
22-Oct	Plenary	IT Presidency	Situation in Kobane and the threat of IS
22-Oct	Plenary	IT Presidency	Situation in Hong-Kong
22-Oct	Plenary	IT Presidency	Death penalty in Pakistan and the case of Asia Bibi
23-Oct	Plenary	Commissioner Borg	Human Rights debate - Closing of the NGO "Memorial" in Russia

Date	Meeting	HR/VP representative	Subject
23-Oct	Plenary	Commissioner Borg	Human Rights debate - Situation of human rights in Uzbekistan
23-Oct	Plenary	Commissioner Borg	Human Rights debate - Disappearance of 43 teaching students in Mexico
12-Nov	Plenary	Commissioner Hahn	Humanitarian situation in South Sudan
12-Nov	Plenary	Commissioner Hahn	Turkish actions creating tensions in the exclusive economic zone of Cyprus
27-Nov	Plenary	Commissioner Stylianides	Human Rights debate - Pakistan: blasphemy laws
27-Nov	Plenary	Commissioner Stylianides	Human Rights debate - Case of accused war criminal Seseli in Serbia
27-Nov	Plenary	Commissioner Stylianides	Human Rights debate - Kidnapping and mistreatment of women in Iraq
03-Dec	Subcommittee on Security and Defence	Deputy Secretary-General Mr Popowski	Debriefing on the FAC Defence of 18 November
17-Dec	Plenary	IT Presidency	Freedom of expression in Turkey
18-Dec	Plenary	IT Presidency	Human Rights debate - Persecution of the democratic opposition in Venezuela
18-Dec	Plenary	IT Presidency	Human Rights debate - Mauritania, in particular the case of Biram Dah Abeid
18-Dec	Plenary	IT Presidency	Human Rights debate - Sudan: the case of Dr Amin Mekki Medani

3. Appearances of Senior EEAS Representatives ⁸⁰ before the European Parliament in 2014 and Exchanges of views with newly appointed Heads of Delegation

Date	Meeting	EEAS Representative	Subject
20-Jan	Committee on Foreign Affairs	Chief Operating Officer Mr O'Sullivan	Debriefing on the negotiations for an Institutional Framework Agreement governing EU-Switzerland relations
20-Jan	Committee on Development	Deputy Secretary-General Mr Popowski	Public Hearing on: " Place of humanitarian aid in EU external relations: the importance of respecting the humanitarian principles"
22-Jan	Subcommittee on Security and Defence	Deputy Secretary-General Mr Popowski	Public hearing "European Council on Defence: What's next for CSDP?"
22-Jan	Subcommittee on Security and Defence & Committee on Foreign Affairs	EU Special Representative for the Sahel Mr Reveyrand	Exchange of views on situation in Sahel
23-Jan	Subcommittee on Human Rights	EU Special Representative for Human Rights Mr Lambrinidis	Exchange of views
23-Jan	Subcommittee on Security and Defence & Committee on Foreign Affairs & Committee on Development	Managing Director for Africa Mr Westcott	Exchange of views on the current status of operations in the Central African Republic (CAR)

⁸⁰ Members of Corporate Board, Managing Directors, EUSRs, PSC Chair

Date	Meeting	EEAS Representative	Subject
23-Jan	Subcommittee on Security and Defence & Committee on Foreign Affairs & Committee on Development	Managing Director for Africa Mr Westcott	Exchange of views on the latest developments in South Sudan
27-Jan	Committee on Foreign Affairs Enlarged Bureau	Executive Secretary General Mr Vimont	Debriefing on the Geneva II Conf. (on Syria)
30-Jan	EPP Group	Managing Director for Asia and the Pacific Mr Isticioaia-Budura	Hearing on EU-Japan Strategic Partnership Agreement
04-Feb	Breakfast meeting with members of the Committee on Foreign Affairs	EU Special Representative for South Mediterranean Mr Leon	Briefing on the situation in Egypt
17-Feb	Committee on Foreign Affairs	Chief Operating Officer Mr O'Sullivan	Exchange of views on the implications of the Swiss referendum on mass immigration
18-Feb	Parliamentary Forum	Deputy Secretary-General Mr Popowski	Europe's Parliaments in multinational organisations and international fora: From back seat to front row?
03-Mar	Committee on Foreign Affairs	Executive Secretary General Mr Vimont	FAC Debriefing (on Ukraine)
03-Mar	Committee on Foreign Affairs	Managing Director for North Africa, Middle East, Arabian Peninsula, Iran and Iraq Mr Mingarelli	Exchange of views on the situation in Libya

Date	Meeting	EEAS Representative	Subject
05-Mar	Joint Consultation Meeting	Political and Security Chair Mr Stevens	CSDP missions, political updates on Libya, Mali, CAR, Afghanistan
10-Mar	Committee on Foreign Affairs	Chief Operating Officer Mr O'Sullivan	Strategic dialogue with Commissioner Piebalgs on the programming under the European Instrument for Democracy and Human Rights, the Instrument contributing to Stability and Peace and the Partnership Instrument
10-Mar	Committee on Foreign Affairs	Chief Operating Officer Mr O'Sullivan	Exchange of views on the international assistance package to Ukraine
18-Mar	Committee on Foreign Affairs	Managing Director for the Americas Mr Leffler	Debriefing on the state of play in negotiations of a Political Dialogue and Co-operation Agreement with Cuba and other developments in Latin America
18-Mar	Committee on Foreign Affairs	Newly appointed Head of Delegation in Ankara Mr Manservisi	Exchange of views with newly appointed Head of Delegations, in compliance with the Declaration on Political Accountability of the HR/VP
18-Mar	Committee on Foreign Affairs Enlarged Bureau	Executive Secretary General Mr Vimont	Debriefing on the Foreign Affairs Council of 17 March
19-Mar	Subcommittee on Security and Defence	EU Special Representative for Horn of Africa Mr Rondos	Exchange of views on the situation in the Horn of Africa
08-Apr	Western Balkans WG	EU Special Representative Mr Sorensen	Exchange of views on the current situation in Bosna and Herzegovina
09-Apr	Delegation for relations with USA	Managing Director for the Americas Mr Leffler	Debriefing on the EU-US Summit of 26 March in Brussels
10-Apr	SME Global & SME Europe	Chief Operating Officer Mr O'Sullivan	Breakfast debate about the EU-Switzerland relations

Date	Meeting	EEAS Representative	Subject
04-Jun	Committee on Foreign Affairs	Executive Secretary General Mr Vimont	Exchange of views on the presidential elections in Egypt of 26 and 27 May 2014
04-Jun	Committee on Foreign Affairs	Executive Secretary General Mr Vimont	Exchange of views on the findings and conclusions of the presidential elections in Ukraine on 25 May 2014, and on the latest developments in Ukraine
14-Jul	Committee on Foreign Affairs	Newly appointed Head of the EU Delegation in Washington Mr David O'Sullivan	Exchange of views with newly appointed Head of Delegations, in compliance with the Declaration on Political Accountability of the HR/VP
14-Jul	Committee on Foreign Affairs	Newly appointed Head of the EU Delegation to the Council of Europe Mr Vilen	Exchange of views with newly appointed Head of Delegations, in compliance with the Declaration on Political Accountability of the HR/VP
22-Jul	Committee on Foreign Affairs Enlarged Bureau	Managing Director for North Africa, Middle East, Arabian Peninsula, Iran and Iraq Mr Mingarelli	Crisis in the Middle East
22-Jul	Committee on Development	Chief Operating Officer Mr O'Sullivan	Exchange of views on EU development policy principles, state of play of programming and the role of the EP
28-Aug	Enlarged Bureau of the Committee on Foreign Affairs jointly with the Bureaus of external committees (DEVE, INTA, SEDE, DROI)	Executive Secretary General Mr Vimont	Latest crisis developments in Ukraine, Iraq, Libya and Gaza.

Date	Meeting	EEAS Representative	Subject
01-Sep	Committee on Foreign Affairs	Newly appointed Head of the EU Delegation in Georgia Mr Herman	Exchange of views with newly appointed Head of Delegations, in compliance with the Declaration on Political Accountability of the HR/VP
01-Sep	Committee on Foreign Affairs	Newly appointed Head of the EU Delegation to China and Mongolia, Mr Schweisgut	Exchange of views with newly appointed Head of Delegations, in compliance with the Declaration on Political Accountability of the HR/VP
02-Sep	Plenary Session followed by three parallel thematic sessions	Third Annual Conference of EU Heads of Delegation	- Revamping EU policy; - Toward and EU economic, political and security strategy in Asia-pacific; Challenges for EU development cooperation in Africa and Latin America
11-Sep	Subcommittee on Security and Defence	Deputy Secretary-General Mr Popowski	Debriefing on the informal Defence Council
17-Sep	Delegation to the Euro-Latin American Parliamentary Assembly	Managing Director for the Americas Mr Leffler	Exchange of views on the state of play in EU-LAC relations
22-Sep	Committee on Foreign Affairs	Newly appointed Head of the EU Delegation in Albania Mrs Vlahutin	Exchange of views with newly appointed Head of Delegations, in compliance with the Declaration on Political Accountability of the HR/VP
23-Sep	Committee on Foreign Affairs	Newly appointed Head of the EU Delegation in Japan Mr Isticioaia-Budura	Exchange of views with newly appointed Head of Delegations, in compliance with the Declaration on Political Accountability of the HR/VP

Date	Meeting	EEAS Representative	Subject
23-Sep	Joint meeting of the Committee on Budgetary Control and the Committee on Foreign Affairs	Managing Director Mr Child	Special Report No 11/2014 (2013 Discharge) "The establishment of the European External Action Service"
13-Oct	Subcommittee on Human Rights	EU Special Representative for Human Rights Mr Lambrinidis	Exchange of views
03-Nov	Committee on Foreign Affairs	EU Special Representative Mr Salber	Exchange of views
04-Nov	Committee on Foreign Affairs	EU Special Representative for Human Rights Mr Lambrinidis	Exchange of views on his recent visits to Egypt and Pakistan
05-Nov	Committee on Budgetary Control	Managing Director Mr Child	Special Report No 11/2014 (2013 Discharge) "The establishment of the European External Action Service"
05-Nov	Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs	Managing Director Mrs Marinaki	Exchange of views on terrorism, foreign fighters and presentation of TE-SAT report
05-Nov	Others - Spring forward for women Conference	EU Special Representative for Human Rights Mr Lambrinidis	Keynote speaker at the opening session
05-Nov	Subcommittee on Security and Defence	Political and Security Chair Mr Stevens	CSDP priorities in the context of evolving security environment

Date	Meeting	EEAS Representative	Subject
11-Nov	Delegation for relations with Israel	Managing Director for North Africa, Middle East, Arabian Peninsula, Iran and Iraq Mr Mingarelli	Current situation in the region
13-Nov	36th EP-Canada Interparliamentary meeting	Managing Director for the Americas Mr Leffler	State of play of the bilateral EU-Canada relationship
17-Nov	Committee on Foreign Affairs	Executive Secretary General Mr Vimont	Debriefing on the Foreign Affairs Council of 17 November 2014
17-Nov	Committee on Foreign Affairs	Managing Director for North Africa, Middle East, Arabian Peninsula, Iran and Iraq Mr Mingarelli	Latest developments in Syria and Iraq
11-Dec	Delegation for relations with Maghreb countries	Managing Director for North Africa, Middle East, Arabian Peninsula, Iran and Iraq Mr Mingarelli	Situation in Libya
11-Dec	Delegation for relations with the Maghreb countries	Managing Director for North Africa, Middle East, Arabian Peninsula, Iran and Iraq Mr Mingarelli	Exchange of views on Libya
11-Dec	Joint Consultation Meeting	Political and Security Chair Mr Stevens	Joint Consultation Meeting
17-Dec	Committee on Development Coordinators' Meeting	Deputy Secretary-General Mr Popowski	Debriefing on the Foreign Affairs Council of 12 December 2014

Anexa III: Declarații

În 2014, au fost emise, în total, 539 de *declarații* aparținând uneia dintre următoarele patru categorii:

- **Declarațiile Înaltului Reprezentant în numele UE:** reflectă poziția oficială a UE și sunt emise sub autoritatea Înaltului Reprezentant, cu consultarea prealabilă a statelor membre. Atunci când nu există o astfel de poziție oficială, statele membre convin asupra acestor declarații în cadrul Consiliului. Țările terțe se pot alinia la aceste declarații atunci când sunt invitate.
- **Declarațiile ÎR:** utilizate cel mai frecvent pentru a răspunde unor evenimente care necesită reacția rapidă a UE și formulate sub autoritatea ÎR fără consultarea formală a statelor membre.
- **Declarațiile purtătorului de cuvânt al ÎR/VP:** utilizate pentru răspunsul rapid al UE în cazurile în care implicarea personală a ÎR/VP nu este absolut necesară.
- **Declarațiile locale ale UE:** utilizate în contextul unei chestiuni locale/regionale specifice.

Defalcare pe categorii

Categoria	Număr (Pondere din total)
Declarațiile ÎR	49 (9,09 %)
Declarațiile ÎR/VP	173 (32,10 %)
Declarațiile purtătorului de cuvânt	235 (43,60 %)
Declarații locale	82 (15,21 %)
Total	539 (100 %)

Defalcare geografică

Regiune	Număr (Pondere din total)
Africa	117 (21,71 %)
Asia	85 (15,77 %)
Europa de Est/Balcanii de Vest	136 (25,23 %)
America Latină	18 (3,34 %)
Africa de Nord	44 (8,16 %)
Orientul Mijlociu/zona Golfului	107 (19,85 %)
Multilateral/America de Nord	32 (5,94 %)

Defalcare tematică

Regiune	Număr (Pondere din total)
Drepturile omului	110 (20,4 %)
Alegeri/Reformă	83 (15,4 %)
Conflict/procese de stabilizare	181 (33,6 %)
Incidente de securitate	49 (9,09 %)
Mesaje de felicitare/condoleanțe	43 (7,98 %)
Neproliferare	9 (1,67 %)
Altele	64 (11,9 %)

Declarații comune

În total, au fost prezentate 9 declarații comune împreună cu încă unul sau mai mulți comisari. Patru declarații au fost făcute împreună cu reprezentanți ai țărilor terțe. Tabelul indică numărul de declarații comune la care a participat fiecare comisar.

Comisar	Număr
Johannes Hahn	4
Andris Piebalgs	1
Kristalina Georgieva	1
Andris Piebalgs/Kristalina Georgieva	2
Hristos Stilianidis	1

Anexa IV: Bugetul PESC 2014

19.030101 EUMM Georgia

2014/35/PESC EUMM Georgia – DC 2014/915/PESC	18 300 000,00
subtotal	18 300 000,00

19.030102 EULEX Kosovo

PESC/2014/15/EULEX Kosovo – DC 2014/349/PESC	34 000 000,00
PESC/2014/32/EULEX Kosovo – DC 2014/685/PESC	55 820 000,00
subtotal	89 820 000,00

19.030103 EUPOL Afganistan

PESC/2013/07/EUPOL Afganistan – DC 2013/240/PESC	17 633 790,14
PESC/2015/01/EUPOL Afganistan – DC 2014/922/PESC	57 750 000,00
subtotal	75 383 790,14

19.030104 Alte măsuri și operații de gestionare a crizelor

PESC/2014/05/EUCAP Sahel Mali – DC 2014/219/PESC	5 500 000,00
PESC/2014/12/EUBAM Libya – DC 2014/294/PESC	26 200 000,00
PESC/2014/13/EUBAM RAFAH – DC 2014/430/PESC	940 000,00
PESC/2014/16/EUPOL COPPS – DC 2014/447/PESC	8 975 000,00
PESC/2014/27/EUCAP SAHEL Niger – DC 2014/482/PESC	9 155 000,00
PESC/2014/25/CESA – DC 2014/491/PESC	756 000,00
PESC/2014/26/EUAM Ucraina – DC 2014/486/PESC	2 680 000,00

PESC/2014/31/EUSEC RD Congo – DC 2014/674/PESC	4 600 000,00
--	--------------

PESC/2014/29/EUCAP NESTOR – DC 2014/726/PESC	17 900 000,00
---	---------------

PESC/2014/33/EUAM Ucraina – DC 2014/800/PESC	13 100 000,00
--	---------------

subtotal	89 806 000,00
-----------------	----------------------

19.030105 Măsurile de urgență	0,00
--------------------------------------	-------------

19.030106 Măsurile pregătitoare și de urmărire

328 776,63

subtotal	328 776,63
-----------------	-------------------

19.030107 Reprezentanții Speciali ai Uniunii Europene

PESC/2014/02/RSUE pentru Caucazul de Sud și criza din Georgia – DC 2014/22/PESC	1 040 000,00
PESC/2014/04/RSUE pentru Sahel – DC 2014/130/PESC	1 350 000,00
PESC/2014/17/RSUE pentru Afganistan – DC 2014/383/PESC	3 760 000,00
PESC/2014/24/RSUE pentru Bosnia și Herțegovina – DC 2014/384/	5 250 000,00
PESC/2014/22/RSUE pentru drepturile omului – DC 2014/385/PESC	550 000,00
PESC/2014/21/EULEX Kosovo – DC 2014/400/PESC	1 450 000,00
PESC/2014/20/RSUE pentru Caucazul de Sud și criza din Georgia – DC 2014/438/PESC	1 380 000,00
PESC/2014/30/RSUE pentru Cornul Africii – DC 2014/673/PESC	890 000,00
subtotal	15 670 000,00

19.0302 Neproliferarea și dezarmarea

PESC/2014/03/OMS II – DC 2013/668/PESC	1 727 000,00
PESC/2014/01/BAFA – TCA IV - DC 2013/768/PESC	5 200 000,00
PESC/2014/06/grupuri de reflecție II – DC 2014/129/PESC	3 600 000,00
PESC/2014/36/HCoC III - DC 2014/913/PESC	990 000,00
PESC/2014/34/SALW Sahel-Libia - DC 2014/912/PESC	3 561 257,06

subtotal	15 078 257,06
-----------------	----------------------

TOTAL	304 386 823,83
--------------	-----------------------

Creditele de angajament reportate în 2015 ⁸¹:**19.030104 Alte măsuri și operații de gestionare a crizelor**

PESC/2015/02/EUCAP Sahel Mali – DC (PESC) 2015/76 (angajamentul total se ridică la 11 400 000 EUR)	11 250 000,00
---	---------------

19.0302 Neproliferarea și dezarmarea

PESC/2015/10/OIAC VI - DC (PESC) 2015/259	2 528 069,00
PESC/2015/05/SPAȚIUL COSMIC-UNIDIR și PESC/2015/06/SPAȚIUL COSMIC-ODA al ONU - DC (PESC) 2015/203	1 274 398,85

Total	15 052 467,85
--------------	----------------------

⁸¹ Creditele de angajament reportate în 2015 în conformitate cu articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul financiar

Anexa V: Evaluarea coordonării și a complementarității PESC cu celelalte instrumente financiare externe ale UE

Pentru coordonarea și complementaritatea PESC/PSAC cu alte instrumente financiare externe, celelalte instrumente externe principale ale UE din cadrul rubricii IV a bugetului UE, relevante pentru agenda cuprinzătoare, sunt: Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA), Instrumentul european de vecinătate (IEV), Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO), Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace (IcSP), Instrumentul de parteneriat (IP) și Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare (ICD). De asemenea, este important Fondul european de dezvoltare (FED), finanțat din afara bugetului UE.

Integrate în cadrul financiar multianual 2014-2020, aceste instrumente au fost concepute pentru a sprijini politicile externe ale Uniunii Europene, fiecare din alt unghi și consolidându-se reciproc. S-a asigurat în special complementaritatea tuturor instrumentelor pe parcursul întregului proces de adoptare a instrumentelor.

Caracterul cuprinzător al planificării strategice și operaționale a misiunilor PSAC a devenit curent, fiind vizibil și în anul 2014. Reprezentanții SEAE și ai serviciilor Comisiei responsabile cu programarea și punerea în aplicare a instrumentelor UE sunt implicați îndeaproape în toate etapele procesului de planificare strategică și operațională, de exemplu pe parcursul procesului privind conceptul de gestionare a crizelor (CMC), conceptul de operații (CONOPS), planul de operații (OPLAN) și revizuirea strategică (RS). Au loc misiuni comune pe teren cu reprezentanți din diferite servicii ale UE. Delegațiile UE au un rol important de jucat în abordarea globală, nu numai în timpul exercițiilor de cartografiere și identificare a nevoilor în materie de securitate, ci și în faza de identificare a proiectelor, în special în domeniul *reformei sectorului de securitate* (de exemplu, guvernanta, poliție, justiție) în deplină complementaritate cu PSAC.

Cu toate acestea, atunci când se compară instrumentele PESC/PSAC cu instrumentele UE de la rubrica IV (și FED) este important să se țină seama de cadrele juridice diferite, procedurile diferite și actorii diferiți implicați în implementare. De exemplu regulamentele privind IcSP, IEV, ICD, IPA, IP și IEDDO sunt adoptate în temeiul TFUE (procedura legislativă ordinară). Deciziile PESC ale Consiliului pentru misiunile civile și operațiile militare sunt adoptate în temeiul TUE. În plus, intervalele de timp și datele de începere/încheiere ale etapelor de programare a ajutorului pentru dezvoltare diferă în mod semnificativ, de cele mai multe ori, de cele aferente planificării misiunilor în cadrul operațiilor de gestionare a crizelor. Corelarea tuturor nevoilor și îndeplinirea tuturor obiectivelor cu instrumente adecvate la momentul potrivit rămâne, prin urmare, o provocare. În cele din urmă, proiectele de ajutor pentru dezvoltare sunt implementate de diverse organizații precum agențiile de implementare, în timp ce pentru misiunile PSAC, majoritatea actorilor de implementare sunt experți guvernamentali din statele membre ale Uniunii Europene.

Tabelul de mai jos oferă exemple de complementaritate a misiunilor PSAC cu alte instrumente externe ale UE. În realitate, coordonarea și complementaritatea cuprind întreaga gamă de activități și proiecte finanțate de UE, precum și activități desfășurate de către actori naționali și internaționali (de exemplu ONU, OSCE, Uniunea Africană, NATO, SUA, China, acțiunile bilaterale ale statelor membre ale UE etc.).

INSTRUMENTELE EXTERNE ALE UE LEGATE DE MISIUNI	SAU OPERAȚII PSAC - EXEMPLE SPECIFICE	UNOR ȚĂRI PRIVIND ACȚIUNEA UE COORDONATĂ ȘI COMPLEMENTARĂ
EUBAM Libia	IEV, IcSP	În 2014, pentru zonele pilot identificate pentru acțiunea EUBAM, au fost avute în vedere programe și proiecte PEV și IcSP pentru a oferi o abordare globală. De exemplu, formarea în domeniul gestionării frontierelor ar trebui să fie însoțită de programe care să promoveze ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor, îmbunătățirea asistenței medicale și a formării profesionale și pentru a oferi contextul atât de necesar la nivelul comunității. Din păcate, din cauza situației în materie de securitate, este posibil ca aceste programe să nu se materializeze.

EUPOL Afganistan	ICD, IcSP	Finanțarea ICD a furnizat în continuare un sprijin substanțial Fondului fiduciar al legii și ordinii pentru Afganistan (LOFTA) pentru susținerea poliției și consolidarea capacității și completează pe deplin activitățile de formare, consiliere și monitorizare desfășurate în cadrul EUPOL. UE a finanțat două centre de formare prin intermediul IcSP.
EUAM Ucraina	IEV, IcSP	A fost efectuată o revizuire a instrumentelor și programelor existente ale UE, înainte de a se decide asupra misiunii PSAC privind reforma sectorului securității civile. Misiunea PSAC acoperă o nevoie care nu a putut fi acoperită de alte instrumente ale UE. Coordonarea cu alte instrumente va continua și EUAM va sprijini identificarea viitoarelor programe ale UE din sectorul securității civile.

EUCAP Sahel Niger	FED, IcSP	Delegația UE coordonează toate intervențiile UE în sectorul de securitate. Această coordonare este realizată prin reuniuni periodice și un schimb constant de informații pentru căutarea de sinergii și a unui impact sporit la nivelul UE. Exemplele care ilustrează această coordonare și cooperare sunt numeroasele cursuri de formare organizate în comun de către două sau mai multe proiecte UE și intervenția comună EUCAP-PAJED pentru instituirea și consolidarea capacității centrelor de gestionare a crizelor din toate regiunile. Componenta „securitate” a programului de susținere pentru justiție și statul de drept (PAJED) din cadrul FED include un proiect pus în aplicare cu EUCAP, care vizează dotarea centrelor operaționale comune și formarea personalului acestora. Un proiect FED pentru dezvoltarea locală a trei regiuni din nord (25,6 milioane EUR) vine în continuarea celor două intervenții IcSP pe termen scurt (29 milioane EUR), cu obiectivul de a contribui la stabilizarea regiunilor care se confruntă cu riscuri majore la adresa securității prin acțiuni structurale pe termen lung. EUCAP a preluat unele activități din cadrul programului CT-Sahel (IcSP pe termen lung), întrucât componenta națională a acestuia a încetat în octombrie 2014.
--------------------------	-----------	---

EUCAP Sahel Mali	FED, IcSP	Un contract de sprijin în vederea consolidării statului, din cadrul FED, sprijină guvernul malian în furnizarea unor servicii de bază în cadrul procesului de tranziție și reconciliere națională. În plus, un proiect FED în valoare de 12 milioane EUR vizează sprijinirea reformei justiției. În plus, un prim program IcSP în valoare de 9 milioane EUR a netezit calea pentru desfășurarea EUCAP Sahel Mali prin echiparea unităților poliției și jandarmeriei susceptibile de a beneficia de formare din partea EUCAP. Un al doilea program (5 milioane EUR) este în curs de examinare, vizând renovarea și echiparea unei secții centrale de poliție din Bamako. Asistența tehnică și monitorizarea noii structuri ar urma să fie furnizate de către EUCAP.
EUFOR RCA	FED, IcSP	În urma unei misiuni comune în RCA, instrumentele UE (în principal FED și IcSP) și-au reorientat programele în curs pentru a realiza sinergii cu eforturile misiunii de a contribui la crearea unui climat de siguranță și securitate în zonele cu probleme din Bangui. Aceasta a inclus o nouă decizie IcSP (4 milioane EUR) în favoarea comunităților expuse riscului, axându-se pe cartiere unde EUFOR conduce patrulă.

EUTM Somalia EUNAVFOR Atalanta EUCAP Nestor Cornul Africii	FED, IcSP	Consacrate în ansamblul lor în pactul somalez, cele trei operații PSAC au, de asemenea, un strat de coordonare specific furnizat de Centrul de operații al UE, acum activat, care permite interacțiunea cu alte instrumente ale UE. Pentru a spori coerența, impactul și vizibilitatea UE, un reprezentant special al UE (RSUE) a fost numit pentru a contribui la abordarea regională a UE privind provocările interdependente cu care se confruntă Cornul Africii. RSUE a avut un rol esențial pentru evoluțiile specifice din Somalia. Programul privind rutele maritime critice din cadrul IcSP își desfășoară activitățile, din anul 2009, pentru dezvoltarea capacităților durabile de securitate maritimă și guvernanta maritimă în regiune. Programul pentru promovarea securității maritime regionale (MASE) din cadrul FED analizează, de asemenea, dezvoltarea pe termen lung a capacităților în materie de securitate maritimă. Misiunea de formare a UE (EUTM) are ca scop dezvoltarea forțelor de poliție somaleze. În plus, UE contribuie la îmbunătățirea situației în materie de securitate din Somalia prin furnizarea de sprijin financiar substanțial pentru Misiunea Uniunii Africane în Somalia (AMISOM) (aproape 771 de milioane EUR până în prezent) prin Instrumentul financiar pentru pace în Africa (APF) din cadrul FED.
--	------------------	---

EU BAM Rafah EUPOL COPPS	IEV	Eforturile EUPOL COPPS în direcția realizării unor reforme esențiale în domeniile securității și justiției penale sunt în deplină concordanță cu accentul pus pe statul de drept de cooperarea pentru dezvoltare a UE cu Palestina ⁸² (sectorul prioritar nr. 1: sprijinirea guvernantei la nivel local și național). Redesfășurarea EUBAM Rafah la punctele de trecere din Gaza ar fi un factor important al punerii în aplicare reușite a proiectelor de dezvoltare ale UE (în special prin facilitarea introducerii materialelor de construcție în Fâșia Gaza).
--	------------	---

UE este hotărâtă să continue îmbunătățirea coordonării și complementarității acțiunii sale externe. În urma concluziilor Consiliului privind abordarea globală ⁸³, Comisia a prezentat un plan de acțiune în aprilie 2015.

De asemenea, rolul consolidat al vicepreședinților subordonați președintelui Comisiei Europene, Jean-Claude Juncker, va promova o aplicare coerentă și complementară a instrumentelor externe ale UE. În acest sens, Înalțul Reprezentant al Uniunii/vicepreședintele Comisiei va conduce și va coordona activitatea tuturor comisarilor responsabili de relațiile externe cu privire la acțiunea externă.

⁸² Această denumire nu trebuie interpretată ca o recunoaștere a statului Palestina și nu aduce atingere pozițiilor individuale ale statelor membre cu privire la acest subiect.

⁸³ A se vedea Consiliul Uniunii Europene, Concluziile Consiliului privind abordarea globală a UE, cea de a 3312-a reuniune a Consiliului Afaceri Externe, 12.5.2014.